

III. ULUSLARARASI ÇOCUK KORUMA KONGRESİ

30 Eylül-3 Ekim 2018
Ünye Ordu

**Çocuklar için Çocuklar ile Birlikte
Çocukları Savunmak**

BİLDİRİ ÖZET KİTABI

www.cocukkorumakongresi2018.org

Cinsel istismar sonucu oluşan adölesan gebelikleri

İsmail ALTIN 1, Deniz ÖZNUR 1, Ahmet Sedat DÜNDAR 1, Bedirhan Sezer ÖNER 2, Zeynep YENER 3, Osman CELBİŞ 1

1 İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, 2 Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, 3 Adli Tıp Kurumu Yalova Adli Tıp Şube Müdürlüğü

İsmail ALTIN / drsmltn@gmail.com / 05435496093

Amaç

Çocuk istismarı, karmaşık nedenleri ve trajik sonuçları olan, tıbbi, hukuki, gelişimsel ve psiko-sosyal kapsamlı bir sorundur. Çocuk yaşta evlendirilen kız çocukları dünyanın her bölgesinde sorun olmakla birlikte, özellikle az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerde çok daha yaygın olarak görülmektedir. Biz bu çalışmamızda Malatya Çocuk İzlem Merkezine (ÇİM) 2015 Ağustos-2017 Haziran tarihleri arasında yönlendirilen 18 yaş altı gebeliklerin incelenmesini amaçladık.

Yöntem

ÇİM'e 2015 Ağustos ile 2017 Haziran tarihleri arasında yönlendirilen 18 yaş altı gebeliklerin dosyaları retrospektif olarak incelendi.

Bulgular

Adölesan gebelikleri mağdurların fiziksel, psiko-sosyal, kişisel, ruhsal ve eğitimsel gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Kriminal abortus sonrası kanama ve enfeksiyon riskinin yüksek oluşuda mağdurun hayatını tehlikeye sokan bir durumdur. Yasalarımızda ki çelişkiden yararlanarak mağdur kişilerin mağduriyetleri artabilmektedir. Türk Ceza Kanunu 'Madde-104-(1) Cebir, tehdit ve hile olmaksızın, onbeş yaşını bitirmiş olan çocukla cinsel ilişkide bulunan kişi, şikayet üzerine, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.' şeklindedir. Türk Medeni Kanunu 'Madde-124 Erkek veya kadın onyediy yaşını doldurmadıkça evlenemez. Ancak, hâkim olağanüstü durumlarda ve pek önemli bir sebeple onaltı yaşını doldurmuş olan erkek veya kadının evlenmesine izin verebilir. Olanak bulundukça karardan önce ana ve baba veya vasi dinlenir.' şeklindedir. Bu yüzden iki kanun maddesindeki çelişkinin ortadan kaldırılması gerektiğini düşünüyoruz.

Sonuç

İncelenen 169 vakadan 21'inde karın ağrısı, gebelik ve düşük şikayetiyle acil servis veya kadın-doğum bölümüne başvuranların yaşları itibariyle adli vaka olmaları sebebiyle ÇİM'e yönlendirildikleri görülmüştür. Olguların en küçüğü 13 en büyüğü 17 yaşındaydı. Vakaların 7'si sevgilileri, 7'si imamnikahlı kocaları, 2'si sosyal medya arkadaşları, 1 vakada cinsel istismar 6 kişi tarafından yapılmıştı. Vakaların 4'ünde bu konuyla ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktaydı. Biri gebe olduğu öğrendikten sonra kriminal abortus sonrası kanama ile acil servise başvurmuştu. İmam nikahlı vakalardan sadece birinde görücü usulü ile evlilik gerçekleşmiş, diğerlerinde gebelik sonrası imam nikahı kıyılmıştı. Vakaların sadece ikisinde şikayet mevcuttu. Diğer vakalarda cinsel birlikteliği istemesi sonucu gerçekleştirdiğini belirtmişlerdi.

Anahtar Kelimeler

Adölesan gebelikleri, cinsel istismar, çocuk istismarı

Adolescent pregnancies resulting from sexual abuse

Aim

Girls who are married in childhood are more common in the underdeveloped or developing countries, with problems in every part of the world. We aimed to examine pregnancies under the age of 18 that were directed Malatya Child Monitoring Center (MCM) between August2015-June2017.

Method

The files pregnancies under the age of 18 that were directed to MCM between August2015-June2017 were retrospectively reviewed.

Findings

In the 169 cases examined, 21 had abdominal pain, pregnancy and abortion, they applied emergency or gynecology departments. The smallest of the cases was 13 and the oldest was 17 years old. 7 of the cases were made by their loved ones, 7 were religion married folk, 2 were social media friends, and 1 was sexual abuse by 6 people. One of the religion wedding cases couple met via family advice, another were married after the pregnancy. Only two of the cases had complaints. In other cases, sexual intercourse also stated that he was the final result of the request.

Conclusion

Adolescent pregnancies negatively affect physical, psycho-social, personal, spiritual and educational development victims. The victimization victims can be increased by taking advantage of the contradictions our laws. Turkish Penal Code: Article104-(1) Any person who had a sexual intercourse with a child who completed the age of fifteen, without using force, threat and fraud, is sentenced to a term of imprisonment from two years to five years upon filing of a complaint. Turkish Civil Code: Article124- Men or women can get married before the age of seventeen. However, in exceptional cases, and so the judge can allow a significant reason sixteen years of age who have not filled the man or woman to marry. Whenever possible decision before the parents or guardian are heard. This means that the violence of the two laws must be removed.

Keywords Adolescent pregnancies, sexual abuse, child abuse

Evlilik?- Evcilik?: Çocuk gelinler ve ilişkili ruhsal hastalıklar
Şafak ERAY 1, Halit Necmi UÇAR 2, Duygu MURAT 3
1 Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, 2 Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi, 3 Özel Avcılar Hastanesi
Şafak ERAY / drsafakeray@gmail.com / 05053984699

Amaç

Onsekiz yaş altında evlenme olarak tanımlanan erken evlilik, okulu bırakma nedeniyle düşük eğitim seviyesi, adolesan gebelik, anne ve bebek mortalite ve morbiditesinde artış, yoksulluk gibi çeşitli olumsuz sonuçlara yol açmaktadır. Ruhsal hastalıklarla beraberlik gösterdikleri de daha önceki çalışmalarda gösterilmiştir. Çalışmamızda amacımız erken yaşta evlendirilen ergenlerin yaşadıkları ruhsal sorunları ve koruyucu ruh sağlığı açısından bu duruma neden olabilecek değişkenleri belirlemektir.

Yöntem

Araştırmada Van Eğitim Araştırma Hastanesine 2016-2017 yılları arasında ayaktan tedavi için çeşitli polikliniklere başvuran 18 yaş altı evlilik yapmış ergenlerin klinik özellikleri, sosyodemografik özellikleri ve ruhsal durumları incelenecektir. Ergenlerin değerlendirilmesi yarı yapılandırılmış görüşme ölçeği ile yapılmıştır (K-SADS) ve Sosyodemografik Veri Formu, Kısa Semptom Envanteri, Kovaks depresyon ölçeği, Çocuklarda Anksiyete Tarama Ölçeği uygulanmıştır.

Bulgular

Yapılan istatistiklere göre ülkemizde 16-17 yaşında evlenen 34.629 kız ve 1.670 erkek çocuğu bulunmaktadır. Yine bu istatistiklere göre Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu bölgeleri erken yaş evliliklerin en yaygın yaşandığı bölgeler olduğunu belirtmiştir. Erken yaş evliliklerin ergenlerin ruhsal ve fiziksel gelişimine olumsuz etkileri vardır. Bununla birlikte erken evlenme isteği ile başvuran olguların değerlendirme sırasınca kendilerini iyi gösterme eğilimi ve semptomlarını baskılama ihtimalleri nedeniyle ruhsal belirtilerin yoğun beklenmesine rağmen daha az sıklıkta gözlenebileceği düşünülmüştür.

Sonuç

Çalışmamızdaki olguların %51,4'ü poliklinik başvurusu olarak görülmüşken diğerleri adli makamlarca tarafımıza yönlendirilmiştir. Olguların yaş ortalaması 16,51±0,86 olarak bulunmuştur. Sadece bir olgunun okul devamı varken diğerleri okuldan ayrılmış olarak görüldü. Ailelerin %89,2'si düşük sosyoekonomik düzey olarak değerlendirildi. Olguların %45,9'unda (n=17) herhangi bir ruhsal bozukluk saptanmamıştır. Olguların %37,8'inde (n=14) major depresif bozukluk, %29,7'sinde (n=11) anksiyete bozukluğu, %2,7'sinde (n=1) travma sonrası stres bozukluğu, %2,7'sinde (n=1) bipolar bozukluk, %2,7'sinde (n=1) psikotik bozukluk saptandı. Poliklinik başvurusu olanların tamamında psikiyatrik bir tanı varken, adli makamlarca yönlendirilen olguların sadece 1 tanesinde psikiyatrik tanı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler

çocuk gelin, ergen, ruh sağlığı

Child Brides and Related Mental Illnesses

Aim

Early marriage, defined as marriage under the age of 18, may cause negative consequences such as low educational level due to school leaving, adolescent pregnancy, increase in maternal and infant mortality and morbidity, and poverty. In previous studies, association between early marriage and mental illnesses has reported. Our aim is to determine the psychological problems of child brides and to define risk factors for early marriage for preventive mental health.

Method

We will investigate the clinical, and sociodemographic characteristics and mental status of child brides who admitted outpatient clinics in Van Educational Research Hospital between 2016-2017 years. The evaluation of the adolescents was done with semi-structured interview (K-SADS). Sociodemographic Data Form, Brief Symptom Inventory, Kovacs Depression Scale, Anxiety Screening Scale for Children were applied to all participants.

Findings

51,4% of our cases were seen during polyclinic applications while others were directed by judicial authorities. The mean age of the cases was found to be 16,51±0,86. Only one case was continuing their school while others were not. 89.2% of the families were evaluated as having low socioeconomic level. In 45.9% of the cases (n=17) no psychiatric disorder was found. Major depressive disorder in 37.8% (n=14), anxiety disorder in 29.7% (n=11), post-traumatic stress disorder in 2.7% (n=1), bipolar , and psychotic disorder in 2.7% (n=1).

Conclusion

There are 34,629 girls and 1,670 boys who are married before 18 year-old age in our country and the most prevalent regions were reported to be Southeastern and Eastern Anatolia for it. Early marriages have negative effects on the psychological and physical development of adolescents. However, the patients who applied for report for early marriage were less likely to have mental illness. This may explain their tendency to show themselves well and to suppress their symptoms.

Keywordschild bride, adolescent, mental health

Cinsel istismar sonrası bir ergen gebeliğinde gebelik terminasyonu

Fatma Nur ELMAS 1, Muhsine GÖKSU 1, Funda GÜMÜŞTAŞ 2 , Ayşe Burcu AYAZ 1, Neşe Perdahlı FİŞ 1

1Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Anabilimdalı, Pendik, İstanbul, 2 Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Anabilimdalı, Pendik, İstanbul

Fatma Nur ELMAS / fatmanurelmas@gmail.com / +905449114883

Amaç

Cinsel istismar (Cİ) kadınlarda %7-36, erkeklerde %3-29 arasında görülmekte olan önemli bir toplum sağlığı sorunudur. Her yaşta görülebilen bir sorun olan Cİ'nin, ergenlik dönemine ilişkin en önemli olumsuz sonuçlarından biri ergen gebelikleridir. Bu sunumda cinsel istismar sonrası gebe kaldığı 15 haftalıkken öğrenilen bir olguda söz konusu gebeliğin sonlandırılması ve buna ilişkin süreç sunulmuştur.

Yöntem

Marmara üniversitesi Tıp fakültesi pediatrik gastroentoloji anabilim dalına bulantı ve karın ağrısı şikayeti ile başvuran 14 yaş 2 aylık kız olguya yapılan batın USG ile gebelik tespit edilmiştir. Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı'nda 15 haftalık gebe olduğu saptanmış olan olguya gebelik terminasyonu uygulanmıştır. Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Anabilimdalına keyifsizlik, içe kapanma şikayetleri ile konsulte edilen olgu adli poliklinikte izlem sürecine alınmıştır

Bulgular

Ergen cinsel istismarı gebelik riskinin olması nedeniyle psikososyal ve obstetrik sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Cinsel istismar konusunda sağlık çalışanları, aile ve okulun bilgi sahibi olması hem istismarın önlenmesi hem de erken tanınip doğru yaklaşımlarda bulunulması açısından son derece önemlidir.

Sonuç

Major depresif bozukluk ve post travmatik stres bozukluğu tanıları ile bireysel psikoterapi ve medikal tedavi başlanan olgunun takip süreci halen devam etmektedir

Anahtar Kelimeler

Termination of pregnancy in an adolescent pregnancy after sexual abuse

Termination of pregnancy in an adolescent pregnancy after sexual abuse

Aim

Sexual abuse (SA) is an important public health problem that is seen between 7-36% in women and 3-29% in men. One of the most important negative consequences of SA, which is a problem that can be seen at all ages, is teenage pregnancies. In this presentation, the process of termination of the pregnancy and the related process are presented in a case that is learned from 15 weeks of pregnancy after sexual abuse.

Method

14 years, 2 month old girl presented to Marmara University Faculty of Medicine Pediatric Gastroenterology Department with complaints of nausea and abdominal pain. The pregnancy termination was applied to the case which was found to be 15 weeks pregnant in the Department of Obstetrics and Gynecology. Child and Adolescent Psychiatric Health were taken into the monitoring process in the forensic policlinic, which was consulted with complaints of malaise and inward closure

Findings

Major depressive disorder and post traumatic stress disorder are followed by individual psychotherapy and medical treatment.

Conclusion

Because sexual abuse is a pregnancy risk, it also causes psychosocial and obstetric problems. Having knowledge of health workers, family and school about sexual abuse is extremely important in terms of prevention of abuse as well as early identification and correct approach.

Keywords Sexual abuse, puberty pregnancy, pregnancy termination

Okul Öncesi Öğretmenlerinin “Göçmen Çocuk” Metaforlarının Belirlemesi
Rengin ZEMBAT, Büşra ÇELİK, Meltem YILDIRIM, Ayşe KILIÇKAYA
Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı
Büşra Çelik, Ayşe Kılıçkaya / busracelik1992@gmail.com aysekilickayaa@gmail.com / 5531875343

Amaç

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin göçmen çocuk kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığı ile belirlemektir.

Yöntem

Çalışma nitel araştırma deseni olarak tasarlanmıştır. Araştırma verileri 2017-2018 eğitim öğretim yılının bahar döneminde Türkiye’de yedi bölgede görev yapmakta olan 170 okul öncesi öğretmeninden elde edilmiştir. Araştırma verileri demografik bilgi formu ile bir açık uçlu soru aracılığıyla toplanmış ve içerik analizi yapılmıştır.

Bulgular

Araştırmadan elde edilen metaforlar; farklı olma, aidiyet (ait olmama) hissetme, yabancı olma, kimsesiz olma, hassas olma, muhtaç olma, değerli olma, saklı/gizli olma, belirsiz olma, umutlu olma, güvensiz olma, yıpranmış olma, meraklı olma, uyum ihtiyacı, çaba ihtiyacı ve fark edilme ihtiyacı olmak üzere 16 farklı kategori altında toplanmıştır. Ayrıca, çalışmada yer alan öğretmenlerin demografik bilgileri ile göçmen çocuklara yönelik geliştirdikleri metaforlar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Sonuç

Araştırma sonucunda çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinden 147 öğretmenin metafor geliştirdiği görülmüştür. Elde edilen bulgulara göre, okul öncesi öğretmenlerinin “göçmen çocuk” metaforlarına bakıldığında göçmen çocukları 70 farklı metaforla tanımladıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Metafor, Göçmen Çocuk, Okul Öncesi Öğretmeni

The Determination of Preschool Teachers' "Migrant Child" Metaphors

Aim

The purpose of this study is to determine the perceptions of pre-school teachers about the concept of migrant children through metaphors.

Method

The study was designed as qualitative research design. This study data was obtained from 170 preschool teachers who work in seven regions of Turkey in spring term of 2017-2018 academic year.

Findings

The research data were collected through demographic information form and an open-ended questionnaire and content analysis was conducted. As a result of the research, it was seen that 147 teachers who from the pre-school teachers participated in this study developed metaphor. According to the findings, it was found that pre-school teachers' migrant children metaphors are identified with 70 different metaphors.

Conclusion

Moreover, the metafores which are to be different, to belong, to be an alien, to be orphaned, to be sensitive, to be in need, to be valuable, to be hidden / confidential, to become ambiguous, to be hopeful, to be insecure, to be worn out, need for accommodation, need for effort and need for awareness obtained from this study are grouped under 16 different categories. In addition, there was no statistically significant difference between the demographic information of the teachers and their metaphores developed for migrant children.

Keywords: Metaphor, Migrant Child, Preschool Teacher

GAP Yaz Anaokulları Projesinin Suriyeli ve Türkiyeli Çocuklar Üzerindeki Etkileri
Ersoy Erdemir¹, Ayşesim Diri², Özlem SUMER BÜYÜKABACI², Mustafa Uğur Kaya^{2 3}
1 Boğaziçi Üniversitesi, 2 Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), 3 Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı
Özlem SUMER BÜYÜKABACI / ozlem.sumer@acev.org / 05063787939

Amaç

Okul Öncesi Eğitim Programı'nın (OEP) Suriyeli çocuklar ve Bölge çocukları ile uygulanmasını içeren GAP Yaz Anaokulları Projesi; UNICEF, GAP İdaresi Başkanlığı ve Türkiye Kalkınma Vakfı'nın iş birliğinde 10 ilde 140 sınıfta uygulandı. Projenin eğitim danışmanlığını ise Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) üstlendi. Risk altındaki çocukların gelişiminde koruyucu ve destekleyici faktörleri güçlendirmek amacıyla çocukların gelişimini bilişsel, sosyal duygusal, dil, motor ve öz bakım alanlarında destekleyerek ilkokula hazırlık ve uyum düzeylerinin artırılması hedeflendi. Böylece, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Suriyeliler ve Bölge halkı arasındaki uyum sürecinin de kolaylaştırılması amaçlandı. 9 Güneydoğu ilinde ve Hatay'da uygulanan proje kapsamında, 1858 Suriyeli çocuk (%77) ve 547 Türkiyeli bölge çocuğu (%23) AÇEV'in yapılandığı programı tamamladı. Program 9 hafta boyunca haftanın her günü AÇEV'den programa yönelik özel bir eğitim almış öğretmenler tarafından uygulandı.

Yöntem

Araştırma, özellikle ilkokula hazırlık seviyesini yakından etkileyen 3 erken çocukluk gelişim alanına (bilişsel gelişim, Türkçe dil gelişimi, sosyal-duygusal gelişim) odaklandı. Eğitim alan çocuklarda Girişim (Suriyeli çocuklar için n = 190 ve Bölge çocukları için n = 168) ve almayan çocuklardan Kontrol grubu (Suriyeli çocuklar için n = 183 ve Bölge çocukları için n = 170) oluşturuldu (N = 711). Çocuklara Okul Öncesi Sözel ve Sayısal Beceriler Ölçeği, Türkçe Erken Dil Gelişim Testi (TEDİL-3); ebeveynlere Duygu Düzenleme Ölçeği, öğretmenlere ise Sosyal Yetkinlik ve Davranış Değerlendirme Ölçeği (SYDD) uygulandı.

Bulgular

Program bitiminde elde edilen bu sonuçlar, Yaz Anaokulları Projesi'nin ülkeye yerleşme ve uyum süreci için uygulanabilecek benzer çalışmalara ve politikalara yönelik kanıt temelli bir örnek oluşturabileceğini göstermektedir.

Sonuç

Bulgular, Girişim grubunun sayısal ($F(1, 656) = 55,56$) ve sözel becerileri ($F(1, 656) = 64,33$) ile Türkçe alıcı ($F(1, 667) = 24,34$) ve ifade edici dil becerilerinde ($F(1, 665) = 28,34$) kontrol grubuna göre artış olduğunu göstermiştir (tüm p'ler < 0.01). Girişim grubundaki çocuklarda sosyal yetkinlik ($t(338) = 16,39$) artmış ve problemleri davranışlarda azalma olmuştur ($t(338) = -8,18$, p'ler < 0,01).

Anahtar Kelimeler

Suriyeli mülteci, müdahale programı, çocuk, risk

The Impacts of GAP Summer Preschool on Syrian Refugee and Turkish Children

Aim

Within the scope of GAP Summer Preschools Project, The Preschool Education Program (PEP) with Syrian and local children was implemented in 140 classes in 10 provinces by the GAP Administration through the facilitative support extended by UNICEF and the Development Foundation of Turkey. However, educational consultancy for the project was provided by Mother-Child Education Foundation (AÇEV). To increase the protective and supportive factors on the development of at-risk children, we aimed to improve children's cognitive, social, emotional, language abilities that increase the adaptation level and school readiness. Moreover, we also aimed to ease the adaptation process between Syrians and local people. 1858 Syrian children (77%) and 547 Turkish local children (23%) completed the program that was developed by AÇEV. This program was applied by preschool teachers who were trained specifically for this program, for every day in 9 weeks.

Method

Research focused on 3 early childhood developmental areas (cognitive development, language development, socio-emotional development) which are associated with school readiness. Intervention group (n=190 for Syrian, n=168 for Local) and control group (n=183 for Syrian, n=170 for Local) were compared (N=711). Preschool Linguistic and Quantitative Abilities Scale and Turkish Early Language Development Scale For children; Emotion Regulation Scale for parents; Social Competency and Evaluating Attitude Scale for teachers were applied.

Findings

The findings suggested that children in experimental group had significantly better numerical ($F(1, 656) = 55.56$) and verbal skills ($F(1, 656) = 64.33$), Turkish receptive ($F(1, 667) = 24.34$) and expressive language abilities ($F(1, 665) = 28.34$) compared to the children in control group (all p's < 0.01). The social competence of children in intervention group significantly increased ($t(338) = 16.39$), and the level of behavior problems decreased ($t(338) = -8.18$, all p's < 0,01).

Conclusion

These findings show GAP Summer Preschool Project provided evidence-based example for future policies and projects targeting the at-risk children.

Keywords Syrian, refugee, intervention, children at risk

Gaziantep İlinde Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Polikliniğine Getirilen Suriyeli Mülteci Çocukların Aldıkları Psikiyatrik Tanılar
İsmail AKALTUN

Gaziantep Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Kliniği
İsmail AKALTUN / drahix@hotmail.com / 05056571328

Amaç

Türkiye dünyada en fazla Suriyeli mülteciyi ağırlayan ülke olup, yaklaşık 4 milyon mülteciyi ağırlamaktadır, bu nüfusun neredeyse yarısını 18 yaş altındaki çocuklar oluşturmaktadır. Biz bu çalışmada, Gaziantep Dr. Ersin Eğitim ve Araştırma Hastanesi çocuk ve ergen ruh sağlığı ve hastalıkları kliniğine başvuran, suriyeli mülteci çocukların aldığı psikiyatrik tanıları, araştırmayı amaçladık

Yöntem

Gaziantep ilinde yaşayan ve Nisan 2017-Mayıs 2018 döneminde çocuk psikiyatrisi polikliniğine başvuran 84 çocuk retrospektif olarak incelendi, sosyodemografik verileri ve DSM-5 sınıflandırma sistemine göre tanıları incelendi.

Bulgular

Yaptığımız çalışmada mülteci çocukların, savaş ve yakınlarının kayıplarından oldukça fazla etkilendikleri görülmektedir. Bulgularımıza göre, mülteci çocukların sosyal ve akademik işlevsellikleri ile yeni kültüre uyumlarını boza bilecek geniş bir psikiyatrik bozukluklara neden olduğu görülmektedir.

Sonuç

Çalışmaya alınan 84 hastadan, 45(% 53,5)'i kız, 39 (% 46,5)'i ise erkek çocuktan oluşmaktaydı. Çocukların ortalama yaşları 11,4± 4' tü. Ebeveynlerin %70'i kendilerine yakın birinin öldüğü, çocuklardan %72,6'sı ise silahlı bir çatışma ya da patlamaya şahit olduğu belirtildi. Çocuklardan, 26(%30,9)'sında travma sonrası stress bozukluğu, 22 (%26,1)'sinde anksiyete bozuklukları, 18 (%21,4)'inde dikkat eksikliği/hiperaktivite bozukluğu, 14 (%16,6)'unda major depresif bozukluk, 12 (%17.1)'sinde dışa atım bozuklukları, 8 (%9.5)'inde davranım bozukluğu ve 7 (%8,3)'sinde otizm spektrum bozukluğu tanısı konmuştu.

Anahtar Kelimeler

Mülteci, Çocuk, TSSB, Anksiyete, Depresyon, Savaş

Psychiatric Diagnosis of the Syrian Refugee Children Who Were Brought to the Child and Adolescent Psychiatry Clinic in Gaziantep Province

Aim

Turkey is the most Syrian refugee hosting country in the world by hosting about 4 million people whom almost half of them are children under age 18. In this study, we aimed to investigate the psychiatric diagnoses of refugee children who applied to the Gaziantep Dr. Ersin Arslan Training and Research Hospital's Child and Adolescent Mental Health and Diseases Clinic.

Method

84 children who were living in the province of Gaziantep and who applied to the polyclinic of child psychiatry during April 2017-May2018 period were analyzed retrospectively, their socio-demographic data and their diagnosis according to DSM-5 classification system.

Findings

84 patients were included in the study, 45(%53,5) were girl and 39(%46,5) were boy. The average age of children is 11,4±4. %70 of parents stated that someone close to them had died, while %72,6 reported that their children have witnessed to clashes or explosion. Of the children 26(%30,9) were diagnosed with post-traumatic stress disorder, 22(%26,1) with anxiety disorders, 18(%21,4) with attention deficit/hyperactivity disorder, 14(%16,6) with major depressive disorder, 12(%17.1) with elimination disorders, 8(%9.5)with conduct disorder and 7(%8,3)with autism spectrum disorders.

Conclusion

In our study, it is seen that refugee children are highly adversely affected by the effects of war and the death of close someone. According to our findings that refugee children suffer from a wide range of psychiatric disorders which may deteriorate their social and academical functionality and entegration to the new culture.

Keywords: Refugee, Child, PTSD, Anxiety, Depression, war

S07

Psychosocial support for children and families who have experienced conflict and displacement

Rachel Calam

The University of Manchester

Rachel Calam / rachel.calam@manchester.ac.uk

Studies of parenting through conflict and displacement due to the Syrian conflict have shown that in these extreme circumstances, parents want to know how best to care for their children, and further, that provision of appropriate parenting skills alongside trauma work can help both parents and children. Results from a series of studies will be presented, including distribution of parenting information in conflict zones via breadwrappers, and a trial with refugees in Lebanon of a brief programme combining Teaching Recovery Techniques with parenting skills will be reported. The studies show that even in extreme circumstances, the psychological wellbeing of both children and parents can be enhanced.

SOSYO-EKONOMİK DÜZEYİ DÜŞÜK BÖLGEDE YAŞAYAN EBEVEYNLERİN TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Hilal YILDIRIM 1, Oguz EMRE 2, Kevsir IŞIK 3

1 İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, 2 İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, 3 Adıyaman Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
Hilal YILDIRIM / firat.hilal@inonu.edu.tr / 05454708065

Amaç

Bu araştırma sosyo-ekonomik düzeyi düşük bölgede yaşayan ebeveynlerin tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır

Yöntem

Araştırmanın evrenini Malatya Battalgazi İlçesine bağlı Sancaktar Aile Sağlığı Merkezi 2-14 yaş çocuğu olan ebeveynler oluşturmuştur. Örneklemini ise araştırmaya katılmayı kabul eden evrenden alınan 353 ebeveyn oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan tanıtıcı anket formu, Ebeveyn tutum ölçeği kullanılmıştır. IBM SPSS programı ile sıklık, ortalama, korelasyon analiz edilmiştir. Araştırma verileri Mart- Haziran 2018 tarihinde mesai saatleri içerisinde kişilerin soruları okuyup cevaplandırması ile oluşturulmuştur.

Bulgular

Sosyo-ekonomik düzeyi düşük bölgede yaşayan ebeveynlerin demokratik ve aşırı koruyucu tutumlarının yüksek olduğu, izin verici tutumun ise en düşük olduğu saptanmıştır. Çocukların bağımsız bir kişilik geliştirmesine fikirlerini ifade etmesine olanak tanıyan demokratik tutumun yüksek olması olumludur fakat araştırmaya göre çocuk sayısı arttıkça demokratik tutum azalmaktadır. Ebeveynin aşırı koruyucu tutum sergilemesi sosyo- ekonomik düşük bölgede meydana gelebilecek tehlikelerden korumak için yüksek olabilir, nitekim izin verici tutumda bir o kadar düşüktür. Bunun yanı sıra bulgulara göre gelir azaldıkça aşırı koruyucu tutumun artması bunu kanıtlar nitelikte olduğu söylenebilir. Ebeveynlerin nitelikli çocuk gelişimini sağlayabilmek için gelir ve çocuk sayısını dengede tutmanın önemli olduğu, koruyucu sağlık hizmetlerinin ve ekonomik kaynakların artırılması önerilebilir

Sonuç

Araştırmada ebeveynlerin yaş ortalaması 38.67 ± 6.25 , % 68.6'sı Kadın, %45.9 ilkokul mezunu, %67.4 ü çalışmıyor (İşsiz yada ev hanımı), %21.5 işçi, ortalama gelirleri 1341.27 ± 945.22 , çocuk sayıları 3.42 ± 1.40 , kız çocuk sayısı 1.77 ± 1.27 . Ebeveyn tutum ölçeğinin alt boyutlarının ortalamasına bakıldığında; Demokratik tutum 72.47 ± 9.12 (Ölçekten alabileceği minimum ve maksimum puan: 17-105), Otoriter tutum 20.96 ± 6.94 (11-55), Aşırı koruyucu tutum 36.22 ± 6.39 (9-45), İzin verici tutum 17.20 ± 4.70 (9-45) dir. Demokratik tutum ile çocuk sayısı arasında (-.118) ve aşırı koruyucu tutumla gelir arasında (-.140) negatif korelasyon vardır.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn, ebeveyn tutum, çocuk, sosyo-ekonomik bölge

DETERMINATION OF PARENTAL ATTITUDE IN THE LOW SOCIOECONOMIC REGION

Aim

This research has been done in order to determination of parental attitude in the low socioeconomic region

Method

The study's universe consisted of parents who were 2-14 year-old children at Malatya. The sample consisted of 353 parents who were admitted to participate in the survey. Introductory questionnaire prepared by the researchers, using the Parental Attitude Scale in the collection of data on March-June 2018.

Findings

The average age of the parents was 38.67 ± 6.25 , 68.6% were female, 45.9% were primary school graduates, 67.4% were not working (unemployed or housewife), 21.5 workers, income 1341.27 ± 945.22 , number of children 3.42 ± 1.40 . When the average of the sub-dimensions of the parent attitude scale is examined; Democratic attitude 72.47 ± 9.12 (minimum and maximum score 17-105), Authoritarian attitude 20.96 ± 6.94 (11-55), Excessive protective attitude 36.22 ± 6.39 (9-45), Permissible attitude 17.20 ± 4.70 (9-45). There is a negative correlation between democratic attitudes and the number of children (-.118) and between excessive protective attitudes and income (-.140).

Conclusion

Parents living in low socio-economic level have high democratic and protective attitudes and the least permissive attitude. The democratic attitude that allows children to express their ideas to an independent personality is high, but research shows that as the number of children increases, the democratic attitude decreases. Parental over-protective attitude display may be high to protect from the danger that may occur in the socio-economic zone, but as low as permissive attitude. Besides, according to the findings, it can be said that the increase of the protective attitude increases as the income decreases. It may be advisable to increase the number of preventive health services and economic resources, as it is important for parents to keep income and number of children in balance to ensure quality child development

Keywords Parent, parental attitude, child, socio-economic region

Beden Güvenliği Eğitimi: Türkiye'de Eğitimciler ve Ebeveynler İçin Bir Önleme Programı
Gülseren ÇITAK TUNÇ
Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği ABD
Gülseren ÇITAK TUNÇ / gctunc@uludag.edu.tr / 0.533.765 69 07

Amaç

Beden Güvenliği Eğitimi (BGE), çocuğu korumada ve çocuk cinsel istismarını önlemede küçük çocuklara yönelik geliştirilen çocuk merkezli bir önleme programıdır.

Yöntem

Versiyonlar: Çocuğun öğrenme stratejilerine uygun olarak hazırlanmış olan programın orijinali Wurtele S.K tarafından geliştirilmiştir. Türkiye için bilimsel süreçler sonunda kültürel uyarlaması gerçekleştirilen programın eğitimci ve ebeveyn olmak üzere iki versiyonu bulunmaktadır. Program oturumlar şeklindedir. Her bir oturum 20-25 dakika sürmektedir, ard arda günlerde uygulanmaktadır. Hedef kitle 3-7 yaş aralığı çocuklardır. Eğitimci versiyonu; Yedi oturumdan oluşmaktadır, 72 görsel bulunmaktadır. Eğitimcinin yapması, söylemesi gereken mesajlar resimlerin arkasına yazılmıştır, 6-10 çocuktan oluşan gruplara eğitimci tarafından uygulanmaktadır. Ebeveyn Versiyonu; Beden güvenliği kurallarının yanında yangın, silah ve zehirlenme gibi genel güvenlik kurallarını da öğretmektedir. On oturumdan oluşmaktadır 92 görsel bulunmaktadır. Anne/baba çocuğu ile teke tek uygulamaktadır.

Bulgular

Değerlendirme: Programın cinsel istismarı önlemeye etkisinin değerlendirilmesinde Durum Böyleyse Testi (DBT) kullanılmıştır. DBT, küçük çocukların kağıt-kalem kullanmadığı, hikâyeler üzerinden değerlendirilmektedir. Araştırma sonucunda BGE programının çocukları cinsel istismardan korumaya yönelik bilgi, beceri ve tutum kazandırmada yurt dışında olduğu gibi Türkiye için de etkili bir program olduğu belirlenmiştir.

Sonuç

Öğrenme Stratejileri: a) potansiyel istismar durumlarını ya da istismarcı kimliğini tanıma. b)Cinsel talepleri "hayır" diyerek reddetme. c)İstismarcı kişiden uzaklaşma ve direnme. İçerik: Program içeriğinde hikâyeler vardır. Her bir hikâyenin içeriğine uygun bir resim bulunmaktadır. Hikâyelerin amacı, çocuğun ilk olarak uygun ve uygun olmayan dokunmayı ayırd etmesini sağlamaktır. İkinci olarak, uygun olmayan dokunma durumlarında kendini koruma becerilerini arttırmaktır. Ayrıca çocuğun sağlıklı cinsel gelişimi için kendi özel bölgesine dokunabileceği mesajı da verilmektedir. Çocuğa kendini koruma becerileri resimli hikâyelerden model alma, sosyal öğrenme ve geribildirim yöntemleri ile kazandırılmaktadır. İçerikte hikâyelerin kullanılması etik yönden sıkıntıyı önlemektedir. d)Daha önce gerçekleşen ya da şu an devam eden istismarı güvendiği yetiştikine bildirmeyi teşvik. e)Sır olarak saklanan uygunsuz dokunmaların çocuğun sorumluluğu olmadığını açıklama.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Cinsel istismarı, Önleme programı, Beden Güvenliği Eğitimi, Eğitimciler, Ebeveynler

Body Safety Training: A Prevention Programme for Teachers and Parents in Turkey

Aim

Body Safety Training is a child-oriented prevention programme developed for the young children in order to ensure their protection and the prevention of child sexual abuse.

Method

Versions: The original version of the program, which is in conformity with the learning strategies of the child, was first developed by Wurtele S.K. The programme consists of sessions of 20-25 minutes, which are performed on successive days. The target group is the children between the ages of 3 to 7. Teachers Version: Consists of seven sessions. Includes 72 images. The programme is applied by a trainer in groups of 6-10 children. Parent Version: In this version, general safety issues such as the cases of fire, gun or poisoning are also addressed in addition to the issue of body safety, consists of ten sessions, includes 92 images. The programme is applied by parents.

Findings

Learning Strategies: a) Recognising the potential cases of abuse or the identity of the abuser. b) Refusing the sexual demands by saying "No". c) Avoiding and resisting against the perpetrator. d) Encouraging children to inform a reliable adult about previously happened or continuing cases of abuse. e) Explaining that the children do not have to keep the inappropriate touches as secret. Content: The programme consists of stories. Each story is depicted on a picture. Self-protection skills of the children are developed through modelling from illustrated stories, social learning or feedback methods. The use of stories within the contents of the programme prevents possible ethical problems.

Conclusion

Evaluation: "What if" situations test (WIST) was applied to evaluate the effects of the programme on prevention of the sexual abuse. The body safety training is an effective programme in developing knowledge, skills, and behaviours of the children against child sexual abuse in Turkey as well.

KeywordsChild sexual abuse, prevention programme, Body safety training, Teachers, Parents

Okullarda Çocuk Koruma Programının Uygulanması
Dilek Ümran ARPACI, Sedef ÖZYİĞİT
Özel İzmir Sev İlköğretim Kurumları
Dilek Ümran ARPACI, Sedef ÖZYİĞİT / darpaci@sevizmir.k12.tr / 05337217063

Amaç

Çocuk koruma programı okulumuzda uluslar arası okullarda günümüzde önem kazanan çocuk güvenliği ve çocuk koruma programları çerçevesinde önleyici bir okul projesi olarak başlatılmıştır. Amacımız aynı zamanda okullarda çalışan öğretmen ve personelin çocuk koruma prosedürleri hakkında bilgilenmesini sağlamak ve çocuk koruma ve çocuk güvenliğinin okul ortamında prosedürler çerçevesinde izlenmesini geliştirmektir.

Yöntem

Uluslar arası okulların uygulamalarını inceleme, literatür tarama ve eğitim programı geliştirme amacıyla ihtiyaç analizi

Bulgular

Okulumuzda bu yıl bir öncü proje olarak oluşturulan çocuk koruma programı okul kültürünün her aşamasında ve okul ikliminde çocuğa güvenli bir ortam sağlamak amacıyla oluşturulmuştur.

Sonuç

Okul ortamında öğretmenlerin, yöneticilerin, personelin ,velilerin ve öğrencilerin farkındalığı artırılması amacıyla çok yönlü bir prosedür oluşturuldu. Her yıl düzenli olarak paydaşlarla ve konunun uzmanlarıyla değerlendirilerek geliştirme çalışmaları yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler

Güvenli okul, çocuk koruma programı, istismar ,ihmal ,cinsel gelişim eğitimi, siber zorbalık, akran istismarı, olumlu okul iklimi

Child Protection Procedures in Schools

Aim

Child protection was started as a preventive project at our school within the limits of child protection and child safety which are two important concepts nowadays in the international schools all around the world.Our aim is to inform the faculty and the personelle at school about child protection procuders and monitor child protection and child safety in school enviroments within procedures.

Method

Analysing international school procedures, researching and observing school needs

Findings

The procedures was created including all stakeholders point of view. The procedures will be revised every year.

Conclusion

The child protection programme which was developed this year with the aim of creating a safe enviroment for the children of our school.

KeywordsSafe school ,chil protection programme , child abuse, child neglection, sexual development programme , cyber bullying ,bullying ,positive school climate

Kadın Konukevlerinde Kalan Çocukların Beden Güvenliği Eğitimi İle Kendini Koruma Becerilerinin Artırılması
Fatma Elif KILINÇ, Dilek ESER
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü
Fatma Elif KILINÇ / fekilinc@ybu.edu.tr / 05057310749

Amaç

Araştırma da anneleri ile birlikte kadın konukevlerinde kalan üç-yedi yaşlarında çocukların, cinsel istismarı tanıma becerilerini geliştirmek ve kendini koruma becerilerini arttırmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmada öntest-sontest kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu anneleri ile birlikte kadın konukevlerinde kalan üç-yedi yaşlarında 17 çocuk oluşturmuştur. Deneysel gruba belirlenen yedi çocuğa Beden Güvenliği Eğitimi programı uygulanmış ve eğitimin etkisi Durum Böyleyse Testi ile değerlendirilmiştir. Deneysel gruba uygulanan test sonuçları kontrol grubundaki 10 çocuk ile karşılaştırılmış ve eğitimin kalıcılığını belirlemek amacıyla üç hafta sonra test tekrarlanmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucunda, Durum Böyleyse Testi alt boyut ortalamaları deneysel grupta son test lehine artış göstermiş, kontrol grubunda ise anlamlı bir yükseliş görülmemiştir. Deneysel grupta görülen bu farklılık Beden Güvenliği Eğitim programının çocuklarda cinsel istismarı önlemeye yönelik kendini koruma becerilerini arttırmada etkili bir program olduğunu göstermektedir.

Sonuç

Elde edilen veriler nonparametrik analizlerle değerlendirilip, Kruskal Wallis, Wilcoxon İşaretili Sıralar Testi ve gruplar arasındaki farklılık Mann Whitney U testleri ile belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Beden güvenliği eğitimi, kadın konukevlerindeki çocuklar.

Increasing Body Safety Training and Self-Protection Skills for Children in Women's Guesthouses

Aim

The study aimed to improve the ability of children aged three- to seven-year-olds staying in female guesthouses with their mothers to recognize sexual abuse and to improve their self-protection skills.

Method

In the study, an experimental research design with pre-test/post-test and the control group was used. The research group working with their mothers remaining in the women's guesthouses three-seven years old inn has established 17 children. The Body Safety Training program was applied to 7 children determined as the experimental group and the effect of education was evaluated with WIST III (What If Situation Test). Test results applied to the experimental group were compared with 10 children in the control group and the test was repeated after three weeks to determine the permanency of the training.

Findings

The obtained data were evaluated by nonparametric analysis, Kruskal Wallis, Wilcoxon Marked Rank Test and the difference between the groups were determined by Mann Whitney U tests.

Conclusion

As a result of the research, the WIST subscale averages showed an increase in favor of the final test in the experimental group and no significant increase in the control group. This difference in the experimental group shows that the Body Safety Training program is an effective program for increasing self-protection skills to prevent sexual abuse in children.

Keywords Body Safety Training program, children in women's guesthouses.

Çocuğun yüksek yararı ve koruyucu aile hizmetinin önemi: Kırıkkale örneği

Lale İZCİ 1, Hatice UĞURLU 2

1Kırıkkale Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezi Müdür Vekili, 2 Kırıkkale Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdür Vekili

Lale İZCİ / lale-izci@hotmail.com / 05309067120

Amaç

Toplumların hızlı değişimleri, sanayi ve teknolojiye hızlı ilerlemeler, köyden kente göç, suç olgusunun daha görünür olması toplumun hemen her kurumunda olumlu ve olumsuz etkilenmeleri de beraberinde getirmiştir. Yapılan araştırmalar toplumda yaşanan hızlı değişikliklerin toplumsal ilişkilerde ve aile ilişkilerinde çözülmeyi de beraberinde getirdiğini ortaya koymaktadır. Aile kurumunda meydana gelen çözümler; çocukların sevgi, özgüven, saygı ve bağlanma gibi duygularından yoksun yetişmelerine, psiko-sosyal açıdan gelişim dönemlerini sağlıklı tamamlayamadan büyümelerine ve benlikleri örselenmiş bireyler olarak topluma katılmalarına neden olmaktadır. Bunun yanı sıra azımsanmayacak sayıda çocuk, dünyaya geldikleri aile ortamında biyolojik, sosyolojik ve psikolojik gelişimlerini sağlıklı sürdürmeleri mümkün olmadığından, yetkili organlar tarafından gelişimlerini daha sağlıklı tamamlayabilecekleri kurumlarda korunma ve bakım altına alınmaktadır. İşte bu gerekçeyle korunmaya muhtaç çocuklardan sorumlu Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı son yıllarda bu alanda uygulamaya koyduğu hizmet modelleriyle çocukların yüksek yararını düşünerek, daha kaliteli koşullarda büyümelerinin önünü açmaktadır. Bu uygulamalardan biride "Koruyucu Aile Hizmet Modeli" denilebilir. Yürütülen mesleki çalışmalar, koruyucu aile yanında büyüyen çocukların ruh sağlığı bakımından daha kaliteli bir ortamda büyüdüklerini, akademik başarılarının daha yüksek olduğunu ve güvene dayalı ilişkinin daha profesyonel kurulduğunu ortaya koymaktadır. İşte bu makalede Koruyucu aile uygulaması tüm yönleriyle ele alınacak olup, bu süreçte görev alan ailenin, toplumun ve kamu kurumlarının üzerine düşen görevlere detaylı bir şekilde değinilecektir. Nihayetinde ise Kırıkkale ilinde koruyucu aile çalışmalarının iyi uygulama örnekleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler

Aile kurumu, korunmaya muhtaç çocuk ve koruyucu aile

Child's high benefit and protective importance of family service: Kırıkkale example

Aim

Rapid changes in the societies, rapid progress in industry and technology, migration from the peasant to the city, and the fact that the crime phenomenon is more visible have brought about positive and negative influences on almost every institution of the society. Research shows that rapid changes in the society bring about solving in social relations and family relations. Resolutions in the family institution; children grow up lacking in feelings of love, self-esteem, respect and attachment, grow up without completing the psycho-social developmental periods in a healthy way, and self-participate as collectors. In addition to this, the children who are underestimated are protected and maintained in institutions where they can complete their development better by the authorized bodies since it is not possible to maintain their biological, sociological and psychological developments in the family environment in the world. For this reason, the Ministry of Family and Social Policy, responsible for the children who need to be protected for this reason, opens the way for their growth in higher quality conditions, considering the high benefit of the children with the service models they have put on this field in recent years. One of these applications can be called "Protective Family Service Model". Conducted occupational studies reveal that children growing up in a protective family grow up in a higher quality environment in terms of mental health, higher academic achievement, and a more professional relationship based on trust. This article will cover all aspects of Protective Family Practice, and the responsibilities of the family, community and public institutions involved in this process will be addressed in detail. Finally, good practice examples of protective family work in Kırıkkale province will be emphasized.

Keywords Family institution, child in need of protection and foster family

Annelerin Eğitime ve Şartlı Eğitim Yardımına Yönelik Bakış Açıları: Ankara Örneği
Reyhan ATASÜ TOPÇUOĞLU 1, Sibel VURKUN 2
1 Hacettepe Üniversitesi, 2 Kırklareli Üniversitesi
Sibel VURKUN / sibel.vurkun@gmail.com / 05383538367

Amaç

Bu çalışmada, yoksul ailelerdeki çocukların eğitim ihtiyaçları için verilen Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY)'nden yararlanan annelerin eğitime bakış açıları incelenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla, yardımdan yararlanan kadınların eğitime bakış açıları; çocuklarının eğitimlerine ilgileri, ŞEY'in çocukların eğitime devam etmelerinde ve çalıştırılmalarında nasıl bir etkiye sahip olduğu ve ŞEY'in amacına uygunluğuna yönelik sorulara yanıt aranmaya çalışılmıştır.

Yöntem

Araştırma Çankaya Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı tarafından verilen ŞEY'den yararlanan 111 kadın ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Çalışma, yardımın amacının yararlanıcılar tarafından bilinmediğini göstermektedir. Bu durum ŞEY'in politika hedefini yerine getirmesinde önemli bir handikaptır. Sonuçlar, çocukların eğitim hakkı konusunda farkındalık yaratmak için sosyal eyleme ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Çalışmada ayrıca, okullara "ebeveyn katılımını" artırma stratejileri, ekonomik desteğe ek olarak uygulamalı eğitimler de dahil olmak üzere bazı sosyal politika ve sosyal çalışma müdahaleleri önerilmektedir.

Sonuç

Çalışmada, çocuklarının okul durumu konusunda ilgili olduğunu belirten annelerden, çocuğunun okul başarısının çok iyi olduğunu belirtenlerin oranı %52'dir. İlgili olmadığını söyleyen ve çocuğunun başarısını çok kötü olarak ifade edenlerin oranı ise %2 olup annelerin eğitime olan ilgileri ile çocuklarının başarı durumları arasında anlamlı bir ilişki vardır. Çocuğu yardımdan yararlanan annelerin %89'u ŞEY'in ne amaçla verildiğini; %74'ü yararlanma koşullarını; %73'ü ise hangi durumlarda yardımın kesileceğini bilmediğini belirtmiştir. Yardımın ilk kullanım alanı %69 ile okul, ikinci kullanım alanı ev ihtiyaçları (%49)'dur. Üçüncü sırada nereye harcandığı sorulduğunda ise %86,5'i başka bir şey için yetmediğini belirtmişlerdir. Katılımcıların %11'i yardım almadığında çocuğunu okula göndermeyeceğini, %13,5'i ise çalıştıracağını söylemiştir. Çocukların %13'ünün okul çağında olup çalıştığı öğrenilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Yoksulluk, Eğitim, Şartlı eğitim yardımı, Annelerin tutumları

Mothers' Perspectives on Conditional Education Aid and Education: The Case of Ankara

Aim

The study examines mothers' perspectives on Conditional Education Aid (CEA) which is a governmental aid provided for schooling costs for children in poor families. The study is based on a survey carried out with mothers who are receiving the CEA for their children. The survey is designed to understand women's educational perspectives; the relevance of CAE for their children's education process; CEA's affect on alleviating school dropouts and child labour, and CEA's suitability with its purpose .

Method

The survey was conducted with 111 women benefiting from CEA given by Çankaya Social Assistance and Solidarity Foundation.

Findings

52% of mothers who're interested in their children's educating stated that their children's achievement is very good. The rate of those that they're not interested and their child's performance is very bad is 2%. There's significant relationship between mother's awareness on education and their children's academic success. Another important finding is that 89% of mothers don't know the main purpose of CEA; 74% don't know the criterions of CEA; 73% don't know in which case their CEA benefit would be cancelled.

Conclusion

The study shows that the purpose of the aid is not known by the beneficiaries which is an important trap for the CEA to fulfil its policy aim. The results indicate that there's a need for social action for awareness rising about children's right to education. The study also suggests some social policy and social work interventions including strategies for Increasing 'parental involvement' to schools, practical trainings in addition to economic assistance.

KeywordsPoverty, Education, Conditional education aid, mother's attitudes

Olumsuz Çocukluk Çağı Deneyimi Olan Ve Olmayan Annelerin Çocuklarıyla Bağlanma Örüntülerinin İncelenmesi

Nazmi Mutlu KARAKAŞ 1, Burcu AKIN SARI 2, F. Nur BARAN AKSAKAL 3, Dilşad FOTO ÖZDEMİR 4, Figen ŞAHİN DAĞLI 1

1- Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları A.D. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye 2- Çocuk Ergen Ruh Sağlığı Hastalıkları A.D. Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye 3- Halk Sağlığı A.D. Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye 4-Çocuk Ergen Ruh Sağlığı Hastalıkları A.D. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye
Nazmi Mutlu KARAKAŞ / drmutlukarakas@hotmail.com / +905303301977

Amaç

Bağlanma kuramı, bebeklerin güvenli ve rahat bir yaşam deneyimleri için oluşturduğunu göstermektedir. Bağlanmanın şekli ile çocuk için güvenli bir temel oluşturur. Güvenli bağlanma kurulması, çocuğun başkalarına güven duymayı ve kendine güvenme geliştirmesine imkân verir. Annedeki istismar ve ihmal öyküsü, bebekleri ile geliştirdikleri bağlanma şeklini etkileyebilir. BU çalışmanın amacı, istismar öyküsü olan ve olmayan annelerin bebekleriyle olan bağlanma örüntülerini araştırmaktır.

Yöntem

Pediyatri polikliniğine başvurmuş 94 anneye Olumsuz Çocukluk Çağı Deneyimleri Anketi ve Ana-Babaya Bağlanma Anketi uygulandı. Tüm anne ve çocuklarına, bağlanmalarının değerlendirilmesi açısından Yabancı Durum Testi uygulandı

Bulgular

İstismar öyküsü ile bağlanma şekli arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmasa da, çocuklukta istismar öyküsü olan annelerde daha çok güvensiz bağlanma gözlenmiştir. Eğitim düzeyi, bağlanma şekli geliştirilmesinde koruyucu bir faktör olabilir. Ayrıca kuşaklararası etkileşim, anne-çocuk bağlanması etkilediği söylenebilir.

Sonuç

94 annenin yarısında, çocukluk çağı istismar öyküsü vardı. Bu 47 annenin istismar tipleri dağılımında: %61,7' si fiziksel istismar, %53,19' u duygusal istismar, %29,78' i ihmal ve %6,38'i cinsel istismardı. Bazı anneler, birden fazla istismar tipine sahiplerdi. İstismar öyküsü olan annelerin %66 'sı çocuklarıyla güvenli bağlanma geliştirmişken, istismar öyküsü olmayan grupta bu oran %80,9 idi. İstismar öyküsü olan ve olmayan grup arasında istatistiksel anlamlı bir fark yoktu. Her iki gruptaki anneler, kendi anneleri ile olan bağlanması açısından değerlendirildiğinde, her iki grup arasında istatistiksel anlamlı fark yokken, annelerin kendi babaları ile olan bağlanması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardı.

Anahtar Kelimeler

istismar, bağlanma, anne

Investigate The Association Of Attachment Of Mothers With and Without Abuse Stories To Their Babies

Aim

Attachment theory suggests that infants form attachment relationships from which they can experience security and comfort. The attachment figure provides a secure base for the child. Secure attachments allow children to develop trust in others and self-reliance in themselves. History of abuse and neglect in mother may influence attachment style with their infant.

Method

The purpose of this study was to investigate the association of attachment of mothers with and without abuse stories to their babies. Adverse Childhood Experience test and PBI test were filled by 94 mothers admitting to the pediatrics outpatient clinics. All mothers and their children were tested for attachment by SST.

Findings

Of 94 mothers, 47 had a of childhood abuse. The type of abuse in these 47 mothers was: physical abuse in 61,7% , emotional abuse in 53,19%, neglect in 29,78% and sexual abuse in 6,38% of mothers. Some mothers had more than 1 type of abuse. Of the abused mothers 66 % had secure attachment with their children while in non abused group this frequency was 80,9 % . No statistically significant difference could be found between the history of childhood abuse of the mother and the attachment style of their children. When the mothers in both groups were assessed about their own attachment with their mothers, there was also no statistically significant difference but It was seen that there was a statistically significant difference in the attachment of abused mothers to their own fathers

Conclusion

Although the difference between abuse history and attachment style was not statistically signifant more insecure attachment was observed in mothers with a history of childhood abuse. Their level of education might be a protective factor in their attachment style. Also intergenerational interaction may have influenced the mother-children attachment.

Keywordsabuse, attachment, mother

AÇEV Aile Eğitimleri – Anne Destek Programı (ADP) ve Baba Destek Programı (BADEP)
Özlem SUMER BÜYÜKABACI 1, Mustafa Uğur Kaya 1, 2
1 Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), 2 Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı
Özlem SUMER BÜYÜKABACI / ozlem.sumer@acev.org / 05063787939

Amaç

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) 1993 yılında kurulduğu günden bu yana, okul öncesi eğitimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için çalışmalarını sürdürmektedir. Yıllar içerisinde etkinliklerine çok çeşitli eğitim programlarını dâhil etmiştir. AÇEV'in çalışmalarını motive eden en önemli faktör; eğitim olanaklarından en az yararlanabilen, "risk altında olan" ve yatırım yapıldığında kazanımı belki de en çok olacak bu çocuklara ve ailelerine eğitim olanaklarını götürmesi olmuştur. AÇEV'in çalışmaları Erken Çocukluk Eğitimleri, Aile Eğitimleri, Kadın Destek ve Okuma Yazma Eğitimleri, Araştırma Savunu ve Strateji olmak üzere dört ana koldan oluşmaktadır. AÇEV Aile Eğitimleri, Anne Destek Programı (ADP) ve Baba Destek Programı (BADEP)'nden oluşmaktadır. ADP, çocuk gelişimi ve eğitimi konularında annelere; BADEP ise babalara destek vererek çocuğun gelişimine katkıda bulunmayı hedefleyen yapılandırılmış bir aile eğitim programıdır. Annenin ve babanın çocukla ilişkisini ve çocuğun eğitimindeki rolünü güçlendirerek çocuğun var olan kapasitesini en üst düzeyde gerçekleştirmesini amaçlar. İki program da çocukların demokratik bir aile ortamında, barışçıl ilişkiler içinde yetişmesi için ebeveynlerde olumlu davranış değişikliğinin oluşmasını hedeflemektedir. Bugüne kadar, ADP aracılığıyla toplamda 90.000 anne-çocuk ikilisine; BADEP için ise 45.000 baba-çocuk ikilisine ulaşılmıştır. ADP ve BADEP, hedef kitlesi 3-6 ve 7-11 yaş arasında çocukları olan anneler ve babalardır. Programlar, 15-20 kişilik anne/baba grupları oluşturularak 12-14 hafta boyunca haftada 1 gün 2,5 saatlik oturumlar olarak uygulanır. Ek olarak, ADP için babaların katılımı ile programda yer alan konuların ele alındığı 1 Baba Toplantısı, BADEP için ise 1 Anne Toplantısı yapılır.

Yöntem

ADP ve BADEP'nin etki analizinde hem niteliksel hem de niceliksel yöntemler kullanılmış; ebeveynlik tutumları, günlük rutin, evde demokratik ortam gibi çeşitli konularda kapsamlı değerlendirmeler yapılmıştır.

Bulgular

ADP/BADEP, mevcut politikalara katkı sağlamaktadır.

Sonuç

Araştırma bulguları, programlara katılan anne ve babaların programa katılmayan ebeveynlere (Kontrol Grubu) göre anlamlı olarak çocuğuyla daha fazla ve daha kaliteli vakit geçirdiğini, çocuğun ihtiyaçlarına daha fazla cevap verdiğini ve çocuğu dışlayarak reddeden yaklaşımları daha az sergilediğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

aile eğitimi, babalık, annelik, müdahale programı, çocuk, ebeveyn

Mother-Child Education Foundation (AÇEV) Family Trainings - Mother Support Program (MSP) and Father Support Program (FSP)

Aim

AÇEV has conducted various training programs. The most important factor that gave motivation to AÇEV's works is providing the educational opportunities to the children and families, who have limited access to these opportunities. Even though this targeted group is "under risk", it has a huge potential to show highest attainment among others. AÇEV's works composed of four main sections: Early Childhood Trainings, Family Trainings, Women Empowerment and Literacy Trainings, Research, Advocacy, and Strategy. AÇEV's Family Trainings composed of Mother Support Program (MSP) and Father Support Program (FSP). They are designed as a structured family training program to contribute to the child's development by supporting the mothers (for MSP) and fathers (for FSP). These programs aim to realize the full potentials of children by strengthening parent-child relation and parents' role on the child education. Both programs target the positive behavioral changes in parents to achieve the democratic family environment and peaceful relationships for child development. In total, 90.000 mother-child pairs with MSP and 45.000 father-child pairs with FSP have been reached until today. Target group of both MSP and FSP is fathers and mothers who have children aged between 3-6 and 7-11. Programs are delivered once a week in 2.5- hour sessions through 12-14 weeks, with 15-20 fathers/mothers. In addition, one Father Meeting to improve father involvement for MSP, and one Mother Meeting for FSP are organized.

Method

Both quantitative and qualitative methods were used in the evaluation of MSP and FSP. Comprehensive evaluations were conducted considering the variables including parenthood attitudes, daily routines, and democratic house environment.

Findings

Results showed intervention group significantly spent more quality time with their children, responded more to the needs of their children, and showed the attitude that exclude and ignore children less than control group.

Conclusion

MSP/FSP could be helpful for policies.

Keywords: parenting, father involvement, mother training, family trainings, intervention

Haklarını Bilen Çocuklarla Güçlü Geleceğe El Ele Projesinin Çocukları İstismar ve Cinsel Sömürüye Karşı Koruma Etkisini İncelenmesi

Zeynep TURAN 1, Neşe ŞEKERCİ 2

1 Şırnak Üniversitesi, 2 Üsküdar Üniversitesi

Zeynep TURAN / zeynepp.turann1@gmail.com / 05050139292

Amaç

Bu çalışmada Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'deki haklara, özellikle de çocuğun saygınlığını, insanlık onurunu koruyacağımıza, şiddetten korunma ve uzak yaşama hakkına, ayrımcılık yapmama, çocuğun yüksek yararını gözeteciğimize, çocuğun yaşama, hayatta kalma, gelişme hakkına, çocuğun görüşlerine saygılı faaliyet göstermeyi, faaliyetlere çocukların aktif ve anlamlı katılımı amaçlanmaktadır.

Yöntem

Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Katılımcılar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri ve birinci sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Örnekleme bu evrenden ulaşılabilen öğretmenler olacaktır. Veri toplama araçları, sınıf senaryolarına dayanarak oluşturulmuş yarı-yapılandırılmış görüşmeler ve video kaydına alınan ders gözlemlerinden oluşmaktadır.

Bulgular

Haklarını Bilen Çocuklarla Güçlü Geleceğe El Ele projesinden elde edilen sonuçlar, çocukları, aileleri, öğretmenleri, kurum ve kuruluşları çocuğa karşı cinsel şiddetin önlenmesi ve rapor edilmesi konularında bilgi ve yöntemler ile donatarak farkındalığı arttırmıştır. Çocukların kendi haklarını öğrenip HAYIR diyebilmeleri, bedenlerini koruyabilmeleri sağlanmıştır. Çocukların gelişimi, sağlığı, eğitimi, her türlü şiddetten korunması ve özel durumları gibi konular üzerinde çalışıp, çocukların korunması ve onlara uygun şartlar oluşturmanın, onların ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak faaliyetler düzenleyerek toplumun yaşam ve eğitim kalitesi yükseltilmiştir.

Sonuç

Öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular, çocukların isteklerini, duygularını, fikirlerini ve görüşlerini dile getirmede sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Çocukların bedenlerine dokunulduğunda tepkisiz kaldıkları görülmüştür. Çocuklar korku, kaygı, şiddet ve ayrımcılıkla karşılaştıklarında bunu bir yetişkine dile getirmekten çekindikleri belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk hakları, İstismar, Cinsel sömürü

Investigating the Impact of Protecting Children against Abuse and Sexual Exploitation with a Strong Future with Children Knowing Their Rights

Aim

In this work, we are committed to the rights of the United Nations in the Convention on the Rights of the Child, in particular the respect for the child, the protection of human dignity, the right to life and protection, the right to life and protection, , active and meaningful participation of children in activities is aimed.

Method

The study was designed in a state study pattern from qualitative research methods. Participants consist of pre-school teachers and first-class teachers who are working at pre-school institutions affiliated to the Ministry of National Education. The sampling will be teachers who can be reached from this stage. Data collection tools consist of semi-structured interviews based on class scenarios and course observations on video recordings.

Findings

Findings from teacher opinions indicated that children had problems expressing their wishes, feelings, opinions and opinions. When children were touched by their bodies, they were found to be unresponsive. The children are concerned with fear, anxiety, violence and discrimination, and they are hesitant to express it to an adult.

Conclusion

The results of the Hands-on-Hands-to-Know project on children are raising awareness by equipping children, families, teachers, institutions and organizations with information and methods on prevention and reporting of sexual violence against children. Children are given the opportunity to learn their rights and to say NO, to protect their bodies. The quality of life and education of the community has been improved by working on issues such as children's development, health, education, protection from all kinds of violence and special situations, protecting children and creating conditions suitable for them, organizing activities considering their needs.

Keywords Children's rights, Abuse, Sexual exploitation.

Sınıf Öğretmenlerinin Çocuk Haklarına İlişkin Görüşleri

Zeynep TURAN 1, Neşe ŞEKERCİ 2

1 Şırnak Üniversitesi - Çocuk Gelişimi Programı - ŞIRNAK, 2 Üsküdar Üniversitesi - Çocuk Gelişimi Bölümü - İSTANBUL.

Zeynep TURAN / zeynepp.turann11@gmail.com / 05050139292

Amaç

Bu araştırmayla, sınıf öğretmenlerinin çocuk haklarının öğretimi amacıyla geliştirdikleri uygulamalara ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden yarı-yapılandırılmış görüşme tekniğiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evreni Silopi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ilkokullarda görev yapan birinci sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Örnekleme ise Dicle İlkokulu ve Koç İlkokulunda görev yapan birinci sınıf öğretmenleridir.

Bulgular

Araştırma bulguları göstermiştir ki, birinci sınıf öğretmenlerinin çoğunluğu, çocuklardaki davranış gelişmesine katkıda bulunma, ileride haklarını bilen kişiler olma, kendilerini savunabilme, empati geliştirme gibi nedenlerle ilkokul döneminde çocuk haklarının öğretimine yer verilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Sınıf öğretmenleri çocuk haklarının öğretiminde planlama sürecinde çoğunlukla öğrencinin düzeyine uygun olmasına dikkat ettiklerini, etkinliğin uygulanması sırasında gerekli yönlendirmeleri yapmaya dikkat ettiklerini belirtmişlerdir.

Sonuç

Sınıf öğretmenlerinin çocuk haklarının öğretimine ilişkin görüşlerden elde edilen bulgular, birinci sınıf öğretmenlerinin çoğunluğu çocuk haklarının öğretilmesi gerektiğini belirtirken, kimileri altı ve yedi yaşta verilemeyeceğini belirtmiştir. Sınıf öğretmenleri; drama, oyun, hikaye, etkinliklerinde, günlük rutin etkinliklerde çocuk haklarının öğretimine yer verilebileceğini belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk hakları, Sınıf öğretmeni, sınıf etkinlikleri.

Class Teachers' Opinions Regarding Children's Rights

Aim

With this research, it was aimed to determine the opinions of classroom teachers about the practices they developed for the teaching of children's rights.

Method

The research was carried out by semi-structured interview technique from qualitative research methods. The universe of the research consists of first class teachers working in the primary schools affiliated to the Silopi District Directorate of National Education. The sample is first class teachers who work in Dicle Elementary School and Koç Elementary School.

Findings

Findings from classroom teachers' views on teaching children's rights indicated that the majority of first-class teachers should teach children's rights while others can not be given at six and seven years of age. Class teachers; drama, play, story, activities, daily routine activities in the teaching of children's rights can be stated.

Conclusion

The research findings showed that the majority of primary teachers, to contribute to the development of behavior in children, being able to defend themselves, develop empathy that the teaching of children's rights should be included in the primary school period They think. Teachers of class have indicated that they pay attention to the fact that in the planning process of teaching children's rights, they are mostly appropriate to the level of the learners and that they pay attention to make the necessary directives during the implementation of the activity.

Keywords Child rights, Class teachers, Class activities.

Eğitimcilerin Gözünden Çocuk Hakları: Uluslararası Perspektiflerin Bütünsel Olarak İncelenmesi

Erdem HAREKET

Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yahşıhan/KIRIKKALE

Erdem HAREKET / erdemhareket@gmail.com / 05340193006

Amaç

Çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi, hem farklı disiplinlerin kendilerine özgü çalışma yaklaşımlarının hem de disiplinler arası çalışmaların ortak gayesini oluşturan bir idealdir. Bu noktada çocuk haklarının korunması, çocuklar tarafından etkin olarak kullanılması ve bu hakların geliştirilmesi amacıyla ulusal ve uluslararası hukukta gerçekleştirilen önemli çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmaların yanı sıra, eğitimcilerin de çocuk haklarının korunmasında ve geliştirilmesinde önemli bir pozisyona ve misyona sahip oldukları bir gerçektir. Çocuk haklarının evrensel bir yaklaşımla tanımlanmış olduğu göz önüne alındığında, farklı ülkelerde bulunan eğitimcilerin çocuk hakları konusundaki görüş ve değerlendirmelerinin belirlenmesinin konu alanına önemli katkı sağlayacağı söylenebilir. (çevrilmeyecek) Bu araştırmada elde edilecek argümanlar sayesinde, çocuk haklarının eğitim ortamlarında korunmasına ve geliştirilmesine önemli bir katkının sağlanabileceği öngörülmüştür. Bu doğrultuda, Litvanya, Portekiz, İspanya ve Türkiye olmak üzere dört farklı ülkede görevli bulunan on iki eğitimcinin (öğretmenlerin), çocuk haklarına yönelik değerlendirmelerinin bütünsel bir bakış açısıyla ele alınarak incelenmesi bu araştırmanın ana amacını oluşturmuştur.

Yöntem

Nitel araştırma yaklaşımına uygun olarak tasarlanan araştırmada veriler, yarı yapılandırılmış görüşme formunun kullanıldığı görüşmeler ile elde edilmiştir. Edinilen nitel veriler, içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma sonucunda, eğitim sistemleri içerisinde çocuk haklarının korunmasına, geliştirilmesine ve bu konuya ilişkin eğitimci farkındalık durumlarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Araştırmada, eğitimcilerin çocuk hakları konusuna ve çocuk haklarının geliştirilmesine yönelik değerlendirmelerinde sınırlı olmakla birlikte benzer bakış açılarını ortaya koydukları belirlenmiştir. Bu noktada eğitimcilerin genellikle, çocukların negatif statü kapsamında ele alınabilecek haklara sahip olduklarını belirttikleri görülmüştür. Eğitimcilerin, çocuk haklarının önemini ve eğitim sistemlerinin çocuk haklarına duyarlı bir yapıda olması gerektiğini ifade ettikleri görülmüştür. Ayrıca eğitimcilerin, kendi ülkelerinde yer alan öğretim unsurlarının ve ortamlarının ise çocuk hakları açısından geliştirilmesi ve yeniden düzenlenmesi gereken niteliklerde olduklarını ifade edildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Çocuk hakları, çocuk hakları konusunda eğitimci perspektifleri, farklı ülkelerde çocuk hakları konusu

Children's Rights from the Perspectives of Educators: Holistic Investigation of International Perspectives

Aim

The protection and development of children's rights is an ideal that makes common sense of both the specific working approaches of different disciplines and interdisciplinary studies. So, there are important studies carried out in national and international law to protect children's rights, to provide the children use them effectively and to develop them. Besides, it is a fact that educators have a significant mission and position in the protection and development of them. Thanks to the arguments through this research, it is foreseen that an important contribution can be made for the protection and development of child rights in educational environments. So, the main aim of the study is to examine the evaluations of educators from four different countries including Lithuania, Portugal, Spain and Turkey on children's rights with holistic view.

Method

This study was designed with the qualitative research approach. The research data was obtained with interviews by using interview forms. These data was analyzed by content analysis technique.

Findings

In this research, it was found that educators have similar views on some subjects like the development and protection of these rights in educational environments. So, it was determined that educators generally stated that children have rights that can be seen as negative status' rights. It was found that educators emphasized the importance of children's rights and expressed that the educational systems should be in a structure sensitive to children's rights. Besides, it was revealed that educators expressed that the elements and environments of education in their own country should be improved and reorganized for children's rights.

Conclusion

Consequently, it has been reached that it is necessary to work towards the protection and development of children's rights in education systems and the development of educator awareness about this subject.

Keywords Children's rights, educators' perspectives about children's rights, children's rights in different countries.

Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim Programı (2013) Çocuk Hakları Açısından İncelenmesi
Binnur YILDIRIM HACİBRAHİMOĞLU, Oğuz Serdar KESİCİOĞLU
Giresun Üniversitesi
Oğuz Serdar KESİCİOĞLU / kesiciogluserdar@gmail.com / 5058076249

Amaç

Bu araştırmanın amacı çocuk haklarının Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Okul Öncesi Eğitim Programı (2013)'ni çocuk hakları açısından incelemek ve çocuk haklarının programdaki mevcut durumunu ortaya çıkarmaktır.

Yöntem

Araştırma "tarama modeline" uygun olacak şekilde planlanmıştır. Bu araştırma, mevcut durumu sorgulayan betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın veri toplama yöntemi olarak "doküman incelemesi" yöntemi kullanılmıştır. Bu amaçla MEB tarafından 2013 yılında hazırlanan 36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı çocuk hakları kategorilerine göre incelenerek içerik analizi yapılmıştır. Kategorilerin oluşturulmasında ya başkaları tarafından daha önceden geliştirilmiş temalar alınır, ya da bu yapılamadığında yeni bir tema sistemi geliştirilebilir (Bilgin, 2006). Bu çalışmada Özdemir Uluç (2008) tarafından oluşturulan kategoriler kullanılmıştır.

Bulgular

Programların genel açıklamalarında çocuk hakları eğitimi ile uyumlu yaklaşımlar görülmüş, ancak bunların kazanımlara ve etkinliklere tam olarak yansımadağı sonucuna varılmıştır.

Sonuç

Program'da daha çok gelişme ve katılım haklarına yer verildiği; gelişme haklarının büyük kısmını ise nitelikli eğitim alma hakkının oluşturduğu görülmüştür

Anahtar Kelimeler

Çocuk hakları, Okulöncesi, Program

Review of the Preschool Curriculum (2013) of the Ministry of National Education from the Standpoint of the Children's Rights

Aim

The objective of this research is to review the Preschool Curriculum (2013) of the Ministry of National Education from the Standpoint of the Children's Rights, and to reveal the current status of the children's rights in the curriculum

Method

The research has been designated according to the "screening model". This research is a descriptive study, which questions the current situation. "Document review" method is applied as the data collection method of the research. In this respect, having the Preschool Curriculum for the Children at 36-72 Months of Age, which was designated by the Ministry of National Education in 2013, reviewed according to categories of the children's rights, content analysis thereof was conducted thereupon. While creating the categories, either the themes having already been developed by others are adopted, or a new system of themes may be developed (Bilgin, 2006). In this study, the categories having been developed by Özdemir Uluç (2008) are applied.

Findings

Findings indicate that development and participation rights take part in the program mostly and the large part of development rights is right to a quality public education.

Conclusion

Approaches consistent with child rights education were observed in the overall descriptions of the programmes; however, it was concluded that this is not fully reflected in learning outcomes and activities.

Keywords Children's Rights, Preschool, Curriculum

Çocuk Hakları Ağlarını Güçlendirme Projesi:Ege Bölgesi Örneği
Emrah PAKMAN ,Tufan Fırat GÖKSEL
SHUDER İzmir Şubesi
Emrah PAKMAN / emrahpakman@hotmail.com / 05352339091

Amaç

2016 yılında Uluslararası Çocuk Merkezi (ICC) tarafından yürütülen ve UNICEF Türkiye, Missing Children Europe, SEEC (Güneydoğu Avrupa Kayıp ve Cinsel Sömürüye Uğrayan Çocuklar için Merkez), CRIN, SHUDER, Türk PDR-DER, ÖZ-GE Der, Sivil Düşün AB Programı ortaklığında yapılan "Çocuk Hakları Ağlarını Güçlendirme Projesi" kapsamında Ege Bölgesinde Çocuğa Karşı Şiddeti Önlemek için Ortaklık Ağı, Çocuğa karşı Ticari Cinsel Sömürüyle Mücadele Ağı, Çocuk Alanında Avukatlar Ağı ve Çocuk Gelinlere Hayır Platformu üyesi sivil toplum örgütleri ile gerçekleştirilen toplantıların çıktılarını paylaşılacaktır.

Yöntem

Ağ/Platform üyesi sivil toplum örgütleri ile Katılımlı Eylem Araştırması / Öğrenme metodu kullanılarak Bu çerçevede yapılacak olan üç toplantı ile mesleki ve yerelden üretilen bilgi ve becerilerin STK'lar aracılığıyla koordine edilerek insan hakları ihlallerinin sonucunda çocukların yaşadığı olumsuz şartları, bu şartların temel nedenlerini ve sorunları yerinde tespit etmek, ileride alternatif çözümler geliştirmek ve rehabilite edici uygulamalarla yaraları sarmaya çalışmak için eylem adımlarını belirlenmiştir.

Bulgular

Yapılan toplantılar, bilgi paylaşımları ve grup çalışmaları sonucunda elde edilen bilgiler çocuk alanında bölge için cinsel istismar ve sömürünün önemli bir konu olduğunu fakat gerek yetkili kurum ve kuruluşların gerekse de bu alandaki STK'ların yaşanan olaylarda nasıl hareket edebileceği ve reaksiyon gösterileceği konusunda hala belirsizlikler ve kararsızlıklar yaşadığını göstermektedir. Özellikle STKların bölgesel konulara kanalize olmaktan çok başka bölgelerin konularını genelleştirerek paylaşması ve somut kavramlardan çok soyut kavramlara sorunun çözümünde vurgu yapmasının STKların birlikte çalışmasında sıkıntı yaşattığı anlaşılmaktadır.

Sonuç

1-Ege Bölgesinde çocuğun cinsel istismarını önleyici ve çocuğu destekleyici bilincin artırılması 2-Çocuğun cinsel istismarı öğrenildiğinde izlenilmesi gereken prosedür konusunda bilgilendirme

Anahtar Kelimeler

Çocuk Hakları,Yerel STK'lar

Project for Strengthening Children's Rights Networks: Aegean Region Example

Aim

In 2016, the International Children's Center (ICC) and conducted by UNICEF Turkey, Missing Children Europe, SEEC (Southeast Europe Lost and Sexual Exploitation Incurring Centers for Children), CRA's, shud that Turkish PDR-DER, SELF-Ge Der Civil think the EU Program , The outcomes of the meetings held with the Association Network for Preventing Violence Against Children in the Aegean Region, the Network Against Commercial Sexual Exploitation Against Child, the Network of Lawyers in Child Fields and No Platform for Child Brides in the Aegean Region under the partnership of the EU Delegation and the Project for Strengthening Children's Rights Networks It will be discussed.

Method

Using the participatory action research / learning method with network / platform member non-governmental organizations, three meetings to be held in this framework will be organized and the professional and locally produced knowledge and skills will be coordinated through NGOs to address the negative conditions that children experience as a result of human rights violations, action steps have been taken to detect it on site, to develop alternative solutions in the future and to work on rehabilitative practices.

Findings

1- Increasing awareness of child sexual abuse and child support in the Aegean region 2- Informing the child about the sexual abuse should be watched when the sexual abuse is learned

Conclusion

The information obtained as a result of the three meetings, information sharing and group work are important issues in the area of child abuse and exploitation, but there are still uncertainties as to how authorized agencies and organizations can react to and react to NGOs in this area indecision. Particularly, it is understood that NGOs have difficulty in sharing NGOs' work with regional issues by generalizing the issues of other regions, rather than by channeling them, and emphasizing the solution of the problem on abstract concepts from

Keywords: children's rights, local NGO

Okul Psikolojik Danışmanlarının Danışmanlık Tedbiri Uygulamaları El Kitabı'na İlişkin Görüşleri
Haktan DEMİRCİOĞLU 1, Selen DEMİRTAŞ-ZORBAZ 2
1 Hacettepe Üniversitesi, Çocuk Gelişimi Bölümü. 2 Ordu Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı
Selen DEMİRTAŞ-ZORBAZ / selenpdr@gmail.com / 05446687639

Amaç

Adalet sistemi içerisinde suça sürüklenen ya da korunmaya muhtaç çocuklar olarak değerlendirilen çocuklar için danışmanlık tedbiri gibi içinde buldukları koşullar çerçevesinde koruyucu ve destekleyici belirli kararlar alınmaktadır. Çocuğun bakımından sorumlu olan kimselere çocuk yetiştirme konusunda; çocuklara da eğitim ve gelişimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yol göstermeye yönelik rehberlik tedbirleri olarak tanımlanan danışmanlık tedbiri, sadece suça sürüklenen çocuklara değil risk altında bulunan tüm çocuklara yönelik sunulan psikososyal ve eğitsel destek hizmetlerini kapsamaktadır Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Kanun ve Yönetmelik kapsamında, eğitim ve danışmanlık hizmet alanlarında doğrudan; barınma hizmet alanında ise dolaylı hizmet sunumu ile görevlendirilmiştir. Bu bağlamda MEB, bünyesinde görev yapan psikolojik danışmanların, ilgili alandaki kapasitelerini güçlendirmek için "Danışmanlık Tedbiri Uygulamaları El Kitabı"nı hazırlamıştır. Bu doğrultuda, hazırlanan ve uygulanan el kitabının saha çalışmalarındaki ihtiyacı ne düzeyde karşıladığının ortaya konması büyük önem taşımaktadır.

Yöntem

Araştırmacılar tarafından danışmanlık tedbiri uygulamaları eğitimi ve el kitabı ile ilgili görüşlerin belirlenmesi amacıyla 2016 yılı Ekim ayı içerisinde 13'ü kapalı 3'ü açık uçlu olmak üzere 16 sorudan oluşan bir bilgi formu hazırlanmış ve "Danışmanlık Tedbiri Uygulamaları Eğitici Eğitimi"ne katılmış ve en az beş uygulamayı tamamlamış olan 169 rehber öğretmene uygulanmıştır.

Bulgular

Sonuç olarak okul psikolojik danışmanlarının danışmanlık tedbir kararlarını sağlıklı uygulayabilmeleri için verilen eğitim ve hazırlanan el kitabının çoğunluk tarafından yeterli bulunduğu ancak el kitabının geliştirilmesi için birtakım öneriler getirildiği görülmektedir.

Sonuç

Çalışmada öne çıkan bulgular şu şekilde sıralanabilir: • Danışmanlık tedbiri kararı uygulamalarının sorumluluğunun büyük bir kısmı rehberlik ve araştırma merkezleri üzerindedir. • Danışmanlık Tedbiri Uygulamaları Eğitiminin bilgi ve becerilere olan etkisi çoğunluk tarafından yeterli bulunmuştur. • Katılımcıların büyük çoğunluğu Danışmanlık Tedbiri Uygulamaları El Kitabını yeterli bulmaktadır. • Katılımcılar el kitabında farklı sorun alanlarına ilişkin modül örneklerinin çoğaltılmasını önermektedirler. • Katılımcılar yasal süreç sırasında yapmaları gereken evrak işlemleri hakkında daha ayrıntılı bilgi verilmesini ve örnek evrakların el kitabına eklenmesini önermektedirler.

Anahtar Kelimeler

çocuk koruma kanunu, danışmanlık tedbiri uygulamaları, okul psikolojik danışmanları.

School Counselors' Opinions about Manual of Counseling Precaution Decisions

Aim

Protective and supportive decisions like counseling precaution decisions are taken within the framework of the conditions they are in, for children who defined as offenders or children needs protection. Counseling precaution decisions (CPD) which is also named guidance injunctions assist the ones who are responsible of taking care of children to how to raise and guide them on the issues of education and their development. CPD includes psycho-social and educational support services that are not only for juveniles who are pushed to crime and at risk but for all children. Ministry of National Education, is responsible for offering education and counseling services directly which was determined by law and regulations. In this context Manual of CPD was prepared by MNE in order to strengthen the relevant capacities of school counselors. Thus, it is critical to establish the extent to which the prepared and applied manual meets the needs of fieldwork.

Method

Information form which has 13 close and 3 open-ended questions was prepared in order to determine school counselor's opinion about CPD education and manual. This form applied to 169 school counselor.

Findings

Initial findings of the study can be summarized as follows: • A large part of the responsibility for the implementation of CPD is on guidance and research centers. • The influence of CPD education on knowledge and skills was found to be sufficient by the majority. • Majority of the participants found handbook sufficient. • Participants recommend duplicating module examples for different problem areas in the manual. • Participants suggested to provide more detailed information about the paperwork required during the legal process and to include sample documents in the manual.

Conclusion

It is seen that the majority of the school counselors found training and prepared manual sufficient but some suggestions have been made for the development of the manual.

Keywords: law of child protection, counseling precaution decisions, school counselors

Sağlık tedbiri kapsamında çocuk psikiyatrisine yönlendirilen olguların değerlendirilmesi
Börte GÜRBÜZ ÖZGÜR
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Muğla
Börte GÜRBÜZ ÖZGÜR / drborte@hotmail.com / 05075041156

Amaç

Bu çalışmanın amacı bir çocuk ve ergen ruh sağlığı ve hastalıkları polikliniğine başvuran sağlık tedbiri olgularının tanımlayıcı verilerinin incelenmesidir.

Yöntem

Çocuk psikiyatrisi polikliniğine Kasım 2017- Mayıs 2018 tarihleri arasında İl Sağlık Müdürlüğü tarafından mahkeme kararı ile sağlık tedbiri kapsamında yönlendirilen olgular çalışmaya alındı. Olguların sosyodemografik özellikleri, yönlendirilme nedenleri, aldıkları psikiyatrik tanıları, ilaç kullanım durumları, kurumda kalıp kalmadıkları, ne kadar süredir tedbir kapsamında oldukları ve mahkeme kararı ile hastaneye başvuru arasında geçen süre değişkenleri incelendi.

Bulgular

Sağlık tedbiri kapsamında yönlendirilen olguların önemli bir kısmının (%56) psikiyatrik bir tanısının olması bu çocukların tedavi hizmetinden denetimli bir şekilde yararlanmaları açısından önemlidir. Bazı olgularda mahkeme kararı ile sağlık kuruluşuna ilk başvuru arasında uzun bir sürenin olması bu olguların tedavi süreçlerini geciktirmektedir. Bu alandaki aksaklıkların kurumlar arası koordinasyonun sağlanarak çözüleceği düşünülmektedir.

Sonuç

Toplam 25 olgunun %52'sinin kız olduğu saptandı. Olguların yaş ortalaması 10,68±3,35 idi (min 1, maks 17). Tüm olguların %95,8'inin okula devam ettiği ve %16'sının kurumda kaldığı belirlendi. Zeka düzeyleri incelendiğinde 16 olgunun normal, 4 olgunun sınır düzeyde zihinsel işlevselliğinin olduğu ve 5 olgunun hafif düzeyde zeka geriliği olduğu saptandı. Sağlık tedbiri kapsamında gönderilme nedenlerinden en sık cinsel istismara ve fiziksel şiddete uğramak olduğu görüldü. Olguların en sık aldığı psikiyatrik tanıları dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu, travma sonrası stres bozukluğu ve özgül öğrenme güçlüğüydü. Psikiyatrik tanısı olan olguların %86,6'sının ilaç tedavisi kullandığı ve en sık antipsikotik, seçici serotonin geri alım inhibitörleri ve psikostimülan kullandıkları tespit edildi. Mahkeme tarafından sağlık tedbiri kararı konması ile sağlık kuruluşuna başvuru arasında geçen süre 3,64±4,01 aydı.

Anahtar Kelimeler

sağlık tedbiri, çocuk, psikiyatrik tanı

Evaluation of patients covered by health measures referred to child psychiatry

Aim

The aim of this study is to examine the descriptive data of health measure (HM) cases that referred to a child and adolescent psychiatry clinic.

Method

Cases who were referred to child psychiatry clinic as HM between November 2017 and May 2018 were enrolled for the study. Variables of sociodemographic characteristics, reasons for referrals, psychiatric diagnoses, medication use, whether the children stay in the institution, duration of HM, and the time between court decision and admission to the hospital were examined.

Findings

It was determined that 52% of the 25 cases were girls. The mean age of the cases was 10.68±3.35 (min 1, max 17). 95.8% of the cases were going to school and 16% were institutionalized. When intelligence levels were examined, it was found that 16 cases were normal, 4 cases had mental functioning at the border level and 5 cases had mild mental retardation. It has been observed that sexual abuse and physical violence were the most frequent reasons for being sent within the scope of HM. The most common psychiatric diagnoses were attention deficit hyperactivity disorder, posttraumatic stress disorder and specific learning disability. It was found that 86.6% of patients with psychiatric diagnosis used medication and most commonly used antipsychotics, selective serotonin reuptake inhibitors and psychostimulants. The period of time between decision of health court decision by the court and application for health institution was 3.64±4.01 months.

Conclusion

Having a psychiatric diagnosis of a significant proportion (56%) of the cases referred by HM is important that children benefit from controlled treatment. In some cases, a long period of time between court decision and initial referral to a health care provider delays the treatment of these cases. It is thought that the problems in this area will be solved by providing coordination between the institutions.

Keywordshealth measure, child, psychiatric diagnosis

Danışmanlık tedbir kararı olan ergenlerin öznel iyi oluş düzeylerinin değerlendirilmesi
Seher BALCI ÇELİK 1, Özkan ÖZCAN 2, Emine GÜRSOY 3
1 Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 2,3 M.E.B.
Emine GÜRSOY / ozkanozcan1986@gmail.com / 05079599030

Amaç

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında haklarında danışmanlık tedbir kararı olan ergenlerin öznel iyi oluş düzeylerini bir takım değişkenler ile birlikte değerlendirmek.

Yöntem

Bu araştırma Giresun ilinde yaşamakta ve haklarında danışmanlık tedbir kararı verilmiş 19 kız ve 21 erkek olmak üzere toplam 40 ergen birey ile yürütülmüştür. Betimsel yöntemlerin benimsendiği bu çalışmada araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" ve Eryılmaz (2009) tarafından geliştirilen, aile ile ilişkilerden doyum, olumlu duygular, yaşam doyum ve önemli diğerleri ile ilişkilerden doyum (akraba, öğretmen, sevgili vs.) şeklinde 4 alt boyuttan oluşan "Ergen Öznel İyi Oluş Ölçeği" veri toplamak amacıyla kullanılmıştır.

Bulgular

Danışmanlık tedbir kararı olan ergenlerin öznel iyi oluş düzeyleri 10 farklı değişken ile birlikte irdelenmiştir. Elde edilen bulguların, haklarında yeterli sayıda çalışma olmayan ve danışmanlık tedbir kararı kendilerine uygulanan ergenlere yaklaşımda alan çalışanlarına ve beraberinde literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Sonuç

Verilerin analizi için t-Testi, Tek Yönlü ANOVA Testi ve Post Hoc Testi kullanılmış olup, bu analizler sonucunda cinsiyet değişkeni ile olumlu duygular alt boyutu arasında; yaş değişkeni ile önemli diğer kişiler ile ilişkiler alt boyutu arasında; ergenlerin okul kademesi ile hem yaşam doyum hem de önemli diğer kişiler ile ilişkiler alt boyutları arasında anlamlı ilişki saptanmıştır. Algılanan mutluluk düzeyinin de aile ile ilişkilerden doyum, olumlu duygular ve yaşam doyum alt boyutları ile arasında ilişkinin varlığı belirlenmiştir. Bunun yanında, yaşları 11-18 arasında değişmekte olan ergenlerin öznel iyi oluş düzeyleri ile kardeş sayısı, doğum sırası, algılanan sosyo-ekonomik düzey, ebeveynlerin medeni durumu ve tutumları arasında doğrudan anlamlı bir ilişki saptanamamıştır.

Anahtar Kelimeler

ergen, öznel iyi oluş, danışmanlık, tedbir

Assessment of Subjective Well-Being Levels of Adolescents with Counseling Measure Decision

Aim

Assessing the subjective well-being of adolescents who have been taken counseling measure decisions in their rights under the Child Protection Law No. 5395 with some variables.

Method

This research was carried out with a total of 40 adult individuals, 19 girls and 21 males, who has been living in Giresun and advised to take counseling. In this study, which is based on descriptive methods, the research was carried out in the form of satisfaction (relatives, teachers, beloved, etc.) in relation to satisfaction with the family, positive emotions, life satisfaction and other important individuals, developed by the "Personal Information Form" developed by the researcher and Eryılmaz The " Adolescent Subjective Well-Being Scale " consisting of 4 sub-dimensions.

Findings

The t-test, one-way ANOVA test and Post Hoc test were used for the analysis of the data. As a result of these analyzes, between sex change and positive emotional sub-dimension; between the age variable and other sub-dimensions related to other people; There was a significant relationship between the school level of adolescents and the subscales related to life satisfaction and other important persons. The level of perceived happiness has also been determined to be related to satisfaction with family, positive emotions and life satisfaction sub-dimensions. In addition, there was no direct significant relationship between the subjective well-being of adolescents aged between 11 and 18 and the number of siblings, the order of birth, the perceived socio-economic level, and the marital status and attitudes of parents.

Conclusion

The subjective well-being of adolescents who were counseling decision-takers was examined with 10 different variables. It is thought that the findings obtained will contribute to the literate contribution to the employees who do not have a sufficient number of studies and who approach the adolescents who have applied counseling decision to them.

Keywordsadolescent, subjective well being, counseling, measure

Psikolojik Danışman ve Rehberlik Öğretmenlerinin Çocuk İstismarı ve İhmaline Yönelik Görüşleri ve Farkındalık Düzeyleri
Nurgül KARAKURT, Meltem ORAL
Atatürk Üniv. SHMYO, Erzurum/Türkiye
Nurgül KARAKURT / nurgultercanli@gmail.com / 05055667399

Amaç

Araştırma; ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında görev yapan psikolojik danışman ve rehber öğretmenlerinin çocuk istismarı ve ihmali konusundaki görüşleri ve farkındalık düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırma; psikolojik danışman ve rehberlik öğretmenlerinin konuyla ilgili bilgi ve farkındalık düzeylerini tarama amaçlı betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Erzurum'un Palandöken ilçesine bağlı ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında görev yapan 71 psikolojik danışman ve rehberlik öğretmenlerinin 37'si oluşturmaktadır. Öğretmenlerin çalışmaya katılmaya gönüllü olması ön planda tutularak izinli ve görevli öğretmenlere ulaşılamayıp, eksik doldurulan verilerde çalışmaya alınmamıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen anket yöntemi uygulanmıştır.

Bulgular

Bulgular incelendiğinde araştırma kapsamındaki psikolojik danışman ve rehberlik öğretmenlerinin farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu ancak istismar ve ihmale yönelik tanımlamalar arasındaki farkın dikkat çekici olduğu bu bağlamda çalışmanın daha geniş bir grupta yapılması önerilmektedir.

Sonuç

Araştırmaya katılan psikolojik danışman ve rehberlik öğretmenlerinin % 78,4'ü (n:29) bayan, %21,6'sı (n:8) erkektir. Öğretmenlerin; %37,8'inin (n:14) 20-29 yaşları arasında, %37,8'inin (n:14) 30-39 yaşları arasında olduğu, %24,3'ünün (n:9) 40-49 yaşları arasında olduğu ayrıca %67,6'sının (n:25) evli, %32,4'ünün (n:12) bekar olduğu belirlenmiştir. Aynı zamanda; araştırma kapsamındaki öğretmenlerin %40,5'inin (n:15) 10 yıl ve üzerinde alanında çalışma yılına sahip olduğu bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %45,9'unun (n:17) çocuk istismar ve ihmaline yönelik hiçbir eğitim almadığı ve %78,4'ünün (n:29) konuyla ilgili daha fazla bilgilenmeye gereksinim duydukları belirlenmiştir. Öğretmenlerin %91,9'unun (n=34) çocuk ihmal ve istismarını kanunlara göre bildirmek zorunda olduklarını, %100'ü (n=37) ise ahlaki anlamda bildirimden sorumlu olduklarını belirtmişlerdir. Fiziksel istismarla ilgili verilen tanım ve belirtilere öğretmenlerin %86,5'i (n=30), Duygusal ihmal ve istismara %97,3'ü (n=36), cinsel istismara %94,6'sı (n=35), ekonomik istismara %97,3'ü (n=36) doğru yanıt verirken, fiziksel ihmale %48,6'sı (n=18), doğru yanıt vermiştir. Sonuç: Bulgular incelendiğinde araştırma kapsamındaki psikolojik danışman ve rehberlik öğretmenlerinin farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu ancak istismar ve ihmale yönelik tanımlamalar arasındaki farkın dikkat çekici olduğu bu bağlamda çalışmanın daha geniş bir grupta yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen, çocuk, istismar, ihmal

The Level of Knowledge and Awareness of School Guidance Counselors on Child Abuse and Neglect

Aim

The research was conducted with counselors working in primary and secondary schools to determine the level of awareness and perceptions regarding child abuse and neglect

Method

The research is a descriptive study of school guidance counselors, investigating the level of knowledge and awareness on child abuse and neglect. The sample consisted of 37 counselors working in primary and secondary education institutions affiliated with Palandöken district of Erzurum in 2017-2018 education year.

Findings

%78,4 (n: 29) of the counselors participating in the study were female and % 21,6 (n: 8) were male. Of the counselors, % 37,8 (n: 14) were between the ages of 20-29, %37,8 (n: 14) were between the ages of 30-39, %24,3 (n: 25) were married and %32,4 (n: 12) were single. Also, %40,5 (n: 15) of the counselors in the study had been working in the field for 10 years and over. The results of the study indicated that %45,9 (n: 17) of counselors who participated in the study did not receive any education about child abuse and neglect and %78,4 (n: 29) reported needing more information about the subject. %100 (n = 37) of teachers declared that they were obliged to report child neglect and abuse according to the law %91,9 (n = 34). While %86,5 (n = 30) of the counselors were able to identify physical abuse, %97,3 (n = 36) of them were able to identify emotional abuse, % 94,6 (n = 35) of them were able to identify sexual abuse, % 97,3 (n = 36) of them were able to identify financial abuse and only %48,6 (n = 18) of them were able to identify physical neglect

Conclusion

The results have shown that the participants are well aware of various types of abuse but have difficulty identifying the difference between abuse and neglect

KeywordsTeacher, child, abuse, neglect

ANNE BABALARIN ÇOCUK İSTİSMAR FARKINDALIK DÜZEYLERİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER BELİRLENMESİ

Hilal YILDIRIM 1, Oguz EMRE 2, Rukuye AYLAZ 3

1,3 İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği AD, 2 İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü,
Hilal YILDIRIM / firat.hilal@inonu.edu.tr / 05454708065

Amaç

Bu araştırma anne babaların çocuk istismar farkındalık düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın evrenini Malatya Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Türk Telekom ilkokul ve ortaokul kısmında eğitim gören çocukların anne babaları oluşturmuştur. Örneklemini ise evrenden alınan araştırmaya katılmayı kabul eden 213 anne baba oluşturmuştur. Araştırmada kişilerin sosyo-demografik özelliklerini inceleyen anket formu ve istismar farkındalık ölçeği kullanılmıştır. Veriler Nisan- Mayıs 2018 tarihinde çocukların veri araçlarını anne babalarına ulaştırıp, cevaplandırılması yoluyla toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede SPSS 22 programı ile analiz edilmiştir, sayı, yüzde, ortalama, t testi, ANOVA kullanılmıştır.

Bulgular

Türkiye'nin doğusunda bulunan bir bölgede ki okulda yapılan çalışmada İstismar farkındalık seviyeleri iyi düzeyde olup ebeveynlerin bu konuda duyarlı olduğu söylenebilir. Özellikle babaların ve memurların istismar farkındalıklarının diğer gruplara kıyasla fazla olması Türk toplumundaki aile yapısında babanın koruyucu olması, memurun ise düzenli iş temposundan kaynaklı zamanını çocuk ve kendi gelişimine ayırabilecek olması olabilir.

Sonuç

Araştırmaya katılan anne babaların yaş ortalaması 39.23±1.42, aylık gelirleri 1637.32+79.38, %26.2'si lise mezunu, %42.3 erkek bunların %14.6 çalışmıyor, %90.1 eşi ve çocuklarıyla yaşıyor, %3.3'ü sadece çocuklarıyla yaşıyor, %6.6'sı aile büyükleri ile birlikte yaşıyor. Anne babalar istismar farkındalık ölçeğinden minimum 18, maksimum 90 puan alabilir, bu araştırmada ölçekten 63.84±7.34 puan alınmıştır, bu puanın orta düzeyden biraz yüksek olduğu söylenebilir. İstismar farkındalık ölçeği cinsiyet ve meslekte etkili bulunmuştur (p < 0.05), babalarda ve memur olanlarda İstismar farkındalık düzeyi yüksektir. Ölçekteki öğelerden; "Çocuğumun vücudunda darp izine rastlarsam, çocuğuma sorup nasıl olduğu hakkında bilgi alırım" en yüksek puan alırken (4.45), "çocuğum olumsuz bir davranış sergilediğinde davranışını görmezden gelirim" ebeveyn farkındalık ölçeğinden en düşük puanı (1.70) almıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, Anne-Baba, İstismar Farkındalık

DETERMINATION OF THE LEVEL OF AWARENESS OF CHILDREN ABUSE OF PARENTS AND RELATED FACTORS**Aim**

This research was done in order to determination of the level of awareness of children abuse of parents and related factors

Method

The population of the research is connected to MalatyaTürk Telekom is the parents of the children who are educated in schools. The sample consisted of 213 parents who agreed to participate in the survey. Abuse awareness scale and survey form were used to investigate the socio-demographic characteristics of the researchers in April-May 2018.

Findings

The average age of the parents who participated in the survey was 39.23 ± 1.42, the monthly incomes were 1637.32 + 79.38, 26.2% were high school graduates, 42.3% were male, 14.68 were not working, 90.1% were living with their spouse and children, 3.38 The family lives with their elders. In this study, 63.84 ± 7.34 points were taken from the scale, which is slightly higher than the middle level. The abuse awareness scale was found to be effective in gender and occupation (p

Conclusion

Research done in schools in a region in the east of Turkey the level of awareness of abuse is a good level of parents said to be sensitive to this issue. In particular, the abuse awareness of fathers and civil servants is higher than other groups. It may be that the father is protective of the family structure in Turkish society, and the officer may be able to devote the regular work tempo-related time to the child and his own development.

KeywordsChild, Parent, Abuse Awareness

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÇOCUĞUN CİNSEL İSTİSMARINA YÖNELİK BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Serap Duygu DEMİRKAN 1 , F. Abide GÜNGÖR AYTAR 2

1 Biruni Üniversitesi , 2 Gazi Üniversitesi

Serap Duygu DEMİRKAN / sduygudemirkan@gmail.com / 05393151714

Amaç

Bu çalışmanın amacı; üniversite öğrencilerinin çocuğun cinsel istismarı konusundaki bilgi düzeylerinin, çocuk istismarı konusunda eğitim alıp almama durumlarına ve öğrenim görmekte oldukları bölümlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının incelenmesidir.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubu, İstanbul'daki üniversitelerin sağlık hizmetleri meslek yüksek okulu, sağlık bilimleri fakültesi, tıp fakültesi, eğitim fakültesinde öğrenci olan ve çocuk gelişimi lisans, tıp, okul öncesi öğretmenliği, çocuk gelişimi ön lisans, ilk ve acil yardım programında öğrenim görmekte olan 253 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından oluşturulan demografik bilgi formu ve ilgili literatür taranarak oluşturulan ve çocuğun cinsel istismarına yönelik 26 ifadenin bulunduğu cinsel istismar bilgi formu kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 16.00 programı kullanılarak bilgisayar ortamına aktarılmış, verilerin frekans ve yüzde dağılımları hesaplanmıştır. Katılımcıların çocuk istismarı konusunda eğitim alıp almama durumuna göre bilgi formundaki ifadelerle verdikleri yanıtların farklılaşıp farklılaşmadığı ki-kare testi ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Araştırma sonuçlarına göre; istismar konusunda yapılacak olan çalışmaların multidisipliner olarak yürütülmesinin önemli olduğu, üniversitelerde istismar konusunda verilecek derslerin içeriklerinin geniş kapsamlı ve güncel olması gerektiği söylenebilir.

Sonuç

Çalışmanın sonuçlarına göre; öğrencilerin çocuk istismarı konusunda eğitim alıp almama durumlarına göre, annelerin çocuklarına cinsel istismarda bulunmayacağı konusundaki bilgi düzeyleri arasında anlamlı fark olduğu, ayrıca cinsel istismara uğrama yaşı, istismarcının kim/kimler olabileceği, istismar bulguları ve istismarın tespiti, bildirim yükümlülüğü konularında bölümler arasında anlamlı fark olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

çocuk istismarı, cinsel istismar, istismar, çocuk, sağlık, eğitim

EXAMINATION OF UNIVERSITY STUDENTS' LEVEL OF KNOWLEDGE ABOUT CHILD SEXUAL ABUSE

Aim

The aim of this study is to examine the university students' level of knowledge about sexual abuse differs according to whether or not they were educated about child abuse.

Method

The research group of the study consist 253 students who were students in vocational school of health services, health science faculty, faculty of medicine, faculty of education and studying in program of child development program, medicine, preschool teacher, child development graduate program, first aid and emergency aid program. The research data were obtained by using the demographic form and sexual abuse information form. The form created by searching the literature and included 26 items. All data transferred to the computer and frequency and percentage distributions of the data were calculated by using SPSS 16.00 program. It was analyzed by the chi-square test whether the answers given by the participants in the information form according to the status of education about child abuse differ or not.

Findings

It was found that there was a significant difference between the levels of knowledge that mothers will not be sexually abuse to their children according to child abuse education status of the students. However, when it is examined whether it differs according to the programs in which they were studying ; age of sexually abuse exposure, the identity of the abuser , detection and findings of abuse, obligation to report were found to be significantly different between the groups.

Conclusion

By going out of these; it is important to conduct multidisciplinary studies on abuse, and the content of courses on abuse in universities should be comprehensive and actual.

Keywordschild abuse,sexual abuse,abuse,child,health,education

Şanlıurfa İlinde Görev Yapan Pediatri ve Çocuk Cerrahi Uzmanlarının Çocuk İstismarı ve İhmali Konusunda Bilgi Düzeyleri ve Tutumlarının Değerlendirilmesi

Fethiye KILIÇASLAN, Sümeyra GÜNGÖREN, Hamza AYAYDIN
Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları A.D.
Fethiye KILIÇASLAN / fethiyekilcaslan@gmail.com / 05071916536

Amaç

Bu araştırma, çocuk istismar ve ihmalinin (ÇİVİ) tanınmasında ve önlenmesinde önemli rolü olan pediatri ve çocuk cerrahi uzmanlarının çocuk istismarı ve ihmalinin belirtileri ve riskleri ile ilgili bilgi düzeylerini, istismar ve ihmal konusunda aldıkları eğitim ve mesleki deneyimlerinin bu bilgi düzeylerine etkisini ortaya koymak amacıyla oluşturulmuştur.

Yöntem

Çalışmaya üniversite, eğitim-araştırma ve özel hastanelerde çalışan 52'si pediatri uzmanı ve 8'si çocuk cerrahi uzmanı olmak üzere toplam 60 hekim alınmıştır. Verilerin toplanmasında, bir sosyodemografik bilgi formu ve Çocuk İstismarı Ve İhmalinin Belirti Ve Risklerinin Tanılanması Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular

Yaptığımız çalışmada katılımcıların ÇİVİ konusunda aldıkları eğitimi yetersiz buldukları ve alt ölçek puanlarında daha önce yapılan çalışmalara göre bazı iyileşmeler olsa bile ÇİVİ konusunda bilgi düzeylerinin yeterli olmadığı görülmüştür. Eğitimin, hekimlerin çocuk istismar ve ihmeline yaklaşımlarında, bilgi düzeylerini belirgin düzeyde arttırdığı görülmüştür. Bu nedenle özellikle mezuniyet öncesi olmak üzere mezuniyet sonrası eğitime de öncelik verilmelidir.

Sonuç

Pediatri ve çocuk cerrahi uzmanlarının ÇİVİ olguları ile sık karşılaştıkları ve bu olgularda zorluk yaşadıkları, en fazla zorluk yaşadıkları alanın ise ilgili kurumlara rapor etme/yasal süreç olarak belirlendi. Katılımcıların yarısından fazlasının eğitimleri sırasında ÇİVİ konusunda bilgi aldıkları ancak çoğunun aldıkları eğitimi yetersiz buldukları saptandı. Mezuniyet öncesi eğitim alanların, almayanlara göre toplam ölçek puan ortalaması anlamlı düzeyde yüksek bulundu ($p < 0,05$). Pediatri uzmanlarının 'İhmalin Çocuk Üzerindeki Belirtileri' alt ölçeği puanları çocuk cerrahi uzmanlarına göre anlamlı düzeyde yüksek bulundu ($p < 0,05$).

Anahtar Kelimeler

Bilgi düzeyi, çocuk ihmali, çocuk istismarı, hekim

Assessment of Knowledge Levels and Attitudes about Child Abuse and Neglect of Pediatricians and Pediatric Surgeons Who Works in Saniurfa

Aim

This research was designed to demonstrate the level of knowledge and the effects of their education and professional experience to their levels of knowledge about child abuse and neglect (CAN) of pediatricians and pediatric surgeons who have an important role in the identification and prevention of child abuse and neglect.

Method

A total of 60 physicians, including 52 pediatricians and 8 pediatric surgeons working in university, educational-research and private hospitals were recruited. At the collection of data, a sociodemographic form and the Diagnostic Signs and Symptoms of Child Abuse and Neglect scale were used.

Findings

There was found that pediatricians and pediatric surgeons have frequently encountered with child abuse and neglect cases, experienced difficulties in these cases and the area where they had difficulties was reporting/legal process to the relevant institutions. It was reported that more than half of the participants had received information about child abuse and neglect during their training, but most of them have defined that their training received was inadequate. Who received pre-graduate education according to who did not receive pre-graduate education, the average score point was found significantly higher ($p < 0,05$). Pediatricians' 'Symptoms of Neglect on Children' subscale scores were found significantly higher than pediatric surgeons ($p < 0,05$).

Conclusion

At this present study, it was seen that the participants did not receive adequate education in CAN and the level of knowledge about child abuse and neglect is not sufficient even though some improvements their subscale scores according to previous studies. It has been observed that the education received in this issue has significantly increased the knowledge level of physicians in child abuse and neglect approaches. For this reason, education on child abuse and neglect should be given priority, especially after graduation as well as pre-graduate education.

Keywords Knowledge level, child neglect, child abuse, physician

Hastanede çalışan sosyal çalışmacı, çocuk gelişimci ve psikologların çocuk istismarı ile ilgili farkındalık düzeylerinin incelenmesi

Tuğba CESUR YILMAZ 1, Neslihan AVCI 2

1 Ahi evran üniversitesi eğitim araştırma hastanesi, 2 Gazi üniversitesi Çocuk gelişimi ve eğitimi ana bilim dalı

Tuğba CESUR YILMAZ / tugbaacsrylmz@gmail.com / 05412796045

Amaç

Bir yetişkin tarafından çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen bilerek veya bilmeyerek yapılan davranışlar çocuk istismarı olarak kabul edilmektedir. Bu araştırma çocuk istismarının tanınmasında ve önlenmesinde önemli rolü olan hastanede çalışan çocuk gelişimci, psikolog ve sosyal çalışmacıların konuya ilişkin bilgilerini ve etkileyen değişkenleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Çalışmaya Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı'na bağlı hastanelerde çalışan 60 çocuk gelişimci, 55 sosyal çalışmacı, 39 psikologdan oluşan 154 kişi katılmıştır. Katılımcıların sosyo-demografik özellikleri kaydedilmiş ve çocuk istismarını tanıma, tanımlama ve çocuk istismarının önemi konusundaki farkındalıklarını belirlemek amacıyla alanda görev yapan yedi öğretim üyesinin uzman görüşleriyle hazırlanan bir anket formu kullanılmıştır.

Bulgular

Bu çalışmadan literatürdeki diğer araştırmalardan elde edilen sonuçlara bakıldığında, Türkiye'de çocuk istismarına ilişkin farkındalık düzeyinin umulan düzeyde olmadığı belirlenmiştir. Bu konuda çalışan uzmanların hizmet içi eğitimlerle sürekli olarak desteklenmesi önerilmektedir.

Sonuç

Mesleklere göre çocuk istismarı bilgi düzeyleri arasındaki farklar ele alındığında psikologların farkındalık düzeyleri sosyal çalışmacılarınkinden yüksek bulunmuştur ancak psikologlarla çocuk gelişimcilerin ve çocuk gelişimcilerle sosyal çalışmacıların farkındalık düzeyleri arasında fark bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler

çocuk, çocuk istismarı

Study on the child abuse awareness levels of child development specialists, psychologists and social workers in hospitals

Aim

Behaviors carried out by an adult knowingly or unknowingly and that adversely affect a child's health, physical and psychological development are considered as child abuse. Child development specialists, psychologists and social workers in hospitals have a vital role in the recognition and prevention of child abuse. This study was carried out to examine the knowledge of these specialists working at hospitals on child abuse and also the variables that may have an effect.

Method

154 people participated in this study. 60 of them were child development specialists, 55 were social workers and 39 were psychologists working at the hospitals of Ministry of Health in Turkish Republic. Socio-demographic features of the participants were recorded and the survey form was prepared in accordance with expert opinions in order to determine their ability to recognize and define child abuse and their awareness on the importance of child abuse. This survey form was prepared in accordance with the expertise of seven lecturers who were specialists on this field.

Findings

When the difference between awareness levels of these participants on child's physical abuse is evaluated, it was found that the psychologists' awareness levels were higher than that of social workers ($p=,001$). However there was no difference between psychologists' and child development specialists' awareness levels and also awareness levels of social workers and child development specialists were not different.

Conclusion

When the results obtained from these studies are evaluated and looking at the results obtained from other studies in the literature, the level of awareness regarding child abuse in Turkey was determined to be not at the desired level. It is recommended that the experts working in this field should be supported continuously by in-service trainings in their institutions.

Keywordschild, child abuse

OKULÖNCESİ DÖNEM ÇOCUĞU OLAN EBEVEYNLERİN ÇOCUK İSTİSMARINA İLİŞKİN BİLGİLERİ

Nazan GÜRARSLAN BAŞ

Munzur Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Nazan GÜRARSLAN BAŞ / nbas@munzur.edu.tr / 05314235115

Amaç

Araştırmanın amacı okul öncesi dönem çocuğu olan ebeveynlerin çocuk istismarına ilişkin bilgi düzeylerini belirlemektir.

Yöntem

Araştırma 21- 28 Mayıs 2018 tarihleri arasında bir ilde, 5 bağımsız anaokulunda çocuğu olan ebeveynler ile yürütüldü. Evrenin tamamı örnekleme dahil edildi ancak örnekleme toplam 273 ebeveyn oluşturdu. Araştırmanın verileri soru formu ile toplandı. Araştırmanın yapılabilmesi için gerekli izinler alındıktan sonra, soru formları anaokul öğretmenlerinin aracılığıyla ebeveynlere ulaştırıldı ve yaklaşık bir hafta sonra geri toplandı. Elde edilen veriler sayı, yüzde ve ki-kare testi ile değerlendirildi.

Bulgular

Sonuç olarak, babalar ve ekonomik gelir durumunu düşük olarak algılayan ebeveynlere göre istismarda cinsiyetin rolü vardır.

Sonuç

Soru formunu cevaplayan ebeveynlerin %87.2'sini anneler oluşturdu. Ortalama 33.63±4.77 yaşa sahip olan annelerin %82.4'ü lise ve üniversite üstü öğrenime sahipti. Ortalama 33.88±5.46 yaşa sahip olan babaların ise %83.4'ü lise ve üniversite üstü öğrenime sahipti. Ebeveynlerin çocuklarının yaş ortalaması 5.24±0.788 olup, %51.3'ü erkek cinsiyeteydi. Ailelerin %39.5'i 3-6 yaş arası istismara maruz kalabilme açısından riskli bulduklarını, %27.5'i istismara maruz kalmada cinsiyetin önemli rolü olduğunu, %67'si herkesin (aile yakınları, komşu, yabancılar) istismarcı olabileceğini, %34.7'si sokakların istismar için riskli alanlar olduğunu bildirdi. İstismara maruz kalmada cinsiyetin rolü olduğunu babaların %60'ı düşünürken annelerin %22.7'si düşünmekteydi (p < 0.001). Yine gelir durumunu düşük olarak algılayan ebeveynlerin %48.3'ü, gelir düzeyini orta olarak ifade eden ebeveynlerin %24.5'i istismara maruz kalmada cinsiyetin rolü olduğunu ifade etmekteydi (p < 0.05).

Anahtar Kelimeler

Çocuk, İstismar, Hemşirelik, Sağlık.

KNOWLEDGE OF CHILD ABUSE AMONG PARENTS WITH PRESCHOOL CHILD

Aim

The purpose of the study is to determine the level of knowledge of parents with the preschool-age children about the child abuse.

Method

The study was conducted between 21 - 28 May 2018 in 5 independent preschools of a city with parents who had preschool age children. All of the parents were included in the sample but 273 of them were obtained . The data of the study were collected using a questionnaire. After receiving necessary permissions for study, questionnaires were sent to the parents by preschool teachers and collected back about a week later. The obtained data were analyzed by using chi-square as the number, percentages.

Findings

87.2% of the parents who answered the questionnaire was mothers. The average age of mothers was 33.63 ± 4.77, 82.4% of them had high school and university graduates. The average of fathers was 33.88 ± 5.46 years, 83.4% of them had high school graduates. The average age of parents's children was 5.24 ± 0.788 and 51.3% were male. 39.5% of the parents stated that in term of 3-6 years of age had risks for being exposed to abuse, 27.5% of them stated sex had an important role at child abuse, 67% of them stated that everyone (family relatives, foreigners) may be abusive, and 34.7% of them reported that streets were risky areas for exploitation. While 60% of fathers thought that gender had a role in abusive exposure, 22.7% of the mothers considered it (p <0.05).

Conclusion

As a result, according to fathers and parents who perceive their economic income as low, gender plays a role in abuse.

Keywords Child, Abuse, Nursing, Health.

Türk Diş Hekimlerinin Çocuk İstismarı ve İhmaline İlişkin Tutum Düzeyleri: Bir Anket Çalışması
Süleyman Kutalmış BÜYÜK, Hüseyin ŞİMŞEK
Ordu Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
Süleyman Kutalmış BÜYÜK / skbuyuk@gmail.com / 04522121286

Amaç

Diş hekimleri, çocuk istismarı ve ihmalinin belirlenmesinde önemli bir rol oynayabilir, ancak Türk diş hekimlerinin bu konudaki tutum düzeyleri hakkında bir çalışma yapılmamıştır. Bu anket çalışmasının amacı, Türk diş hekimlerinin çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili tutum düzeylerini araştırmaktır.

Yöntem

114 diş hekimi tarafından bir anket doldurulmuştur. Türk diş hekimlerinin çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili tutum düzeylerini değerlendirmek için otuz soru sorulmuştur.

Bulgular

Diş hekimlerinin çoğu, çocuk istismarı ve ihmali hakkında genel bilgiye sahiptir. Diş hekimlerinin çoğu (%78), çocuk istismarı ve ihmali konusunda diş hekimlerinin etik bir göreve sahip olduklarını ve yasal olarak sorumlu olduklarına dikkat çekmiştir. Araştırmaya katılan diş hekimlerinin %62,3'ü çocuk istismarı ve ihmali konusunda eğitiminin kurumlarında yeterli olmadığını belirtmiştir. Araştırmaya katılanlar (%93,9) çocuk istismarı ve ihmali konusunda hem lisans hem de lisansüstü dönemde daha fazla eğitim almayı istemiştir.

Sonuç

Çocuk istismarı ve ihmali konusu lisans ve lisans üstü eğitiminde, çocuk istismarı ve ihmali şüphesi vakalarında izlenecek anlaşılır bir protokole sahip olmak için kapsamlı bir şekilde ele alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk istismarı, Türk Diş hekimleri, Tutum düzeyleri, Çocuk ihmali

Attitude Levels of Turkish Dentists about Child Abuse and Neglect: A Questionnaire Study

Aim

Dentists can play an important role in defining child abuse and neglect, however there was no study about the attitude levels of Turkish dentists about this topic. The aim of this questionnaires study was to investigate attitude levels of Turkish dentists about child abuse and neglect.

Method

A self-administrated questionnaire was completed by 114 dentists. Thirty questions were asked to assess the level of attitude of Turkish dentists regarding child abuse and neglect.

Findings

Most of dentists has the general knowledge about the child abuse and neglect. Most of dentists (78%) pointed out that dentists have an ethical relativity and legally responsible about child abuse and neglect. 62.3% of the dentists participating in this survey indicated that training about the child abuse and neglect was not enough in their institution. Respondents (93.9%) desired further training about the child abuse and neglect both undergraduate and postgraduate education.

Conclusion

Child abuse and neglect topic should be accentuated comprehensively in undergraduate and postgraduate dentistry education to have a clear protocol to be followed if a case of child abuse and neglect is suspected.

Keywords Child abuse, Turkish dentists, Attitude levels, Child neglect

Tıp Eğitiminde Çocuk İstismarının Yeri ve Müfredat Analizi
Erva Nur ÇINAR 1, Berna Şenel ERASLAN 2, Abdi ÖZASLAN 2

1 İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, 2 İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı
Erva Nur Çınar / cinarevanur@gmail.com / +905426897996

Amaç

1998'de Dünya Tıp Eğitimi Federasyonu (WFME), nitelikli tıp eğitimi için temel bir rehber geliştirdi. Bu kılavuzda WFME doktorların özellikle toplumun ihtiyaç ve beklentilerine yönelik içerik barındıran bir tıp eğitimi ile yetiştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Türkiye'de, 19 yaşın altındaki toplam kişi sayısının 27 milyon olduğu tahmin ediliyor. Veriler, bu nüfusun içerisindeki ortalama 8 bin çocuğunun suistimal edildiğini göstermektedir. Bu sayısal veriler bizlere doktorların kliniklerde istismar vakalarıyla ne kadar sıkça karşılaşabileceğini gösterebilmektedir.

Yöntem

Bu niteliksel çalışmada, otuz bir akredite tıp fakültesinin tıp eğitimi müfredatı, istismara uğramış çocukların tedavi, teşhis sürecine tıp öğrencilerini hazırlamak için yeterliliklerini anlamak amacıyla analiz edilmiştir. Bu inceleme sırasında WFME'nin, 'Global Standards for Quality Improvement of Medical Education' isimli uluslararası rehber niteliği taşıyan belgesinde ele alınan temel tıp eğitimi standartları da baz alınmıştır.

Bulgular

Çocuk istismarı toplumumuz için ciddi bir sorun haline gelmiştir ve bu sorunu çözmek adına sağlık çalışanlarının büyük sorumlulukları vardır. Tıp eğitiminde bu konuya daha fazla yer vermek, tıp öğrencilerinin bu konuda daha fazla tartışmasını, öğrenmesini sağlamak bir gerekliliktir. Ayrıca çocuk istismarı yalnızca pediatri, çocuk psikiyatrisi ve adli tıp bölümlerinde hekimlik yapan kişilerin değil tüm hekimlerin bilmesi, tanınması gereken bir sorundur, halk sağlığı problemidir. Buna yönelik adımlar atılarak staj programlarının rotasyonları sırasında konuya yönelik ders sayısı artırılmalı, içerik zenginleştirilmelidir.

Sonuç

Akredite edilmiş fakültelerin yaklaşık % 33'ünün çocuk istismarı konusunda müfredatlarında bu başlıkla ders bulunmamaktadır. Yaklaşık %33'ünün pediatri stajında, % 80'inin ise çocuk psikiyatrisi stajında bu başlıkta dersi bulunmamaktadır. Bu bölümlerin haricinde, sadece bir fakültenin dışında herhangi bir fakülte, başka bir staj programı sırasında konuyla ilgili ders müfredatında barındırmamaktadır. Bu bir fakültede ise ders, ortopedi stajına dahil edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

çocuk istismarı, tıp eğitimi, müfredat

The Place of Child Abuse in Medical Education and Curriculum Analysis

Aim

Starting in 1998, the World Federation for Medical Education (WFME) developed a basic guide for qualified medical education. In this guide, WFME emphasized preparing doctors for the needs and expectations of society. In Turkey, the current estimated total of 27 million people under 19 years of age. The datas show an average of 8 thousand children of these population per year are being abused. That means also doctors can always face the problem related to child abuse in the clinics.

Method

In this qualitative study the medical education curricula of the thirty-one accredited medical faculties were analyzed by using the WFME's standards adopted from 'Global Standards for Quality Improvement of Medical Education' document for the efficiency of preparing doctors treating/diagnosing abused children.

Findings

It was seen that the subject was also included in the orthopedic internship in only one faculty. 33 % of accredited faculties have no lessons on child abuse, only 33% of their pediatric departments are giving lessons on child abuse, also 80% don't have lesson in their child psychiatry internship. Except these departments, no faculty, except only one faculty, provides lessons on the topic during another internship program.

Conclusion

According to our results it is a necessity in medical education to have more lessons and practices about this issue and should be discussed and considered. Child abuse cases are not only diagnosed in a certain department, every doctor may encounter these cases. Therefore, each medical student should have knowledge to treat/diagnose an abused child also should know basics about the judicial process. Also, departments that are more relevant to the issue (like psychiatry, public health etc.) should have more number of lessons during their rotation.

Keywordschild abuse, medical education, curriculum

Çocuk istismarına yaklaşımda Ülkemiz'de ve Dünya'da disiplinler arası etkileşim modelleri
Fatmagül ASLAN 1,2, Serdar TİMUR 1,2, Hacer Yaşar TEKE3

1.SBÜ Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Birimi 2.Antalya Çocuk İzlem Merkezi 3.Ordu Üniversitesi, Ordu Tıp Fakültesi Hastanesi,
Adli Tıp Anabilim Dalı /Ordu
Fatmagül ASLAN / drfatmagulaslan@yahoo.com / 05055411471

Amaç

Çocuklara yönelik şiddet/istismar, dünyada fiziksel, cinsel, duygusal istismar, ihmal ve ölüm şeklinde yaygın olarak görülen bir durumdur. Çocuk istismarı, insanlık tarihinin başlangıcı ile beraber var olmasına karşın dünyada sorun olarak algılanması ve buna yönelik çalışmaların başlaması, ancak 100 yıllık bir geçmişe sahiptir. Bu konuda pek çok ülkede ve Ülkemiz'de çocuk dostu stratejileri ve uygulamaları tanımlamak için çalışmaları ve girişimleri görmek mümkündür. Çalışmada Çocuk İstismarına yaklaşımda Ülkemiz'de ve Dünya'da bulunan disiplinler arası etkileşim modelleri anlatılarak aradaki farklılıklar görünür kılınacaktır.

Yöntem

Çocuk İstismarına yaklaşımda Ülkemiz'de ve Dünya'da bulunan disiplinler arası etkileşim modelleri literatür verileri eşliğinde incelenecek ve aktarılacaktır.

Bulgular

Çalışmada bu gün nitelik ve nicelik bakımından ÇOM sayısını çoktan aşmış olan ÇİM' lerin Bazı Avrupa Ülkelerindeki uygulamalardan ayrıran yönleri görünür kılınacak ve bundan sonra evrilebileceği yönler anlatılacaktır.

Sonuç

Bu sistemlere örnek olabilecek ilk merkez 1986'da ABD'de "Child Advocacy Center" adında kurulmuştur. Merkezler, sürece dahil olacak adli makamlar, çocuk koruma birimleri, sağlık çalışanları gibi tüm profes-yonellerin multidisipliner yaklaşım gösterdiği çalışma alanları olarak yapılandırılmış ve son 20 yılda hızla artarak tüm ABD'de ve bazı Avrupa ülkelerinde giderek yaygınlaşmıştır. 1980'li yıllardan itibaren Ülkemizde de çocuk istismarı ve ihmal ile ilgili farkındalığın artmaya başlaması ve bu alanda multidisipliner çalışmanın gerekliliğinin fark edilmesi, Çocuk Koruma Birimlerinin kurulmasına neden olmuştur. İlk Çocuk Koruma Biriminin 1998 yılında İzmir Dr. Behçet Uz Çocuk Hastanesinde kurulmuş, bunu ilerleyen yıllarda diğer merkezlerin kurulumu takip etmiştir. Kısaca uygulamada "ÇOM" olarak adlandırılan yapılandırılmış Çocuk Koruma Araştırma ve Uygulama Merkezleri içerisinde bulunan "Çocuk Koruma Birimleri"nde de multidisipliner ve izleme dayalı çalışmalar yürütmektedirler. Ayrıca Sağlık Bakanlığının ulusal bir ağ ile hizmet verme zorunluluğundan hareketle konuya el atması Bakanlığa Bağlı Çocuk İzlem Merkezleri (ÇİM)'nin açılmasına ve ilgili çalışmaların hız kazanmasına neden olmuştur.

Anahtar Kelimeler

Çocuk istismarı, multidisipliner etkileşim modelleri, Çocuk İzlem Merkezleri

Interdisciplinary interaction models in Our Country and The World in approach to child abuse

Aim

Violence / abuse against children is a common occurrence in the world as physical, sexual, emotional abuse, neglect and death. Child abuse, even though it exists together with the beginning of human history, has a history of only 100 years to be perceived as a problem in the world. It is possible to see many countries' efforts and initiatives to define child-friendly strategies and practices. In the study, the interdisciplinary interaction models in our country and in the world will be explained in the approach to child abuse and the differences will be made visible.

Method

Interdisciplinary interaction models in the approach to child abuse in our country and in the world will be examined and transferred in the context of literature data.

Findings

The first example of these systems is the "Child Advocacy Center" established in the USA in 1986, structured as multidisciplinary workspaces for all professionals, including judicial authorities, Child Protection Units (CPU), health workers. These centers have become increasingly widespread throughout the USA and Europe in the last 20 years. Since the 1980s, the rise in awareness of child abuse and neglect has led to the establishment of CPU in our country. The first CPU was established in the İzmir Dr.Behçet Uz Child Hospital in 1998. In short, multidisciplinary and monitoring based studies are carried out in the "Child Protection Departments" called "ÇOM" located in the configured Child Protection Research and Application Centers. With the obligation to provide services through a national network has led to the opening of the Child Monitoring Centers (ÇİM) in the Ministry.

Conclusion

In the study, the differentiating aspects of ÇİM's from practices in some European countries will be made visible and the directions that may evolve from now on will be explained.

Keywords Child abuse, multidisciplinary interaction models, ÇİM

Çocuğun iyi olma hali konusunda uluslararası göstergeler: Türkiye için dersler
Reyhan ATASÜ-TOPCUOĞLU, Kasım KARATAŞ, Damla Selin DEMİREL
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Reyhan ATASÜ-TOPCUOĞLU / reyhan.atasu@gmail.com / 05324429704

Amaç

Çalışmanın amacı, çocukların iyi olma halini uluslararası çapta karşılaştırılabilir şekilde ölçen, göstergelerin neler olduğunun belirlenmesi, Türkiye'de hali hazırda çocukların iyi olma hali ile ilgili eldeki göstergelerin bir envanterinin çıkartılması ve Türkiye'deki çocukların iyi olma halini uluslararası bazda karşılaştırılabilir bir biçimde ölçebilmek için hangi göstergelerin geliştirilmesine ihtiyaç olduğunun yanı sıra ilgili kurumların konu hakkındaki önceliklerini ve gösterge ihtiyaçlarını da tespit ederek, Türkiye için 'hak temelli bir çocukların iyi olma hali göstergeler seti' önermektir.

Yöntem

Çalışmada hem UNICEF, Avrupa Birliği, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ve Amerika'da kullanılan ilgili göstergeler ve bunların karşılaştırılabilirlikleri analiz edilmiş, hem TÜİK, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Jandarma, Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, İçişleri Bakanlığı ve bağlı birimleri ve konu ile ilgili istatistik/raporlama çalışmaları yapan sivil toplum kuruluşları ile nitel görüşmeler ve odak grup çalışmaları yapılarak kurumsal gösterge ihtiyaçları tespit edilmiştir.

Bulgular

Çalışmanın sonucunda ortaya koyduğu eksik göstergelerin Türkiye için geliştirilmesi gerektiğini, bunun için gerekli kurum ve kuruluşların bu göstergelere dair veri toplamak için sistematik ve düzenli olarak işbirliği içinde çalışmaları gerektiğini ortaya koymaktadır. Bunun için ilgili taraflar veri toplama görevlerini nasıl paylaşılacağı hususunda fikir birliğine varmalıdır. Verimli bir işbirliği ve eşgüdüm stratejisinin geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Veri paylaşımı protokolleri için yönetmelikler düzenlenmelidir. Objektif çocukların iyi olma hali göstergelerinin oluşturulması ve bunların verilerinin incelenmesiyle ortaya çıkan bilimsel bilgi karar alma süreçlerinde kullanılmalıdır.

Sonuç

Çalışma Türkiye'de hali hazırda kullanılan çocukların iyi olma hali göstergelerini listeledi. uluslararası kullanılan göstergeleri de ortaya koydu ve aradaki boşlukları tespit etti. Çalışmanın analizi, Türkiye'nin uluslararası standartlara gelebilme için otuz bir adet gösterge geliştirmesi gerektirdiği göstermektedir

Anahtar Kelimeler

Çocuk, çocuğun iyi olma hali, çocuğun iyi olma hali göstergeleri

International Indicators for Child Well-being: Lessons for Turkey

Aim

This study aims to investigate child well-being indicators used on the international scale and provide an inventory of the existing child well-being indicators in Turkey and reveal the gaps. The study also aims to suggest rights-based child well-being indicators set for Turkey.

Method

Desk review covered the existing international child well-being indicators as well as existing indicators in Turkey. Expert interviews were conducted with Turkish Statistical Institute, Ministry of Interior, Gendarmerie General Command, Ministry of Labor and Social Security, Ministry of Justice, Ministry of Health, Turkey Institution of Public Health Directorate General of Health Services Ministry of National Education, Ministry of Youth and Sports, Ministry of Family and Social Policies, NGOs keeping statistics on well-being of children. Two focus group meetings were made with the experts of the Turkish Statistical Institute.

Findings

The study provides an inventory of the existing child wellbeing indicators in Turkey categorized according to the rights of the child. The study compares the existing list of indicators with globally used child wellbeing indicators. This study has revealed that there are thirty one indicators that should be developed in addition to the existing ones so that the indicators used for comparing child well-being in the international platform could be achieved in the case of Turkey.

Conclusion

The study concludes that the identified missing indicators of child well-being in Turkey, should be developed, and relevant institutions should evaluate and plan the continuity and systematic sustainability of collecting the data for these indicators. The stakeholders should reach a consensus on the allocation of record keeping duties among the institutions. An effective cooperation and collaboration mechanism should be established among relevant administrative units in regard to the usage of data obtained from records. Data sharing protocols should be developed within secondary legislation. Knowledge obtained via monitoring the objective child well-being indicators should be used in decision-making processes.

Keywords Child wellbeing, child rights, indicators of child well-being, Turkey

Yazılı Basında Çocuk İstismarı

Aynur ARSLAN 1, Meltem KÖKDENER 1, Hacer YAŞAR TEKE 2

1 Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü; 2 Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı
Hacer YAŞAR TEKE / hcer.hgulderen2004@gmail.com / 05325253313

Amaç

Çocuk istismarı son dönemde tüm dünyada hızla artmakta ve çocuk istismar haberleri medyada sıkça yer almaktadır. Çocuk istismarına karşı toplumsal farkındalığın artırılması ve bu konuda medyanın önemine dikkat çekmeyi amaçladığımız çalışmamızda istismar haberlerinin farklı okuyucu kitlelerine ve yayın politikalarına sahip gazetelerde ne şekilde ele alındığı içerik açısından incelenmiş ve haberin temsilindeki sorunlar araştırılmıştır.

Yöntem

Çalışmamız için 01.01.2016 ve 31.12.2017 tarihleri arasında yayınlanmış tirajı yüksek dört gazetenin çocuk ihmal ve istismarı haberleri içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. İncelemede çocuk istismar haberlerinin sayısı, fotoğraflar, haber başlıkları, mağdura/faile yönelik kullanılan sıfatlar, mağdurun özel hayatıyla ilgili bilgilere yer verilip verilmediği, fail ile mağdurun yakınlık derecesi gibi değişkenler açısından haberler değerlendirilmiştir. Çalışmamızda 2016 yılında; Hürriyet gazetesinde 185, Sabah gazetesinde 145, Posta gazetesinde 186, Sözcü gazetesinde 176 olmak üzere toplamda 692 habere rastlanmıştır. 2017 yılında ise Hürriyet gazetesinde 197, Sabah gazetesinde 180, Posta gazetesinde 131, Sözcü gazetesinde 154 olmak üzere toplamda 662 habere rastlanmıştır.

Bulgular

İncelenen haberlerin medya etiğine ve çocuk haklarına uygun hazırlanmadığı saptanmıştır. İhmal ve istismar gibi konularda haber yaparken kelimelerin özenle seçilmesine, haberin veya yaşanan olayın gizliliğine, etik ilke ve değerlere dikkat etmesi gerekmektedir.

Sonuç

Gazete haberlerinde yer alan mağdur çocukların yaş dağılımına bakıldığında en yüksek oran (562 kişi) 6-14 yaş arasıdır. Gazete haberlerinde yer alan çocukların maruz kaldıkları ihmal ve istismar oranlarına bakıldığında kız çocuklarının en fazla cinsel istismara (%50.8) uğrarken erkek çocukları fiziksel istismara (%54.2) uğramıştır. Gazete haberlerindeki ihmal ve istismar olaylarının sonucuna bakıldığında %34.9 ölümle sonuçlanmıştır. Gazete araştırmalarına göre haberlerin verilme durumuna bakıldığında çoğunlukla fiziksel ihmal vakalarında %75 oranla mağdurun fotoğrafının ve %67,2 oranla isminin açık verildiği görülmektedirken, cinsel istismar vakalarında %10,4 oranla fotoğrafın ve %9,7 oranla isminin açık şekilde verildiği görülmektedir. Haber başlığının boyutu fiziksel istismar (%43,5) ve cinsel istismar haberlerinde (%29,5) büyük punto verilmiştir.

Anahtar Kelimeler

İhmal, istismar, çocuk, haber, gazete

Child Abuse in the Written Press

Aim

In our work that we aimed to raise social awareness against child abuse and to draw attention to the importance of the media in this issue, we examined in terms of content the abuse news in different newspapers with different readerships and publishing policies and the problems in the representation of news were researched.

Method

In the review, the news was evaluated in terms of variables such as the number of child abuse reports, photographs, news headlines, adjectives used for offspring / faults, information about the victim's private life, and the degree of proximity of the victim. Content analysis method was used.

Findings

Our work in 2016; There were a total of 692 hits in 185 newspapers in Hürriyet, 145 in Sabah newspaper, 186 in Posta newspaper and 176 in Sözcü newspaper; In 2017, a total of 662 hits were found in Hürriyet, 197 in Sabah, 180 in Posta, 154 in Sözcü. When the age distribution of the victim children in newspaper news is examined, the highest rate (562 people) is between 6 and 14 years. When the negligence and abuse rates of the children in newspaper news are analyzed, it was seen that girls have the highest sexual abuse (50.8%) while boys have experienced physical abuse (54.2%). Looking at the results of negligence and abuse in newspaper news, 34.9% of cases of abuse and neglect resulted in death. According to newspaper surveys, it was seen that 75% of the victims' photographs and 67.2% of the victims are given physical negligence cases, while sexual abuse cases are given 10.4% and 9.7%, respectively.

Conclusion

When reporting news such as neglect and abuse, it is necessary for the words to be carefully selected, to pay attention to the confidentiality of the news or the incident, ethical principles and values

Keywords Neglect, abuse, child, news, newspaper

Bilgisayar oyunlarının ilkökul çağındaki çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenmesi
Aysel TOPAN 1, Öznur YILMAZ 2

1 Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Zonguldak / Türkiye, 2 Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, Zonguldak / Türkiye
Öznur YILMAZ / oznur5294@gmail.com / 05389847954

Amaç

Bu araştırma dijital ortamda oynanan oyunların ilkökul çağındaki çocuklar üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırma Mart 2018- Mayıs 2018 tarihleri arasında basit rastgele yöntem uygulanarak belirlenen Zonguldak İlkokulu'nda 2., 3. ve 4. sınıfa giden 328 öğrenci üzerinde öğrencilerin uygun olduğu zaman aralıklarında gerçekleştirilen tanımlayıcı bir çalışmadır. Verilerin toplanma aracı olarak , "Kişisel Bilgi Formu" ve "Çocuklar İçin Bilgisayar Oyunları Ölçeği" kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucuna göre dijital ortamda oynanan oyunların ilkökul çağındaki çocuklarda cinsiyet ve yaş grubuna göre değişiklik gösterdiği ve bilgisayar oyunlarının çocuklar üzerinde birçok zararlı etkisi ve bağımlılık yaptığı saptanmıştır.

Sonuç

Araştırmaya katılan öğrencilerin %53,7'sinin kız, %46,3'ünün erkek olduğu saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin bilgisayar/internet kullanım durumları incelendiğinde öğrencilerin %74,4'ünün kendine ait bilgisayarı olduğu, %85,4'ünün evinde internet olduğu, %50'sinin bilgisayarı oyun için kullandığı , %43,6'sının bilgisayar oyunlarını eğlenceli bulduğu, %46,3'ünün bilgisayar oyunlarının zararlı olduğunu düşündüğü çocukların %48,8'i olumsuz içerikli oyunların kendilerini olumsuz etkileyeceğini, %51,2'sinin bilgisayar oyunlarının bağımlılık yaptığını düşündüğü saptanmıştır. Öğrencilerin bilgisayar kullanımının cinsiyete göre değerlendirdiğinde, kızların daha çok ödev (%28,7) için kullandığı erkeklerin ise oyun (%26,8) için kullandığı görülmüştür. Kızların en çok oynadığı bilgisayar oyununun barbie (%7.9) olduğu, erkeklerin ise pes 2017,2018 (%10.7) olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin sınıflarıyla bilgisayar oyunlarının zararlı olduğunu düşünceleri arasındaki ilişki incelenmiş olup anlamlı farklılık bulunmuştur (p=0.048)

Anahtar Kelimeler

Bilgisayar Oyunları, Bilgisayar Oyunları ve Eğitim

Examination of the effects of computer games on children in elementary school

Aim

This study was performed to determine the effects of digital games on children studying in elementary school.

Method

This was a descriptive study which was conducted between March 2018-May 2018 on 328 students who were studying at 2nd, 3rd and 4th year in Zonguldak Elementary School and who were selected by simple random method. "Personal Information Form" and "Computer Games Scale for Children" were used as data collection instruments.

Findings

It was detected that 53.7% of the students in the study were females and 46.3% were males. When states of using computer/internet were examined among the students, it was found that 74.4% of the students had their own computer, 85.4% had internet at home, 50% used computer for playing games, 43.6% found computer games as entertaining, 46.3% found computer games as harmful, 48.8% thought that abusive games might affect them negatively and 51.2% thought that computer games caused addiction. When computer use was evaluated based on sex, it was seen that females used computers mostly for homework (28.7%) whereas males used mostly for playing games (26.8%). It was also found that the most common game among the females was barbie (7.9%) whereas pes was the most common game among the males (10.7%). The relationship between the classes of the students and their thoughts about the harms of the computer games was evaluated, and a significant difference was found (p=0.048)

Conclusion

According to the results of the study, it was concluded that digital games varied among the children in elementary school based on sex and age group; and computer games had many harmful effects on the children and created addiction among them.

Keywords Computer Games, Computer Games and Education

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çokkültürlüğe Yönelik Tutumları ile Mülteci Çocuklara Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi
Oya RAMAZAN, Meltem YILDIRIM, Ayşe KILIÇKAYA
Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Öğretmenliği Anabilim Dalı
Ayşe KILIÇKAYA / ayse.kilickayaa@gmail.com / 05531875343

Amaç

Bu araştırmanın amacı okul öncesi öğretmenlerinin çokkültürlü eğitim tutumları ile mülteci öğrencilere yönelik tutumları arasında bir ilişki olup olmadığını incelemektir.

Yöntem

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan 152 okul öncesi öğretmenine kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi ile ulaşılmıştır. Çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada yer alan okul öncesi öğretmenlerine çokkültürlü eğitim tutumlarını ölçen 'Çokkültürlü Tutum Ölçeği' ile mülteci çocuklara yönelik tutumlarını ölçen 'Mülteci Öğrenci Tutum Ölçeği' uygulanmıştır. Ayrıca öğretmenlerin demografik bilgileri için Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır.

Bulgular

Her iki ölçekten alınan puanlar arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bir diğer bulgu ise, öğretmenlerin çokkültürlü tutumları ile cinsiyet, medeni durum, çocuk sahibi olma durumu, göçmen çocukla ilgili deneyim ve göçmen çocukla ilgili eğitim farklılığı değişkenleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığıdır.

Sonuç

Araştırma verilerinin çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgular, Çokkültürlü Tutum Ölçeğinden yüksek puan öğretmenlerin Mülteci Öğrenci Tutum Ölçeğinden de yüksek puan aldıklarını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler

Çokkültürlü eğitim, Mülteci öğrenci, Tutum, Okul öncesi öğretmeni

The Identification Of The Relationship Between Pre-School Teachers' Attitudes Towards Multicultural Education And Attitudes Towards Refugee Student

Aim

The purpose of this study is to examine whether there is a relationship between pre-school teachers' attitudes towards multicultural education and attitudes towards refugee students

Method

In this study, 152 pre-school teachers constituting the study group were reached with easy-access sampling method. Relational scanning model was used in this study. The "Teacher Multicultural Attitude Survey (TMAS)" measuring multicultural education attitudes and the "Refugee Student Attitude Scale (RSAS)" measuring attitudes towards refugee children were applied to preschool teachers in this study. In addition, "Personal Information Form" was used teachers for the demographic information.

Findings

Findings obtained as a result of analysis of research data show that teachers who have high score from Teacher Multicultural Attitude Survey have also score high score from Refugee Student Attitude Scale.

Conclusion

Therefore, it was seen that there is a significant relationship between scores from both scales. Another finding is that there is no statistically significant difference between the multicultural attitudes of teachers and gender, marital status, child ownership, experience with immigrant children, and educational differences related to immigrant children

Keywords Multicultural education, Refugee student, Attitude, Preschool teacher

Çocuk akli deme çocuk haklı
Selin ADA, Selver TUTAN
Seferihisar Çocuk Belediyesi
Selin ADA, Selver TUTAN / selver.tutan@hotmail.com / 05070727479

Amaç

Seferihisar Çocuk Belediye Başkanı tarafından açılış konuşması, Seferihisar Çocuk Belediyesi'nin kısa tanıtımı; Çocuk Belediyesi Nedir? Seferihisar Belediyesi Çocuk ve Gençlik Merkezleri bünyesinde çalışmalarını sürdüren Çocuk Belediyesi 2011 yılında başlatılan bir yapılanmadır. Çocukların yüksek yararının gözetildiği ve etkin katılımının sağlandığı bu yapılanma ile ilçe genelinde yaşayan tüm çocukların haklarının gözetilmesi amaçlanmaktadır. UNICEF tarafından kurulan 'Çocuk Dostu Kentler' ağına katılım çalışmaları devam etmektedir. Seferihisar Çocuk Belediyesi'nin misyonu; İzmir Seferihisar'da yaşayan çocukların problemlerini ve taleplerini ifade etmelerini; çözüm süreçlerinde aktif rol almalarını, Hoşgörü, uzlaşma ve demokratik kurallar çerçevesinde düşüncelerini açıkça söyleyebilmelerini, Duygularını ve düşüncelerini tanıma ve ifade edebilmelerini, Diğer bireyleri anlayabilmelerini, Kendini doğru değerlendirebilme ve kendini denetleyebilme becerilerine katkı sunmaktadır. Bu misyon doğrultusunda, Çocuk Belediyemizde okul öncesi programı (oyunlarla müzik, geri dönüşüm, resim, masalla drama, satranç, fiziksel aktivite), zumba, çocuk korusu, çocuk bandosu, ritim atölyesi, modern dans, akıl oyunları, halk oyunları, tiyatro, duygu profesörü, satranç, resim, keman, piyano, çello gibi sosyal ve kültürel dersler periyodik olarak yapılmaktadır. Bunun yanında çocuk tiyatroları festivali, origami atölyesi, çocukça felsefe atölyesi, izci kulübü, mad science neşeli bilim atölyeleri, cittaslow çocuk ve kent çalıştay, karikatür atölyesi, arkeoloji atölyesi, çocukça antropoloji atölyesi, kukla yapımı ve performans atölyeleri, ulusal ve uluslararası çocuk halk dansları festivali, çocuk ve aile etkileşimsel aile çalışmaları gibi pek çok alanda çalışmalarını çocuk hakları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Çeşitli etkinliklerle çocukların özgüvenlerinin geliştirilip özellikle çocuk istismarına maruz kalan çocukların yaşadıklarını yaşamamaları konusunda psikolojik eğitim ve destek verilmektedir. Ayrıca çocuk meclisinde çocuk istismarı ve ihmali konusunda yapılan çalışmalar değerlendirilerek uygulamaya konulmaktadır. Bu çalışmaların bir takım örnekleri kongredeki sunum içerisinde paylaşımına sunulması planlanarak çocuk diliyle çocuk istismarı ve önleme projesine değinilmesi hedeflenmektedir.

Yöntem

Veri Toplama

Bulgular

Seferihisar Çocuk Belediyesi

Sonuç

Seferihisar Çocuk Belediyesi

Anahtar Kelimeler

Seferihisar Çocuk Belediyesi, çocuk hakları, çocuk meclisi.

The child is right in the child's mouth

Aim

Brief introduction of Seferihisar Child Municipality; The mission of Seferihisar Children's Municipality; To express the problems and demands of children living in İzmir Seferihisar; to take an active role in the solution process, They should be able to articulate their thoughts within the framework of tolerance, reconciliation and democratic rules, They should be able to recognize and express their feelings and thoughts, To understand other individuals, It contributes to the ability of self-evaluation and self-control. In the direction of this mission, the children's pre-school program (music, recycling, painting, fairy tale drama, chess, physical activity), zumba, children's choir, children's band, rhythm workshop, modern dance, mind games, folk dances, social and cultural lessons such as professor, chess, painting, violin, piano, cello are performed periodically. In addition, children's theater festival, origami workshop, childish philosophy workshop, scout club, mad science cheerful science workshops, cittaslow child and city workshop, cartoon workshop, archeology workshop, childish anthropology workshop, puppet making and performance workshops, national and international children's folk dances festivals, child and family interactive family work, etc. are carried out within the framework of children's rights. Through various activities, children's self-esteem is developed and psychological education and support is given especially about the life of children who are exposed to child abuse. In addition, studies on child abuse and neglect in child council are evaluated and put into practice. A number of examples of these studies are planned to be presented in the presentation in the congress and targeted to the child abuse and prevention project in child language.

Method

Data collecting

Findings

Seferihisar Children's Municipality

Conclusion

Seferihisar Children's Municipality

Keywords Seferihisar Children's Municipality, children's rights, children's council.

Çocukların Dijital Medya Kullanımına Yönelik Ebeveyn Tutumları
Mükerrerem Kabataş Yıldız 1, Ayşe Çal 2

1 Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Samsun, Türkiye 2 Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun, Türkiye
Mükerrerem Kabataş Yıldız / mukerrem_691@hotmail.com / 05065368334

Amaç

Bu araştırma, çocukların dijital medya araçlarını kullanımlarına yönelik ebeveynlerin ortaya koydukları tutum ve davranışlarını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Kesitsel tipte planlanan araştırma Haziran ve Temmuz 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Aile Sağlığı Merkezine başvuran 18 yaş altı çocuğu olan, ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan ebeveynler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamına alınan 102 ebeveyn örneklem grubunu oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen sosyo-demografik veriler ve internet kullanımı ile ilgili bilgileri içeren anket formu, Kaya ve arkadaşları tarafından 2018 yılında Türkçe uyarlaması yapılan "Dijital Ebeveynlik Tutum Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS 21.0 programında tanımlayıcı istatistikler, student t testi ve Kruskal Wallis varyans analizi kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular

Çalışma sonucunda ebeveynlerin çocuklarının dijital medya risklerinden koruma ve dijital medyanın etkili kullanımını onaylama tutumları orta düzeyin biraz altında bulunmuş olup, ebeveynlerin çocukların dijital medya kullanımını desteklemediği görülmüştür.

Sonuç

Araştırmaya katılan ebeveynlerin yaş ortalaması 37.00 ± 7.64 olup, %84.3'ü kadın, %60.8'i üniversite mezunu, %67.6'sının gelir durumu gidere denk, %47.1'i tek, %43.1'i iki çocuğa sahibidir. Ebeveynlerin sahip olduğu çocukların yaş ortalaması 7.97 ± 5.60 , %39.2'si akıllı telefona sahip, günlük internet kullanım süresi ortalama 3.31 ± 3.20 ve %45.1'i interneti oyun oynamak için kullanıyor. Evde internet kullanımını çoğunlukla annelerin (%84.3) kontrol ettiği görülmüştür. Ebeveynler, dijital medya risklerinden koruma tutumu alt boyut puan ortalamaları 20.96 ± 6.57 , dijital medyanın etkili kullanımını onaylama tutumu alt boyut puan ortalaması ise 23.91 ± 6.50 olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn, dijital medya, internet kullanımı, bağımlılık

Parental Attitudes towards children's digital media use

Aim

The purpose of this study is to assess the attitudes and behaviors of parents for children's use of digital media tools.

Method

This cross-sectional study was conducted between June and July 2018. The universe of the study consists of parents who had children younger than 18 years of age and who volunteered to participate in the study. 102 parents who were included in the study constituted the sample group of the study. The data were collected through socio-demographic data developed by the researcher, a questionnaire which included information about internet use and "Digital Parental Attitude Scale" which was adapted into Turkish by Kaya et al. in 2018. The data were assessed with SPSS 21.0 program by using descriptive statistics, student t test and Kruskal Wallis variance analysis.

Findings

Average age of the parents in the study was 37.00 ± 7.64 , 84.3% were female, 60.8% were university graduates, 67.6% had an income equal to expenditure, 47.1% had one child and 43.1% had two children. The average age of the children was 7.97 ± 5.60 , 39.2% had smart phones, an average internet use of 3.31 ± 3.20 hours a day and 45.1% used the internet to play games. It was found that mostly mothers (84.3%) controlled internet use at home. Parents' average scores from the sub-dimension of the attitude of protecting from digital media risks was 20.96 ± 6.57 , while their average scores from the sub-dimension of the attitude of approving of effective use of digital media was 23.91 ± 6.50 .

Conclusion

The results of the study showed that parents' attitudes of protecting from digital media risks and approving of effective use of digital media were a bit lower than the moderate level and it was found that parents did not support children's use of digital media.

Keywords Parent, digital media, internet use, addiction

Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Çocukluk Çağı Olumsuz Yaşam Deneyimleri Sıklığının Belirlenmesi
Dilan ONUR, Aybike Buse KALKAY, Seçkin KILIÇ, Gözde DUYU, Sude ELBİZİM, Şiirnaz KÜKÜRT, Ebru Mine CAN, Enes DİNÇER
Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi
Aybike Buse KALKAY / aybikevefa97@gmail.com / +905382600354

Amaç

Çocukluk döneminde yaşanan olumsuz deneyimler insanların yaşamlarında önemli izlere yol açar. Deneyimlerin sıklığının bilinmesi, hem tedavi ve izlem için hem koruyucu çalışmalar açısından önemlidir. Bu çalışmada da Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okuyan 18-22 yaş arası öğrencilerin olumsuz yaşam deneyimleri sıklığı araştırılmıştır.

Yöntem

Bu çalışmada DSÖ tarafından hazırlanmış olan "Çocukluk çağı olumsuz yaşam deneyimleri anketi" kullanılmıştır. Bu anketin ilk bölümünde öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ve 18 yaşına kadar içinde buldukları aile ortamıyla ilgili sorular yer almaktadır. Diğer bölümde katılımcılara çocukluk çağı olumsuz yaşam deneyimleri ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 20.0 ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Bu çalışma çok merkezli çalışmanın parçasıdır. Bahçeşehir Üniversitesi öğrencilerinin çocukluk dönemlerinde yaşadıkları fiziksel, cinsel, duygusal istismar sıklıkları açısından fikir vermektedir. Burada elde edilen sıklıklar önceki çalışmalarla benzer, hatta bazılarında biraz daha azdır. Çalışmanın çok merkezli bölümü tamamlandığında hem Türkiye'deki öğrenciler arasında olumsuz yaşam deneyimleri sıklığı saptanmış olacak, hem de bölgeler arası ve yabancı öğrenciler sayesinde ülkemiz ile diğer ülkeler arasındaki sıklıklar açısından karşılaştırma yapabileceğimize olanağı olacaktır.

Sonuç

Ankete katılan 99 öğrencinin %63,5'i kadın, %36,5'i erkek olup katılımcıların %21,2'si yabancı uyrukludur. Fiziksel şiddeti değerlendirmek amacıyla sorulan sorularda, öğrencilerin %11,1 'inin "İtip kakma", %3 'ünün "tekmeleme", %4'ünün "vurma", %1 'inin de "bıçaklanma" yaşamış olduğu öğrenilmiştir. "Evden kaçma eylemi" %28,3'ünde, "Kardeşin evden kaçma eylemi" %6,1'inde yaşanmıştır." Ailede zihinsel hastalığı olan birinin bulunması" sıklığı %9,1'dir. "Aile içi bireyler tarafından hakarete maruz kalma" %8,2 'inde, "Ailede birilerinin kişiden nefret ettiği düşüncesi" %6'sında, ailede "intihara teşebbüs" %7,1 'inde, "hapse girme" %7,2 ve "herhangi bir suçla karşılaşma" %3,1 oranında görülmektedir. "Anne-baba veya diğer yetişkinler tarafından küfür veya hakarete maruz kalma" %27,3' ünde yaşanmıştır. Katılımcıların %11,3'ünün bir erişkinin cinsel olarak dokunmasına veya okşamasına maruz kaldığı, %2,1 'inin de bir erişkinle cinsel olarak ilişkiye girdiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Olumsuz çocukluk çağı deneyimleri, çocuk istismarı, ihmal, çocuğa yönelik şiddet

Questionnaire On Determining Adverse Childhood Experiences Among Bahçeşehir University Students

Aim

Negative experiences in childhood lead to important traces in people's lives. Having information about the frequency of these experiences is important for both treatment and follow-up as well as for preventive studies. In this study, frequency of adverse childhood experiences of the students having ages from 18 to 22 years old from Bahçeşehir University Faculty of Medicine has been investigated.

Method

In this study, "Adverse Childhood Experiences Questionnaire" prepared by WHO is used.

Findings

Of the 99 students who participated in the survey, 63.5% are female, 36.5% are male and 21.2% of the participants are from foreign nationalities. It has been learned that, 11.1% of the students "jostled", of 3% are "kicked", of 4% are "beaten" and of 1% are "stabbed". 28.3% of the participants had experienced "the act of escape from house", also 6.1% of them had experienced "escape of his/her siblings from house". "The presence of someone with mental disease in family" was 9.1%. 8.2% of the students has been faced "insults from their family members". Of 6% had "thought of someone in family hate me", 7.1% of the participants experienced "attempted suicide" in the family, of 3.1% are "involved in any crime", of 7.2% are "jailed". "Exposure to insults or swears from parents and other adults" was 27.3%. It was found that 11.3% of the participants were sexually molested by an adult and of 2.1% had sexual intercourse with an adult.

Conclusion

This study is part of a multicentric study and gives an idea about the frequency of physical, sexual and emotional abuse among Bahçeşehir University students during their childhood. The frequencies obtained here are similar to those of previous studies, and even slightly less than some of them.

Keywords: adverse childhood experiences, child abuse, neglect, violence against children

Kreşte çocuk istismarı ve ihmal

Nilüfer KOÇTÜRK

SB Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Nilüfer KOÇTÜRK / nilkeser@hacettepe.edu.tr / 05322241276

Amaç

Bu çalışmada kreş ortamında ihmale ve istismara maruz kalmış çocukların özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu amaçla 01.01.2010 tarihi ile 25.05.2018 tarihi arasında çevrimiçi basında yer alan haberler arşiv araştırma yöntemiyle taranmıştır.

Bulgular

Elde edilen bulgular alanyazın ışığında tartışılmıştır.

Sonuç

Bulgulara göre olayların %66.7'sinin fiziksel istismar (n=22) , %15.2'sinin cinsel istismar (n=5), %15.2'sinin duygusal istismar (n=5) ve %30.3'ünün ihmal (n=10) içerikli olduğu belirlenmiştir. Mağdurların yaşlarının 15 aylık ile 6 yaş arasında değiştiği, olayların %90.9'unun (n=30) özel kreşlerde yaşandığı saptanmıştır. Şüpheli istismarcıların yaş aralığı 21-60 yaş arasında değişmekte olup, istismarcı olayların %81.8'inde bakıcı anne veya öğretmen, %15.2'sinde kreşin sahibi, %15.2'sinde kreş müdürü, %3'ünde jimnastik öğretmeni, %3'ünde başka bir çocuğun velisi ve %3'ünde kreşe tamire gelen bir kişidir. Olayların %9.1'inde bakıcı annenin veya öğretmenin başka çocukları kullanarak mağduru dövdürttüğü, %6.1'inde mağduru odaya kilitletiği ve ebeveynlerine söylememesi için tehdit ettiği belirlenmiştir. Cinsel istismar belirtilen 5 haberde mağdurların pornografik malzeme oluşturmada kullanıldıkları, elle taciz edildikleri, teşhirciliğe ve istismarcıya dokunmaya maruz kaldıkları ve bir mağdurun makatına cisim sokma ile penetrasyona maruz kaldığı öğrenilmiştir. Yemek yememe, uyumama, yaramazlık yapma gibi nedenlerden bazı çocukların fiziksel istismara maruz kaldığı belirlenirken, bazı çocukların da ihmal davranışı nedeniyle çeşitli kazalara (örn., ikinci kattan düşme) ve başka çocukların fiziksel saldırısına (örn., yüzünün tanınmayacak halde ısırılması) maruz kaldığı saptanmıştır. Bu ihmallerin sonucunda da mağdurların kırık, görme yitimi, organ kaybı gibi çeşitli tıbbi sorunlar yaşadıkları öğrenilmiştir. Ayrıca, cinsel istismar olaylarında istismarcıların çoğunluğu erkek (%60) iken, fiziksel istismar ve ihmalde kadındır (%93.1). Mağdurların sadece 9'u olayı hemen birine anlatırken çoğu olay fiziksel bulgularla ve kamera kayıtlarıyla (%60.6) belirlenmiştir. Mağdurlardan ikisinin bildirimine ebeveynler tarafından ilk başta inanılmadığı, mağdurların ayrılık anksiyetesi nedeniyle yalan söyledikleri sanılmıştır. Olay sonrası ise kreş yönetimi tarafından ihmal davranışı, adli bildirimde bulunmama yönelik baskı, olayı kapatmaya çalışma gibi ailelere olumsuz tutum sergilenmiştir (%84.6).

Anahtar Kelimeler

Çocuk istismarı, ihmal, kreş, okulöncesi, cinsel istismar, fiziksel istismar

Child abuse and neglect in the kindergarten

Aim

In this study, it is aimed to determine the characteristics of the children exposed to neglect and abuse in kindergarten.

Method

For this purpose, the web news between January 1st 2010 and May 25th 2018 has been screened through archive research method.

Findings

According to the findings, it has been determined that 66.7% of the cases contains physical abuse, 15.2% sexual abuse, 15.2% emotional abuse and 30.3% neglect. It is detected that the ages of the victims vary between 15 months and 6 years. It is determined that the foster-mother or teacher makes other children beat the child in 9.1%, she locks the child in a room and threatens the child not to tell his/her parents in 6.1%. It is learned that the victims have been used for the creation of pornographic material, groping and exposed to exhibitionism and touching the abuser, and a victim has been exposed to anal penetration. While it is detected that some children have been exposed to physical abuse due to reasons such as not eating, not sleeping and misbehaving, some have been exposed to many accidents (e.g., falling from the second floor) and physical attack of other children (e.g., his/her face is bitten beyond recognition) because of neglective behaviour. As a result of these neglects, it is learned that the victims have medical problems like fracture, loss of sight or organs. Moreover, while most of the abusers is male (60%) in the cases of sexual abuse, most of them is female (93.1%) in physical abuse and neglect. Whereas only 9 of the victims (27.3%) immediately declare the case to someone, most cases have been detected with physical findings and video recordings (60.6%).

Conclusion

The findings obtained have been discussed in the light of literature.

Keywords Child abuse, neglect, kindergarten, preschool, sexual abuse, physical abuse

Ebeveynler arasındaki şiddete tanıklık ve duygusal–davranışsal sorunlar arasındaki ilişkide aracı değişken olarak sosyal destek algısı
Büşra AKINCI, Sena ERDOĞAN, Özge SARIOT ERTÜRK, Ece SAĞEL ÇETİNER, Cennet ŞAFAK ÖZTÜRK
Adnan Menderes Üniversitesi
Sena ERDOĞAN / senaerdogan97@gmail.com / 0 551 418 1717

Amaç

Ebeveynler arasındaki şiddete tanık olmanın çocuklar üzerinde kısa ve uzun vadeli çok sayıda etkisi bulunmaktadır. Duygusal-davranışsal sorunlar bu etkilerin başında gelmektedir. Duygusal-davranışsal sorunların için belirleyici diğer bir faktör ise çocuklar tarafından algılanan sosyal destek. Araştırmanın amacı, ergenlerin ebeveynler arasındaki şiddete tanıklık etmesi ile duygusal-davranışsal sorunları arasındaki ilişkide sosyal destek algısının aracı değişken rolünün incelenmesidir.

Yöntem

Araştırmanın örneklemini, Aydın'ın Efeler ilçesinde yer alan ortaokul ve liselerde eğitimine devam eden yaşları 10 ile 20 (M = 14.30, SS = 2.42)arasında olan öğrenciler oluşturmuştur (N = 517, K = 287, E = 230). Katılımcılara, Demografik Bilgi Formu, İtalyan Gençleri İçin Çatışma Yöntemleri Ölçeği, Güçler Güçlükler Anketi Ergen Formu ve Çocuk ve Ergenler için Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği uygulanmıştır. Analizler, PROCESS macro yazılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Ulaşılan sonuçlar çocukların algıladığı sosyal desteğin, tanık oldukları şiddet karşısında geliştirebilecekleri duygusal-davranışsal problemler için koruyucu bir faktör olduğunu göstermektedir.

Sonuç

Analizler sonucunda, ebeveynler arasındaki şiddete tanıklık etmenin duygusal ve davranışsal sorunların üç alt boyutu (duygusal ve davranışsal sorunlar, dikkat eksikliği ve aşırı hareketlilik sorunları ve sosyal davranışlar) üzerindeki etkisinde, çocuklar tarafından algılanan sosyal desteğin aracı etkisi bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler

ebeveynler arası şiddete tanıklık, duygusal davranışsal sorunlar, algılanan sosyal destek

The mediator role of perceived social support in the association between witnessing interparental violence and emotional-behavioral problems

Aim

Witnessing interparental violence has lots of short term and long term effects on children. Emotional and behavioral problems are the primary effects of witnessing interparental violence. Furthermore, an indicative factor for emotional-behavioral problems is perceived social support. Therefore, this study aims to investigate the mediator role of perceived social support in the association between witnessing interparental violence and emotional-behavioral problems.

Method

The sample of the study is middle and high school students, aged between 10 - 20 (M = 14.30, SD = 2.42), from Aydın, Efeler (N = 517, F = 287, M = 230). Participants filled out a questionnaire form including Conflict Tactic Scale for Italian Youngsters, The Strength and Difficulties Questionnaire (SDQ) Adolescent, Child- Adolescent Social Support Scale and Demographic Information Form. Mediation analysis for variables was conducted via PROCESS macro.

Findings

Analysis indicated that, perceived social support of children has a mediator role on effects of being a witness of interparental violence on emotional-behavioral problems, attention deficits and hyperactivity, social behaviors.

Conclusion

As a result, perceived social support by children is a protective factor for emotional-behavioral problems of children due to be a witness of interparental violence.

Keywords: witnessing interparental violence, emotional-behavioral problems, perceived social support

2010-2016 yılları arasında Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne başvuran cinsel istismar olgularının adli tıp yönünden değerlendirilmesi

Mustafa Eray YAZAR , Bora BOZ

*Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

Mustafa Eray YAZAR / m.erayyazar@gmail.com / +905079270647

Amaç

Cinsel istismarı, tüm dünyada her sosyoekonomik gruptan ve kültürden çocuğu tehdit eden, tıbbi, hukuki ve sosyal bileşenleri olan önemli bir toplumsal problemdir. Cinsel istismar, biyopsikososyal gelişimini tamamlamamış çocuğun bir yetişkin tarafından cinsel uyarılma için kullanılmasıdır. Cinsel istismar çoğunlukla gizli kalmakta ve çocuk üzerinde kısa ve uzun vadede psikolojik ve sosyal yönden önemli hasarlara neden olabilmektedir. Cinsel istismarın anlaşılması ve önlenmesinde tıp, hukuk, sosyoloji, psikoloji gibi disiplinlerin işbirliği içinde çalışması konuya multidisipliner yaklaşılması esastır.

Yöntem

Çalışmamızda PAÜTF Hastanesi'ne 2010-2016 yıllarında cinsel istismar ve evlenmeye izin amacıyla başvuran, adli tıp polikliniğinde ve hastane bünyesindeki adli heyet tarafından değerlendirilen 409 olguya ait raporlar retrospektif olarak incelenmiş, olgular sosyodemografik verileri ve risk faktörleri yönünden araştırılmıştır.

Bulgular

Cinsel istismar tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli bir sorundur. Çözüm için konuya multidisipliner olarak yaklaşılması gerekmektedir. Kanunlarımızdaki konuyla ilgili çelişkiler giderilmelidir. Ruh sağlığı artık sorulmasa bile her olguda mutlaka değerlendirilmelidir. İnternete, sanal ortamlara ulaşmanın çok kolaylaştığı içinde bulunduğumuz bilişim çağında çocukları internetin zararlı içeriğinden koruma ile ilgili eğitim ve önleme çalışmaları geliştirilmelidir. Ayrıca içinde bulunduğumuz toplumun dinamikleri incelenerek topluma özgü risk faktörleri belirlenmeli ve bunlara yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Sonuç

Çalışmamızda PAÜTF Hastanesi'ne cinsel istismar ve evlenme izni amacıyla 409 olgunun başvurduğu görülmüştür. Hakkında rapor tanzim edilen 409 olgunun 343'ünün (%83.86) kadın, 66'sının (%16.14) erkek olduğu, erkek çocukların kız çocuklara göre daha erken cinsel istismara uğradığı, olguların %9.77'sinin (n:40) ensest kapsamında değerlendirilen kişiler tarafından cinsel istismara uğradığı, olguların %9.29'unda (n:38) söz konusu cinsel istismar olayı ile ilgili gebelik olduğu, sanığın mağdura ulaşmasında, olguların %14.91'inde (n:61) internet/sosyal medya kullanımı olduğu, ruh sağlığının değerlendirilmesi istenen olguların %52.3'ünün ruh sağlığının bozulduğu belirlenmiştir. Evlenme izni için başvuran 20 olgunun 15 tanesinde "bedenen ve ruhen evlenmeye engel bir durumu olmadığı" kararı verildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Adli tıp, cinsel istismar, cinsel suçlar

Evaluation of sexual abuse casus from the view point of forensic medicine who fere referred to Pamukkale University Faculty of Medicine between 2010-2016

Aim

Sexual abuse, abuse of the child, who has not yet completed his/her sexual development, by an adult for sexual arousal, is an important social problem that threatens children from the whole socio-economic group and culture and has medical, legal, social components. Sexual abuse which mainly kept as secret may cause physical and psychological damage for short or long term in children. Disciplines such as medicine, law, sociology and psychology must work cooperatively for understanding and preventing of sexual abuse.

Method

Reports of sexual abuse and "marriage permit" cases who referred to PAUTF Hospital between 2010-2016 examined retrospectively. Cases were investigated in terms of sociodemographic data and risk factors.

Findings

It's determined that; 409 cases referred to PAU Hospital, 83.86% of cases were female, 16.14% of cases were male, males are sexually exploited earlier than girls, 9.77% of were sexually exploited by persons under the scope of incest, there were pregnancies 9.29% of cases related to sexual abuse, 14.91% of the cases had internet / social media usage, in 52.3% of the cases whose mental health was evaluated mental health was impaired. It has been observed that 15 of the 20 cases who applied for permission to marry were given a decision that "there is no impediment to marriage, both physically and emotionally".

Conclusion

Sexual abuse is an important problem in our country as it is all over the world. It should be approached as a multidisciplinary approach. The contradictions in our laws should be resolved. Mental health should be assessed in every case, even if it is not asked anymore. Training and prevention efforts should be developed to protect children from harmful internet content. Furthermore dynamics of our society should be examined, specific risk factors should be identified and work should be done for them.

Keywords Forensic medicine, sexual abuse, sexual crime

Cinsel İstismar Mağduru Olan Çocukların Demografik Özellikleri: Ordu İli Örneği
Esmâ ARSLAN 1, Hacer YAŞAR TEKE 2
Ordu Adliyesi Aile Mahkemesi1
Esmâ ARSLAN / shuesma@gmail.com / 05455443762

Amaç

Bu araştırmanın amacı cinsel istismar mağduru çocukların Ordu ilindeki oranlarını ve demografik özelliklerini ortaya koyarak çözüm önerileri geliştirmektir.

Yöntem

Araştırmada betimsel araştırma türlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcılarını Ordu ili Çocuk Şube Müdürlüğünde cinsel istismar mağduru olarak ifadesi alınan 84 çocuk oluşturmuştur. Araştırma kapsamında ifadesi alınan çocukların dosyaları incelenmiş; yaş, cinsiyet, istismarın niteliği, istismar eden kişinin yakınlığı, istismarın sayısı, istismarı bildiren kişi ve kurumlar, tedbir talebinde bulunulup bulunulmadığı, bildirim olaydan ne kadar süre sonra olduğu, mağdurun teslim edildiği kişi veya kurumlara ilişkin bilgilere ulaşılmıştır. Verilerin analizinde ise frekans ve yüzde değerlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular

Araştırma bulgularının alanyazınla tutarlı olarak cinsel istismarın 15 yaşından küçük, boşanmış ailelere mensup kız çocuklarında daha yüksek düzeyde gerçekleştiği ileri sürülebilir. Ayrıca yargılama sürecinde veya sonrasında çocukların maruz kaldığı eylem neticesinde ruh sağlıklarının bozulduğu bu nedenle daha fazla oranda danışmanlık tedbirinin önerildiği anlaşılmaktadır.

Sonuç

Araştırma bulgularına göre cinsel istismar mağduru çocukların 70'i (%83,3) kadın, 14'ü (%16,7) erkek olmakla birlikte yaş ortalaması 13'tür. Cinsel istismar mağduru çocukların 22'sinin (%26,2) ebeveynlerinin boşandığı belirlenmiştir. Mağdurların maruz kaldığı eylem açısından bakıldığında %59,5'i dokunma, öpme, okşama vb., %21,4 ü anal-oral-vajinal penetrasyon, %4'ü sürtünme şeklinde olup fotoğraf gönderme/isteme, görüntü izletme, şantaj şeklindeki durumlar müstehcenlik kavramı içerisinde değerlendirilmiş ve olguların %14,3'ünde görülmüştür. Olguların %21,4'üne danışmanlık, %1,2'sine sağlık, %2,4'üne danışmanlık ve sağlık tedbiri talebinde bulunulmakla birlikte vakaların % 75'inde herhangi bir tedbir talep edilmediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel istismar, korunma ihtiyacı olan çocuk

Demographic Characteristics of the Children Who Are Sexual Abuse Victims: Ordu Province Case

Aim

The aim of this research is to develop solution proposals about the children who are sexual abuse victims by demonstrating the proportions and demographic characteristics of them in Ordu province.

Method

In the study, screening model was used among descriptive survey types. Participants of the study consisted of 84 children who were interrogated as sexual abuse victims in Ordu Child Branch Office. In the analysis of the data, frequency and percentage values were used.

Findings

According to research findings, 70 (83.3%) of the children who are sexual abuse victims are female and 14 (16.7%) of them are male, and age average of them is 13. When the case is examined in terms of the actions the victims were exposed, it is seen that 59.5% of them were touching, kissing, caressing, etc., 21.4% of them were anal-oral-vaginal penetration, and 4% of them were friction. The situations such as sending / requesting photograph, to get someone to watch images, and blackmailing were evaluated in the concept of obscenity and they were seen in 14.3% of the cases. It is determined that counselling measure for 21.4% of the cases, health measure for 1.2% of them, and health and counselling measure for 2.4% of them were requested. In addition to this, no measure was requested for 75% of the cases.

Conclusion

Coherently with the literature and research findings, it can be asserted that sexual abuse occurred at a higher level in girls of divorced families who are younger than 15 years. Furthermore, it is understood that the mental health of the children is deteriorated due to the imposed action during or after the trial period, so that the counseling measure is suggested more.

Keywords: Sexual abuse, children in need of protection

İhmal edilen çocukların annelerinin özelliklerinin incelenmesi

Ferda Karadağ 1, Dilşad Foto Özdemir 1, Şükran Gülin Evinç 1, Esra Çalık Var 2, Cengiz Özbesler 2

1 Hacettepe Üniversitesi Çocuk Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD, 2 Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Hizmet Bölümü

Ferda Karadağ / ferda.karadag@hacettepe.edu.tr / 05327045604

Amaç

Çocuk ihmal şüphesi üzerinde durulması gereken önemli bir konudur. Ancak ihmalin neden olduğu, ebeveyn özelliklerinin çocukların ihmal edilmesini nasıl artırdığı gibi konularda çok fazla cevaplanmamış soru vardır. Bu çalışmada çocuklarını ihmal eden annelerin farklı değişkenler açısından özellikleri araştırılmıştır.

Yöntem

Çalışmaya tıbbi bulgularla açıklanamayan bilişsel, duygusal ve sosyal gelişiminde gerilik, kişisel hijyeninin yetersiz olduğu tespit edilen, tıbbi kontrollerini aksattığı tespit edilen çocukların anneleri alınmıştır. Hastanede hekim tarafından ihmalden şüphelenen 0-6 yaş aralığındaki çocukların annelerine ev ziyareti yapılmış, evde gözlem yaparak ve annelerle karşılıklı konuşarak doldurulan İhmal Değerlendirme Anketinde ihmal ölçütlerini karşılayan 32 anne çalışmaya alınmıştır. Kontrol grubu farklı nedenlerle çocuklarını hastaneye getiren ve çocuklarında ihmal bulguları tespit edilmeyen 30 anneden oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak her iki gruptaki annelerde Sosyo-Demografik Bilgi Formu, Yakın İlişkiler Yaşantılar Envanteri (YİYE-II), Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, Evlilik Uyum Ölçeği, Çocukluk Örselenme Yaşantıları Ölçeği, SCID I ve SCID II kullanılmıştır.

Bulgular

Çocuklarını ihmal eden annelerin evlilik uyumlarının, algıladıkları sosyal desteğin, çocukluk örselenme yaşantılarının daha olumsuz olduğu, bu annelerde kaygılı ve kaçınmacı bağlanmanın daha fazla olduğu görülmüştür. Farklı boyutlarda nedenleri ve sonuçları bulunan ihmalin tanınması, önlenmesi, sosyal hizmet müdahalelerinin geliştirilmesi, ailelere yönelik hizmetlerin planlanması önemlidir.

Sonuç

Çocuklarını ihmal eden ve ihmal etmeyen annelerin yaş ortalamaları ($t(60) = 2,49$ $p < .05$), gelirlerini değerlendirmeleri ($\chi^2(1) = 5,27$ $p < .05$), evlilik uyumu puan ortalamaları ($F(1; 60) = 26,663$; $p < 0.05$), algıladıkları çok boyutlu sosyal destek puan ortalamaları ($F(1; 60) = 84,021$), kaçınmacı bağlanma ($F(1; 60) = 10,268$; $p < 0.05$) ve kaygılı bağlanma puan ortalamaları ($F(1; 60) = 12,513$ $p < 0.05$), fiziksel istismar ($F(1; 60) = 17,880$; $p < 0.05$) ve duygusal istismar puan ortalamaları ($F(1; 60) = 17,397$ $p < 0.05$) arasındaki farkın anlamlı olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

çocuk ihmal, annelerin özellikleri

Investigation of the Characteristics of Neglected Children's Mother

Aim

Child neglect is certainly an important issue to focus on. However, there are many unanswered questions about the causes of neglect. In this study, mothers who neglected their children were investigated for their different characteristics.

Method

Study group was consisted of the mothers of children who were found to be inadequate in their cognitive, emotional and social development and whose personal hygiene was found to be inadequate due to medical findings. Home-visits were made to the children who were between 0-6 years of age and who were suspected of neglect by the physician. 32 mothers who met the criteria of neglect in the Neglect Assessment Questionnaire. The control group consisted of 30 mothers who brought their children to the hospital for different reasons and whose children had no evidence of neglect. Sociodemographic Information Form, Close Relationships Inventory, Perceived Social Support Scale, Marital Adjustment Scale, Childhood Trauma Survey Scale, SCID I and SCID II were used as data collection tools in both groups.

Findings

The mean ages ($t(60) = 2,49$ $p < .05$), income perceptions ($\chi^2(1) = 5,27$ $p < .05$), marital adjustment scores ($F(1; 60) = 26,663$; $p < 0.05$), perceived multidimensional social support scores ($F(1; 60) = 84,021$), avoidant attachment scores ($F(1; 60) = 10,268$; $p < 0.05$) and anxious attachment scores ($F(1; 60) = 12,513$ $p < 0.05$), childhood physical abuse scores ($F(1; 60) = 17,880$; $p < 0.05$), childhood emotional abuse scores ($F(1; 60) = 17,397$ $p < 0.05$) were significantly different between two groups, namely; mothers who neglect their children and who don't neglect their children.

Conclusion

It is important to recognize the neglect with its different causes and consequences at different dimensions, also important to prevent neglect, to improve social service interventions, and plan services for families.

Keywords: child neglect, characteristics of mother

İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı'na Başvuran Çocukluk Çağı Cinsel İstismar Olgularının İrdelenmesi
Cüneyt Destan CENGER, Birgül TÜZÜN, Nevzat ALKAN
İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp ABD, İstanbul, Türkiye
Cüneyt Destan CENGER / dr.cenger@gmail.com / 05369542509

Amaç

Çocuk ve erişkin arasındaki temas ve ilişki, o erişkinin veya başka birinin cinsel uyarımı için kullanılmışsa çocuğun cinsel istismarı olarak kabul edilir. Cinsel istismar diğer bir çocuk tarafından eğer bu çocuğun diğeri üzerinde belirgin bir gücü veya kontrolü söz konusu ise veya bariz bir yaş farkı varsa da gerçekleşebilir. Görülme sıklığı ile ilgili bildirilen oranlar kızlar için %6-62 ve erkekler için %3-39 civarındadır; bu oranlar temel olarak çalışma metodolojisine göre oldukça değişmektedir. Çalışmada; çocukluk çağı cinsel istismar olgularında sosyodemografik, olaya ait özellikler, muayene bulguları-klinik tanılar ile olay öyküsü arasında nedenselliğin araştırılması, kesin tanı koymada karşılaşılan zorlukların ve alınması gereken önlemlerin tartışılması amaçlanmıştır.

Yöntem

01.01.2006 ile 31.12.2017 tarihleri arasında başvuran raporlama süreci tamamlanmış çocukluk çağı cinsel istismar olguları çalışmaya dahil edilerek retrospektif olarak incelenmiştir

Bulgular

Cinsel istismarın önlenmesinde toplumsal duyarlılığın artırılması, çocuklara vücut bölgelerine dokundurmasının ve bu tür eylemlere maruz kaldıklarında susmamalarının öğretilmesi, küçük yaştan itibaren aile ve okul ortamında konuyla ilgili eğitim verilmesi, saptanmasındaki güçlükler nedeniyle profesyoneller tarafından tanıya yönelik multidisipliner ekip ve alan çalışmaları yapılması, özel tanı ve koruma merkezlerinin oluşturulması gerekmektedir.

Sonuç

268 olgunun % 77.2'si (n:207) kız çocuğu, cinsel istismara maruz kalmaya başladıkları yaş ortalaması 11.25 ± 3.88 , kızların % 36.7'si 13-15 yaş, erkeklerin % 49.2'sinin 7-12 yaş arasında olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, cinsel istismar, adli tıp

Study of Childhood Sexual Abuse Cases In Istanbul Faculty Of Medicine, Department Of Forensic Medicine

Aim

If the contact or relationship between a child and an adult have been used for the sexual stimulation of the adult or someone else, it is accepted as sexual abuse of the child. Sexual abuse can also be committed by another child if the child has significant power or control over the other, or if there is an obvious age difference. Reported prevalence rates are 6-62% for females and 3-39% for males; these ratios vary substantially based on the study methodology. In the study; it was aimed to investigate the causality between the event story and the sociodemographic, event-related features, examination findings in the childhood sexual abuse cases and to discuss the difficulties encountered in the establishment of a final diagnosis and the precautions to be taken.

Method

The subjects with childhood sexual abuse, who were referred to the hospital with completed reporting process between the dates of 01.01.2006 and 31.12.2017, were included in the study and examined retrospectively.

Findings

It was determined that 77.2% (n: 207) of 268 cases were female; the average age at which they started to be exposed to sexual abuse was 11.25 ± 3.88 ; 36.7% of the girls were between 13 and 15 years of age, and 49.2% of the boys were between 7 and 12 years of age.

Conclusion

Raising public awareness is needed for the prevention of sexual abuse. Children must be taught not to allow anyone to touch their body parts and not to be silent when exposed to such actions. They must be educated about the subject in the family and school environment from a young age. Due to difficulties in detecting such actions, diagnosis-oriented, multidisciplinary team and field studies must be conducted by the professionals. Special diagnostic and protection centers must be established.

Keywords Child, sexual abuse, forensic medicine

Ortaokul Öğrencilerinin Sportif Aktivite Durumlarının Zorbalık Eğilimine Etkisi

Oya Sevcan ORAK 1, Meliha UZUN 2, Hatice KUMCAĞIZ 3, Ülker YURDADÖN 4

1Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Samsun, 2 Şırnak Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Şırnak, 3 Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Samsun, 4 Hitit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çorum.

Oya Sevcan ORAK / oysev@hotmail.com / 05436261272

Amaç

Bu çalışmanın amacı ortaokul öğrencilerinin sportif aktivite durumlarının zorbalık eğilimine etkisini belirlemektir.

Yöntem

Tanımlayıcı tipte olan araştırma, İç Anadolu Bölgesindeki bir il merkezinde bulunan ortaokullar arasından kura yöntemi ile seçilen dört ortaokulda gerçekleştirilmiştir. Bu okullardaki öğrencilerden gönüllü olan ve ailesi tarafından araştırmaya katılmasına onay verilen öğrenciler çalışmaya dâhil edilmiştir. Araştırma başlamadan önce power analizi ile örneklem büyüklüğü belirlendi ve en az 176 çocuğa ulaşılması hedeflenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 996 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Çocuk Tanıtıcı Bilgi Formu", "Sportif Aktivite Durumu Değerlendirme Formu", "Akran İlişkileri Soru Formu" ve "Zorbalık Eğilimi Ölçeği" kullanılmıştır.

Bulgular

Bireysel spor yapanların bireysel güce dayalı üstünlük kurma eğilimlerinin yüksek olduğu, dövüş sporu yapanların ise olumsuz duygularını kendinden güçsüzlere yöneltme eğilimlerinin, zorbalık davranışlarında kendilerini haklı görme tutumlarının, zorbaca davranışlardan ve başkalarını üzmetmekten keyif alma eğilimlerinin ve bireysel güce dayalı üstünlük kurma eğilimlerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Araştırmaya dahil edilen ortaokul öğrencilerinin yaş ortalaması 12.21 ± 1.24 olup; %51.1'i kız ve %94.8'i ilde yaşamaktadır. Öğrencilerin %91.5'i takım sporu yaptıklarını, %89.0'ı bireysel spor yaptıklarını, %13.0'ı dövüş sporu yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin sportif aktivite türlerine göre zorbalık eğilimi ölçeği alt boyutları puanları incelendiğinde bireysel spor yapma durumunun öğrencilerin güç kullanma alt boyutu puanlarını; dövüş sporu yapma durumunun ise olumsuz yansıtma, haklı görme, başkalarını üzme ve güç kullanma alt boyutu puanlarını anlamlı derecede etkilediği belirlenmiştir ($p < 0.05$).

Anahtar Kelimeler

Çocuk, Spor, Zorbalık

The Impact of Sporting Activities of Middle School Students on Bullying Tendencies

Aim

The aim of this study is to assess the impact of the middle school students' sporting activity on the bullying tendencies.

Method

This descriptive-type research was conducted at four public middle schools, which were selected by lot, in a province of Central Anatolia Region. The students who volunteered and whose parents permitted them to participate in the research are included in the study. The sampling size was determined by a power analysis before the study was started. It was aimed to reach at least 176 children in the survey. The research study group consisted of 996 students. "Introductory Form (Child)", "Sporting activity Status evaluation form", "Peer Relationships Questionnaire" and "The Scale of Bullying Tendencies" were used as data gathering tools.

Findings

The average age of the middle school students included in the research was 12.21 ± 1.24 ; 51.1% of them were girls, and 94.8% of them lived in the city. The students stated that 91.5% of them were taking part in team sports, 89.0% of them were playing individual sports and 13.0% of them were performing martial arts. When the scores of bullying tendency scale subscales according to sporting activity types of the students were examined, it was concluded that playing individual sports affects the power use subscale scores of the students significantly, and performing martial arts affects the negative reflection, justification, hurting others and using force subscales scores significantly ($p < 0.05$).

Conclusion

It is concluded that the high tendency of the ones who do sports individually is to exert their superiority based on individual strength, and those who are engaged in martial arts have a high tendency to direct their negative emotions towards the weaker, justify themselves for bullying behaviors, enjoy hurting others and exert their superiority based on individual strength.

KeywordsChild, Sports, Bullying

Akran zorbalığı- ergenler arası şiddet ve ruhsal sorunlar
Neslişah GÜR, İbrahim MAKİNECİOĞLU
Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi
Neslişah GÜR / neslişahgur@gmail.com / 05387389097

Amaç

Okul çağındaki gençler arasında akran zorbalığı (AZ) ergenlerin ruh sağlıklarını ve sosyal işlevselliği etkileyen ve giderek daha fazla görülen bir sorundur. AZ'ye maruz kalan çocuklarda depresyon, psikiyatrik sorunlar, ebeveyn ve arkadaşlarıyla olan sorunlar daha siktir. Çalışmamızda ergenlerde AZ prevalansını ve AZ ile ergenlerin duygusal ve davranışsal sorunları arasındaki ilişkiyi incelemesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmamıza Mayıs 2017-Kasım 2017 tarihleri arasında ,Uludağ Üniversitesi Tıp fakültesi Pediatri kliniğine değişik nedenlerle başvuran 55 tane psikiyatrik yakınması olmayan gönüllü alındı. Gönüllülere Kişisel veri formu, Olweus Akran Zorbalığı Anketi ve Güçler Güçlükler anketi uygulandı.

Bulgular

AZ ve ruhsal sorunlar göz önüne alındığında ruh sağlığı açısından koruyucu önlemler alınması gerektiği düşünülmüştür. Ülkemizde AZ'yi önleme ve müdahale edebileceğimiz ulusal politikaların geliştirilebilmesi ve bu alanda çalışan uzmanların farkındalıklarının artması açısından, geniş örneklemli, AZ'nin öncülleri ve sonuçlarını içeren araştırmaların yapılmasının yararlı olabileceği düşünülmüştür.

Sonuç

Çalışmaya katılan ergenlerin %50.9'u kız olduğu, katılımcıların yaş ortalamasının 12.1±1.27 olduğu bulunmuştur. Katılımcıların %25.5' i son üç ay içinde en az iki ya da üç kez akran zorbalığına maruz kaldığı anlaşılmıştır. En sık maruz kalınan zorbalık sırasıyla sözel (%16.4), dışlanma (%12.7), asılsız söylenti (%10.9), etnik dışlanma (%9.1), cinsel zorbalık (%9.1),fiziksel zorbalık (%5.5), tehdit (%5.5), mala zarar verme(%5.5) ve siber zorbalık(%1.8), olarak belirlenmiştir. Zorbalığa maruz kalan ve kalmayan ergenlerin duygusal ve davranışsal sorunları incelendiğinde; zorbalığa maruz kalan ergenlerde dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (p=0.025), duygusal (p < 0.001) ve davranışsal (p=0.018) sorunların daha fazla olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler

akran zorbalığı, ergen, psikopatoloji

Peer bullying - violence among adolescent and mental problems

Aim

Bullying among school-aged youth is increasingly being recognized as an important problem affecting well-being and social functioning. In children who are exposed to Peer bullying (PB), depression, psychiatric problems, problems with parents and friends are more frequent. In our study, we aimed to asses the prevalence PB among the adolescents and the relationship between PB and emotional and behavioral problems of adolescents.

Method

Our study is composed of 55 adolescents who admitted to Uludag University Pediatrics Clinic between May 2017- November 2017 and do not complain about psychiatric symptoms. The Information collection form, Olweus Bullying Questionnaire, Strengths and Difficulties Questionnaire were applied to all subjects.

Findings

Of all adolescents, % 50.9 were females, and the mean age of the participants was 12.1+-1,27 years. 25.5% of the participants had at least 2 or 3 times PB among the previous three months. The most frequent types of bullying was identified as verbal (16.4%),exclusion(12.7%), rumor (10.9%), racial (9.1%), sexual (9.1%), physical bullying (5.5%), threat (5.5%), damage (5.5%) and cyberbullying (1.8%). When we compare the adolescents who exposed to PB with those of not, regarding emotional, behavioral problems, attention deficit hyperactivity disorder (p=0,025) emotional (p < 0,001) and behavioral(p=0.017) problems were significantly higher in the adolescents who exposed to PB.

Conclusion

When we consider the relationship between mental health and PB, there is a big necessity about intervention and prevention programs. We need further larger studies to enhance our understanding regarding precursors and consequences of PB and develop national policies to prevent children.

Keywordspeer bullying, adolescents, psychopathology

Kronik hastalığı olan çocukların kardeşlerinde sağlık ilişkili yaşam kalitesinin değerlendirilmesi

Meltem DİNLEYİCİ1, Kürşat Bora ÇARMAN2, Canan ÖZDEMİR3, Koray HARMANCI4, Makbule EREN5, Birgül KIREL6, Enver ŞİMŞEK6, Coşkun YARAR2, Aysu DUYAN ÇAMURDAN7, Figen ŞAHİN DAĞLI7.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Sosyal Pediatri Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye. 2Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Nöroloji Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye. 3Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Hematoloji ve Onkoloji Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye. 4Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Allerji ve İmmünoloji Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye. 5Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Gastroenteroloji ve Hepatoloji Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye. 6Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatrik Endokrinoloji Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye. 7Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Sosyal Pediatri Anabilim Dalı, Ankara.

Meltem DİNLEYİCİ / meltemayata@hotmail.com / 05326221711

Amaç

Kronik hastalığı olan çocukların, kendileri dışında aile bireylerinin de yaşam kalitesinde değişikliklere neden olabileceği gösterilmiştir. Bu çalışmada kronik hastalığı olan çocukların sağlıklı kardeşlerinde sağlık ilişkili yaşam kalitesinin değerlendirilmesi planlandı.

Yöntem

Sağlık ilişkili yaşam kalitesinin değerlendirilmesinde Pediatric Quality of Life Inventory (PedsQL) testi kullanıldı. Ebeveynlerin ve sağlıklı kardeşlerin bireysel yanıtları ile fiziksel sağlık skoru ve psikososyal sağlık skoru hesaplandı. Kronik hastalığı olan 191 çocuğun (serebral palsi, epilepsi, Tip 1 diyabet, çölyak hastalığı, hematolojik onkolojik malignite, astım) sağlıklı kardeşi ile evde sağlıklı kardeşi olan 100 sağlıklı çocuk dahil edildi.

Bulgular

Sağlıklı kardeşlerde; psikososyal etkilenme başta olmak üzere global yaşam kalitesinin etkilenmesi ve ebeveyn farkındalığının düşük olması, bu çocuklarda duygusal ihmal ve istismar için riskini arttırmaktadır. Bu nedenle kronik hastalığı olan çocuğu olan ailelerde özel destek programları gerekmektedir.

Sonuç

Kronik hastalığı olan çocukların; sağlıklı kardeşlerin bireysel yanıtları ve ebeveyn yanıtları değerlendirmesinde, sağlıklı kardeşlerinde psikososyal sağlık skoru, fiziksel sağlık skoru ve toplam skoru; sağlıklı çocukların sağlıklı kardeşlerine göre belirgin derecede düşük olarak saptandı ($p < 0.001$). Kronik hastalık grubunda, en düşük psikososyal sağlık skoru serebral palsi, hematolojik onkolojik hastalıklar ve astım grubunda saptandı ($p < 0.001$). Kronik hastalık grubundaki çocukların sağlıklı kardeşlerinin bireysel yanıtlarına göre sağlık yaşam kalitesinde bozulma, kontrol grubuna göre düşük olarak saptandı (%30.4 vs %14.1; $p=0.005$). Ebeveyn yanıtlarında, sağlıklı çocukların kendi yanıtladıkları ölçeklere göre yaşam kalitesinde bozulmanın daha düşük olduğu görüldü (%30.4 vs %15.1, $p < 0.05$), ebeveynlerin sağlıklı çocuklarda yaşam kalitesindeki bozulmayı daha az farkettilerini görüldü.

Anahtar Kelimeler

Kronik hastalık, yaşam kalitesi, kardeş

Health related Quality of Life Evaluation in Healthy Siblings of Children with Chronic Disease

Aim

Chronic diseases during childhood can also cause changes in the quality of life of the family members themselves. The aim of this study was to evaluate the health-related quality of life among healthy siblings of children with chronic diseases.

Method

We performed the Pediatric Quality of Life Inventory (PedsQL®) questionnaire for the evaluation of health related quality of life. The physical health score and the psychosocial health score were calculated by the individual sibling and parents responses. The primary end point is the comparison of health-related quality of life scores of healthy siblings of children with chronic illness and siblings of healthy children.

Findings

The study included 191 children with chronic disease (cerebral palsy, epilepsy, diabetes, celiac disease, hematological malignancy, asthma) and 100 healthy children. Physical health score, psychosocial health score and total score in healthy siblings of children with chronic illness; were significantly lower than the healthy children group ($p < 0.05$).

Conclusion

This study showed that, most of the healthy siblings of children with chronic illness are physically and psychosocially affected. In healthy siblings we observed global impact for quality of life including psychosocial scores, and the low level of parental awareness about this situation. This situation might be increase the risk of emotional neglect and abuse in these children. For this reason, special support programs are needed for families with children with chronic illnesses.

Keywords: quality of life sibling chronic disease

Zihinsel Engelli Bireylerin Ebeveynlerine Yönelik “Cinsel Eğitim”

Sebahat ALTUNDAĞ¹, Nazan Çakırer ÇALBAYRAM²

1 Pamukkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Denizli, Türkiye, 2 Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik, Ankara, Türkiye

Nazan Çakırer ÇALBAYRAM / calbayram@ankara.edu.tr / 05326274488

Amaç

Bu çalışma, eğitilebilir zihinsel yetersizliği olan çocukların ebeveynlerine yönelik “cinsel sağlık eğitimi vermek” amacıyla planlanmıştır. Araştırmada, yarı deneysel (Quasi-Experimental) çalışma yöntemlerinden biri olan “Bir Grup Pre-Test Post-Test Modeli” kullanılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın evrenini Denizli’de bir Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu)’ne devam eden bütün öğrenci velileri oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem hesabına gidilmemiştir. Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu)’ne devam eden, çalışmaya katılmayı kabul eden bütün öğrenci velileri çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırma için etik kuruldan, çalışmanın yapıldığı kurumdan ve ebeveynlerden gerekli izinler alınmıştır. Veriler “tanıtıcı bilgi formu” ve “Ebeveyn cinsel eğitim bilgi testi” ile toplanmıştır. Araştırma anket formlarının uygulanması, ebeveynlere yönelik eğitim, eğitimden bir ay sonra tekrar anket formlarının doldurulması şeklinde yürütülmüştür. Veriler SPSS 20.0 paket programında değerlendirilmiştir.

Bulgular

Çocukların bu eğitimi alacağı en önemli yer ailedir. Bu nedenle ailelere hemşireler tarafından cinsel eğitim seminerleri düzenlenmeli, kaynak kitaplar önerilmelidir.

Sonuç

Çalışmaya katılan ebeveynlerin %48,5’i 31-40 yaş aralığında, %51,5’i ilköğretim mezunu, %90,9’u ev hanımı ve %15,2’sinin akraba evliliği yaptığı belirlenmiştir. Ebeveynlerin %81,8’i çocuklarının kendilerine cinsel sorular sormadığını, %66,7’si cinsel eğitim verilmesi gerektiğini ve bu eğitimi ise %36,3 oranında eğitimcilerin vermesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Çocukların en çok sordukları sorular %24,2 oranında ne zaman evleneceklerine ilişkindir. Cinsel eğitim konusunda ihtiyaç duyulan bilgileri ebeveynlerin %30,3’ü konferans ve seminerlere katılarak öğrenebileceklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca ebeveynlerin cinsel eğitim bilgi testine ilişkin puan ortalamalarının eğitim sonrası arttığı belirlenmiştir ($p < 0.05$).

Anahtar Kelimeler

Cinsel Eğitim, Zihinsel Engelli Birey, Ebeveyn

“Sexual Education” for the Parents of Mentally Disabled Individuals

Aim

This study was planned to create “provide sexual health education” among the parents of educable mentally disabled children. In this study, “Single Group Pre-Test Post-Test Model”, that is one of the Quasi-Experimental study methods, was used.

Method

The universe of the study was composed of parents of all students who were studying in Special Education Vocational Training Center (School). No sample calculation was done throughout the study. All parents whose children were studying in Special Education Vocational Training Center (School) and who approved to participate in the study were enrolled. Necessary permits were taken from ethics committee, institution in which study was carried out and from the parents. Data were collected by “descriptive information form” and “Parent sexual education information test”. The study was carried out by the implementation of questionnaire forms, education for parents and completion of the questionnaire forms at one month after the education. Data were assessed by SPSS 20.0 package program.

Findings

81,8% of the parents stated that their children were not asking them questions regarding sex; 66,7% declared that sexual education should be provided and it should be given by educators by 36,3%. The questions which were mostly asked by the children were regarding the time when they would get married by a ratio of 24,2%. 30.3% of the parents stated that they could get information required for sexual education by attending conferences and seminars. Moreover, it was determined that mean scores of the parents for sexual education information test increased following education ($p < 0.05$).

Conclusion

Family is the most important place that can provide this education to the child. Therefore; sexual education seminars should be organized for the parents by nurse and they should be recommended to read resource books.

Keywords Sexual Education, Disabled Individuals, Parents

Çocuk işçiliği sorununun ve sonuçlarının, bilimsel literatür ve medyadaki yeri
Bahar ÇOLAK, Buket MERAL

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Trabzon
Bahar ÇOLAK / b.colak9367@gmail.com / 05433695309

Amaç

Geçmiş zamanlardan beri sorun olan ve günümüzde birçok gelişmelere rağmen hala dünyada ve ülkemizde çocuk işçiliği sorunu devam etmektedir. Çocuk işçiliği sorununa karşın Ülkemizde 2018 yılı "Çocuk İşçiliği İle Mücadele Günü Olarak" ilan edilmiştir. Bu çalışma da çocuk işçiliğine dikkat çekmek ve çocuk işçiliğinin medyada ve literatürde nasıl yansıtıldığını değerlendirmek üzere tasarlanmıştır.

Yöntem

Çocuk işçiliğine dikkat çekmek amacıyla ilk olarak dünyada ve ülkemizdeki çocuk işçiliği verilerine yer verilmiş sonrasında çocuk işçiliğinin bilimsel literatüre nasıl yansıtıldığını değerlendirmek ve çocuk işçiliğinin literatürdeki yerini belirlemek üzere bu konuda 2008 -2018 yılları arasındaki 40 adet çalışma taranıp hangi temalar üzerinde durdukları ve nelere dikkat ettikleri değerlendirilmiş ve ardından 12 Haziran dünya çocuk işçiliği ile mücadele gününün topluma nasıl yansıtıldığını belirlemek amacıyla 12-13 Haziran 2018 tarihlerinde internet haber sitelerinde tarama yapılarak çocuk işçiliği ile ilgili 30 adet habere yer verilmiş ve bunların da temalarından söz edilmiştir.

Bulgular

Sonuç olarak çocuk işçiliğinin hem medyaya hem de literatüre önemli sorunlarla yansıtıldığı ve birçok problemi beraberinde getirdiği görülmektedir. Bu doğrultuda çocuk işçiliği konusunda gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.

Sonuç

TÜİK 2012 çocuk iş gücü anketine göre 292 bin çocuk çalışmakta, ILO'ya (2016) göre ise dünyada 120 milyon çocuk çalışmaktadır. Çocukların en çok çalıştığı sektörün ise tarım olduğu belirtilmiştir. Literatür taramasına bakıldığında ise çocukları çalışmaya iten nedenlerin, yoksulluk, hane halkına yardım etme, ebeveynlerin işsizliği, ailedeki birey sayısının fazla olması, göç etme gibi nedenlerden kaynaklandığı belirtilmiştir. Çalışmanın çocukların üzerindeki etkilerine bakıldığında çalışan çocukların risk altında olduğu, alkol ve madde bağımlılığı, şiddete eğilim, eğitimden uzaklaşma, okul devamsızlığı, bedensel ve ruhsal gerilikler gibi daha birçok sorunlara yol açtığı saptanmıştır. Ayrıca çocuk işçiliği medyaya "çocuk işçi ölümleri, çocuk işçiliği ile mücadele, sokakta çalışan çocuk, çocuk iş cinayeti" gibi temalarla yansımıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk işçiliği, medya, çocuk işçi sorunları.

The place in the scientific literature and media of child labor problems and results

Aim

Despite many developments which have been a problem since the past and nowadays, the problem of child labor still continues. Against child labor, the year 2018 was declared in our country as Day for the Struggle against Child Labor. This study is designed to draw attention to child labor and to evaluate how child labor is reflected in the media and literature.

Method

In order to draw attention to child labor, data on child labor were given and then the scientific literary reflect of child labor was evaluated. In this direction, 40 study between 2008 and 2018 were screened and evaluated on which themes they were based on, and finally In order to determine how the fight against child labor reflected to people, screenings were conducted on internet news sites on 12-13 June 2018 and 30 reports on child labor were given and their themes were also mentioned.

Findings

According to TSI (2012) child labor force survey, 292 thousand children are working and 120 million children are working in the world according to ILO (2016). When we look at the literature review, it is stated that the reasons that push the children to work are caused by reasons such as poverty, migration. It has been found that child workers are at risk, problems such as alcohol and substance dependency, tendency towards violence, departure from education, absence of school, physical and mental problems. In addition, child labor is reflected in the media, such as child labor deaths, fighting child labor, child working on the streets, child labor murder.

Conclusion

As a result, child labor is reflected both in the media and in the literature with important problems and it seems that it brings many problems together. In this direction, necessary precautions should be taken for child labor.

Keywords Child labor, media, child labor problems.

Ordu İli Kırsalında Yaşayan Çocuklar Ve Annelerinin Çocuk İşçiliği Algılarının Metafor Yoluyla Belirlenmesi: Ordu İli Örneği

Ozana URAL 1 ,Tuğba KONTAŞ AZAKLI 2

1 Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, İstanbul, 2 Ordu Üniversitesi, İkizce Meslek Yüksek Okulu, Terapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ordu

Tuğba KONTAŞ AZAKLI / tugbakontas@hotmail.com / 05465525233

Amaç

Türkiye, mevsimlik tarım işindeki çocuk işçiliğini en kötü biçimde çocuk işçiliği olarak kabul etmiş ve 2015 yılına kadar tamamen ortadan kaldırmayı Uluslararası Çalışma Örgütü'ne (ILO) taahhüt etmiştir. Fındık Hasadı nedeniyle Temmuz-Eylül ayları arası ciddi bir mevsimlik tarım işçisi göçü alan Ordu iline aileleriyle birlikte yüzlerce çocuk gelmektedir. Bu çalışmanın amacı Ordu ili İkizce İlçesinde fındık tarımıyla uğraşan ailelerin 5-15 yaş arası çocukları ve annelerinin çocuk işçiliği konusundaki algılarının metafor yoluyla belirlenmesidir.

Yöntem

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden metafor yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılanlardan, "çocuk işçiliği ..... gibidir; çünkü..... cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Araştırmanın örneklemini Ordu ili İkizce İlçesinde fındık tarımı ile uğraşan ailelerin 5-15 yaş arası çocukları (n=250) ve bu çocukların anneleri (n=250) oluşturmaktadır.

Bulgular

Çalışmanın bulguları literatür ışığında tartışılarak sunulacaktır.

Sonuç

Çalışmada toplanan verilerin analizi devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler

çocuk işçiliği, mevsimlik tarım işçiliği, metafor analizi

DETERMINING THE CHILD LABOR PERCEPTION OF THE RURAL LIVING IN ORDU CHILDREN AND THEIR MOTHERS' THROUGH METAPHOR: EXAMPLE OF ORDU

Aim

Turkey, child labor in seasonal agricultural work have accepted the worst forms of child labor and has committed to the International Labor Organization (ILO) to abolish child labor by 2015. Due to hazelnut harvest, the Ordu province receives a serious seasonal agricultural worker migrant from July to September. Hundreds of children come to Ordu with their families. The aim of this study is to determine the perceptions of children aged between 5 and 15 age families engaged in hazelnut farming in the province of Ordu and their mothers about terms of child labor through metaphor.

Method

In this study metaphor method was used as a qualitative research method. From the participants, "child labor ..... like this; because..... They were asked to complete the sentence. The data were analyzed by content analysis method. The sample of the study consisted of children aged between 5 and 15 years (n = 250) and their mothers (n = 250) in the Ordu province İkizce District.

Findings

The analysis of data collected in the study continues.

Conclusion

The findings of the study will be presented in the light of literature.

Keywordschild labor, seasonal agricultural labor, Metaphor Analysis

Çocuk İşçiliğini Değerlendirmek: Bağcılar - Küçükçekmece Örneği
Pınar UYAN SEMERCİ, Emre ERDOĞAN, Gözde DURMUŞ
İstanbul Bilgi Üniversitesi
Gözde Durmuş / gozde.durmus@bilgi.edu.tr / 0 537 374 24 85

Amaç

Bağcılar-Küçükçekmece bölgesindeki dezavantajlı mahallelerde yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı 12-18 yaş aralığında çalışan çocukların güncel durumuna ilişkin bulgularla, mevcut yasal düzenlemelerin uygulanmasında yaşanan sorunları tartışmak ve yerel "çocuk işçiliğinin önlenmesi için çocuk koruma modeli" için öneriler geliştirmeye kaynaklık etmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Yüz yüze görüşme yöntemiyle yapılan anket çalışması ile 301 çalışan çocuk ve çocukların ebeveynleri ile onay formu alınarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

15 yaş altında çalışmaya başlayanların sayısının oldukça yüksek olması yasal olmayan çocuk işçiliğinin yaygınlığına dair önemli bir bulgudur. Ayrıca 15 yaş üstü çocukların neredeyse hiçbirinin yasal düzenlemelerin öngördüğü koşullarda çalışmadığı görülmüştür. Bu noktada da yapılan denetlemelerin sözleşmesiz, güvencesiz ve güvenli olmayan çalışmayı engelleyecek düzeyde olmadığı söyleyebiliriz. Denetim ve cezai yaptırım 15 yaş altı çocukların çalışmasını engellemek ve yasal olarak çalışabilecek çocukların ise çalışma koşullarını iyileştirmek açısından hayatidir. Ancak sadece denetim ve cezalandırmayla sorunun çözülemeyeceği de ortadadır. Kalıcı ve sürdürülebilir bir çözüm veriler ışığında bütüncül bir yaklaşımla ailelerin yaşam koşullarını iyileştirecek ve çocukların eğitime devamını destekleyecek sosyal politikaların geliştirilmesi ile mümkündür.

Sonuç

Araştırmaya katılan çocuklar en fazla pazarcılık, giyim sektöründe işçi/çırak, tezgâhtar, gıda sektöründe hizmet, imalat sanayinde çıraklık gibi işlerde çalışmaktadırlar. Hangi alanda çalışıldığından bağımsız olarak okula devam eden çocuklar günde ortalama 8, etmeyen çocuklar günde ortalama 11 saat çalışmaktadır. Çocuklar ortalama 3 yıldır çalıştıklarını söylemişlerdir, dörtte birinin 11 yaş ve altında çalışmaya başladığı görülmektedir. Çocukların yüzde 12'si sigortalı olarak çalışırken, yalnızca yüzde 6'sının işyeriyle sözleşmesi bulunmaktadır. Çalıştığı işyerinde patronundan/ustasından seyrek de olsa kötü muamele gördüğünü söyleyenlerin oranı neredeyse yüzde 50'dir. Bununla birlikte başlarına bir haksızlık gelmesi durumunda ne yapacağını bilenlerin oranı da yüzde 50'nin altındadır. Çocukların yüzde 60'ı herhangi bir okula kayıtlıken, yüzde 40'ı eğitimini sonlandırmıştır. En önemli okulu bırakma sebebi "eve para getirmek" iken, derslerinde başarılı olmadığı için ya da okula devam etmek istemediği için okulu bırakanların oranı yüzde 55'e kadar çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk işçiliği, çocuk koruma, çocuk hakları, çocuk refahı, çocuğun iyi olma hali

Evaluating the child labor: Bağcılar – Küçükçekmece example

Aim

Discussing implementation of current legal regulations, with findings of current status of children workers living in disadvantageous neighborhoods of Bağcılar-Küçükçekmece and developing suggestions for a local model to "prevent child labor"

Method

It was conducted through survey held using face-to-face interview method with 301 child workers and their parents by a consent form.

Findings

Children attending school work for an average of 8 hours and children not attending school work for 11 hours. Children have been working for 3 years on average, and one-fourth of the children started working at age 11 or before. 12% of children work insured whereas only 6% of them have contract with their employer. Almost 50% of children stated that they had been mistreated by their boss/master at work even rarely. 60% of children are enrolled in a school whereas 40% ended their education. The rate of children who dropped out of school because they failed their lessons or didn't want to continue school goes up to 55%.

Conclusion

Since number of children who started to work under age 15 is an important finding of how common illegal child labor. Besides almost none of children older than 15 seem to be working under conditions foreseen by legal regulations. At this rate, we can say that audit run is not at the level to prevent working without contract, under unsafe and insecure conditions. Audits, inspections and criminal sanction are vital in terms of preventing children younger than 15 from working and improve working conditions for children legally allowed to work. But it is obvious that the problem cannot be solved only with audits and punishment. Permanent and sustainable solution under data with a holistic approach is only possible by developing social policies supporting children to continue with their education and improving the living conditions of families

Keywords Child labor, child protection, child rights, child welfare, child well-being

Çocuk Suçluluğunu Önlemek İçin Bir Model: Gençlik Merkezi
Selmin Cansu DEMİR
Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı
Selmin Cansu DEMİR / selmincansu@tcyov.org / 05362206320

Amaç

Çocukların suça ilişkilmesini önlemek için çocukların suç ile nasıl ve neden ilişki kurduğunu tespit edip, bu noktalarda çocukları destekleyecek, kendilerini gerçekleştirmelerini sağlayacak yapıların hayata geçirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır. Çocuk suçluluğunun nedenleri, bireysel, ailesel ve çevresel olarak üç grupta değerlendirilmektedir. Kalıtsal ve psikolojik etkenler gibi bireysel özelliklerin yanı sıra aile bağları, ailenin eğitim ve gelir durumu, ailede suç işleyen bireyin olup olmaması, madde kullanımı, göç, okul ve arkadaş çevresi gibi faktörler çocukların suça ilişkilmesine zemin oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Gençlik Merkezi örneğinden yola çıkarak, çocukların suça ilişkilmesine ilişkin önleyici hizmetlerin hak temelli bir yaklaşımla tartışılmasıdır

Yöntem

Çocuk suçluluğu alanında kurulmuş ilk STÖ olan Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı'nın sürdürdüğü Gençlik Merkezi, bir önleme modeli olup, çocuk adalet sistemine girme riski olan dezavantajlı çocuk ve gençlerin korunmasını ve desteklenmesini amaçlamakta ve 12-18 yaş grubu çocuklar ile ailelerine hizmet vermektedir. Gençlik Merkezi, gönüllülerin desteği ile her pazar günü, çeşitli atölye çalışmaları aracılığıyla yürütülmektedir. her çocuk için bireysel bir gelişim planı hazırlanarak, sosyal, eğitsel ve psikolojik destek mekanizmaları kullanılmaktadır. Gençlik Merkezi Programı, çocuğu içinde yaşadığı sistemle birlikte ele alan ve mutlaka çocuğun ilişkide olduğu bireylerin de güçlenmesini hedefleyen bir modeldir

Bulgular

Çocuğun, kendi biricikliği içerisinde, koşullarının ve ihtiyaçlarının kendisine özel olduğu kabulüyle, üstün menfaati neyi gerektirdiği şekilde muamele görmesi çocuk haklarının temel ilkesidir. Gençlik Merkezi, çocuklar için anayasal hak olan şiddetten ve suçtan korunmanın önleyici modeller ile mümkün olduğunu göstermektedir. Bu örneğin devlet politikası haline getirilmesi ve adalet sistemine girme riski taşıyan tüm çocuklarca erişilebilir olması sağlanmalıdır

Sonuç

1997 yılından beri sürdürülen ve 12 ay boyunca devam eden projeden 1240 çocuk faydalanmıştır. Çalışmalar ile 3750 aile bireyine ulaşılmıştır. Gençlik Merkezi çalışmalarına katılan çocukların, eğitim hayatına devam ettikleri, aile bireyleri ile ilişkilerinin olumlu yönde etkilendiği ve suç işleme davranışı içerisinde bulunmadıkları tespit edilmiştir

Anahtar Kelimeler

çocuk, çocuk adalet sistemi, önleme

Prevention Model For Juvenile Delinquency: Youth Center

Aim

To prevent the children's conflict with law; first step should be determining "why and how" children have been conflicting with law. Than, structures that support children in these determined areas and help them to fulfill themselves should be developed. Reasons of juvenile delinquency is examined in three main groups as personal, familial and environmental. The aim of the present study is to discuss preventive services for children's conflicting with law based on the Youth Service example, by adopting rights-based approach

Method

Youth Center Project conducted by Youth Re-autonomy Foundation of Turkey, aims to protect and support disadvantaged children that are under the risk for entering the juvenile justice system. With that purpose, center provides service for 12-18-years-old children and their families. Various workshops are conducted every Sunday in Youth Center with the help of volunteers. Personal development plan is prepared for each child and according to these plans social, educational and psychological support mechanisms are adopted. Youth Service Program approached the child comprehensively by including the child's environment and aims strengthening of individuals in relation with the child.

Findings

1240 children have benefited from this Project, which continues for 12 months since 1997. 3750 family members have been reached through Works of Youth Center. It has been observed that children involved in activities of Youth Center, continue to their education, show positive changes in their relations with family members and do not involve any conflicting situations with law.

Conclusion

Youth Center Project demonstrates that being protected from delinquency and violence, which is a constitutional right, is possible with preventive models for children. This model should be adopted as government policy and it should be accessible for all children that are under the risk to enter the juvenile justice system.

Keywordsjuvenile justice system, juvenile delinquency, prevention

Eğitim Öğretime Devam Eden Zihinsel Engelli Öğrencilerin Sosyal Sorunlarının ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi, Altınordu Örneği
Aydın BAYARSLAN, Aslıhan ALPARSLAN, Cansu BULUT
Altınordu Sosyal Hizmet Merkezi
Aydın BAYARSLAN / abayarslan@gmail.com / 05057325621

Amaç

Ordu ilinin Altınordu ilçesinde eğitim ve öğretime devam eden hafif- orta düzeydeki zihinsel engelli bireylerin engellerinden, aileden ve toplumdan kaynaklanan sorunların tespit edilmesi ve ebeveynlerin devletten ve toplumdan beklentilerinin saptanması amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışma grubunu eğitim ve öğretime devam eden 335 hafif ve orta zihinsel engelli öğrenci ailesi, örneklem grubunu ise 282 aile oluşturmaktadır. Veriler meslek elemanları tarafından oluşturulan 38 maddelik form ile toplanmış ve Microsoft Office Excel programında değerlendirilmiştir.

Bulgular

Engelli bireylere ve ailelerine yönelik hizmetlerin gelişimi göz ardı edilmemekle birlikte araştırma sonucuna göre sorunların devam ettiği, çeşitli ihtiyaçların ve beklentilerin olduğu görülmektedir. Yapılan görüşmelerde velilerin yaşam kalitelerinin artırılması için; ücretsiz Dil Konuşma Terapisi, erişilebilirlik problemlerinin çözülmesi, belediyeye ait engellilere özel araçların sayılarının ve kullanım amaçlarının artması, engelsiz kafenin açılması, engellilere yönelik sosyal etkinlikler düzenlenmesi, yeteneklerine uygun spor aktivitelerinin belirlenmesi, düzenli egzersiz etkinlikleri ve engelli çocuklarını günde birlik bırakabilecekleri gündüzlü bakım evleri talepleri olmuştur. Bu kapsamda engelli bireyin ailesinin yaşadığı sorunları en aza indirmeye yönelik olarak, engel durumunun daha erken fark edilmesi ve erken müdahalenin sağlanması, engellilik hakkında farkındalığın artırılması, ailelerin takibinin yapılarak psikolojik ve sosyal desteğin artırılması ve sağlık hizmeti alırken öncelik ve kolaylık sağlanmasının önemli olacağı düşünülmektedir.

Sonuç

Ziyaretlerde ailelerin karşılaştıkları başat problemler tespit edilmiş olup, sorunların engelden, aileden ve toplumdan kaynaklı olmak üzere üç ayrı başlıkta analizi yapılmıştır. Ailelerin yaşam kalitesini etkileyen en büyük sorunun %48 oranda öz bakım problemi olduğu, toplumdan kaynaklanan en temel sorunun %33,5 ile sosyal dışlanma olduğu görülmüştür. Hane ziyaretlerinde aileden kaynaklı problemler tükenmişlik, engeli kabullenememe ve engel hakkında bilgi eksikliği olarak gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Zihinsel Engel, Farkındalık, Gündüzlü Bakım Evi, Engelsiz Araç, Erişilebilirlik.

Assessment of the Social Problems and Expectations of Mentally Retarded Students on Teaching Continuing Education, Altınordu Example.

Aim

It is aimed to determine problems arising from the obstacles, family and societies of mentally retarded individuals with mild to moderate mental retardation, which are continuing education and teaching in Ordu Altınordu and to determine expectations of the parents from the state and the society.

Method

The study group consisted of 335 families of mild and moderately mentally retarded students who continued education and training, and 282 families of the sample group. The data were collected by a 38-item form created by professionals, evaluated by the Microsoft Office Excel program.

Findings

During visits, the main problems faced by the families were identified and analyzed in three different areas, with problems prevented, families and societies originating. The biggest problem affecting the quality of life of the families was found to be the problem of self-care by 48% and social exclusion by 33.5% of the most basic problem arising from the society. Problems observed from the family during the visits to the household are burnout, lack of information about the situation and acceptance of the obstacle.

Conclusion

The services proposed to increase the quality of life of the families are; free Language Speech Therapy has been proposed as a day care home where disabled people can leave their children for the day and also to solve problems of accessibility, to increase numbers and use of special vehicles for disabled people, to open barrier-free café, to organize social activities for disabled people, to determine sports activities appropriate to the abilities of disabled people. In this context, it is thought that it will be important to realize early disability and early intervention, raise awareness about disability, increase psychological and social support by following the families and ease of health service in order to reduce the problems experienced by disabled family.

KeywordsMental Disability, Awareness, Day Care Center, Accessibility.

Adli Sistemde Yeni Bir Uygulama: Adli Görüşme Odaları
Pınar ÖZDEMİR
Adalet Bakanlığı, Milli Müdafaa Cad. No:22 Çankaya/Ankara
Pınar ÖZDEMİR / ozdemir.pinar.86@hotmail.com / 05354613104

Amaç

Ülkemizde istismar mağduru çocukların, kolluk kuvvetleri, adli merciler ve sağlık kurumları tarafından ayrı ayrı değerlendirilmesi ve bu süreçte yaşadıklarını defalarca dile getirmek zorunda bırakılması, gizliliğin yeterince sağlanamaması, ilgili kurumlarda çocukla görüşme yapanların, çocuğun ruhsal durumunu gözeterek görüşme yapabilecek yeterlilikte eğitime sahip olmaması halinde ikincil mağduriyet artmaktadır. Bu kapsamda adli süreçte bu sorunlara çözüm amacıyla 24.02.2017 tarihinde Adli Görüşme Odaları Yönetmeliği imzalanarak yürürlüğe girmiş ve 3 Nisan 2017 tarihinde de kurulmuştur.

Yöntem

Öncelikli olarak çocuğun üstün yararı ilkesi uyarınca çocuk dostu adli usullerin işletilmesini, adli süreç içinde yer alan mağdur, tanık ve suçta sürüklenen çocuklar ile cinsel suç, aile içi şiddet mağdurları ve diğer kırılgan gruba dâhil mağdurlarla uygun ortam ve yöntemle görüşme yapılmasını, ikincil örselenmenin önlenmesini, koruma ihtiyaçlarının tespitini ve ilgili hizmetlere yönlendirilmesini sağlamak üzere adliyeler bünyesinde özel bir alan olarak "Bekleme Odası", "Görüşme Odası" ve "Gözlem Odası" şeklinde üç odadan oluşmaktadır.

Bulgular

Görüşme odası, içerisinde sadece adli görüşmecinin ve ifade veya beyan verecek olan kişinin bulunduğu, Cumhuriyet savcısı, hâkim, avukat ya da diğer ilgililer tarafından, görüşme yapılan kişiye anlayabileceği şekilde sorulmak üzere adli görüşmeciye kulaklık vasıtasıyla iletilen soruların adli görüşmeci tarafından sorulduğu, cevapların alındığı, yapılan bu işlemin kamera ile kayıt altına alındığı odadır. Gözlem odası, Cumhuriyet savcısı, avukat, zabıt kâtibi gibi ilgililerin görüşme odasında yapılan görüşmeyi izledikleri, mikrofon ve kulaklık aracılığıyla adli görüşmeciye, sorulmasını istedikleri soruları ilettikleri odadır. Ayrıca(SEGBİS) aracılığıyla duruşma salonundan da bağlantı yapılarak görüşme odasında bulunan uzmana görüşme yapılacak kişiye iletmek üzere sorular sorulabilmektedir.

Sonuç

Bekleme odası, özel ortamlarda ifade ve beyanlarının alınması gerektiği veya fail ile yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak mağdur, tanık ve suçta sürüklenen çocukların, cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları ile diğer kırılgan gruba mensup mağdurların ifade ve beyan alma işlemleri öncesinde beklemeleri gereken durumlarda kendilerine uygun şekilde hazırlanmış olan odadır.

Anahtar Kelimeler

Anahtar Sözcükler: Adli görüşme odaları, mağdur, onarıcı adalet.

A NEW APPLICATION IN THE FORENSIC SYSTEM: FORENSIC INTERVIEW ROOM

Aim

Within this scope, in order to solve these problems in the judicial process, the Regulation on Forensic Interview Rooms was signed on 24.02.2017 and entered into force on 3 April 2017.

Method

First of all, the child-friendly judicial procedures should be carried out in accordance with the child's superior cause principle, including interviews with victims, witnesses and succes- sive children in the judicial process, victims of sexual crime, victims of domestic violence and other vulnerable groups, to prevent secondary anomalies, to identify their need for protection and to direct them to the relevant services, there are three rooms in the courts as 'Waiting Room', 'Interview Room' and 'Observation Room'.

Findings

The waiting room is a place where the expressions and statements must be taken in private settings, primarily victims, witnesses and juvenile pushed to crime, victims of sexual crime and domestic violence, and victims of other vulnerable groups, which is prepared in accordance with the conditions required for the waiting before the statements and declarations are made.

Conclusion

The interview room shall be composed of the public prosecutor, judge, lawyer or other interested person, including only the forensic interviewer and the person to whom the statement or declaration is made, the questions asked by the forensic interviewer were asked by the forensic interviewer in order to ask questions in a way that the interviewee could understand, the room where the answers are received and this process is recorded with the camera. Observation room, the public prosecutor, lawyer, attendant, such as those interviewed in the interview room, a microphone and a headset forensic interviewers are the rooms where they ask questions they are asked to ask.

KeywordsKey Words: Forensic interview room, victim, restorative justice.

Çocuk Yaşta Evliliklerle Mücadelede Hukuksal Sorunlar ve Öneriler

Özge YÜCEL

Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Özge Yücel / ozge.yucel@ufuk.edu.tr / 05355017959

Amaç

Çocuk yaşta evlilik fiziksel, cinsel, psikolojik, sosyal ve ekonomik şiddete güç dengesizliği sebebiyle zemin hazırlamakta ve açıkça baskı uygulanmasa bile din, gelenekler gibi etkenlerle çocuklar üzerinde kurulan nüfuz, şiddet ve istismarın önünü açmaktadır. Evliliğin yarattığı baskı, çocuğun cinsel bir davranışı reddetmesini imkânsız hale getirmektedir. Öte yandan çocuk yaşta evliliklerden ağırlıklı olarak kız çocukları etkilenmektedir. Bu nedenle çocuk yaşta evliliklerle mücadele için etkin politikalar izlenmemesi cinsiyet temelli bir ayrımcılığın sürmesine yol açmaktadır.

Yöntem

Çocuk yaşta evlendirme insan hakları hukukunda çocuk istismarı olarak kabul edilmekle birlikte Türkiye dahil bazı ülkelerde çocuk yaşta evliliğe doğrudan veya dolaylı olarak izin verilmektedir. Bu çalışmada ilgili hukuksal düzenlemeler incelenerek çocuk yaşta evliliklerle mücadelede karşılaşılan engeller tespit edilecek ve çözüm önerileri sunulacaktır.

Bulgular

Evlenmeye özgür rızanın anlamı yeniden sorgulanmalıdır, çünkü açık bir tehdidin yokluğu tek başına evlenme iradesinin varlığı anlamına gelmemektedir. Aile kurumunun yarattığı baskı ve nüfuzun etkisinde kalan çocuklar özgür kararlar alamaz. Çocuk yaşta evliliklerin şiddet ve ayrımcılığın sürmesine yol açtığı dikkate alınarak, CEDAW ve İstanbul Sözleşmesindeki hükümler çerçevesinde bütüncül politikalarla mücadele yürütülmelidir. Bu nedenle çocuk yaşta evlilikle mücadele için etkin yasal düzenlemeler yanında evli gibi yaşayan bireylerin özel yaşamına müdahalede bulunulması gerekmektedir. Geçersiz evliliklerin iptali her zaman mümkün olmalı, iptal davası resen açılmalıdır.

Sonuç

Türk hukukuna göre 16 yaşındaki çocuklar hâkim izniyle, 17 yaşındaki çocuklar yasal temsilcinin izniyle evlenebilmektedir. Çocukların evlenmek için hâkimden veya yasal temsilcilerden izin alması evlenme hakkının mutlak nitelikte kişiye sıkı sıkıya bağlı olmasıyla açıkça çelişkilidir. Öte yandan yasal temsilcisinin rızası olsa bile bir kimseye değerli bir hediye veremeyen bir çocuğun yasal temsilcinin rızasıyla evlenebilmesi hukuk düzeninin tutarsızlığını göstermektedir. Bunun dışında Türk hukukunda reşit olmayanla cinsel ilişki suçuna ilişkin düzenlemelerden de geçerli olmayan evliliklerin iptaline ilişkin düzenlemelerden de yasa koyucunun çocuğun menfaatlerini değil ataerkinin, yasal temsilcinin menfaatlerini koruduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Evlenmeye tam ve özgür rıza, çocuk yaşta evlilik, evliliğin iptali, çocuk istismarı

Legal Problems and Suggestions Related to Combating Child Marriages

Aim

Child marriages cause physical, sexual, psychological, social, and economic violence against children because of power imbalances. Even though there is no apparent threat, influence on children made by various social factors like religion, customs lead to violence. Moreover, early marriages disproportionately affect girls.

Method

Child marriage is considered as a type of child abuse under human rights law. However, child marriage has a legal status in many countries including Turkey. In this paper, challenges in combating child marriages will be determined by analysing relevant legal regulations and certain remedies will be suggested.

Findings

According to Turkish law, a child who is 16 or 17 years old can get married with the permission of the judge or the legal representative. The requirement of permission is contrary to the nature of the right to marry because it is an absolutely personal right. On the other hand, the child who lacks the competency to make a donation is paradoxically recognized as competent to get married with the permission of legal representative. Apart from that, in Turkish law, the rule of offense on voluntary sexual intercourse with a minor older than 15 years and also rules on the annulment of an invalid marriage do not aim at protecting child's interests. In other words, the interests of patriarchy and legal representatives are protected instead of the child.

Conclusion

The meaning of free and full consent to marriage should be questioned. Holistic policies should be established pursuant to the CEDAW and the Istanbul Convention. The state should interfere in the private lives of individuals who live like married along with efficient legal regulations. Annulment of invalid marriages should be possible at any time, also the action for annulment should be filed ex officio.

Keywords Free and full consent to marriage, child marriages, annulment of marriage, child abuse

Çocukların cinsel istismarı suçunun tarihsel gelişimi
Altay İ. AKTÜRK
Kıbrıs Amerikan Üniversitesi
Altay İ. AKTÜRK / altayakturk@gmail.com / 0545 575 5054

Amaç

Çocukların cinsel istismarı şüphesiz ceza kanunlarının en vahim suçlarının başında yer alır. Bu çalışmada çocukların cinsel istismarını düzenleyen kanunların cumhuriyetin ilk ceza kanunundan bugüne kadar karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Retrospektif araştırma

Bulgular

Çocuklara yönelik cinsel suç mağdurlarının genel özelliklerinin yanı sıra faillere yönelik rehabilitasyon önerileri

Sonuç

çocuklara yönelik suçların zaman içinde dağılımı ve cezanın suçun önlenmesine tesiri

Anahtar Kelimeler

çocuk, suç, cinsel suçlar, suça uğrayan çocuk, istismar, çocukların cinsel istismarı

Historical evolution of sexual abuse of children

Aim

Sexual abuse of children is undoubtedly one of the most grave crimes of criminal laws. In this study, it was aimed to compare the laws governing sexual abuse of children from the first penal code of the republic of turkey to today.

Method

Retrospectif research

Findings

The distribution of sexual crimes against children over time and the effect of punishment on crime prevention.

Conclusion

General characteristic of juvenile sexual abuse victims, rehabilitation suggestions for the offenders

Keywordssexual abuse of children, juvenile victims, abuse

Aile mahkemelerinde "idrak yaşındaki çocuğun beyanı" sorunsalı
Gülşah Şükran KALE
Adalet Bakanlığı, Nazilli 2. Aile Mahkemesi
Gülşah Şükran KALE / gulsahskale@hotmail.com / 05333944022

Amaç

Ülkemizde 4787 sayılı yasayla kurulan Aile Mahkemeleri, aile hukukundan doğan boşanma, velayet, nafaka, tazminat, dava ve işlerle ilgilenebilir. Özellikle boşanma ve velayet davalarında müşterek çocukların bu davaların sonuçlarından doğrudan etkilendiği bilinmektedir. Bunun yanında sadece bu davaların sonuçlarından değil, davaların görülmesi esnasındaki adli sürecin kendisi de çocuklar için örseleyici ya da travmatik olabilmektedir. Adli süreç içerisinde çocuk her ne kadar istenmese de doğrudan ya da dolaylı olarak ikincil travmaya maruz kalabilmektedir.

Yöntem

Son dönemlerde Yargıtay'ın emsal kararları doğrultusunda Aile Mahkemesindeki davalara konu olan müşterek çocukların "idrak çağında" olması durumunda Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin 12. Maddesine göre bu çocukların Mahkemece beyanının alınması gerektiği aksi halde kararların bozulduğu görülmektedir. TDK Büyük Türkçe Sözlük'te idrak kavramı "algılamak, kavramak" anlamına gelmektedir. Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinde çocuğun yeterli idrake sahip olup olmadığının iç hukuk tarafından kabul edilmesinin esas olduğu yani bu kararı iç hukuk kurallarının belirleyeceği anlaşılmakta olup Yargıtayca net bir yaş belirlenmemiş olmasına rağmen emsal kararlarda 7-8 yaş ve üzeri çocuklar idrak çağında olarak kabul edilmektedir. Çocuk hakları konusundaki temel kavramlardan olan menfaat ilkesi ile katılım hakkının doktrinde net tanımlarının bulunmaması uygulamada beklenmeyen ve istenmeyen bazı sonuçların doğmasına sebep olmaktadır.

Bulgular

Aile Mahkemelerinde kendilerini ilgilendiren davalarda çocukların beyanının alınması konusunda çocuğun "idrak çağında bulunması" değerlendirmesinin gerekli olması ancak yeter ölçüt olmaması gerektiği; bu konuda halihazırda her Aile Mahkemesinde bulunan Mahkeme Uzmanlarının (Pedagog, Psikolog, Sosyal Çalışmacı) çocuğun Mahkemede beyan vermesinin yüksek yararına olup olmadığı konusunda görüşünün alınmasının zorunlu hale getirilmesi ve bu doğrultuda beyan alınmasına karar verilmesinin daha sağlıklı olacağı düşünülmektedir.

Sonuç

Bu nedenle bu çalışmanın amacı öncelikle 'idrak çağı' kavramının irdelenerek alanyazında bu konuda bir fikir birliği olup olmadığı ve idrak yaşında olduğu düşünülen çocukların Mahkemede beyan vermelerinin uygulamada görülen olumlu-olumsuz etkileri ile uygulamanın nasıl daha faydalı hale getirilebileceğinin araştırılmasıdır.

Anahtar Kelimeler

İdrak, çocuk, beyan etmek, aile mahkemesi, mahkeme uzmanları, velayet, travma

Problematic question of "statement of child at the age of cognition"

Aim

Family Courts engaged in cases and proceedings such as divorce, custody, alimony, which arise from the family law. It is known that children in common are directly affected by the results of divorce or custody cases in particular. In addition to the results of such cases, the judicial process of cases can also be destructive or traumatic for children. During the judicial process, children may be directly or indirectly exposed to secondary trauma although it is not desired.

Method

Recently, in line with the precedents of the Supreme Court, if children in common who are subject of cases at Family Courts are "at the age of cognition", their statement must be taken by the Court pursuant to the Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child, otherwise judgments may be reversed.

Findings

Absence of clear definitions of the principle of interest and right to participate, which are among the basic concepts on the rights of the child, in the doctrine causes some unexpected and undesired results in practice. The purpose of this study is to examine the concept of 'cognition age' in particular, find out if there is any consensus in this respect in the literature, analyze effects of taking statements of children at the age of cognition at the court, and seek ways to make this application more useful.

Conclusion

It is considered that assessment of "being at the age of cognition" should be made about taking statements of children for cases that concern them at Family Courts but it should not be the sufficient criterion; and it must be made necessary to take opinions of Court Experts at each Family Court whether or not taking statement of the child at the Court is for the best interests of the child.

Keywords Cognition, child, statement, family court, court experts, custody, trauma

Kaygı, depresyon ve uyum açısından anne babası boşanmış çocuklar
Gülden ÖZTÜRK SERTER 1 Seher BALCI ÇELİK 2

1 Hitit Üniversitesi Sungurlu Meslek Yüksekokulu Çocuk Bakımı ve Gençlik Hizmetleri, 2 Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Gülden ÖZTÜRK SERTER / ozturkgulden@gmail.com / 0505 822 3138

Amaç

Kuşkusuz çocuğun ruhsal gelişimi ve sosyal uyumu açısından vazgeçilmez unsurlardan birini anne babanın birlikteliği oluşturmaktadır. Ancak anne baba arasındaki ilişkilere gerginlik, huzursuzluk ve çatışma havası egemen olduğunda bundan çocuğun olumsuz etkilenmemesi mümkün değildir. Böyle bir durumda çocuğun ruhsal gelişiminin ve uyumunun olumsuz etkilenmemesi ve yetişkinlerin mutluluğu için eşlerin boşanması en doğru seçenek olmaktadır. Çocuk boşanmaya korku, üzüntü, öfke, suçluluk, yalnızlık, reddetme, gerileme gibi tepkiler verebilmekte uzun sürede ise uyum, kaygı, depresyon ve sosyal etkileşimde problemler gibi psikolojik sorunlar yaşayabilmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacını anne babası boşanmış çocukların kaygı, depresyon, uyum ve demografik değişkenler açısından incelenmesi oluşturmaktadır.

Yöntem

Bu amaçla çalışmaya anne babası boşanmış ve yaşları 9-12 arasında değişen 102 çocuk dahil edilmiştir. Çalışmada Durumluk-Sürekli Kaygı Ölçeği, Çocuklar için Depresyon Ölçeği, Çocuklar için Boşanmaya Uyum Ölçeği ve araştırmacılar tarafından hazırlanan Soru Bilgi Formu kullanılmıştır.

Bulgular

Bu sonuçlara göre, toplum ruh sağlığı açısından boşanmadan etkilenen çocuklara psiko-eğitsel destek verilmesinin önemli olduğu söylenebilir.

Sonuç

Çalışmada çocukların boşanmaya uyumları ile sürekli kaygı düzeyleri arasında negatif yönde yüksek düzeyde ($r=-.643$, $p < 0.01$); boşanmaya uyum ile depresyon puanları arasında negatif yönde orta düzeyde ($r=-.541$; $p < .01$); sürekli kaygı ile depresyon puanları arasında ise pozitif yönde yüksek düzeyde ilişki ($r=.690$; $p < .01$) olduğu belirlenmiştir. Araştırmada ayrıca sürekli kaygı ve durumluk kaygı puanlarının cinsiyete göre farklılaştığı ($p < .05$); kızların sürekli kaygı puanlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu; erkeklerin durumluk kaygı puanlarının ise kızlara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır. ($p < .05$).

Anahtar Kelimeler

Boşanmış aile çocukları, kaygı, depresyon, uyum

Children with divorced parents in terms of anxiety, depression and adjustment

Aim

It is undoubtedly that, the element of togetherness between parents is one of the indispensable elements for the child's spiritual development and social adjustment. However, it is not possible for the child not to be adversely affected when the relationship between parents is dominated by the tension, unrest and conflict. In such a case, the divorce of the spouses is the best option so that the spiritual development and adjustment of child is not affected and that the adults could be happier. The child may experience psychological problems such as adaptation, anxiety, depression and problems in social interaction in the long term after divorce. In this respect, the objective of this study is to examine the anxiety, depression, adjustment and demographic variables of the children with divorced parents.

Method

For this purpose, 102 children whose parents were divorced and whose ages ranged between 9-12 years were included in the study. Questionnaire Form prepared by researchers and State-Trait Anxiety Inventory, Depression Scale for Children, Children's Adjustment Inventory were utilized in the study.

Findings

As a result of the study, it has been determined that there is a high level of negative relation ($r=-.643$; $p < 0.01$) between childrens adjustment to divorce and trait anxiety levels; there is a medium level of negative relation between divorce adjustment and depression scores ($r=-.541$; $p < .01$) and that there is a high level of positive relation between trait anxiety and depression scores ($r=.690$; $p < .01$). In the study, it has been also identified that trait anxiety and state anxiety scores vary by gender ($p < .05$); female children have higher anxiety scores compared to male children; and that state anxiety scores of males are significantly higher than females ($p < .05$).

Conclusion

According to these results, it can be said that psycho-educational support is important for children affected by divorce in terms of community mental health.

Keywords Divorced family children, anxiety, depression, adjustment

CİNSEL İSTİSMAR MAĞDURU ÇOCUKLARIN PSİKİYATRİK VE SOSYAL DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÇOCUK KORUMA KANUNUNA GÖRE ÖNERİLEN TEDBİRLER

Halil İlhan AYDOĞDU1, Samiye Çilem BİLGİNER2, Güven Seçkin KIRCI3, Mehmet ASKAY1, Sevda HIZARCI2, Berire ÇEKİN YILMAZ2, Gözde BAĞCI1, Yasemin ÇELİK2, Emirhan ASLAN2, Tevfik Furkan PEKŞEN1, Erdal ÖZER1, Sema KANDİL2, Mustafa İMAMOĞLU4
1- KTÜ Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, 2- KTÜ Tıp Fakültesi Çocuk Ergen Ruh Sağlığı Anabilim Dalı, 3- Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi, 4- KTÜ Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı
Halil İlhan AYDOĞDU / ilhanaydogdu@gmail.com / 05309209901

Amaç

İstismar mağduru çocuklarda bedensel travmaların yanında ruhsal patolojiler de sık görülmektedir. Erken dönemde tedavi gerektirecek herhangi bir psikopatoloji olmasa dahi uzun dönemde mağdurların tedavi gereksinimi olabildiği bilinmektedir. Araştırmamızın amacı; ülkemizde özgün bir model olarak kurulan Trabzon Çocuk Koruma ve İzlem Merkezi'ne getirilen cinsel istismar mağduru çocukların multidisipliner değerlendirilmesi ile ruhsal ve sosyal ihtiyaçlarına ilişkin verileri sunmak ve tartışmak istismarın psikiyatrik etkilerini tanımlamak ve çocuğun birincil ve ikincil korunmasına ilişkin çözüm önerileri getirmektir.

Yöntem

20/11/2017 - 20/06/2018 tarihleri arasında Trabzon Çocuk Koruma ve İzlem Merkezi'ne getirilen mağdurlardan Çocuk Ergen Ruh Sağlığı bölümünce muayene edilen 57 olgunun hasta dosyaları incelenmiştir.

Bulgular

Cinsel istismarın çocuk ve ergenler üzerindeki etkilerini tüm yönleri ile bilmek, değerlendirmeyi özelleşmiş merkezlerde alanının uzmanları ile multidisipliner olarak gerçekleştirmek bu yolla istismarın ruhsal etkilerini ortaya çıkarmak, çocuğun tedavi ve rehabilitasyon sürecini yönetmek çocuğun sağlıklı gelişimi için önemlidir.

Sonuç

Çalışmada 47 hasta(%82) kadın, 10 hasta (%18) erkekti. Hastaların yaşları 7 ile 18 arasında değişmekteydi, yaş ortalamaları 14,56 idi. Yapılan psikiyatrik değerlendirmeler sonucunda; hastaların 11 (%19)'inde çeşitli düzeylerde bilişsel kısıtlılık (zeka geriliği, donuk-sınır zeka düzeyi vb.) olduğu, 27 (%48) hastada travma ile ilişkili tedavi gerektirecek ruhsal patolojileri (Stres bozukluğu, depresyon, intihar düşüncesi, uyku bozukluğu vb.) olduğu saptanmıştır. 19 hastada ise tedavi gerektirecek düzeyde bir ruhsal patoloji tespit edilmemiştir. Yapılan değerlendirmeler sonrası merkezin düzenlediği multidisipliner rapor sonucunda mağdurlardan; 9 (%16)'unun danışmanlık tedbiri, 2 (%4)'ünün sağlık tedbiri, 3 (%5)'ünün de hem sağlık hem danışmanlık tedbiri kapsamında değerlendirilmesi önerildi.

Anahtar Kelimeler

Çocuk İstismarı, Cinsel İstismar, Psikiyatrik Değerlendirme

PSYCHIATRIC AND SOCIAL EVALUATION OF SEXUALLY ABUSED CHILDREN AND RECOMMENDED MEASURES ACCORDING TO CHILD PROTECTION LAW

Aim

Sexually abused children present many psychological problem in addition to physical trauma. Although there is no psychopathology required in early period, victims might need treatment in long period. The objective of this study is to present the data related to psychiatric and social needs of sexually abused children who were brought to Trabzon Child Protection and Monitoring Center which was established as a unique model in our country and also to identify the psychiatric impacts of abuse and to discuss about for the primary and secondary protection of these children.

Method

Data of victims who were brought to Trabzon Child Protection and Monitoring Center between 20.11.2017 and 20.06.2018 were analyzed. Totally 57 of them evaluated by the department of Child and Adolescent Psychiatry.

Findings

In the study, 47 patients (82%) were female and 10 patients (18%) were male. The ages of the patients ranged from 7 to 18 and the average age was 14.56. As a result of the psychiatric evaluations; 11 (19%) patients had cognitive limitations (mental retardation, dull-borderline intelligence level, etc.) at various levels and 27 (48%) patients had psychological pathologies (stress disorder, depression, suicidal thoughts, etc.) that required trauma-related treatment. In 19 patients, no psychiatric pathology that required treatment was found. As a result of the multidisciplinary report prepared by the center after the evaluations, 9 (16%) of the victims were advised for counseling, 2 (4%) for healthcare and 3 (5%) for both healthcare and counseling.

Conclusion

Recognizing the effects of sexual abuse on children and adolescents in all aspects, to carry out the evaluation with specialists in such specialized centers by multidisciplinary ways, to reveal the psychiatric effects of abuse and to manage the treatment and rehabilitation process of the child is important for the healthy development of the child.

Keywords Child Abuse, Sexual Abuse, Psychiatric Evaluation

Çocuk ve ergen psikiyatrisine başvuran boşanmış ailelerin ve çocuklarının özellikleri
Burcu ERSÖZ ALAN
Hacettepe Üniversitesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı
Burcu ERSÖZ ALAN / burcuerso02@gmail.com / 05325961088

Amaç

Eşlerin evliliklerini bitirme sürecinde ve sonrasında yaşananlar, anne baba tutumlarına ve çocuğun gelişimsel özelliklerine bağlı olarak çocukları değişik şekillerde etkiler. Bu çalışmanın amacı Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi polikliniğine başvuran çocuklar arasında sosyodemografik veriler, şikayet ve tanı açılarından ebeveynleri boşanmış ve birlikte yaşayan çocuklar arasında fark olup olmadığının araştırılmasıdır.

Yöntem

Nisan 2017-Mayıs 2018 tarihleri arasında Kırıkkale Üniversitesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi polikliniğine başvuran hastaların dosya bilgileri retrospektif olarak taranmıştır.

Bulgular

Her iki grupta da en sık başvuru nedenleri benzerdir, hırçınlık şikayeti boşanmış ailelerde daha sıktır. Bu durum boşanmış ebeveynlerin çocuğa sınır koymada ve tutarlı davranmada daha fazla zorlanmalarıyla ilişkili olabilir. Her iki grupta da tanı almamış çocukların olması zor ve stresli bir süreç olan boşanmanın her zaman psikopatolojiyle sonuçlanmadığını da göstermektedir.

Sonuç

4.07 yıldır. Ebeveynleri boşanmış çocuklarının %51.7 (n:61)'si annesi ile yaşamaktadır ve %60.83'ünü (n:73) annesi getirmiştir. Ebeveynleri birlikte yaşayanların %60.69'unu (n:596) annesi getirmiştir. En sık başvuruyu %70.3 (n:83) oranıyla bir yıldan uzun süre önce boşananlar oluşturmaktadır. %53.4 (n:63) çocuk her iki ebeveyniyle düzenli görüşmektedir. Ebeveynleri birlikte yaşayan çocuklardan %7.9'unun (n:78) kardeşi de muayene edilmişken ebeveynleri boşanmış olanlar arasında bu oran %12.5 (n:15)'dir. En sık başvuru nedenleri olan hırçınlık/laf dinlememe ebeveynleri boşanmış çocuklar arasında %30.8 (n:37), ebeveynleri boşanmamış çocuklar arasında %17.5 (n:154) oranında; derslerin kötü olması şikayeti ise ebeveynleri boşanmış çocuklarda %17.5 (n:21), boşanmamış çocuklarda %9.6 (n:94) oranında saptanmıştır. Ebeveynleri boşanmış çocukların %33.9'u (n:40), birlikte yaşayan çocukların %29.7'si (n:289) herhangi bir psikiyatrik tanı almazken her iki grupta en çok konulan tanı DEHB olmuştur (ebeveynleri boşanmış çocuklarda %25.4, n:30; birlikte yaşayanlarda %22.8, n:222). □□□3.51 yıl iken ebeveyni birlikte yaşayan grubun ortalama yaşı 8.96+/- □ Ebeveynleri boşanmış 120 (49 kız (%40.8)) çocuk ile boşanmamış 982 (371 kız (%37.8)) çocuk çalışmaya dahil edilmiştir. Ebeveynleri boşanmış çocukların ortalama yaşı 9.64+/-

Anahtar Kelimeler

boşanma, çocuk, psikiyatri

The characteristics of divorced families and their children who attended child and adolescent psychiatry outpatient clinic

Aim

Parental divorce affects children differently depending on developmental stage and the parental attitude. This study was aimed to investigate the sociodemographic characteristics, complaints and diagnosis differences between the children from divorced and intact families.

Method

The medical files of children who attended the child and adolescent psychiatry outpatient clinic of Kırıkkale University between April 2017-March 2018 were reviewed retrospectively.

Findings

4.07 years respectively for divorced families and intact families. %51.7 (n:61) of children from divorced parents were living with their mothers. %60.83 (n:73) of children from divorced families and 60.69% (n:596) of children from intact families were brought by their mothers. 70.3% (n:83) parents has been divorced for more than one year. 53.4% (n:63) of children from divorced parents were meeting regularly with the other parent. 12.5% (n:15) of children from divorced families and 7.9% (n:78) of children from intact families applied with their siblings. The most common complaints were obstinacy (30.8% (n:37) among divorced families and 15.7% (n:154) among intact families) and failure in classes (17.5% (n:21) among divorced families and 9.6% (n:94) among intact families). ADHD was the most common diagnosed disorder (25.4% (n:30) among divorced families and 22.8% (n:222) among intact families) while 33.9% (n:40) of children from divorced families and 29.7% (n:289) of children from intact families were not diagnosed by any psychiatric disorder. □□□3.51 years and 8.9+/-6 □ 120 (49 girls (40.8%)) were from divorced families and 982 (371 girls (37.8%)) were from intact families. Mean ages of children were 9.64+/-

Conclusion

Complaints were similar for both groups, though obstinacy was the most common among divorced parents. This may be related to the difficulty of setting limits and being consistent to children in a divorced family. Although divorce is a stressful and difficult experience, it does not always result in psychopathology as determined in this study.

Keywords: divorce, child, psychiatry

Sağlık Tedbiri Uygulanan Çocuk ve Gençlerin Özelliklerinin İncelenmesi ve Takip Sürecinin Değerlendirmesi
İrem Damla ÇİMEN

Darıca Farabi Eğitim Araştırma Hastanesi, Kocaeli.
İrem Damla ÇİMEN / damlamanga@gmail.com / 0 505 401 26 88

Amaç

Yapılan çalışmanın amacı; Kocaeli ili Darıca ilçesindeki bir devlet hastanesinde ilk kez açılan Çocuk-Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları polikliniğine sağlık tedbiri uygulanması nedeniyle başvuran vakaların sosyodemografik özelliklerinin, psikiyatrik tanılarının ve takip sürecini sürdürme durumlarının değerlendirilmesidir.

Yöntem

2 yıl boyunca sağlık tedbiri uygulanması nedeniyle başvuran hastaların dosyaları geriye dönük olarak taranacaktır. Dosyalarda anne-baba yaşı, akrabalık, birliktelik ve sağlık durumları, çocuk/gencin sağlık durumu, daha önceki psikiyatrik başvuru durumu sosyodemografik veri formu üzerinden incelenecektir. Neden sağlık tedbiri uygulama kararı alındığı, çocuk/gencin DSM-5 tanı kitapçığı temel alınarak konulmuş ruhsal bir bozukluğunun olup olmadığı, ilaç tedavisi başlandıysa hangi ilaçların başlandığı, takip sürecine devam edip etmediği değerlendirilecektir.

Bulgular

Çalışma sonuçlarına bakıldığında sağlık tedbiri olan olguların randevulara gelme oranının düşüklüğü dikkat çekmektedir. Olguların görüşmelerinin yakından takip edilmesinin, görüşmelere gelmeme sebeplerinin incelenmesinin ve bu konuda birimlere geri bildirimde bulunulmasının olguların takibi açısından faydalı olacağı düşünülmüştür. Yazına bakıldığında sağlık tedbiri olan olgular ile ilgili çok az çalışma olduğu gözlemlenmiştir. Yapılacak çalışmalar ile risk ve koruyucu faktörlerin saptanmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Sonuç

2 yıl içinde toplam 85 sağlık tedbiri olan olgu için birimizden randevu alındığı ancak olguların sadece 35 (%41.2)'inin randevularına geldiği, çoğu olgu için (%51.4) 3 kez görüşme randevusu alındığı ancak olguların %65.7 (23)'sinin sadece 1 görüşmeye geldiği saptanmıştır. Sağlık tedbiri ile birlikte en sık alınan tedbir türünün danışmanlık (%31.4) ve bakım (%31.4) tedbiri olduğu, olguların 1-19 yaş arasında olduğu (ort: 10.5), gelen olguların 20 (%57.1)'sinin erkek cinsiyette olduğu, en sık tedbir istenme nedeninin aile içi problemler olduğu (%45.7), en sık konulan tanının dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (%26.9) olduğu, olguların %28.6'sına ilaç başlandığı, başlanan ilaç tedavileri arasında en sık başlanan ilaç grubunun metilfenidat (%50) olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Sağlık tedbiri, çocuk ve ergen psikiyatrisi, çocuk koruma kanunu

Evaluation of the Characteristics and Follow-up Process of Children and Adolescents who are Decreed Health Measure

Aim

The study aims to assess the sociodemographic characteristics, psychiatric diagnoses and follow-up status of the cases admitted to the Child-Adolescent Mental Health and Diseases polyclinic that was the first unveiled in a state hospital in Darıca district of Kocaeli.

Method

The files of patients who have been taken health measure for two years were scanned retrospectively. The records were examined through sociodemographic data form in which includes information about parental age, kinship, togetherness and health status, child/adolescent health status, previous psychiatric referral status. It will be assessed why the health measure application decision was made, whether there was a psychological disorder based on the child/adolescent DSM-5 diagnostic booklet, which drugs were prescribed, and whether they continued to follow-up.

Findings

It is observed that only 35 (%41.2) of the 85 cases came to the psychiatric interview, %65.7 (23) of the cases were attended only the first interview. While the most commonly taken measures with health measure was consultancy (%31.4) and care (%31.4), the cases were between 1-19 years old and %57.1 of the cases were male. The most frequent reason for health measures was family problems (%45.7), the most common diagnosis was attention deficit hyperactivity disorder (%26.9). While medication was started for %28.6 of the cases, the most prescribed medication was methylphenidate (%50).

Conclusion

The low rate of cases who came to interviews is drawn considerable attention. It is thought that the close monitoring of the frequency of interviews, determining the reasons for not coming to the interviews, and giving feedback to the authorities would be useful for the follow up of the cases. In the literature, there are very few studies about health measure cases and it is thought that it would be useful to determine preventive measures and risk factors.

Keywordshealth measure, child and adolescent psychiatry, child protection law.

13-18 Yaş Arası Sığınmacı ve Mülteci Çocukların Sosyo Demografik Profili: Ordu İli Örneği

Cansu BULUT UÇAR1, Büşra AKMEŞE2, Halime AYVAZ3

1Altınordu Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü, 2Altınordu Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü,3Altınordu Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü.

Cansu BULUT UÇAR / cansu.bulut05@gmail.com / 05416882496

Amaç

Bu çalışmada Ordu ilinin Altınordu ilçesinde 13-18 yaş aralığında yer alan sığınmacı ve mülteci çocukların sosyal profillerinin tespiti amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışma evreni ve örneklemini Altınordu ilçesinde lise düzeyinde eğitim ve öğretime devam eden 58 çocuk oluşturmaktadır. Çocuklardan sosyo demografik bilgilerin yer aldığı 18 sorudan oluşan formu doldurmaları gönüllülük esasında istenilmiştir. Türkçe dilini okuma yazmada zorlanan çocuklar için form, tercüman tarafından Arapça diline çevrilmiştir.

Bulgular

Ordu ilindeki sığınmacı ve mülteci çocukların büyük çoğunluğunu Irak 'tan savaş ve terör nedeniyle ülkelerini terk etmek zorunda kalan çocuklar oluşturmaktadır. Eğitim ve öğretime devam eden çocukların sosyal profillerinin çok fazla değişkenlik göstermediği, anne baba eğitim düzeyleri, gelir düzeyleri ve geldikleri ülke bakımından benzer oldukları görülmüştür. Bu ortak benzerliklerin yanında en büyük ortak sorunların başında dil sorunu gelmektedir.

Sonuç

Araştırmaya katılan çocukların %67'sini kız, %33'ünü erkekler oluşturmaktadır. Çocukların çoğunluğu 16 yaş grubunda yer almaktadır. Çocukların %69'unun aile bütünlüğünün olduğu ve anne, baba ve kardeşleri ile birlikte yaşadıkları, annelerin %25,9' unun babaların ise %37,9' unun lisans ve lisansüstü eğitim düzeyinde olduğu, aile gelir kaynakları incelendiğinde, aileden birinin çalışarak elde ettiği gelirin en yüksek gelir düzeyi olduğu anlaşılmıştır. (%46,6) Çocukların %81 savaş ve terör, %5,2'sinin ekonomik nedenler, %1,7'sinin dini nedenler, %1,7'sinin de diğer nedenlerden dolayı ülkelerini terk etmek zorunda kalmıştır. Çocukların %82,8' inin Irak'tan geldikleri görülmüştür. Çocukların %34.5'i Türkçe okuma yazmada zorlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Sığınmacı ve mülteci çocukların sosyal profili, uluslararası göç, sığınmacı ve mülteci çocuklar.

Socio-demographic profile of asylum seekers and refugee children ages 13-18: Sample of Province Ordu

Aim

In this study, it was aimed to determine the social profiles of asylum seekers and refugee children in the province of Ordu, Altınordu, aged 13-18 years.

Method

The study universe and its sample consist of 58 children who continue their education at the high school in Altınordu. It was requested voluntarily to fill in the form of 18 questions in which socio-demographic information was included in the children. For children who have difficulty reading and writing the Turkish language, the form has been translated into Arabic by the translator.

Findings

67% of the children participating in the research are girls and 33% are boys. The majority of children are in the age group of 16. 69% of the children have family background and live with their parents, siblings, 25.9% of the mothers and 37.9% of the parents have undergraduate and graduate degrees (46.6%). 81% of the children are in war and terror, 5.2% are economic reasons, 1.7% of the children are in the educational level, and when the family income sources are examined, Religious reasons, 1.7%, had to leave their countries for other reasons. It is seen that 82.8% of the children came from Iraq. 34.5% of children have difficulty in reading and writing Turkish language.

Conclusion

The vast majority of asylum seekers and refugee children in Ordu constitute children who have to leave Iraq due to war and terrorism. It has been observed that the social profiles of the children who are educated and educated are not very varied, they are similar in parents education level, income level and country of origin. In addition to these common similarities, the biggest common problems are language problems. In addition to their high level of education

Keywords Social profile of asylum seekers and refugee children, international migration, asylum seeker and refugee children.

5 YAŞ ALTI ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN ÇOCUKLUK DÖNEMİ AŞI UYGULAMALARI KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARIÖzgür ALPARSLAN¹ Ayşenur KAHRAMAN¹ Ayşe METE¹ Duygu CANKEŞ²¹Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü ² Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi ebeklik bölümü yüksek lisans öğrencisi

Ayşenur KAHRAMAN / kahramanayse122@gmail.com / 05531114096

Amaç

Bu çalışma, 5 yaş altındaki çocuğu olan annelerin çocukluk döneminde aşı uygulamaları konusundaki farkındalıklarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Tanımlayıcı ve kesitsel olan (21/12/2015- 21/01/2016) araştırmanın örneklemini bir üniversite hastanesine başvuran ve araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 300 anne oluşturmuştur. Veriler literatür doğrultusunda hazırlanan anket formu, yüz yüze görüşme yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Veriler bilgisayar ortamında, sayı, %'lik dağılım ve ki-kare testi kullanılarak değerlendirilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Bu çalışmada aşilar hakkında eğitim düzeyi arttıkça bilgi düzeyinin de pozitif yönde arttığı belirlenmiştir.

Sonuç

Annelerin %66'sının çocuklarının takiplerini aile sağlığı merkezinde yaptıkları, aşı zamanlarını bildikleri belirlenmiştir. Yine annelerin %33'ünün aşı öncesinde çocuklarına ateş düşürücü vermiştir. Annelerin %43' ünün çocukluk dönemi aşı uygulamaları hakkında bilgi düzeyleri kısmen yeterli bulunmuş; %76'sı bulaşıcı hastalıklardan korunmada en önemli yöntemin aşı yaptırmak olduğunu ifade etmiştir. Annelerin %97'si aşılama hizmetinin her yeni doğana verilmesi gereken sağlık hakkı olduğu ve % 71'inin anne ve babasının izni olmasa bile bulaşıcı hastalık nedeniyle tüm çocuklara zorunlu aşı uygulamalarının mutlaka yapılması gerektiğine ifade ettikleri belirlenmiştir. Çalışmaya katılan annelerin % 71'i çocukluk dönemi ulusal aşı takviminde yer alan aşiların yan etki ihtimallerini oldukça düşük bulmakta ve güvenilir olduğunu düşünmekteydi. Annelerin eğitim durumu ile aşiların riskli olup olmadığını düşünme arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p < .05$).Yine annelerin eğitim durumu ile aşiların zamanlarını bilme durumu karşılaştırıldığında eğitim seviyesi yükseldikçe aşı zamanlarını bilme durumunun arttığı ve pozitif bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p=0.000$). Aşı hakkında kendi bilgilerini yeterli bulma oranı annelerin eğitim düzeyi arttıkça artmıştır($p=0.000$).

Anahtar Kelimeler

aşı, koruma, sağlık,

PATIENTS WHO ARE UNDER 5 YEARS OLD PATIENTS FOR CHILDHOOD IMMUNIZATION**Aim**

This study was conducted to determine the awareness of motherhood vaccination practices for children under 5 years of age.

Method

A total of 300 mothers who applied to a university hospital and agreed to participate in the study were included in the sample of the study which was descriptive and cross-sectional (21/12/2015 - 21/01/2016). The questionnaire prepared in the direction of the literature was collected by face to face interview method. The data were evaluated on a computer using number,% distribution and chi-square test. Statistical significance level was accepted as $p < 0,05$

Findings

It was determined that 66% of the parents knew that their children had their follow-up at the family health center and knew the vaccination times. Again 33% of the mothers gave their children fever reductions before the vaccination. The knowledge level of 43% of the parents on childhood vaccination was found to be partially adequate; 76% stated that the most important method for protection from infectious diseases is to have vaccines. It was determined that 97% of the antennas vaccination service had a right to health for every new nature, and 71% stated that compulsory vaccination should be done to all children due to infectious diseases even if their parents did not approve. 71% of the mothers who participated in the study thought that the chance of side effects of the vaccinations on the childhood national vaccination schedule was considerably low and reliable. When the education level of mothers was compared with the knowledge of the time of vaccinations, it was determined that the knowledge of vaccination times was increased and positive relation with the level of education ($p = 0.000$).

Conclusion

In this study, it was determined that the level of knowledge about vaccines increased positively as the level of education increased.

Keywords vaccination, protection, health,

Adli Sistemin Çocuk Yüzü: Adli Görüşme Odaları
Esmâ ARSLAN1 Meriç TAŞDEMİR1 Betül ZEREN1
1T.C. Adalet Bakanlığı, Ordu Aile Mahkemesi, Ordu
Betül ZEREN / betul_zrn@hotmail.com / 05377004474

Amaç

Çocukların, fiziksel ve psikososyal gelişimlerinin yanı sıra duygusal ve eğitimsel ihtiyaçlarının yetişkinlerden farklı olmasından dolayı adli sistemde yargılama sürecinde özel müdahalelere gerek duyulmaktadır. Bu ihtiyaçtan dolayı mağdur, tanık, suça sürüklenen çocuklar ile cinsel suç, aile içi şiddet mağdurları ve diğer kırılgan gruba dahil mağdurlarla uygun ortam ve yöntemle görüşme yapılması, ikincil örselenmenin önlenmesi için adliyeler bünyesinde özel bir alan olarak "adli görüşme odaları (AGO)" kurulmuştur. Bu çalışmanın amacı adli görüşme odaları sistemini tanıtmak, uygulamalarda tespit edilen aksaklıkları değerlendirmek ve bunlara çözüm önerileri getirmektir.

Yöntem

Çalışmada AGO'ların işleyişini açıklamak için ilgili resmi belgeler ve kılavuzlar incelenmiştir ve konu ile ilgili internet ortamında yayınlanmış haberler, yazılar taranmıştır. AGO'ların olumlu ve olumsuz yönleri ile ilgili bilgi almak amacı ile pilot illerdeki uygulayıcılar ve Mağdur Hakları Daire Başkanlığı ile görüşülmüş elde edilen veriler derlenmiştir.

Bulgular

Toplanan bu bilgiler ışığında yeni bir uygulama olan adli görüşme odaları sistemi tanıtılmış, çocuğun yüksek yararı açısından AGO'ların önemi açıklanmış, hali hazırdaki uygulamalarda tespit edilen aksaklıklar derlenmiş ve bunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Sonuç

Türkiye'de 2018 yılı Haziran ayı itibarıyla 48 ilde, 55 adliyede, 59 AGO kurulmuştur. AGO'larda Çocuk ve Aile Mahkemelerinde çalışmakta olan sosyal çalışma görevlilerinin nöbet usulü ile görev almaktadır. Kurulduğu 03/04/2017 tarihinden bugüne kadar AGO'larda 2800'ün üzerinde dosya kaydı oluşturulmuştur. AGO uygulaması ile ikincil örselenmenin büyük ölçüde önüne geçildiği, mağdur ve yakınlarının olumlu geri bildirimlerde bulunduğu, yaşanan aksaklıkların ise çoğunlukla fiziki yetersizlikler ve teknik problemler olduğu, genel olarak tanınırlığının az olduğu bilgilerine ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler

adli görüşme odaları, adli sistemde çocuk.

Juvenile Face of Forensic System: Forensic Interview Rooms

Aim

Special interventions for the children are needed in the judicial process in the forensic system because children's physical and psychosocial development as well as their emotional and educational needs are different from the adults. Due to this need, "forensic interview rooms" (FIRs) have been established as a special area within the body of the judiciary in order to provide appropriate interview place and method for the victims, witnesses, juvenile pushed to crime, victims of sexual violence, domestic violence victims and other vulnerable groups, and to prevent secondary trauma. The aim of this study is to introduce the system of forensic interviewing rooms, to evaluate the problems detected in practice and to bring solution proposals to them.

Method

In order to explain the functioning of FIRs in the study, relevant official documents and guidelines were examined and news and articles about the subject published on internet were scanned.

Findings

As of June 2018, 59 FIRs have been established in 48 provinces and 55 Courts in Turkey. In FIRs, the social workers who are working in the Child and Family Courts are assigned in alternately basis. Since their establishment on 03/04/2017, over 2800 files have been created in FIRs. It has been found that secondary trauma is largely avoided with the FIR application, victims and their relatives gave positive feedbacks about the FIR application, existing disorders are mostly physical inadequacies and technical problems, and the general recognition of FIRs is low.

Conclusion

Under the light of the information gathered, the system of the forensic interviewing rooms which is a new application was introduced, importance of FIRs in terms of the high benefit of the child were explained, deficiencies detected in the existing applications were compiled and solution proposals were offered.

Keywords forensic interview rooms, forensic system for juvenile

Adli Tıp Kurumu Trabzon Grup Başkanlığı Verilerine Göre Ergenlerde Saptanan Uyuşturucular
Hülya KARADENİZ 1, Hüseyin Çetin KETENCİ 2
1-Karadeniz Teknik Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü, 2-Adli Tıp Kurumu Trabzon Grup Başkanlığı
Hüseyin Çetin KETENCİ / hcketenci@gmail.com / 506 628 52 01

Amaç

Uyuşturucu maddeler ya da narkotikler, farmakolojik özellikleri nedeniyle merkezi sinir sisteminde uyuşukluk meydana getiren, birçoğu analjezik özellikli, kişide ruhsal ve fiziksel bağımlılık oluşturan maddelerdir. Bunlardan en önemlileri; afyon, morfin, eroin, esrar, kokain, amfetaminler, sedatifler, hipnotikler ile yapıştırıcı ve çözücülerdir. Tüm dünyada uyuşturucu-uyarıcı maddelerin kullanımının arttığı yönündeki genel kanıyı, varolan istatistikler de desteklemektedir. Uyuşturucu kullanımında en tehlikeli yaşlar 12-17 arasındır ve 17-25 yaş arasında bağımlı sayısı daha da artmaktadır. Bu çalışmada Adli Tıp Kurumu Trabzon Grup Başkanlığı'na savcılıklar tarafından uyuşturucu kullanımı nedeniyle gönderilen olguların sosyodemografik özellikleri, olgulardan alınan kan ve idrar numunelerinin LC-MS/MS ile analizleri sonrasında tespit edilen uyuşturucu türleri ve bu maddelerin kullanım yaygınlığının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Adli Tıp Kurumu Trabzon Grup Başkanlığı'na 1 Ocak 2017-31 Aralık 2017 aralığında uyuşturucu kullanımı şüphesiyle yakalanan olgulardan alınan kan ve idrar numunelerinin Sıvı Kromatografi Kütle/Kütle Spektrometri (LC-MS/MS) cihazında elde edilen sonuçlar ve olguların sosyodemografik özellikleri retrospektif olarak değerlendirildi.

Bulgular

Özellikle çocuk ve ergenlerde, bağımlılık yapıcı maddeler ve madde kullanımı ile mücadele günümüzde çözüm bekleyen öncelikli sorunlardandır. Bu çalışma literatür verileriyle uyumlu olarak madde kullanımının özellikle adolesanları etkileyen ciddi bir sorun olduğunu göstermektedir. Bu sorun yapısı gereği çok taraflı ve koordineli bir mücadeleyi zorunlu kılmaktadır.

Sonuç

Uyuşturucu kullandığı tespit edilen 61 olgunun 56'sı (%91,8) erkek, 5'i (%8.2) kadındı. Erkeklerin yaş ortalaması 17.6±0.7, kadınların yaş ortalaması 16.2±1.3'dü. Madde kullanan olgular 15-18 yaş gruplarındaydı. Uyuşturucu kullanan bireyler arasında işsiz (n=40) çoğunlukta idi. Olguların 38'inde (%26.8) sadece esrar tespit edilirken, 23'ünde esrar ile birlikte diğer maddelerde (sentetik kannabinoidler, ekstazi, eroin) tespit edildi.

Anahtar Kelimeler

Uyuşturucu madde, adolesan, bağımlılık

Drugs Detected in Adolescents According to the Datas of Trabzon Branch of The Council of Forensic Medicine

Aim

Drugs or narcotics are substances that cause lethargy in central nervous system because of their pharmacological characteristics and they cause psychological and physical addiction on people .Most important of them are opium, morphine heroin, marijuana, cocaine, amphetamines, hypnotisch,glues and solvents. Existing statistics supports the general idea which is about the increase of drug usage all over the world.Most dangerous ages for using drugs are between 12 and 17 and number of addicted increase at the age of 17 and 25 . The aim of this study was to determine the types of drugs and extent of usage as a result of LC-MS/MS analysis of blood and urine samples and the sociodemographic characteristics of cases sent to the Forensic Medicine Department of Trabzon Regional Authority by the Prosecutor's Office because of drug use.

Method

A retrospective evaluation was made of the sociodemographic characteristics of the cases and the results of blood and urine samples analyzed with a Liquid chromatography-tandem mass spectrometry (LC-MS/MS) device from cases suspected of drug use between 1 January 2013 and 31 December 2014, in the Trabzon Branch of The Council of Forensic Medicine.

Findings

Of 61 cases determined with drug use, 56 (91.8%) were male and 5 (8.2%) were female. The mean age was 17.6±0.7 years in the males and 16.2±1.3 years in the females. Substance use were observed in the 15-18 age groups. While only marijuana was determined in 38 (62.2%) cases, marijuana was determined together with other substances (synthetic cannabinoids, ecstasy, heroin) in 23 cases.

Conclusion

Especially in children and adolescents, combating addictive substances and drug use is a priority problem pending today. This study, in accordance with the literature, shows that substance use is a serious problem affecting especially the adolescents. The structure of problem requires a multilateral and coordinated struggle.

KeywordsDrug, adolescent, addiction

Adli Vakalarda Pediatri Hemşiresinin Sorumlulukları

Zeynep OSMANOĞLU YURDAKUL1 , Arzu TAZEGÜN2, Zila Özlem KIRBAŞ3

1Uzman Hemşire, Abdurrahman Yurtaslan Onkoloji Hastanesi, 2Öğr.Gör., Bartın Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO, 3Öğr.Gör., Ordu Üniversitesi Gököy MYO

Zila Özlem KIRBAŞ / kirbas1972@hotmail.com / 05058074926

Amaç

Çalışma adli vakalarda pediatri hemşiresinin sorumluluklarını belirtmek amacıyla planlanmıştır.

Yöntem

Amaç doğrultusunda konuyla ilgili güncel literatür taraması yapılarak çalışma hazırlanmıştır.

Bulgular

Amaç doğrultusunda hazırlanan çalışmanın katılımcılara bilimsel katkı sağlayacağı ve konuyla ilgili farkındalık kazandıracığı düşüncesindeyiz.

Sonuç

Suç ve şiddet olaylarının artmasıyla hem mağdurların hem de failerin adli bildirimleri de artmaktadır. Hemşireler adli vakalarda bireyle ilk görüşmeleri yapan, ailesi ya da yakınlarıyla ilk iletişime geçen, muayene sırasında eşyalarına dokunan ve bireyden alınan laboratuvar örnekleri ile ilk temas eden kişilerdir. Belirlenmesi ve tedavi edilmesi güç olan çocuk istismarları çoğu zaman gizli kalmaktadır. Tanılama ve bildirim önündeki engeller belirti ve bulguların doğru saptanamaması, izlenmesi gereken yasal sürecin bilinmemesi, çocuğun zarar görmesi düşüncesidir. Yapılan çalışmaların sonuçlarında pediatri hemşirelerinin istismarı bildirme eğiliminin yüksek, adli ve sosyal süreç konularındaki bilgi düzeyinin düşük olması; yaş, çalışma yılı, çalışılan birim, eğitim alma konu hakkındaki bilgi düzeyinin artmasında etkili olması pediatri hemşirelerinin adli bilgilerinin eğitimle desteklenmesi gerektiğini ve adli pediatri hemşireliği alanının oluşturulması gerektiğini göstermektedir. Pediatri kliniklerinde çalışan hemşire, çocuk istismarı ve ihmali olaylarının kabulü ve değerlendirilmesi, tedavisi, koruyucu hizmet veren birimlere yönlendirilmesi, kayıt ve tutanakların tutulmasını sağlamak mağdurun izlemine ve rehabilitasyonunu sağlamakla ve gerektiğinde bilirkişi olarak görev almaktadır. Bu derlemede pediatri hemşiresinin adli değerlendirme öğelerini yönetmesi, süreçte çocuğun savunuculuğu rolünü üstlenmesine vurgu yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler

Adli Vaka, Pediatri Hemşiresi, Hemşirelik

Responsibilities Of The Pediatric Nursing In Forensic Case

Aim

The work is planned to address the responsibilities of the pediatric nurse in judicial cases.

Method

In the direction of the aim, the study was prepared by searching the current literature about the topic.

Findings

Increased criminal and violence cases also increase the number of judicial notices of both victims and of the victims. Nurses are those who make initial interviews with individuals in judicial cases, communicate first with family or relatives, touch the objects during the examination, and come into contact with laboratory samples taken individually. Child abuse, which is difficult to identify and treat, is often confidential. The fact that the signs and symptoms of the obstacles in front of the diagnosis and notification can not be determined correctly, the legal process to be followed is unknown and the child is thought to be harmed. The tendency of pediatric nurses to report abuse in the results of the studies done is high, the level of knowledge in judicial and social processes is low; age, years of study, the unit studied, and the level of knowledge about training, it is important to note that pediatric nurses' legal information should be supported by education and that the forensic pediatric nursing field should be established. Providing monitoring and rehabilitation of the victim to ensure that the nurse working in the pediatric clinics are examined and as an expert when necessary. In this review, it will be emphasized that the pediatric nurse directs the judicial evaluation items and takes the role of the child's advocacy in the process.

Conclusion

We think that the work prepared in line with the aim will provide scientific contribution to participants and raise awareness about the subject.

Keywords: Forensic Cases, Pediatric Nursing, Nursing

Adölesan Gebelikler ve Sorunları

Nevin AÇIK, Akgül KURU OKTAY, Seliha DÜNDAR, Zübeyde DENİZCİ ZİREK, Sevgül GÖKALP

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Akgül KURU OKTAY / akgulkuru@gmail.com / 5057079142

Amaç

Dünya Sağlık Örgütü, adölesan dönemin 10–19 yaşlar arası olduğunu ve bu yaşlar arasındaki gebelikleri de adölesan gebelik olarak bildirmektedir. Sıklığı ve nedenleri ülkeler arasında farklılık gösteren adölesan gebelikler, tüm dünyada önemli bir halk sağlığı sorunu olup anne ve bebek hayatını olumsuz yönde etkilemektedir. Her yıl 70000 adölesan anne gebelik ve doğuma bağlı komplikasyonlardan nedeniyle hayatını kaybetmektedir. Bu çalışmada, adölesan gebelikleri inceleyen çalışmalar gözden geçirilmiştir.

Yöntem

Çalışma literatür taraması doğrultusunda hazırlanmıştır.

Bulgular

Adölesan evliliklerin ertelenmesi için kızların eğitim düzeyinin artırılması, lise eğitiminin zorunlu hale getirilmesi önemli bir adım olacaktır. Kadınların çalışma hayatında daha fazla yer alması kadının statüsünü artırarak erken evlilik ve gebeliklerin ertelenmesini sağlayacaktır. Adölesanlara güvenli cinsel yaşam konusunda eğitim programları düzenlenerek bilgi eksikliği giderilmeli ve yeterli danışmanlık hizmetleri verilmelidir. Ayrıca adölesan gebelerin doğum öncesi ve sonrası izlemlerinin yapılması sağlanarak anne-bebek sağlığına olan olumsuz etkileri önlenebilecektir.

Sonuç

Dünyada tüm doğumların %11'inin adölesan yaşta ve %90'dan fazlasının da düşük ve orta gelirli ülkelerde meydana geldiği belirtilmektedir. İçinde yaşadığı toplumun sosyoekonomik, sosyokültürel durumu, eğitim düzeyi gibi birçok ailesel ve bireysel faktörden etkilenmektedir. Yapılan çalışmalarda, sosyoekonomik ve eğitim düzeyinin düşük olduğu toplumlarda adölesan gebelik oranlarının daha fazla olduğu rapor edilmektedir. Türkiye'de her yıl 18 yaşından küçük 91.000 kadının anne olduğu saptanmıştır. Adölesan gebeliklerde erken doğum, düşük doğum ağırlığı, preeklampsi, anemi, postpartum depresyon gibi anne ve bebek hayatını tehdit eden komplikasyonlar siktir. Anne ölümlerinin dördte biri adölesan gebeliklerde meydana gelmektedir.

Anahtar Kelimeler

Adölesan, gebelik, risk

Adolescent Pregnancies and Problems

Aim

The World Health Organization reports that the adolescent period is between 10-19 years of age and that pregnancies between these ages are also an adolescent pregnancy. Adolescent pregnancies, which vary in frequency and causes between countries, are an important public health problem all over the world and affect mother and baby life negatively. Every year, 70000 adolescent mothers lose their lives due to pregnancy and birth-related complications. In this article, studies examining adolescent pregnancies were reviewed.

Method

The study was prepared according to literature review.

Findings

It is reported that 11% of all births in the world are in adolescence and more than 90% of all births occur in low and middle income countries. The socio-economic, socio-cultural status of the society in which they live is influenced by many familial and individual factors such as education level. Studies have reported that adolescent pregnancy rates are higher in societies with low socioeconomic and educational levels. Every year in Turkey, 91,000 women under the age of 18 are mothers. Premature labor, low birth weight, preeclampsia, anemia, postpartum depression, such as mother and baby life threatening complications are frequent. One-fourth of maternal deaths occur in adolescent pregnancies.

Conclusion

Increasing the level of education of girls and making high school education compulsory will be an important step in order to postpone adolescent marriages. Women's participation in working life will increase the status of women and will allow early marriage and postponement of pregnancy. Adolescents should be educated about safe sex life and adequate information counseling should be provided. In addition, prenatal and postnatal follow-ups of adolescent pregnancies will be provided to prevent adverse effects on mother-infant health.

Keywords Adolescent, pregnancy, risk

Adölesan gebe ve adölesan annelerde sağlık sorunları

Zila Özlem KIRBAŞ1, Hacer KOBYA BULUT2

1Ordu Üniversitesi, Gököy Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Bölümü, Ordu / Türkiye, 2Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Trabzon / Türkiye

Hacer KOBYA BULUT / hkbulut@hotmail.com / 05376129209

Amaç

Adölesan gebeliği 10-19 yaş arasındaki kızların gebeliğidir. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde nüfusun büyük bir kısmı adölesan gebeler tarafından dünyaya getirilmektedir. Adölesan gebelikler, yüksek riskli gebelikler arasında yer almaktadır. Bu derleme, adölesan gebe ve adölesan annelerde sık karşılaşılan ciddi sağlık sorunları ve önemine dikkat çekerek literatüre katkı sağlamak amacıyla yazılmıştır.

Yöntem

“Adölesan gebe”, “adölesan anne”, “adölesan sağlığı” anahtar kelimeleri kullanılarak literatür taraması yapılmış, tam metnine ulaşılabilen ilgili makaleler incelenmiştir.

Bulgular

Adölesanın bedensel, ruhsal ve sosyal açıdan gelişimini tamamlamadan gebe kalması durumunda hem anne hem de bebek olumsuz etkilenmektedir. Bu nedenle, adölesan gebeliklerin hem toplumsal hem de bireysel anlamda ciddi sağlık sorunu olarak ele alınması ve topluma adölesan gebeliklerin getireceği sağlık sorunlarıyla ilgili eğitimlerin verilerek adölesan gebeliklerin önlenmesi gerekmektedir.

Sonuç

Adölesan annelerde ortaya çıkabilecek sağlık sorunları arasında; vücut ağırlığı artışının yetersiz veya aşırı olması, anemi, baş-pelvis uyumsuzluğu, ağır hemorajiler, doğum sonrası sorunlar, sık gebelikler, genel iyilik halinin bozulması yer almaktadır. Baş-pelvis uygunsuzluğu sezeryan olasılığını artırmakta, emzirmeye başlama ve devam ettirme motivasyonları da düşük olmaktadır. Ayrıca, hamile adölesanlar diğer annelere göre daha yüksek oranda gebelik hipertansiyonu, preeklampsi, erken membran rüptürü, postpartum enfeksiyon, düşük doğum ağırlıklı ve intrauterin gelişme geriliği olan bebek dünyaya getirme, erken doğum ve düşük riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Adölesan anneler üreme sağlığı sorunlarıyla çok daha erken yaşta tanışmaktadır. Sorunların başında erken yaşta gebelik ve doğumun yol açtığı komplikasyonlar, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar ve uzun dönem etkileri, servikal kanserler, obstetrik fistüller gelmektedir. Adölesan gebeliklerde hem anne hem de bebek ölüm hızı, daha geç yaş dönemlerinde olan gebeliklere göre iki-üç kat daha yüksektir.

Anahtar Kelimeler

Adölesan gebe, adölesan anne, adölesan sağlığı.

Health problems in adolescent pregnancy and adolescent mothers

Aim

Adolescent pregnancy is the pregnancy of girls between the ages of 10-19. According to the data of World Health Organization, major part of the population in developed and developing countries is brought to the world by adolescent pregnancies. Adolescent pregnancies are among high risk pregnancies. This review has been written to contribute to the literature by drawing attention to the importance of common and serious health problems in adolescent pregnant and adolescent mothers.

Method

The literature was searched using the keywords of “adolescent pregnancy”, “adolescent mother”, “adolescent health” and related articles which can be reached as full texts were examined.

Findings

The health problems that may occur in adolescent mothers are anemia, head-pelvis mismatch, severe hemorrhages, postpartum problems, frequent pregnancies, and impaired general well being. Head and pelvis incompatibility increases the possibility of cesarean and decrease the motivation to start and maintain suckling. Also, pregnant adolescences suffer more from pregnancy hypertension, preeclampsia, premature rupture of membranes, postpartum infections, low birth weight and intrauterine growth retardation, infant brought into the world, miscarry and premature birth when compared to normal mothers. Adolescent mothers face with reproductive health problems at a much younger age. The problems emerge from the early age pregnancy and birth complications caused by sexually transmitted infections and long-term effects, cervical cancers, come obstetric fistula. In adolescent pregnancies, both maternal and infant mortality rate is two to three times higher than late pregnancies.

Conclusion

If the adolescent is conceived without completing the physical, psychological and social development, both the mother and the baby are adversely affected. For this reason, it is necessary to prevent adolescent pregnancies by providing sufficient education on adolescent pregnancies as a serious health problem in both social and individual sense and health problems brought about by collecting adolescent pregnancies.

Keywords Adolescent pregnancy, adolescent mother, adolescent health.

AKILLI TELEFON YOKSUNLUĞU: BİR METAFORİK ÇALIŞMA

Bilge TARIM1, Ali ÇETİNKAYA2

1Ordu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, Ordu, 2Çay Gevher Nesibe Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
Bilge TARIM / bilgetarim94@gmail.com / 05557086667**Amaç**

Günümüzde teknolojinin gelişimi ile akıllı telefonlar hayatımızın önemli bir parçası haline gelmiştir. Konuşmak, mesajlaşmak, arkadaş edinmek, oyun oynamak, haberleri takip etmek, bilgi edinmek gibi amaçlarla bireyler gün içinde büyük bir zamanını akıllı telefonlara ayırmaktadır. Yaşamımızdaki yeri göz önüne alınarak, akıllı telefonu yanına almayı unutmama, akıllı telefonun bozulması, çekmemesi veya şarjının bitmesi gibi akıllı telefonu kullanamama durumlarında bireylerin vereceği tepkiler merak konusu olmaktadır. Akıllı telefon yoksunluğu olarak ifade edilen bu durum, bireylerde akıllı telefona erişilemediğinde ya da erişimin sınırlandığı durumlarda yoksunluk duygusuna yol açmaktadır. 2000'li yıllarda doğan, internet ile büyüyen, Z kuşağı olarak adlandırılan günümüz ergenleri, daha önceki yıllarda doğmuş X ve Y kuşağındaki bireylere göre akıllı telefonları daha sık kullanmaktadır. Bu nedenle mevcut araştırmada, ergenlerin akıllı telefonunu kullanamama durumlarına ilişkin algılarını belirleyerek akıllı telefon yoksunluğu kavramının ergen dünyasındaki yerini ortaya koymak amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırma, akıllı telefon yoksunluğu olgusuna ilişkin algıları belirlemeyi amaçladığından nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseniyle tasarlanacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu, nitel araştırmada kullanılan amaçlı örnekleme biçimlerinden uygun örnekleme ile seçilmiş yaklaşık 80 lise öğrencisi ergen oluşturacaktır. Ergenlerin akıllı telefon kullanamama durumunu nasıl algıladıklarını ortaya koymak üzere, mecazlar yoluyla nitel veri toplama biçimi olan metafor yöntemi kullanılacaktır. Bu doğrultuda araştırmacılar tarafından oluşturulacak yarı yapılandırılmış görüşme formunda ergenlerin "Akıllı telefonsuz kalmak ... benzer, çünkü ..." cümlesini tamamlamaları istenecektir. Toplanan veriler, nitel veri analiz yöntemlerinden tema ve kodların ortaya konulduğu içerik analizi yoluyla yapılacaktır.

Bulgular

Son olarak, araştırmanın, alan yazında yeni yeni ele alınmaya başlanan akıllı telefon yoksunluğu kavramına ilişkin akıllı telefona en çok maruz kaldığı varsayılan ergenlerin bakış açılarını belirleyerek bu olgunun bilimsel açıdan anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Sonuç

Araştırmada ergenlerin akıllı telefon kullanım durumları, gün içindeki kullanım sıklıkları, toplam kullanım süreleri ve kullanım amaçları değişkenleri de göz önünde bulundurularak akıllı telefon yoksunluğuna ilişkin kategoriler belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler

Akıllı telefon yoksunluğu, metafor, ergenler.

SMARTPHONE DEPRIVATION: A METAPHORIC STUDY**Aim**

Nowadays, with the development of technology, smartphones have become an important part of our lives. Taking into consideration our place in our lives, it is a matter of curiosity for the individuals to react when they can not use the smartphone. Expressed as smartphone deprivation, this leads to a feeling of lack when individuals can not access the smartphone or are restricted in access. For this reason, in the current research, it is aimed to reveal the place of the concept of smartphone deprivation in the adolescent world by determining the perceptions of the adolescents about the inability to use the smartphone.

Method

The research will be designed in phenomenology from the qualitative research methods. The study group will consist of approximately 80 high school students selected by convenient sampling from purposeful sampling forms used in qualitative research. The metaphor method will be used to demonstrate how adolescents' perceive the inability to use smartphones. In this direction, the semi-structured interview form to be created by the researchers will be asked to complete the sentence of "Staying without smartphones similar to ... because ...". The collected data will be analyzed through content analysis which to be revealed the themes and codes from qualitative data analysis methods.

Findings

The categories of smartphone deprivation will be determined by considering the variables of smartphone use cases, frequency of usage and total usage periods during the day and usage purposes.

Conclusion

Finally, it is thought that the research will contribute to the scientific understanding of this phenomenon by determining the points of view of the adolescents who are supposed to be exposed most to the smartphone regarding the concept of smartphone deprivation which has just started to be discussed in the literature.

Keywords Smartphone deprivation, metaphor, adolescents.

Altı Yaşındaki Kız Çocuğunda Düşme Sırasında Meydana Gelen Genital Bölge Yaralanması

Mehmet Cengil Aslan (1) , Zehra Zerrin ERKOL (2), Ferhan KANDEMİR (3), Erdem HÖSÜKLER (4)

(1) Adli Tıp Kurumu, Adıyaman Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Adıyaman, (2) Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu, (3) Adli Tıp Kurumu, Kütahya Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Kütahya, (4) Adli Tıp Kurumu, Bolu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Bolu, Zehra Zerrin Erkol / zerrinerkol@gmail.com / 05323312191

Amaç

Çalışmada; yatağın demirleri üzerinde yürüdüğü sırada düşerek genital bölgesinden yaralanan bir kız çocuğu olgusu sunulurken, kız çocuklarında kaza orijinli genital bölge yaralanmalarına dikkat çekilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Olgunun annesi ifadesinde; savaş nedeniyle Suriye'den Türkiye'ye göç ettiklerini, 10 çocuğunun bulunduğunu, olay günü 6 yaşındaki kızının taht adını verdikleri ve yazın yatmak amacıyla kullandıkları yatağın demirlerinde yürüdüğünü, çocuklarını yemeğe çağırdığı sırada kızının dengesini kaybederek düştüğünü, düşerken yatağın demir kısmının iki bacağının arasına geldiğini, bacaklarının arasından hemen kan gelmeye başlaması üzerine bezle tampon yaparak hastaneye getirdiğini beyan etmiştir. Gerek olgu gerekse babası olayın gelişimini aynı şekilde anlatmıştır. Olgunun muayenesinde cinsel istismarı düşündürcek psikopatolojik bir bulgu saptanmamıştır.

Bulgular

Genital bölge yaralanmalarında detaylı bir inceleme ve muayene yapılarak cinsel istismar ile kaza orijinli yaralanma ayrımının gerçekleştirilmesi önem taşımaktadır.

Sonuç

Olgunun olay günü hastane acil servisinde yapılan muayenesinde commissura posteriorunda yırtık saptanarak penetrasyon?, cinsel istismar? düşünülmüştür. Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı tarafından yapılan muayenesinde sol labium majusta 4x5 cm.lik ekimoz, sağ labium majusta 2x1 cm.lik ekimoz, posterior fourchette 2 cm.lik laserasyon, himen solda derin laserasyon, sağ labium minus ile himen arasında 1 cm.lik abrazyon saptanmıştır. Olay yeri inceleme bulguları, olgunun ve tanıkların ifadeleri, olgunun fiziksel ve psikiyatrik muayene bulguları birlikte değerlendirildiğinde söz konusu yaralanmanın olgunun belirtildiği şekilde düşmesi sırasında oluşması ile uyumlu bulunduğu kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Cinsel istismar, genital yaralanma, kaza orijinli yaralanmalar.

Genital Area Injury of Six-year-old Girl which was Occurred During Falling

Aim

In the study, it is aimed to draw attention to accidental genital area injuries in girls by presenting a girl case who had fallen while she was walking on the bed iron bars and whose genital area had been injured.

Method

Her mother told that; they had emigrated to Turkey from Syria because of the war, she had 10 children, in the event day her 6-year-old girl was walking on the bed iron bars named as throne and they used to sleep in the summer, she had lost her balance and fallen, the iron part of the bed had come between her legs, bleeding had started between legs, she had brought case to the hospital. Both case and her father also explained the development of the event in the same way. No psychopathological findings were found to suggest sexual abuse in the examination of the case.

Findings

On the incident day, in the examination of the case in emergency department of hospital, the commissura posterior tear was detected. So, penetration?, sexual abuse? had been considered. During the examination by gynecologist and obstetrician, 4x5 cm ecchymosis on left labium major, 2x1 cm ecchymosis on right labium major, 2 cm laceration on posterior fourchette, deep laceration on hymen, 1 cm abrasion between right labium minus and hymen were observed. While scene investigation findings, case and witness statements, physical and psychiatric examination findings of the case were evaluated together, it was concluded that the injury was consistent with the occurrence of the injury during the fall as indicated by the case and witnesses.

Conclusion

In genital region injuries, it is important to distinguish between genital abuse and accidental injury by performing detailed examination and examination in genital area injuries.

Keywords Sexual abuse, genital injury, accidental injuries.

Amasya Bölgesi' ndeki Ergen Gebeliklerin ve Doğan Bebeklerin Klinik ve Obstetrik Özelliklerinin Gözden Geçirilmesi: Çalışma Ön Raporu
Gökçe CELEP1, Atiye Aysemin GÜRÇAĞLAR2, Yalçiner ERDOĞAN1
1 Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları ABD, 2 Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum ABD
Gökçe CELEP / gokce4celep@yahoo.com / 05303280683

Amaç

Dünya Sağlık Örgütü'nün bir halk sağlığı sorunu olarak kabul ettiği "ergen gebeliklerin" önlenmesi için toplumumuzda ergenlik dönemindeki gebelerin sosyodemografik, klinik, obstetrik özelliklerini tanımlanması; bu annelerin bebeklerinin yenidoğan ve ilk 6 aylık dönemde karşılaştıkları sağlık sorunlarının tanımlanması amaçlanmıştır.

Yöntem

Amasya Sabuncuoğlu Şerefeddin Eğitim Araştırma Hastanesi'nde 1 Ocak 2014 ve 30 Haziran 2018 tarihleri arasında izlenen ve doğum yapan, 19 yaş altı 346 gebenin dosya ve hastane bilgi sistemi üzerinden değerlendirilmesi planlandı.

Bulgular

Bu araştırma doğrultusunda buldukları sosyodemografik özellikler ve evliliğin yol açtığı etkiyle ergen gebelerin ve karşılaştıkları sorunların tanımlanması planlanmaktadır. Birincil koruma aşamasında erken evliliklerin ve gebeliklerin önlenmesi gereklidir. İkincil koruma aşamasında "riskli gebelik" olarak değerlendiren bu durumların komplikasyonlarının öngörülmesi ve gerekli önlemlerin alınması, üçüncül korumada ise sosyal ve tıbbi desteğin sağlanması, tedavi ve rehabilitasyon süreçlerine sorunları tanımlayarak katkıda bulunulması istenmektedir.

Sonuç

Çalışmanın veri toplama ve analiz süreci devam etmektedir. Mevcut haliyle ilk gebelik yaş ortalaması $17,71 \pm 1,37$ 'dir. Yaşanılan yer, sosyal güvence, eğitim durumu, aile yapısı gibi özellikler göz önüne alınmaktadır. Tüm gruplarda obstetrik komplikasyon, erken doğum, doğum ağırlığı, yenidoğan yoğun bakım ve servis yatışı, çocuk acil servise başvuru nedeni ve sıklığı, hastane yatış öyküsü değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ergen dönemi gebelik, obstetrik izlem, yenidoğan

Review of the Clinical and Obstetric Features of the Adolescent Pregnancies and Neonates in Amasya: Preliminary Report of the Study.

Aim

In order to prevent the "adolescent pregnancies" that the World Health Organization considers as a public health problem, the sociodemographic, clinical and obstetric characteristics of adolescent pregnancies should be defined. The aim of this study is to identify the health problems of these mothers and their babies in the early infancy period of life.

Method

This retrospective study was planned to evaluate 346 pregnant women under 19 years of age who were pregnant between January 1, 2014 and June 30, 2018 through patient records and hospital information system at Amasya Sabuncuoğlu Şerefeddin Training and Research Hospital.

Findings

The data collection and analysis process is continuing. The average age of first pregnancy is $17,71 \pm 1,37$. Living place, social security, educational status, family structure are taken into consideration. Obstetric complications, preterm birth, birth weight, newborn intensive care and service admission, pediatric emergency service application, reason and frequency of hospitalization history are evaluated in all groups.

Conclusion

In the light of this research, sociodemographic characteristics and marriage-induced impacts of the adolescents and their problems are planned to be identified. Marriages at early ages and pregnancies should be prevented during the primary protection phase. It is requested that the complications of these conditions, which are evaluated as "risky pregnancy" in the secondary protection phase, should be prevented. Social and medical support should be provided in the tertiary care for treatment and rehabilitation.

Keywords Adolescent pregnancy, obstetrical follow up, newborn

Annelerin sorun çözme becerisi üzerine grup çalışması
Buse ERZEYBEK1, Veli DUYAN2

1 Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Kıbrıs 2 Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara
Buse ERZEYBEK / berzeybek@ciu.edu.tr / 5338744848

Amaç

Bu çalışmanın amacı ihmal ve istismara uğrayan çocukların annelerinin sorun çözme becerilerini geliştirmektir.

Yöntem

Bu amaç doğrultusunda SOS Aile Güçlendirme Projesi ve Sosyal Hizmetler Dairesi'nin yararlanıcıları arasından seçilen 5 kişinin katılımı ile 7 hafta süren destek grup çalışması gerçekleştirilmiştir. Grup çalışması öncesinde ve sonrasında, Duyan tarafından 2008 yılında Türkçe'ye uyarlanan Sosyal Sorun Çözme Envanteri uygulanmıştır. Her oturumda sırasıyla tanışma ve bilgilendirme, beklentilerin ve kuralların oluşturulması; güçlü yanların ve ortak yönlerin ortaya çıkarılması; güven duygusunun geliştirilmesi; sorunların çözümü için seçenek üretme ve özgüven geliştirme; karar verme becerileri; ikilemleri çözümlerken biliş-duygu-davranışı dengeli kullanma; son değerlendirme ve sonlandırma konu başlıkları kapsamında çalışma yapılmıştır.

Bulgular

Öntest ve son testlerin sonuçları kıyaslandığı zaman katılımcıların sorun çözme becerilerinin geliştiği saptanmıştır.

Sonuç

Grup çalışmasına katılan annelerin çocuklarına uyguladıkları ihmal/istismarın azaldığı gözlemlenmiştir. Katılımcılar grubun yaşamlarında yarattığı değişimi ve katkıları "...daha önce korkuyordum söylersem bir şey olur mu diye, ama artık korkmuyorum. Rahatça konuşabiliyorum". "Ben sorun çözme öğrendim, çocuklarımla... Daha sakinim. Yani tartışmadan, kavga etmeden.. Çözülebileceğini görüyorum. Daha mutlu oluyorum." "...özellikle son haftalarda daha bir huzurluyum, daha iyi bir şeyleri çözme, fevri davranmamayı başardım." "...en önemlisi pes etmemeyi, çocuklarıma eşime. Yani daha önce eşime danışmadan bir şey yapmazdım ya da ısrar etmezdim, ya kızarsa diye. Artık kendi isteklerimi yapabiliyorum. Kendimi daha rahat hissediyorum." "...Karar vermeyi. ...illa ki bir yolu vardır, o yol üzerinde çalışmayı, pes etmemeyi"; "sorunlarımı nasıl çözeceğimi öğrendim." "...pes etmeyeceğim. Kendi kendime güçlü olmayı istiyorum!" "...fazla duygusal olmanın o kadar da iyi bir şey olmadığını öğrendim. Aldığımız kararlarda önce kendimize iyi gelecek olanı sonra başkalarını düşünmeyi öğrendim. Artık önce kendim diyorum yani." gibi cümlelerle ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler

Sorun Çözme, Annelik

Group work on problem solving skills of mothers'

Aim

The aim of this study is to improve problem-solving skills of mothers, whose children are abused.

Method

Based on this target, support group conducted for 7 weeks with 5 participants who are selected from beneficiaries of SOS Family Strengthening Project and Social Welfare Department. The Social Problem Solving Scale which is adapted to Turkish by Duyan in 2008, used as pretest and posttest. The group work conducted: introduction and informing, identifying the rules and expectations; clarifying the strengths and common areas; improving trust relationship; creating options for problem solving and improving self-esteem; decision-making skills; using cognition-emotion-behavior balanced in conflicts; evaluation and termination, respectively.

Findings

The abuse/neglect behaviour from mothers towards their children is decreased after they participate in group work. The participants state changes in their lives as: "...I was scared to talk before as if something can happen, but now I'm not scared. I can talk easily". "I learn to solve problems, with my kids... I'm calmer. That's to say without arguing.. I realise that it's possible to solve. I'm happier than before." "...lately, I'm more peaceful, learn to solve problems and not to act impulsively." "...the most important thing is standing firm against my husband and kids. Before the group work, I couldn't do anything without permission of my husband in case he gets angry. I can do whatever I want now. I feel much relaxed." "...to decide. Somehow there is a solution, fight and stand firm." "...I'll stand firm. I'll prioritize myself!" "...Learnt that being emotional is not that good. While making a decision it's important to think about yourself first, then others. From now on, i'll put myself first."

Conclusion

When the results of pretest and posttest are compared, it's detected that the problem solving skills of participants are increased.

Keywords Problem Solving, Motherhood

Barsak Enfeksiyonuna Bağlı Anal Kanaması ve Pişiği Bulunan Dokuz Aylık Bebeğe Cinsel İstismar İhbarı: Olgu Sunumu
Mehmet Cengil Aslan (1) , Zehra Zerrin ERKOL (2), Ferhan KANDEMİR (3), Erdem HÖSÜKLER (4)

(1) Adli Tıp Kurumu, Adıyaman Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Adıyaman, (2) Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu, (3) Adli Tıp Kurumu, Kütahya Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Kütahya, (4) Adli Tıp Kurumu, Bolu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Bolu, Zehra Zerrin Erkol / zerrinerkol@gmail.com / 05323312191

Amaç

Çalışmada; anal kanama ve ekimoz mevcudiyeti nedeniyle cinsel istismar ihbarı yapılan bebek olgu sunularak literatür verileri eşliğinde tartışılacaktır.

Yöntem

Dokuz aylık erkek bebek ishal, kusma şikayeti ile hastaneye getirilmiş, reçete düzenlenerek evine gönderilmiştir. İki gün sonra tekrar hastaneye getirilen olgunun kalp tepe atımı alınmadığı için kardiyopulmoner resusitasyon uygulanmış, branş hastanesine sevk edilmiştir. Anal yoldan kanlı akıntısı, ekimozu, nazogastrik sondadan kanaması olan olgu ertesi gün eks olmuştur. Anal kanaması ve ekimozu nedeniyle cinsel istismar şüphesi ile ihbar edilmiştir.

Bulgular

Cinsel istismar şüphesi olan olgularda detaylı otopsi ve gerekli laboratuvar incelemelerin yapılması, olayın aydınlatılmasında büyük önem taşımaktadır.

Sonuç

Yapılan otopside anal bölgede ekimoz mevcut olmadığı, tanımlanan bulguların enfekte pişik lezyonları olduğu, lezyonların altında kanama ve ekimoz bulunmadığı izlenmiş, kolonlarda yer yer krater tarzında yaygın erozyonlar, peteşiyal kanamalar, siyah-kırmızı mukoid içerik saptanmıştır. Histopatolojik ve biyolojik incelemede akciğerlerde taze lobüler pnömoni, irinli bronşit, intraalveolar taze kanama, atelektazi; barsakta hafif iltihap bulguları saptanmıştır. Anal sürüntü örneğinde sperm görülmemiş, PSA testi pozitif bulunmuş, ancak PSA'nın seminal sıvı dışında kan, idrar gibi diğer vücut sıvılarında da bulunduğu, pozitif sonucun kesin olarak meni içerdiği anlamına gelmediği belirtilmiştir. Otopsi sonucunda bebeğin ölümünün barsak enfeksiyonu ve gelişen komplikasyonlar sonucunda meydana geldiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel istismar, anal kanama, ekimoz, pişik, barsak enfeksiyonu, PSA testi.

Sexual Abuse Notice of Nine-Month-Old Baby with Anal Bleeding and Nappy Rash due to Bowel Infection: Case Report

Aim

In the study, a baby case who had anal bleeding and nappy rash caused by bowel infection, and had noticed as forensic case due to these findings will be presented and discussed according to the literature data.

Method

A nine-month-old male baby had been brought to the hospital with the complaints of diarrhea and vomiting, a prescription was issued and had been sent home Two days later, the case had been brought to the hospital again and, cardiopulmonary resuscitation was performed because the patient could not get a heart beating. He had been referred to the branch hospital. He had anal haemorrhagic flow, ecchymosis and had died in the following day. Because the case had anal bleeding and ecchymosis, he had been reported as forensic case with suspicion of sexual abuse.

Findings

At the autopsy; there wasn't ecchymosis in the anal region, identified findings in the hospital were infected rash lesions, and any bleeding and ecchymosis were not found under the lesions. In the large bowels, extensive, somewhere crater-type erosions, petechial hemorrhages, black-red mucoid content were determined. Histopathological and biologic examination revealed fresh lobular pneumonia, purulent bronchitis, intraalveolar fresh bleeding, atelectasis in the lungs; signs of mild inflammation in the colon. In the examination of anal swab, sperm was not seen. Despite PSA test was positive, it was explained in the report that because PSA is found in other body fluids such as blood, urine, except seminal fluid, positive result of PSA does not mean as contains precisely semen. According to the autopsy findings, baby's death cause was bowel infection and developing complications.

Conclusion

In cases of suspected sexual abuse, detailed autopsy and necessary laboratory examinations are of great importance in illuminating the event.

Keywords Sexual abuse, anal bleeding, ecchymosis, nappy rash, bowel infection, PSA test.

Bilgisayar Oyunlarının Dolaylı Etkileri Atlanıyor Olabilir Mi?

İrem Damla ÇİMEN1

1 Darıca Farabi Eğitim Araştırma Hastanesi, Kocaeli.

İrem Damla ÇİMEN / damlamanga@gmail.com / 0 505 401 26 88

Amaç

Çocuk/ergenlerin gün içinde büyük bir vakti bilgisayar başında geçmekte, sosyal medya ile sosyalleşme ihtiyaçlarını gidermeye çalışırken, çevrimiçi oyunlarla eğlence, heyecan ve adrenalin duygularını gidermeye çalışmaktadırlar. İnternet kullanımı ve bilgisayar oyunları, günlük yaşamı, akademik başarılarını ve ruh sağlığını önemli ölçüde etkilemektedir

Yöntem

14 yaş 10 aylık kız hasta. 9. sınıfa gidiyordu, ders başarısı kötüydü. Olgu, rehber öğretmene kan tadının hoşuna gittiğini ve hayali arkadaşlarının olduğunu söylemesi üzerine, öğretmenin yönlendirmesi sonucu polikliniğe başvurmuştur

Bulgular

Bilgisayar oyunları rahatlamak, stres atmak, eğitsel destek gibi olumlu etkilere sahip olabilmekle birlikte 'Mavi Balina, 48 Hour Challenge, Mariam' gibi oyunların çocuk/gençleri intihara kadar sürükleyebilen birçok ruhsal sıkıntıya yol açabildiği bilinmektedir. Ancak yapılan yazın taramasında oyunu oynayan kişilerin çevresindeki çocuk/gençleri nasıl etkilediği ile ilgili bir çalışma gözlenmemiştir. Oyunu oynayanlar kadar çevrelerindeki çocuk/gençlerin ruhsal durumlarının da etkilenebileceğini, bu durumun da göz önünde bulundurulması ve araştırılması gerektiğini vurgulamak amacıyla bu olgu sunulmuştur.

Sonuç

Yapılan görüşmede, yaklaşık 4 ay önce sınıftan bir arkadaşının sınıfın önünde kendisinin fiziksel özellikleri ile ilgili olumsuz sözler söylemeye başladığını, bu durumun yaklaşık 1 ay sürdüğünü, kendisinin bu durumdan rahatsızlık duyduğunu ve müdüre şikayet ettiğini ifade etmiştir. Şikayet üzerine okul müdürünün bu arkadaşı ile görüştüğünü ve ertesi gün bu kişinin evde kendini asarak intihar ettiğini söylemiştir. Bu olay üzerine okulda herkesin kendisinin suçlandığını, bu dönemde arkadaşlarının kendisini dışladığını ve kimsenin kendisiyle konuşmadığını, 10 gün önce bu sorunlar nedeniyle okulunu değiştirdiğini belirtmiştir. Yakın zamanda arkadaşının evinde yapılan incelemelerde intihar girişimi öncesi mavi balina oyununu oynadığının, olgu ile ilgili söylediği şeylerin oyunun zorlaması olduğunun, oyun nedeniyle intihar ettiğinin yazılı olduğu bir mektup bulunduğunu söylemiştir. Bu sıkıntılı dönemde kendi kendine yanağını ısırmaya başladığını, kanattığını ve bu davranışın hoşuna gittiğini bildirmiştir. Ayrıca aynı zamanda hayali arkadaşlarının olduğunu, bu kişilerle gün içinde olan olayları konuştuğunu, kendisine çoğunlukla olumlu şeyler söylediklerini ve kendisine karar vermesinde yardımcı olduklarını ifade etmiştir.

Anahtar Kelimeler

İnternet Kullanımı, Bilgisayar oyunu, ruhsal bozukluk,

Can Indirect Effects of Computer Games Be Overlooked?

Aim

Children/adolescents spend a great deal of time on the computer during the day. Internet usage and computer games have a significant impact on the daily life, academic achievement, mental health.

Method

14 years 10 months girl. The case applied to the outpatient polyclinic, because of telling her teacher that she likes the taste of blood and she has an imaginary companion.

Findings

She expressed that 4 months ago a classmate began to say negative things about her physical characteristics, it lasted about 1 month, she complained to the headmaster. The headmaster talked to this student and the next day the student committed suicide. She stated that everybody accused her because of the suicide, no one talked to her, and that she changed the school. Over time it was learned that he was playing blue whale game, the bad things that he said to her were due to the game, and he committed suicide because of the game. In this period, she informed that she started to bite her cheek, make it bleed and she liked this behavior. She also said that at the same time she had an imaginary companion, she spoke about the daily events with these friends, and they often told her positive things and helped her to decide.

Conclusion

While computer games can have positive effects, it is known that games like 'Blue Whale, 48 Hour Challenge, Mariam' can lead to many mental problems that can drag children/adolescents up to suicide. However, no study could be found conducted in the literature, on how the players are affecting the children/adolescents around them. This case was presented to emphasize that the mental status of the children/adolescents who are around the players may be affected and that this problem should also be considered and investigated.

Keywords: Internet Usage, Computer Games, Mental Disorder

Bir ergende patolojik yalan söyleme
Berna POLAT1
Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi1
Berna POLAT / bernatalop@gmail.com / 5062277943

Amaç

Yalan söyleme olasılıkla çocukluk çağının erken dönemlerinden başlayarak gözlenebilmektedir. Yalanların giderek artması ve kişinin hayatının büyük kısmını oluşturmaya problem oluşturabilmektedir. İhmal ve istismar gibi travmatik olaylara maruz kalmış birçok çocuk ve ergende psikopatolojik belirtilere rastlanılmaktadır. Bu yazıda bebeklik döneminden itibaren ihmal ve istismara maruz kalmış bir ergendeki patolojik yalancılık bahsedilmiştir.

Yöntem

17 yaşında erkek hasta çok fazla yalan söyleme şikayeti nedeni ile babası tarafından kliniğimize getirildi. Yapılan görüşmeler sonucunda hastanın 7-8 yaşından itibaren ders başarısı, arkadaş ilişkileri, aile yaşantısı ile ilgili yalan söylemelerinin olduğu ve gittikçe arttığı öğrenildi. Hasta kendi hayal ürünü olan şeyleri gerçekmiş gibi söylediğini, gerçekler ortaya çıktığında sorunlar yaşadığını, fakat başka yalanlarla onları da örtmeye çalıştığını belirtti.

Bulgular

Patolojik yalanların en önemli özelliği kişinin başka insanlara zarar verme gibi bir amacının olmamasıdır. Yalanlar kimi zaman ilgi çekmeye, kimi zaman da zor bir durumdan kurtulmaya çalışmaya yöneliktir. Bazen de hiçbir amacı olmadan, sadece yalan söylemiş olmak için söylenmesidir. Bu olguda görülen patolojik yalancılık geçmişte duygusal ihmale ve fiziksel şiddete maruz kalmasının, olgunun kişilik gelişimini, benlik saygısını ve kişiler arası ilişkilerini etkileyebileceği düşünülmektedir.

Sonuç

Sosyoekonomik düzeyi düşük bir ailenin ilk çocuğuydu. İstenilmeyen bebek olarak dünyaya gelen hasta erken bebeklik döneminden itibaren her iki ebeveynin duygusal ihmaline maruz kalmıştır. Yine ilkokul dönemlerinde hem aile içinde hem de dini eğitim veren kurslarda fiziksel şiddet görmüştür.

Anahtar Kelimeler

patolojik yalan söyleme, genç, ihmal, istismar

Pathological lying in the youth

Aim

Lying is probably to be observed starting from early childhood. Increasing lie and forming a large part of one's life may be a problem. Psychopathological symptoms in many children and adolescents who have been exposed to traumatic events such as neglect and abuse are observed. In this article, pathological lying in the adolescent that has been exposed to neglect and abuse since infancy was discussed.

Method

A 17-year-old male patient was brought to the clinic by his father with a complaint of too much lying. As a result of the interviews, it was learned that the patient has been lying about the academic success, peer relationships, family life since the age of 7-8 and gradually increases. The patient said that he told his imaginary things as if they were real and had problems when the facts appeared but tried to cover them with other lies.

Findings

He was the first child with a low socioeconomic level. The patient who came to the world as an unwanted baby has been exposed to emotional neglect of both parents since early infancy. Also, during the primary school period, the patient experienced physical violence both in the family and in the courses giving religious education.

Conclusion

The most important feature of pathological lies is that one has no intention of harming other people. Lies are sometimes about attracting attention, sometimes trying to get rid of a difficult situation. Sometimes it is just being told to lie without any purpose. It is thought that pathological lying seen in this case, past emotional neglect and physical abuse can affect the personality development, self-esteem and interpersonal relationships of the case.

Keywords: pathological lying, youth, neglect, abuse

Boşanan ebeveynin çocuk üzerinden intikamı: ebeveyn yabancılaştırma sendromu

Oya Sevcan ORAK1, Kübra GÜLİRMAK1

1Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Kübra GÜLİRMAK / K_1058_G@hotmail.com / 05538501324

Amaç

Bu derleme çalışmasının amacı Ebeveyn Yabancılaştırma Sendromu (EYS), nedenleri, yaygınlığı, klinik özellikleri, çocuk üzerindeki etkileri ve önleyici yaklaşımlar konularında literatürü gözden geçirmek ve boşanma sürecindeki çocuğun korunması konusunda ruh sağlığı, adli bilimler ve toplum sağlığı gibi alanlarda çalışan meslek elemanlarının dikkatini çekmektir.

Yöntem

Konuyla ilgili ulusal ve uluslararası yayınlara ulaşılmış, çalışma kapsamında incelenmiş ve derlenmiştir.

Bulgular

EYS ebeveyni tarafından çocuğa uygulanan, en yakınına karşı çocuğu örseleyici öğeler içeren, çok ciddi sonuçlar doğurabilen bir duygusal istismar türüdür. Toplumda EYS açısından risk altındaki gruplara, boşanma sürecinde olan ebeveyn ve çocuklara yönelik koruyucu çalışmaların düzenli ve sürdürülebilir bir hizmet anlayışıyla yürütülmesi önemlidir.

Sonuç

Boşanma olgusu tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de her geçen gün artmaktadır. TÜİK 2017 verilerine göre boşanan çiftlerin sayısı %1,8 artarak 128 bin 411 olmuştur. Boşanma her ne kadar evliliğin doğasında olan, gerçekleşebileceği öngörülebilir bir durum olsa da boşanmanın gerçekleştiği aile üyelerinde hayatın doğal akışı bozulabilmektedir. Özellikle çocuğun olduğu ailelerde boşanma sürecinin son derece hassas yönetilmesi gerekmektedir. Ebeveynlerin bu süreçte birbirlerine yönelik olumsuz düşünceleri, olumsuz duygular yüklenmelerine bu da olumsuz davranışlarda bulunmalarına sebep olmaktadır. Bu süreçte ortaya çıkabilecek sorunlardan biri de "Ebeveyn Yabancılaştırma Sendromu (EYS Parental Alienation Syndrome)" dur. EYS davranışları ilk olarak, 1949 yılında psikoanalist olan Reich tarafından tanımlanmıştır. EYS, boşanma sonrasında ebeveynlerden birinin diğerine karşı zarar vermek için yaptığı, çocuğu araç edinerek, bilinçli veya bilinçdışı olarak, sistemli bir şekilde yürüttüğü beyin yıkama sürecidir. Ebeveyn bunu karşı tarafı cezalandırmak için yapıyor olsa da, bu davranışlarıyla çocuğa duygusal istismar uygulamaktadır. Çocuk üzerinde karşıdaki ebeveyne yönelik başlattığı karalama kampanyası çocuğun düşüncelerini değiştirmekle birlikte çocukta nefret, hoşnutsuzluk ve ebeveyne karşı önyargılar oluşmaktadır. EYS şiddet düzeyi açısından hafif, orta ve ağır olmak üzere üç sınıfa ayrılmıştır. Yapılan araştırmalar EYS'nin çocukta davranış bozukluğu, antisosyal kişilik bozukluğu, ayrılma anksiyetesi, sanrısızlık gibi ruhsal sorunlara neden olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn, Çocuk, Boşanma, Duygusal İstismar, Yabancılaştırma

Devastating parent's revenge of the child: parental alienation syndrome

Aim

The aim of this review study is to review the literature on the causes, the prevalence, clinical features, effects on children and preventive approaches of Parental Alienation Syndrome (PAS), and the attention of professionals working in areas such as mental health, forensic sciences and community health it is to attract.

Method

National and international publications related to the subject were reached, studied and compiled within the context of the study.

Findings

Although divorce is a natural phenomenon that can be predicted to happen, the natural flow of life can be disturbed in the family members of divorce. Particularly in families with children, the divorce process needs to be managed very sensitively. Parents' negative thoughts towards each other in this process cause negative emotional loadings and negative behaviors. Parents' negative thoughts towards each other in this process cause negative emotional loadings and negative behaviors. One of the problems that may arise in this process is " Parental Alienation Syndrome (EYS Parental Alienation Syndrome)". The behavior of PAS was first described by Reich, a psychoanalyst in 1949. PAS is a systematic brainwashing process, carried out consciously or unconsciously, by a child taking a vehicle, after a divorce, that one of the parents made to harm the other. Although the parent is doing this to punish the other party, it applies emotional abuse to the child with these behaviors.

Conclusion

PAS is a type of emotional abuse that is applied to the child by the parent, involving the child nearest to the child, causing very serious consequences. It is important for the groups at risk in terms of PAS in the society to carry out preventive activities for the parents and children who are in the process of divorce with a regular and sustainable service mentality.

KeywordsParent, Child, Divorce, Emotional Abuse, Alienation

Cinsel İstismar İddiası ile Başvuran "Folie a Deux" Olgusu
Ferda VOLKAN GÖNÜLLÜ1, Funda GÜMÜŞTAŞ1, Muhsine GÖKSU1, Neşe PERDAHLI FİŞ1
1 MARMARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI ANABİLİM DALI
Ferda VOLKAN GÖNÜLLÜ / ferda_volkan@hotmail.com / 05557401217

Amaç

Paylaşılmış psikotik bozukluk, yakın ilişkide bulunan en az iki kişinin aynı özellikteki sanrıları paylaşması sonucunda ortaya çıkan bir bozukluktur. İki kişi arasında olduğunda "folie e deux", tüm aile bireyleri arasında olduğunda ise "folie a famille" olarak adlandırılmaktadır. Bu sunumda babası tarafından cinsel istismara maruz kaldığı iddiasıyla mahkemeye başvuran anne refakatinde adli polikliniğimize getirilen 8 yaşında kız olgu aktarılmaya çalışılacaktır.

Yöntem

Mahkemece beyanlarına itibar açısından rapor talebiyle yönlendirilen kız çocuk yapılan farklı görüşmelerde değişen ifadelerde bulunmaktaydı. Bir görüşmede babasının özel bölgelerine dokunmasından, başka bir görüşmede yemeğine ilaç katıp zehirlenmeye çalışmasından, bir diğerinde ise bıçakla tehdit ettiğinden bahseden M.K.'nın anlatımlarının tutarlı olmadığı, annenin ifadeleriyle benzerlik gösterdiği gözlemlendi. Annenin son yıllarda teyze ve anneanne ile görüşmeyi belirgin düzeyde azalttığı, sık sık çocuğunun cinsel tacize uğrayabileceğine dair endişelerinin olduğu öğrenildi. Muayene sırasında annede konuşma hızı ve miktarında artış, çevresel konuşma, referans düşünceleri ve enerji artışı belirtileri gözlemlenmesi üzere, anne erişkin psikiyatri kliniğine yönlendirilerek psikotik özellikli bipolar bozukluk tanısı ile tedavi altına alındı.

Bulgular

Sonuç olarak bu olgu bize adli vakaları değerlendirirken ebeveynlerin de psikiyatrik açıdan detaylı olarak değerlendirilmesi gerektiğini, nadir bir durum olsa dahi paylaşılmış psikotik bozukluğun da değerlendirme esnasında akılda tutulması gerektiğini düşündürmüştür.

Sonuç

Araştırmalarda paylaşılmış psikotik bozuklukta, birincil vakaların çoğunlukla kronik seyirli psikoz olduğu; ikincil vakaların ise çoğunlukla daha kolay ikna edilebilen, kapasitesi kısıtlı, pasif ve özgüveni düşük olan kişiler olduğu, çoğunlukla kardeşler, karı-koca ve anne-çocuk arasında görüldüğü belirtilmiştir. Bizim vakamızda da çekirdek ailenin sosyal açıdan izole olma durumu, çocuğun çekingen kişilik özellikleri, annenin işlevselliğindeki bozulma dikkat çekici bulgulardır. Çocuğun zarar görme hezeyanları tek bir alanda mevcut iken okul ortamı ve arkadaş ilişkilerindeki uyumu bozulmamıştır.

Anahtar Kelimeler

Folie a Deux, Paylaşılmış Psikoz, Cinsel İstismar

A Case of Folie a Deux who applies with Sexual Abuse Claim

Aim

Shared psychotic disorder is a disorder that occurs when there is close communication between the participants share the same delusions. It is called "folie e deux" when it is between two people, and "folie a famille" when it is between all family members. In this presentation, we will try to present a case of an 8-year-old girl brought to our judicial policlinic who applied to the court for sexual abuse by her father.

Method

The girl was in varying expressions in different interviews. It was observed that M.K.'s statements were inconsistent and similar with her mother's expressions, referring to her being touched by her father to her private areas, by putting drug inside the food on another sight and trying to poison her. It has been learned that in recent years the mother has markedly reduced contact with her aunt and grandmother, and that she often has concerns that her child may be sexually harassed. During the examination speech rate and increase in quantity, circumstantiality, reference thoughts and energy increase were observed on her mother and the mother was referred to an adult psychiatric clinic and treated with a psychotic bipolar disorder diagnosis.

Findings

In the researches, it has been reported that in the shared psychotic disorder, the primary cases are mostly chronic psychotic symptoms; secondary cases are often more easily persuasive, limited in capacity, passive and self-confident, mostly between siblings, husband-wife and mother-child. In our case, the social isolation of the family, the child's tragic personality traits, and the deterioration of the mother's function are remarkable findings.

Conclusion

In conclusion, this case suggests that parents should be assessed in detail in terms of psychiatry while assessing judicial cases, and shared psychotic disorder should be kept in mind during evaluation even in rare cases.

KeywordsFolie a Deux, Shared Psychosis, Sexual Abuse

Cinsel İstismar Sağlık Kuruluna Başvuran İntihar Girişimi/Düşüncesi Olan Olguların Değerlendirilmesi

Ahmet Sedat DÜNDAR1, İsmail ALTIN1, Özlem ÖZEL ÖZCAN2, Osman CELBİŞ1

1-İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, 2- İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Anabilim Dalı

Ahmet Sedat DÜNDAR / dr_asedat@hotmail.com / 05058265473

Amaç

İntihar; istemli olarak yaşama son verilmesi olup, kişinin özbenliğine yönelmiş bir saldırganlık hali olarak tanımlanmaktadır. Travmatik olaylar kişinin ruhsal dengesini bozup, dayanıklılığını azaltıp intihar gibi yıkıcı davranışlara yöneltmektedir. Travmatik olayların başında kişinin sevdiği kişileri kaybetmesi, ruhsal veya bedensel bir hastalığa yakalanma, cinsel saldırılar gibi şiddet olaylarının yaşanması gelmektedir. Bu çalışmada Cinsel istismar Sağlık Kurulu'na başvuran ve intihar girişimi/düşüncesi olan olguların incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Cinsel İstismar/ Saldırı Suçlarının Tespitine İlişkin Sağlık Kurulu'na 1 Ocak 2012-1 Haziran 2018 tarihleri arasında başvuran 144 cinsel istismar olgusu incelenerek intihar girişimi/düşüncesi olan olgular retrospektif olarak incelendi.

Bulgular

Önemli bir halk sağlığı sorunu olan cinsel saldırılar sonrasında, meydana gelen uzun süreli yıkımın; ruh sağlığının işlevselliğini bozacak derecede bozarak intiharlara neden olabileceği unutulmamalıdır.

Sonuç

İntihar girişiminde bulunan 16 olgunun 10'unun nitelikli 6'sının ise basit cinsel istismara uğradığı, 13 olgunun kurul kararınca ruh sağlığının bozulduğunun belirlendiği görüldü. Olguların 11'inin 18 yaşından küçük olduğu ve bu olgulardan 3'ünün erkek olduğu tespit edildi. Olguların en büyüğü 38 yaşında en küçüğü ise 11 yaşında olduğu belirlendi. Olgulardan 9'u intihar girişiminde(ilaç içerek) bulunurken 7'sinde intihar düşüncesi vardı. En erken gönderilenin olaydan 6 ay sonra en geç 96 ay sonra muayenesinin yapıldığı belirlendi. Failin yakınlık derecesine baktığımızda; 10'unun mağdurun arkadaşı, 2'sinin 1.derece, birinin 3.derece akrabası olduğu belirlendi. Olguların olay sonrası kurula başvurmadan önce yapılan psikiyatrik muayenelerinde 10 olgunun bir tanı aldığı, kurul değerlendirmesi sonrasında ise 13 olguya psikiyatrik bir tanı konduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler

Cinsel istismar, intihar, ruh sağlığı

Evaluation Of Substitutes/Thoughtof Suicide Substitutes For Sexual Abuse Health

Aim

Suicide, intentionally making an end of self-life, is defined as state of aggression that is directed to self-respect. Traumatic events, damaging mental healthy and decreasing resistancy, directed person to devastating treatments as suicide. The purpose of this work is examining the cases of attempt/intention of suicide those are applied to Sexual Assault Healthcare Commission.

Method

One hundred and forty-four cases of sexual abuses those are applied to İnönü University Medical Faculty Retaining Healthcare Commission of Sexual Abuses/Assaults between the dates January 1th 2012 and June 1st 2018, are examined and the findings are analized retrospectively as suicide cases.

Findings

It is seen that tenth of the sixteen suicide attempters experienced major sexual abuse and the rest six person experienced simple sexual abuse and thirteen persons are diagnosed as having mental disorders. It is seen that 11th of sexual abused persons are under the age of eighteen and 3rd of them are boys. The oldest of these person is 38 years old and the youngest is 11 years old. Nine of them attemp suicide by taking medicine and seven of them have a thought of suicide. The earliest coming victim is victim after 6 months and the latest coming victim is examined after ninety-six months later. When we look at the guilty's connection with victim, it is seen that 10 of the guilties are friends of the victims, 2 of them are first degree relatives an done of them is third degree relative of victim.

Conclusion

It must be recognized that after the sexual assaults as an important community health problem, the outcoming long term destructions can cause the devastation of functions of psychological health and lead to suicides.

Keywordssexual abuse,suicide, sanity

Cinsel İstismarın Çocuk Üzerine Etkileri ve Çözüm İçin Yapılması Gerekenler

Havva KARADENİZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Havva KARADENİZ / hkmumcu@yahoo.com / 538 9460046

Amaç

Cinsel istismar, psiko-sosyal gelişimini tamamlamamış ve yaşı küçük bir çocuğun bir erişkin tarafından cinsel doyum için kullanılmasıdır.

Yöntem

Çocuklukta cinsel istismara maruz kalma sıklığı %10–40 olarak bildirilmektedir. T.C. Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu ve UNICEF'in ortak yürüttüğü bir çalışmada (2010), 7-18 yaş arasındaki çocukların en az %10'unun bir tür cinsel istismara tanık olduğu, bu çocukların en az %1'inin pornografik materyale bakmaya zorlandığı ve en az %0.5'inin de dokunmak veya dokunulmak gibi bir cinsel davranışa zorlandığı belirtilmektedir.

Bulgular

Cinsel istismarın önlenmesi amacıyla erken çocukluk döneminden başlayarak çocuklar, ebeveynler, çocuklara bakım ve eğitim hizmeti verenler ve çocuklarla çalışan profesyoneller için bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır. Koruyucu tedbirler kapsamında çocuğun mağdur ve suç tanığı olduğu unutulmamalı ve gerekli hizmetler uzman bir ekip tarafından sunulmalıdır. Kovuşturma aşamasında çocuğun ifadesinin tekrar tekrar alınmasından kaçınılmalıdır. Cinsel istismara maruz kalan çocuklara rehabilitasyon hizmetleri sunulmalı ve çocukların hizmet aldıkları kurumdan kaçmalarının önlenmesi amacıyla çocukla birlikte program yapılmalıdır.

Sonuç

Ünal (2008), cinsel istismarın çocuk üzerinde dört olumsuz etkiyi aynı anda bıraktığına dikkat çekmektedir: zedelenmiş cinsellik, ihanet, acizlik ve damgalanma.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, Çocuk istismarı, Cinsel istismar

The Effects of Sexual Abuse on the Child and the Recommendations for the Solution

Aim

Child abuse is defined as the use of a young child who has not completed psychosocial development by an adult for sexual satisfaction.

Method

The incidence of sexual abuse in childhood has been reported as 10-40%. A study jointly conducted by the T.R Prime Ministry Social Services and Child Protection Agency and UNICEF (2010) found that at least 10% of children between the ages of 7-18 witnessed some type of sexual abuse, at least 1% of these children were forced to look at pornographic material and at least 0.5% were forced to have sexual behavior such as touching or being touched.

Findings

Ünal (2008) points out that sexual abuse leaves four adverse effects on the child at the same time: damaged sexuality, betrayal, powerlessness, and stigmatization.

Conclusion

In order to prevent sexual abuse, information should be given to children, parents, caregivers, and professionals working with children starting from early childhood. In the context of preventive measures, it should not be forgotten that the child is a victim and a criminal witness, and the necessary services must be provided by an expert team. During the prosecution phase, taking the child's statement repeatedly should be avoided. Rehabilitation services should be provided to children who have been exposed to sexual abuse and a program should be organized with the child to prevent her/him from escaping from the institution they are receiving services from.

KeywordsChild, Child abuse, Sexual abuse

Cinsel İstismarın Yasal Sürecinde Yer Alan Sistemlerin Nitelikleri
Figen PASLI
Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü
Figen PASLI / fpasli@gmail.com / 05325212525

Amaç

Bu bildiride çocuğa yönelik cinsel istismarın yasal sürecinde yer alan sistemlerin güçlü ve güçsüz yanları alanda görev yapan profesyonellerin değerlendirmesiyle aktarılacaktır.

Yöntem

Derinlemesine görüşmeler yoluyla çocuğa yönelik cinsel istismarın yasal sürecinde yer alan sistemlerde görev yapan profesyonellerin deneyim ve önerileri alınmıştır.

Bulgular

Belirtilen nedenlerle cinsel istismarın yasal sürecinde çocuğun öncelikli yararının gözetilerek korunması gerekir. Ancak sistemlerin her zaman çocuğun yararına işlemediği, hatta zarar verebildiği gözlenmektedir. Yinelenen öyküler, beden incelemeleri, görevlilerin olaya yaklaşımı, tutum ve davranışları, kurumlar arası iletişim ve eşgüdüm eksikliği, çocuğun ve ailenin sistemler içinde ve arasında örselenmesine neden olmaktadır.

Sonuç

Cinsel istismar açığa çıktıktan sonra çocuklar, sorgulama için polis merkezine, savcılığa; beden muayenesi ve kanıtların toplanması için adli tıp kurumuna; yargı sürecinde kendilerini savunacak avukatla görüşmek, bilgi, danışmanlık, tedavi ve destek almak için farklı sağlık ve sosyal hizmet kurumlarına gitmek durumundadır. Hukuk, sağlık, sosyal hizmet sistemleri gibi her sistem, birbirinden bağımsız, kendi sınırları içerisinde çalışmaktadır. Mağduriyet yaşayanlar açısından bu sınırların belirgin ve anlaşılır olması gerekir. Ancak hem sınırların bilinmemesi hem de çocuğun yararının yeterince gözetilmemesi durumları, savunmasız ve yaşadıklarına anlam vermede güçlük çeken çocukların sistemlerin yetersiz işleyişinden olumsuz etkilenmelerine neden olmaktadır. Sistemlerin yeterli ve etkili işlememesi cinsel istismara uğrayan çocuğun sistem içinde ikincil istismarına neden olmaktadır. Cinsel istismara uğrayan çocuklar ihtiyaç duyulan hizmetleri, empatik ve destekleyici tedaviyi alabilirlerse, sosyal sistemler etkili olarak işlerse, sistem iyileştirici katalizör işlevi görebilir. Bunların olmadığı durumlarda, sistemlerde yer alan profesyonellerle etkileşimde güçsüzlük, utanma, suçluluk duyguları gelişebilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Yasal süreç, ekolojik sistemler, ikincil istismar.

Qualities of The Systems In The Legal Process of Sexual Abuse

Aim

In this paper, the strengths and weaknesses of the systems involved in the legal process of child sexual abuse shall be referred to the professionals of the field

Method

Experiences and recommendations of professionals working on systems involved in the legal process of sexual exploitation of children through in-depth interviews.

Findings

After the sexual exploitation came out, the children went to the police center, the prosecutor's office for questioning; forensic medicine institution for the collection of body examinations and evidence; to consult with a lawyer who defends themselves in the judicial process, to go to different health and social service institutions to obtain information, counseling, treatment and support. Every system, such as law, health, social service systems, works independently and within their own boundaries. For the victims, these boundaries must be clear and understandable. However, both the lack of awareness of the boundaries and the inadequate supervision of the child's interests cause children who are vulnerable and unable to make sense of their existence to be adversely affected by the inadequate functioning of their systems. Inefficient and ineffective functioning of systems causes secondary exploitation of the child within the system.

Conclusion

For the reasons stated, in the legal process of sexual abuse must be protected taking into account the child's primary interests. However, it is observed that systems are not always for the child's benefit or even harming. Repetitive stories, body examinations, attitudes and behaviors of employees, inter-institutional communication and lack of coordination, are caused to harm to the child and family within and between all these systems.

Keywords: Legal process, ecologic systems, secondary exploitation.

Çizgi filmlerde çocukları suça sürükleyen örnekler

Osman KARA; Müzeyyen ALTUNBAY

Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Osman KARA / osman_kara20@hotmail.com / 05374888702

Amaç

Bu araştırmada çocuklar tarafından en çok izlenen çizgi filmlerde, çocukları suça sürükleyen unsurların (sözel ifade, davranış, eğilim, teşvik etme vb.) tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışma, karma yöntemle oluşturulmuştur. Nicel kısmını Giresun iline bağlı Merkez ilçesindeki yedi ilköğretim okulundan anket çalışması sonucunda elde edilen veriler oluşturmaktadır. Nitel kısmı ise doküman niteliğinde olan çizgi filmlerin (en yaygın izlenen) incelenmesi ve analiz edilmesi oluşturmaktadır.

Bulgular

Çocukların yaşam içerisinde tanıştığı ilk teknolojik aletlerden birisi televizyondur. Televizyonla tanışan çocuk televizyon içerisinde kendine yönelik hazırlanmış olan çizgi filmler ile etkileşime girmektedir. Çizgi filmler çocukların yaşamında önemli bir yer tutan eğlendirici ve eğitici bir unsurdur. Çocukların bu kadar yoğun etkileşime girdiği ve karakterini şekillendiren çizgi filmlerin sunduğu değer ve mesajlar önem arz etmektedir. Çalışmada çocuklar tarafından yaygın olarak izlenen çizgi filmlerin pek çok olumsuz rol model içerdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Çalışmada en çok izlenen çizgi filmlerin çocuklara sunduğu suç modelleri ve dolaylı olarak suça teşvikleri incelenmiş, bulgular "TÜİK Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri" ile ilişkilendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Çizgi film, örtük iletiler, Türkçe eğitimi, medya-çocuk ilişkisi, suça yönelim.

Examples of Directing Children to Crime in Cartoons

Aim

In this study, in the cartoons most watched by children, the elements that lead children to crime (verbal expression, behavior, tendency, encourage, etc.) intended to be determined.

Method

The study was formed by a mixed method. The quantitative part of the data is the result of the questionnaire study from seven primary schools in the central district of Giresun province. The qualitative part forms the examination and analysis of the document-value cartoons (most commonly watched).

Findings

Crime models offered to children by the most watched cartoons in the study and indirect incitement to crime were investigated and the findings were correlated with "Statistics of Children Coming to or from Turkish Statistical Institute Security Unit".

Conclusion

One of the first technology tools that kids have ever met in their lives is television. The child who meets the television interacts with cartoons prepared for himself in the television. Cartoons are an entertaining and educational element that holds an important place in children's lives. Values and messages provided by cartoons that children engage in so much interaction and shape their character are important. The study has reached the conclusion that cartoons, which are widely watched by children, contain many negative role models.

Keywords Cartoons, implicit messages, Turkish education, media-child relationship, criminal orientation

Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarın Yasal Sürecinde Sistemlere Yönelik Model Önerisi
Figen PASLI

Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü
Figen PASLI / fpasli@gmail.com / 05325212525

Amaç

Çocuğa yönelik cinsel istismarın yol açtığı sorunlarla baş edebilmek yetişkinler için bile zordur. Bu travmatik olayın en az hasarla atlatılabilmesi için sorunun çok boyutlu ele alınması zorunludur.

Yöntem

Bu çalışmada, cinsel istismarı uğrayan çocuklar, onların ebeveynleri ve alanda çalışan profesyonellerin değerlendirme ve gözlemlerine dayanarak çocuğa yönelik cinsel istismar sürecinde mikro, mezzo, ekzo ve makro düzeydeki müdahale önerileri geliştirilmiştir.

Bulgular

Bu bildiride bir cinsel istismar olgusu ile ilgili il düzeyinde "vaka yönetimi" modeli ve ekolojik sistem yaklaşımı çerçevesinde dört düzeyli müdahale önerileri paylaşılacaktır.

Sonuç

Çocuğa yönelik cinsel istismar, çocuğun bireysel özelliklerinden daha çok etkileşim halinde olduğu sistemlerden kaynaklanan olgudur. Sosyal hizmet uygulamalarında cinsel istismara uğrayan çocuğa yönelik müdahalelerde bütüncül bakış açısıyla, çocukla doğrudan ya da dolaylı olarak etkileşimi olan, mikro, mezzo, ekzo ve makro çevrelerin de değerlendirilmesi gereği vardır. Çocuğa yönelik cinsel istismar sürecinde yer alan sistemlerin çocuğu ikincil istismara uğratmaması zorunludur. Bunun için mevzuata yönelik düzenlemelere gereksinim vardır. Aynı zamanda var olan sistemlerin yapılması, profesyonellerin işlevinin de değerlendirilmesiyle etkili ve verimli müdahalelere gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler

Mikro, mezzo, ekzo, makro düzey müdahaleleri, vaka yönetimi, ekolojik sistem yaklaşımı

MODEL RECOMMENDATIONS FOR THE SYSTEM IN THE LEGAL PROCESS OF CHILD SEXUAL ABUSE

Aim

It is difficult for adults to cope with the problems caused by sexual abuse towards the child. In order for this traumatic event to be overcome with minimal damage it is necessary to deal with the problem in a multidimensional way.

Method

In this study, micro, mezzo, exo and macro level intervention proposals for child sexual abuse were developed based on the evaluations and observations of the children who were sexually abused, their parents and the professionals working in the field.

Findings

Sexual abuse towards the child is the result of systems that interact more with the child's individual characteristics. There is a need to assess micro, mezzo, exo, and macro environments that directly or indirectly interact with children, with a holistic view of interventions for the child experiencing sexual abuse in social work practices. Systems involved in the sexual exploitation process for the child are not required to cause secondary exploitation of the child. Legislative arrangements are needed for this. At the same time, the structuring of existing systems requires effective and efficient interventions by evaluating the function of the professionals.

Conclusion

In this paper a four-level intervention recommendation in the framework of ecological system approach and the "case management" model at the provincial level with regard to a sexual abuse case will be shared .

Keywords: micro, mezzo, exo and macro level interventions, case management, ecological system approach

Çocuğa yönelik şiddeti önleme programlarında eğitim bileşeninin zenginleştirilmesi için program tasarımı modeli kullanılması
Giray KOLCU1, Kurtuluş ÖNGEL2, Cüneyt Destan CENGER3

1-Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Eğitim ve Bilişimi ABD, Isparta, Türkiye 2-Kâtip Çelebi Üniversitesi Aile Hekimliği ABD, İzmir, Türkiye 3-İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp ABD, İstanbul, Türkiye
Cüneyt Destan CENGER / dr.cenger@gmail.com / 05369542509

Amaç

Çalışmamızda program tasarımı modellerinden birinin (Kern'in 6 Basamağı) çocuğa yönelik şiddeti önleme programlarında eğitim bileşeninin zenginleştirilmesi için kullanılabilirliğinin tartışılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmamız niteliksel araştırma deseninde döküman analizi olarak tasarlanmıştır. Çalışma kapsamında tıp eğitimi alanında sıkça kullanılan Kern'in 6 basamağı ile program tasarımı yönteminin çocuğa yönelik şiddeti önleme programlarındaki yeri bir adli tıp uzmanı, iki tıp eğitimcisi ve bir aile hekimliği uzmanından oluşan bir grup tarafından değerlendirilmiştir. Grubun önerileri dikey sütunda kern'in 6 basamağı, yatay sütunda ise çocuğa yönelik şiddeti önleme programlarındaki eğitim bileşeni olacak şekilde bir matris üzerinden değerlendirilmiştir.

Bulgular

Çocuğa yönelik şiddeti önleme programı kapsamında geliştirilen projelerin amacına ulaşmasında etkin eğitim önemli bileşenlerden biridir. Bir proje içerisindeki eğitim bileşeni için etkin eğitim verilebilmesi ve eğitim etkinliğinin değerlendirilebilmesi için program tasarımı modellerinden faydalanılmasının uygun olacağı kanaatindeyiz.

Sonuç

Çalışmamızda Kern'in 6 Basamağı dikey sütunda, çocuğa yönelik şiddeti önleme programlarındaki eğitim bileşeni yatay sütunda yerleştirilmiştir. Problemin tanımlanması basamağı için öncelikle eğitimin hangi probleme odaklanacağını tanımlanmasının uygun olacağı belirtilmiştir. Amaçlar ve hedefler için eğitimin amaç ve hedefinin net olarak tanımlanması, eğitim stratejileri için eğitim için uygun eğitim stratejisinin belirlenmesi, implamantasyon için eğitimin bir program (müfredat) haline dönüştürülmesi, değerlendirme ve geribildirim için eğitimde uygun ölçme değerlendirme yöntemi belirlenmesi ve eğitimin program değerlendirme modeline göre değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler

çocuğa yönelik şiddet, eğitim, program tasarımı

Use of the program design model to enhance the educational component of the child prevention programs for the child

Aim

The aim of our study was to discuss the availability of one of the program design models (Kern's 6 Steps) for enriching the educational component in the anti-violence programs for children.

Method

Our study was designed as a document analysis in a qualitative research. Within the scope of the study, Kern's 6-step program design method, which is frequently used in the field of medical education, has been evaluated by a group consisting of a forensic specialist, two medical educators and a family medicine specialist in the program for prevention of violence against children. The group's assessment was based on a matrix of 6 columns of KERN in the vertical column and a horizontal component in the horizontal column as a training component in the prevention programs for children.

Findings

In our study, Kern's 6 Steps was placed in the vertical column, educational component in the anti-violence program for children was placed in the horizontal column. For the first step definition of the problem, it was stated that it would be appropriate to identify which probing focuses first of the training. Identification of the purpose and objective of the training for the objectives and targets, determination of the appropriate training strategy for the training for the training strategies, transformation of the training for the implantation into the curriculum, evaluation of the appropriate evaluation method for the evaluation and feedback and evaluation of the training according to the program evaluation model.

Conclusion

Effective education in achieving the goals of the projects developed within the scope of the anti-violence program for the child is one of the important components. We believe that effective training can be provided for the training component in a project and that program design models can be used to assess the effectiveness of the training.

Keywords: violence against the child, education, program design

Çocuk evlerinde kalmakta olan çocuklara yönelik istismarı önleyici mahremiyet eğitimi programı ve sonuçları

Bedia Ferhan KIRIŞ1

MUTLU YUVA DERNEĞİ1

Bedia Ferhan KIRIŞ / ferhankiris@gmail.com / 05493883900

Amaç

Bu çalışmada, Çocuk Evlerinde kalmakta olan ve travmatik deneyimi olan çocuklara kapsamlı mahremiyet ve istismardan korunma eğitimi vererek, çocukların kendilerini korumaları ve birbirlerinin mahremiyetlerini ihlal etmelerinin önlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışma kapsamında Mutlu Yuva Derneği desteği ile açılan çocuk evlerinde kalmakta olan çocuklar yaş düzeylerine göre gruplara ayrılmıştır. Amerikan Oyun Terapileri Derneği'nin cinsel istismar konulu eğitimi baz alınarak eğitim programı oluşturulmuştur. Eğitim; mahremiyet, beden algısı, vücudun özel alanlarını tanımlama, istismardan korunma, yardım isteyebilme ve sır kavramlarını kapsamaktadır. Hazırlanan program görsel materyaller kullanılarak sunum yöntemi ile anlatılmıştır. Çalışma sonrasında evlere yaş gruplarına göre etkinlik gönderilmiş, grup içinde de pekiştirici etkinlikler uygulanmıştır. Eğitim programı öncesinde ve sonrasında çocuklarla ilgili bilgiler bakım elemanlarından görüşme yöntemi ile edinilmiştir.

Bulgular

Çalışma sonucu, çocuklara verilen eğitimin çocukların farkındalıklarını arttırdığı ve mahremiyet algılarını geliştirdiği gözlemlenmiştir.

Sonuç

Çalışmaya 17 kız, 13 erkek olmak üzere toplam 30 çocuk dahil edilmiştir. Çocukların yaş gruplarına göre sayıları 7-10 yaş arası 17 çocuk, 10-13 yaş arası 8 çocuk, 5-7 yaş arası 5 çocuk olarak ayrılmıştır. Çalışma sonrası bakım personeli ile yapılan görüşmelerde 5-7 yaş çocukların, arkadaşlarına dokunmak, bakmak isteme ve buna dönük oyunlar kurgulama eğilimlerinde azalış olduğu, tuvalet ve banyoda kendi mahremiyetlerine daha çok özen gösterdikleri ifade edilmiştir. 7-10 yaş arası çocuklardan özellikle başkalarının mahremiyet alanlarına müdahaleci tutumu olan 7 çocuktan 4'ü nün bu durumlarının tamamen ortadan kalktığı diğer 3 çocukta ise azaldığı bilgisi edinilmiştir. 10-13 yaş arası çocuklarda da özellikle bireysel öz bakımlarının gerektirdiği mahremiyete özen gösterdikleri bilgisi alınmıştır.

Anahtar Kelimeler

cinsel istismar, çocuk, mahremiyet, beden, eğitim, çocuk evleri

An implement of a training program about privacy and protecting from sexual abuse for the children under cared in Child Houses

Aim

In this study by giving a structured training program, It is purposed to ensure the children to protect themselves and to get them aware of privacy. So, They could be more respectful for their own privacy and the others'.

Method

The children ,who are under care by government in Child Houses, are included in this study. Firstly, They were seperated in age- groups. A training program which is based on a workshop program of American Play Therapy Association was structured. This program includes the definitions of "privacy, sense of body, special parts of body, protecting from sexual abuse, help request and secret". The program was given with visual materials by using presentation methods. Before and after program informations about children were learned from care givers in an interview.

Findings

30 children were included in this study. 17 of them are female and 13 are male. 17 of them are aged 7-10; 8 children are aged 10-13; 5 children are aged 5-7. After the training program, behaviors including "touch others, look others' special parts of their bodies, playing with these activities" were decreased. 4 children from aged 7-10, who had intrusive attitude to others' privacy, were completely gave up this. 3 of them decreased their intrusiveness. And the children aged 10-13 were seen that they are more careful about their privacy in their self care.

Conclusion

According to the results of this study, training on privacy and protecting sexual abuse is increasing the awareness of children and support them in development of privacy sense

Keywords: sexual abuse, children, training, privacy

Çocuk evliliklerinde gölgede kalmış bir konu olarak "çocuk damat": bir olgu sunumu
Hasan Ali GÜLER, Fatih Hilmi ÇETİN, Serhat TÜRKOĞLU
Selçuk University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry
fatih hilmi çetin / fatihhilmicetin@gmail.com / 05079467799

Amaç

On sekiz yaşın altında yapılan evlilikler erken evlilik olarak nitelendirilmektedir ve bu evlilikler kızlarda erkeklere göre daha fazla görülmektedir. 2016 yılında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan bir araştırmada 18 yaşından önce evlilik oranı kadınlarda %28,2, erkeklerde ise %5,6 olarak bulunmuştur. Dünya genelinde araştırmalar incelendiğinde ise bu oranın İngiltere ve Fransa'da %10 olduğu görülürken Nijer'de ise %75 e ulaştığı görülmektedir [1, 2].

Yöntem

Ülkemizde Türk Medeni Kanunu'nun 124. Maddesine göre 17 yaşını doldurmadan önce kişiler evlenemezken, hakim olağanüstü durumlarda 16 yaşını dolduran kişilere izin verebilmektedir. Erken yaşta evlilikler "çocuklara" ciddi sorumluluklar yüklemekte ve hem psikopatoloji hem de genel tıbbi duruma bağlı bir bozukluk açığa çıkmasında bir risk faktörü olmaktadır [3].

Bulgular

Bu sunumda erken yaşta evlilik izni için tarafımıza yönlendirilen 16 yaşında bir erkek ergen olgudan yola çıkarak, çocuk damat fenomeninin epidemiyolojisi ve psikiyatrik açıdan sorunlarının tartışılması amaçlanmıştır.

Sonuç

Ülkemizde erken evlilik öncesi değerlendirilen hastaların sosyodemografik bilgilerinin paylaşıldığı çalışmalar "çocuk gelin" sorununa dikkat çekmektedir. 2012 yılında yapılan bir çalışmada erken evlilik için başvuran 26 olgunun tamamının kız olduğu bildirilmiştir [4]. Ancak "çocuk damat" konusu da ülkemiz için ele alınması gereken konulardan biridir. Çünkü erken evliliğe bağlı birçok sağlık sorunu açısından risk altında olan bir "çocuk gelin" in; ergenlik dönemi içinde bulunan bir erkek ile evlendiğinde, bu sorunlar için risk artışı olması beklenen bir sonuçtur. Bilgimize göre literatürde "çocuk damat" konusunu ele alan herhangi yazı bulunmamaktadır.

Anahtar Kelimeler

çocuk damat, çocuk ruh sağlığı, çocuk evlilik

"Child groom" as a subject to the shadow in children's marriage: a case report

Aim

Marriages under the age of eighteen are defined as early marriage, and these marriages are more common in girls than in boys. In a research conducted by the Statistical Institute of Turkey in 2016; The marriage rate before the age of 18 was found to be 28.2% for women and 5.6% for men. When the researches are examined globally, it is seen that this ratio is 10% in England and France, while it reaches 75% in Niger [1, 2].

Method

According to Article 124 of the Turkish Civil Code in our country; While people can not get married before they reach age 17, the judge can allow people who have reached 16 years of age in extraordinary circumstances. Early marriages have serious responsibilities for "children" and are a risk factor for both psychopathology and disorder associated with general medical condition [3].

Findings

Studies in which sociodemographic information of patient is shared who are evaluated before the early marriage in our country draw attention to the problem of "child bride". In a study conducted in 2012; it was reported that all of 26 cases who applying for early marriage were girls [4]. However, "child groom" is one of the topics that should be addressed for our country. Because; a "child bride" who is at risk for many health problems related to early marriage; when marrying a man who is in puberty an increase in risk for these problems is an expected outcome. According to our knowledge, there are no articles in the literature dealing with "child groom".

Conclusion

In this presentation, we aimed to discuss epidemiology and psychiatric problems of child groom phenomenon, based on 16 year old male adolescent case who referred to our clinic for permission to early married.

Keywordschild groom, child mental health, child marriage

Çocuk Hakları İhlali Olarak 'Adölesan Gebelikleri'
Berfin ORDU1, Ela YİĞİT2

1. Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği (SGDD- ASAM), Güneydoğu Mobil Ekip, UNHCR Projesinde Sosyal Çalışmacı; 2. Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği (SGDD- ASAM), Çocuk ve Aile Destek Merkezi, UNICEF Projesinde Çocuk Koruma Sorumlusu
Berfin ORDU, Ela YİĞİT / berfnordu@gmail.com , elayigit32@gmail.com / 0546 626 0952- 0539 485 5392

Amaç

Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Adölesan dönemini 10-19 yaş aralığı olarak tanımlamaktadır. Adölesan gebeliği ise bu yaş aralığındaki gebelikleri ifade eder. Her yıl dünya genelinde 15-19 yaş aralığındaki 18 milyon kız çocuğu doğum yapmaktadır. TÜİK 2016 verilerine göre Türkiye'de ise her bin kadından 24'ü adölesan dönemde doğum yapmaktadır. Bu denli yüksek rakamlarla ifade edilen ve hak ihlali olarak tanımlanabilecek toplumsal sorunun, risk etmenleri göz önünde bulundurularak çözüm önerileri üzerine odaklanılmıştır. Adölesan gebelerle sık karşılaşılan, doktor, hemşire, rehber öğretmeni, sosyal hizmet uzmanı gibi profesyonellerin bu soruna karşı koruyucu, önleyici, iyileştirici çözümler bulabilmeleri için multidisipliner çalışmanın önemini vurgulamak çalışmanın temel amacıdır.

Yöntem

Bu çalışmada, adölesan gebelik ile ilgili literatür taraması yapılmış, çalışılan sahadan elde edilen deneyimlerden yola çıkılarak, hak ihlali olarak tanımladığımız adölesan gebelerin sorunlarına ilişkin çözüm önerileri getirilmiştir.

Bulgular

Adölesan gebelikler birçok riski beraberinde getirmektedir. Gebelikte düşük riski, erken doğum ve anemi gibi riskler söz konusu olabilmekte hatta adölesan gebelikleri ölüme varan sonuçlar doğurabilmektedir. Ayrıca adölesanın eğitim hayatının sonlanması, toplumsal cinsiyete dayalı şiddete maruz kalmasında psiko-sosyal gelişimini etkileyen risk etmenleri arasındadır. Yürüttüğümüz saha çalışmalarında, adölesan dönemdeki çocukların, dönemin özelliklerine dair yeterli bilgi sahibi olmadığı gözlemlenmiş ve mevcut eğitim sisteminde boşluklar görülmüştür. Ayrıca adölesan ebeveynlerin bilgilendirilmesi, anne ve çocuk için koruyucu önleyici çalışmaları artırılması gerekmektedir.

Sonuç

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde de belirtildiği üzere her çocuğun, yaşama, gelişme, katılım, eğitim gibi hakları bulunmaktadır. Adölesan gebelerin birçok hakkı ihlal edilmekte, ihlallerin önüne ancak güçlü bir multidisipliner yaklaşım ve sosyal hizmet perspektifi ile geçilebilecektir. Mikro düzeyde ergenlik çağındaki çocuklarla bu çağın özelliklerini ve sahip oldukları hakları içeren atölye çalışmaları düzenlemek ve bu atölyeleri yaygınlaştırmak; mezo düzeyde okul yönetimini, okul aile birliğini de sürece dâhil ederek interaktif çalışmalar yapmak; makro düzeyde ise farkındalık yaratmak ve eğitim sistemindeki mevcut eksiklikleri kapatmak adına politika üreticileri ile işbirliği yapmak, mevcut sorunun çözümünde etkili olacaktır.

Anahtar Kelimeler

Adölesan Gebe, multidisipliner yaklaşım, çocuk hakları

Adolescent Pregnancy As a Violation Of The Rights Of The Child

Aim

WHO defines the Adolescence period as the 10-19 age range. Adolescent pregnancy refers to pregnancies in this age range. Every year, 18 million girls are giving birth in the world. TÜİK According to the 2016 data in Turkey to 24 out of every thousand births in the period of adolescent. This problem has focused on solution proposals, taking into account the risk factors. The main aim of the study is to emphasize the importance of working with multidisciplinary professionals such as doctors, social workers etc. to find preventive, preventive and remedial solutions against this problem.

Method

In this study, the literature about adolescent pregnancy was searched and the solutions obtained about the problems of the adolescent genders which we defined as infringement were suggested by going through the experiences obtained from the working field.

Findings

Adolescent pregnancies brings many risks with it. There are possible risks in pregnancy; risk of dropping baby, premature birth, anemia and moreover adolescent pregnancies can result in many deaths. Also the end of educational life of adolescent, being exposed to sgbv are risk factors that affect their psychosocial improvements. In social works that we carry out, it was observed that the children who are in adolescent period haven't enough information about features of it and also it was seen that there are gaps in the existing educational system. It is necessary to inform adolescent families and to increase protective and preventive studies for mother and children.

Conclusion

it is expressed in convention on the Right of Children, every child has the rights of life, growing etc. Many rights of adolescent pregnant are violated, infringements can be simply prevented by strong multidisciplinary approachment and social work perspective. conducting micro, mezo and macro level studies will be effective in solving the problem.

Keywords Adolescent pregnants, multidisciplinary approachment, children rights.

Çocuk Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Bağlamında Eğitim Unsurlarına Genel Bir Bakış
Erdem HAREKET1

1:Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yahşihan/KIRIKKALE
Erdem HAREKET / erdemhareket@gmail.com / 05340193006

Amaç

Çocuk haklarının korunması, bu hakların geliştirilmesi ve hak sahipleri olarak çocuklara uygun yaklaşımlar ve etkili araçlar ile öğretilmesinde eğitim-öğretim unsurlarının büyük rolü bulunmaktadır. Bu unsurlar ise eğitim ortamı olarak okul, okul idarecileri, öğretmenler, öğrenciler, veliler, diğer okul personeli, okul yönetimine ilişkin mevzuatlar, öğretim programları ve ders kitapları olarak belirtilebilir. Bu noktada belirtilen unsurlar eğitim ortamlarının fiziki imkânları, teknik donanımları ve güvenlilik düzeyi başta olmak üzere, okul idarecilerinin okul yönetimi politikaları, mevcut disiplin uygulamaları, çocuk ve çocuk haklarına yönelik yaklaşımları, öğretmenlerin çocuk haklarına yönelik tutumları, farkındalık durumları ve sınıf içi uygulamalarında çocuk haklarının dikkate alınma durumları, velilerin çocuk haklarına ilişkin farkındalıkları ve tutumları, çocukların kendi haklarına yönelik algı, tutum ve farkındalık durumları, öğretim programlarında ve ders kitaplarında çocuk haklarına yer verilme durumu gibi konular ile detaylandırılabilir. Bu çalışmada, çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi noktasında eğitim-öğretim unsurlarının mevcut durumuna ışık tutulması ve bu doğrultuda bu unsurlara ilişkin eleştirel yaklaşımla bazı değerlendirmelerin yapılması ve önerilerin sunulması amaçlanmıştır.

Yöntem

Nitel araştırma yaklaşımında dizayn edilen bu araştırma bir alanyazın incelemesidir. Bu çerçevede, eğitim-öğretim unsurlarının çocuk hakları açısından durumuna ışık tutan ve bu doğrultuda argümanlar sunan akademik nitelikli dokümanlar bu araştırma kapsamında incelenmiştir.

Bulgular

Ulaşılan bu tespitlere dayalı olarak araştırma sonucunda, çocuk haklarının eğitim ortamlarında daha nitelikli bir konuma ulaştırılması, bu haklara uygun ortamların yaratılması ve eğitim unsurlarının çocuk hakları konusundaki mevcut durumlarının geliştirilmesine yönelik olarak bazı öneriler geliştirilmiştir.

Sonuç

Araştırmada, çocuk haklarının korunması, geliştirilmesi ve çocuklara ve diğer eğitim paydaşlarına etkili yaklaşımlarla öğretilmesi noktasında eğitim-öğretim unsurlarının ciddi sorunlarını ve eksikliklerini işaret eden argümanlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk hakları, çocuk haklarının korunması ve geliştirilmesi, çocuk hakları ve eğitim

An Overview of the Educational Elements in the Context of the Protection and Development of Children's Rights

Aim

Educational elements have great importance in the protection of children's rights, the development of these rights and the training of them with appropriate approaches and effective tools to children. These elements can be indicated as educational environment, administrators, teachers, students, parents, other personnel, management legislation, curriculum and textbooks. These educational elements can be elaborated with some subjects; the physical facilities, technical equipment and safety conditions of educational environments, the school management policies of administrators, current disciplinary practices, the approaches to child and children's rights, the teachers' attitudes and awareness towards this rights, the situations in which children's rights are considered in classroom practices, the awareness and attitudes of the parents on the children rights, the perceptions, attitudes and awareness of children about their own rights and the status of children's rights in curriculum and textbooks. In this study, it is aimed to sort out the current state of educational elements in terms of protection and development of children's rights and to evaluate them with critical approach and to present some suggestions about these elements in this direction.

Method

The study designed with the qualitative research approach is a review of literature. So, the academic documents offering arguments and remarking on the situation of education and training in terms of children's rights in this direction was investigated.

Findings

In this study, some arguments which point to the serious problems and deficiencies of educational elements in terms of protecting and developing children's rights and teaching them to children with effective approaches and other education stakeholder have been revealed.

Conclusion

Consequently, some suggestions have been offered for the attaining of children's rights to more qualified position in the educational environments and the improvement of the current conditions of the educational elements on children's rights.

Keywords Children's rights, protection and development of children's rights, children's rights and education

Çocuk İstismarı ve İhmali - Kardeşini Doğurmak Kitap İncelemesi
Fadimana KÜÇÜK
Hacettepe Üniversitesi Okul Öncesi Eğitimi Anabilimdalı Lisans 3.Sınıf Öğrencisi
Fadimana KÜÇÜK / fadimanakk@gmail.com / 05349484133

Amaç

Çocuk ihmal ve istismarı geçmişten günümüze devam eden evrensel bir sorundur. Çocukların temel gereksinimlerinin karşılanamaması ve fiziksel,cinsel ve duygusal istismara maruz kalma durumudur. Çocuk ihmal ve istismarının, çocuğun gelişiminde önemli miktarda olumsuz etkisi vardır. Bu çalışmanın amacı ülkemizde çocuk ihmal ve istismarını konu edinen,Türkiye'de ensest gerçeğini açıklayan Araştırma/İnceleme kategorisinde bulunan Büşra Sanay'ın 'Kardeşini Doğurmak' isimli kitabı incelemektir.

Yöntem

İnceleme detaylı olarak devam etmektedir.

Bulgular

Çalışma sonlanmamış olup, kitabın incelemesine devam edilmektedir. Ancak yapılan ilk okumalarda kitabın ele aldığı konuyu farklı bakış açıları ile incelendiği ve okura verilmek istenen mesajın açıkça verildiği görülmüştür. Kitapta cinsel istismara maruz kalan çocuklara neler yapmalıyız sorusuna yanıt niteliğinde röportajlar bulunduğundan çocukla çalışan,çocuklarla birlikte olan olmayan herkese, aynı zamanda ülkemizin ve dünyanın acı gerçeğini fark edip bilinçlenmek, daha çok konuşabilmek ve sesimizi duyurabilmek için herkese Kardeşini Doğurmak kitabını tavsiye ediyorum. Büşra Sanay'a bizi gerçeklerle buluşturduğu için ve çocuklara umut ışığı olduğu için sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Sonuç

Çalışma yazarı Büşra Sanay, kitabın ismi Kardeşini Doğurmak ve kitabın yazılma amacı Türkiye'de ensesti; ensest mağdurları, sosyologlar, ilahiyatçılar, hukukçular, eğitimciler, psikologlar, adli tıpçılar gibi geniş kapsamlı kitlede inceleyerek konuşulmaktan çekinilen bu konuyu açıklığa kavuşturmak. Kitabın editörü Aslı Güneş, basım yılı 2018, basım yeri İstanbul'dur. ISBN 978-605-09-4999-5 , sayfa sayısı 370 , yayınevi Doğan Kitap ve satış fiyatı 29 Türk Lirasıdır. Kitabın dil yapısı ve anlatımı açık, anlaşılırdır. Kullanılan terimlerin açıklamaları yapılmıştır. Yazarın üslubu hedeflenen okuyucu kitlesi için uygundur. Dil etkili kullanılmış olup metin içinde tablo ve çizelgelere yer verilmiştir. Kitap ismi dikkat çekici olup anlatılan konu ile alakalıdır. Kitaptaki röportajlar sayesinde ele alınan konu kavramsal olarak farklı alanlardan uzmanlarla açıklanmıştır. Kitapta ensest mağdurlarının röportajları hassasiyet gösterilerek isimleri verilmeden paylaşılmış olup, gerçek hayat hikayeleriyle olayın önemini kavramaya yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler

Çocuk ihmal ve istismarı, ensest

Child Abuse and Neglect - ' Kardeşini Doğurmak' Book Review

Aim

Child neglect and abuse is a universal question that continues on a daily basis. It is the inability to meet the basic needs of children and exposure to physical, sexual and emotional abuse.The aim of this child in our country that deals with the study of neglect and abuse, incest, explaining the fact that Turkey Research / Study category at the Büşra Sanay's 'Kardeşini Doğurmak' book is to examine.

Method

No method used.

Findings

Büşra Sanay author of the book, the book's name'Kardeşini Doğurmak.The editor of the book, Aslı Güneş, is published in the year 2018, Istanbul. ISBN 978-605-09-4999-5, page number 370, publishing house Doğan Kitap and the selling price is 29 Turkish Liras. The language structure and the narrative of the book are clear and understandable. Explanations of terms used are made. The style of the author is suitable for the targeted audience size. The language is effectively used and tables and schedules are included in the text. The name of the book is remarkable and is relevant to the subject described. The subject covered by the interviews in the book is conceptually explained by experts in different fields.

Conclusion

The study has not been finalized and the review of the book continues.I would advise anyone who is working with children, who is not with children, and who is aware of the painful truth of our country and the world at the same time, to be conscious, to speak more and to hear our voice, as well as to answer questions about what should be done to children exposed to sexual abuse in the book. I would like to extend my sincere thanks to Büşra Sanay for bringing us the facts and for being a hope light for children.

KeywordsChild neglect and abuse, incest

Çocuk İstismarı ve İhmali Hakkındaki Bir Sempozyumdaki Katılımcıların Çocuk İstismarı ve İhmali Farkındalık Düzeyleri
Gülseren PAMUK1, Elif ÇETİN1, Esra Meltem KOÇ1, Asya Banu BABAOĞLU2, Funda İfakat TENGİZ3

1-Izmir Katip Celebi University School of Medicine, Department of Family Medicine 2- Izmir Katip Celebi University School of Medicine. Department of Public Health 3- Izmir Katip Celebi University School of Medicine. Department of Medical Education
Gülseren Pamuk / drgulpmk@gmail.com / 553 626 25 96

Amaç

Bu çalışmanın amacı, eğitimin katılımcıların bilgi ve farkındalık üzerindeki etkisini değerlendirmektir.

Yöntem

Katılımcılara eğitim öncesi ve sonrası 7 sorudan oluşan sosyodemografik veri anketi ile 20 sorudan oluşan Çocuk İstismarı ve İhmal Farkındalığı Ölçeği uygulanmıştır.

Bulgular

Ülkemizde çocuk istismarı ve ihmal her geçen gün artmaktadır. Sağlık çalışanlarına bu konuda farkındalık ve bilgi düzeyini yükseltmek için düzenli eğitimler verilmelidir.

Sonuç

4.8 idi. Ölçeğin eğitim öncesi ve sonrası puanları kadınlarda anlamlı olarak yüksekti ($p = 0,023$, $p = 0,013$). Farkındalık düzeyi eğitimden sonra önemli ölçüde artmıştır ($p = 0,039$) Ölçeğin eğitim öncesi ortalama skoru 83.1 ± 6.1 , eğitim sonrası ortalama skoru 84.4 ± 6.9 'dur. Çalışmaya anketi eksiksiz dolduran 63 katılımcının verileri alınmıştır. Katılımcıların % 75' i kadındı. Yaş ortalaması 25.6 skoru 84.4 ± 6.9 'dur.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, İstismar, ihmal

Levels of Child Abuse and Neglect Awareness of Participants in a Symposium on Child Abuse and Neglect

Aim

The purpose of this study is to assess the impact of the training over knowledge and awareness among participants

Method

The sociodemographic data survey consisting of 7 questions and the Child Abuse and Neglect Awareness Scale consisting of 20 questions were applied to the participants before and after the training.

Findings

4.8 years. The pre and post-training scores of 63 participants who filled the questionnaire completely. %75 of them were women. The mean age was 25.6 ± 6.9 and the mean post-training score was 84.4 ± 6.9 . Scores of scale were significantly higher in women ($p=0,023$, $p=0,013$). The awareness level was significantly improved after training. ($p=0,039$) The mean pre-training score was 83.1

Conclusion

Child abuse and neglect are increasing day by day in our country. Regular trainings should be given to health workers to raise awareness and level of knowledge about this subject.

Keywords Child, abuse, neglect

Çocuk istismarı ve ihmalinin tıbbi açıdan değerlendirilmesi

Betül DİKTEPE(1) Neslinur ASLAN(1) Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü Adli hemşirelik/ebelik yüksek lisans öğrencisi

Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü Adli hemşirelik/ebelik yüksek lisans

Betül DİKTEPE / diktepebetul@gmail.com / 05419598774

Amaç

Çocuk istismarı; tıbbi, hukuki, sosyal yönleri olan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Toplumda çocuğa yönelik kötü davranma, ihmal ve istismar çoğu kez inkar edilebilmekte ya da görmezlikten gelinebilmektedir. Sağlık profesyonelleri buldukları özel konum ve mesleki eğitimleri nedeniyle başkalarının göremediği ya da fark edemediği diğer sorunlarda olduğu gibi çocuk istismarı ve ihmali de mesleki duyarlılık ve farkındalıkları sonucunda sorunu görebilme ve önlemeyebilmede uygun pozisyonadırlar. Sık görülen ve önemli bir sağlık sorunu olmasına karşın, tanısında ve ilgili uzmanlık dallarıyla işbirliğinde çoğu kez yetersizliklerle karşılaşmaktadır. Travma ancak çok ciddi boyutlarda olduğunda çocuk istismarı düşünülmektedir. Günümüzde son derece önemli olan çocuk istismar ve ihmal olgularının tespit edilmesi, tanıya ulaşılması, tedavi edilmesi delillerin tespit edilerek gerekli adli süreçlerin başlatılması konusunda sağlık çalışanlarının bilgi, davranış ve konuya farkındalıklarının artırılması amaçlanmıştır. Bu yazıda günümüzde oldukça önemli toplumsal boyutu olan çocuk istismarı ve ihmalinin değerlendirilme ve yönetimi son bilgiler ışığında gözden geçirilmiştir.

Yöntem

Literatür taraması yapılarak derleme hazırlanmıştır.

Bulgular

.

Sonuç

.

Anahtar Kelimeler

çocuk istismarı, adli vaka, tıbbi değerlendirme

Medical evaluation of child abuse and violation

Aim

Child abuse is an important public health problem with many medical, legal and social aspects .In society bad behaviors neglect and abuse aimed at the child are most of the time ne deniaedor ignored. Health professionols can sec or recognize situations that athers cannot sec or recognize because of their speciol position and vocational trainingi they are in a position to beable to sec and pre vent the problem as a result of proffessionol sensitivity and awereness in child abuse and neglectos well as in other problems Although it is a common and important health problem it is often inadequate to cooperate with the diognosisnad realated speciolist branches . Childhood abuse is considered when trauma is only very serious. Today, it is aimed to increase awareness of information behaviors and issues of health workers regarding the identification of cases of child abuse and neglect which are very important, identification of the diagnosis.In this article, the evaluation and management of child abuse and neglect which has a very important social dimension, has beenreviewed with current literature.

Method

Literature was searched and a compilation was prepared.

Findings

.

Conclusion

.

Keywordschild abuse, judicial case, medical evaluation

Çocuk Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerin Mizah Tarzları ve Çocuk Hastaya Yaklaşımında Mizahı Kullanma Durumlarının İncelenmesi
Oya Sevcan ORAK1 Ebru ÖZCAN2 Elif Güzide EMİRZA1 Merve ÇAYLAN2
1Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı 2Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı
Elif Güzide EMİRZA / guzzide@hotmail.com / 05433320212

Amaç

Bu çalışmanın amacı çocuk kliniklerinde çalışan hemşirelerin mizah tarzları ve çocuk hastaya yaklaşımda mizahı kullanma durumlarının incelenmesidir.

Yöntem

Tanımlayıcı tipte olan araştırmanın evrenini Samsun il merkezindeki çocuk kliniği bulunan hastanelerde çalışan 257 hemşire; örneklemini ise bu hemşirelerden araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan 108 hemşire oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Ağustos 2017-Ocak 2018 tarihleri arasında, "Tanıtıcı Özellikler Formu" ve Yerlikaya tarafından 2003 yılında Türkçe'ye geçerlik güvenirliği yapılmış "Mizah Tarzları Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Mizah tarzları ölçeği Katılımcı Mizah, Kendini Geliştirici Mizah, Saldırgan Mizah ve Kendini Yıkıcı Mizah olmak üzere dört alt boyuta sahiptir.

Bulgular

Araştırmamızda elde ettiğimiz bulgulara göre çocukla çalışan hemşirelerin olumlu mizah tarzları olan kendini geliştirici ve katılımcı mizah tarzlarının yüksek olduğu; olumsuz mizahi yaklaşımlar olan kendini yıkıcı ve saldırgan mizah tarzlarının ise kısmen düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç

Hemşirelerin %81.5'i çocukla iletişimde mizah kullandıklarını, %92.6'sı ise mizahın olumlu etkisinin olduğunu düşündüklerini ifade etmişlerdir. Hemşirelere çocuk hastayla iletişimde kullandıkları mizahi yaklaşımlar sorulduğunda karikatürün %13.0, çizgi film karakterlerinin %27.8'i, küçük hediyelerin ve sürprizlerin %38.9, fıkra anlatımının %11.1, dramının %12.0, kostüm giymenin %4.6, özel gün kutlamalarının %23.1 oranında kullanıldığı belirtilmiştir. Çocukla iletişimde mizahı kullandığını ifade eden hemşireler kendini geliştirici ve katılımcı mizah alt ölçeğinden anlamlı düzeyde yüksek puan alırken; saldırgan mizah alt ölçeğinden anlamlı düzeyde düşük puan almıştır ($p < 0.05$).

Anahtar Kelimeler

Hasta çocuk, hemşire, iletişim, mizah

Analysis of Sense of Humor of Nurses who Work in Pediatric Clinics and Their Approach to Child Patients in Humorous Manner

Aim

The objective of this research is to analyze the sense of humor of nurses who work in pediatric clinics and their approach to child patients in a humorous manner.

Method

The population of this descriptive type of research consists of 257 nurses who work in hospitals that have pediatric clinics, in Samsun city center, and the paradigm of this research consists of 108 nurses who meet the criteria to involve in this research. The data of the research was collected in August 2017-January 2018 using "Introductory Features Form" and "Humor Types Scale" which was confirmed in terms of validity and reliability in Turkish by Yerlikaya in 2003. There are four sub-categories of humor types: Participatory Humor, Self-Improving Humor, Aggressive Humor, Self Destructive Humor.

Findings

81.5% of the nurses stated that they use humor while communicating with children, and 92.6% stated that they think that humor has a positive effect. When the humorous approaches used by the nurses while communicating with child patients were asked, it was found out that 13.0% of the nurses use comics, 27.8% use cartoon characters, 38.9% use small gifts and surprises, 11.1% use joke telling, 12.0% use dramas, 4.6% use costume wearing and 23.1% use special day celebrations. The nurses who stated they use humor when communicating with children have scored significantly high in self-improving and participatory humor sub-scales, while scoring significantly low in aggressive humor sub-scale ($p < 0.05$).

Conclusion

According to the findings of our research it was concluded that nurses who work with children have a higher level of self-improving and participatory humor types which are positive humor types; and have a relatively lower level of self-destructive and aggressive humor types which are negative humor types.

Keywords Child patient, nurse, communication, humor

Çocuk koruma hukukunda uzlaştırma
Altay İ. AKTÜRK1, Gökhan ORAL2, Sema DABANLIOĞLU3,
1Kıbrıs Amerikan Üniversitesi, 2İstanbul Üniversitesi, 3Ticaret Üniversitesi
Altay İ. AKTÜRK / altayakturk@gmail.com / 0545 575 5054

Amaç

Türk Hukukunda uzlaştırma 2017 tarihinden itibaren özel bir önem kazanmış Adalet Bakanlığı uzlaştırmacılara akredite kuruluşlarda eğitimi takiben sınav zorunluluğu getirmiştir. Gerek şüpheli ve mağdur yetişkinler, gerekse suça sürüklenen veya suça uğramış çocuklar açısından belirli suçlarda uygulanması zorunlu tutulan uzlaştırma yönetmeliği hazırlanması sırasında çocuk adalet sisteminin ana aktörleri ihmal edilmiş, çocuklar açısından kazanılmış haklar göz ardı edilmiştir. Bu çalışmanın amacı çocuk hukuku açısından uzlaştırma prosedürünün özelliklerini incelemek ve medeni hukuk açısından çocuğun rızası kavramını netleştirmek olacaktır.

Anahtar Kelimeler

uzlaştırma, uzlaşma, çocuk hukuku, suça sürüklenen çocuk, suça uğrayan çocuk

Reconciliation in turkish law

Aim

Reconciliation in Turkish law has gained a special importance since 2017. The Ministry of Justice has required a training and an examination for reconciliation specialists. But unfortunately the main actors of the juvenile justice system and the rights of the children have been ignored during the preparation of the law. The aim of this study is to examine the characteristics of the reconciliation process in terms of juvenile law and clarify the concept of the child's consent in terms of civil law.

Keywordsreconciliation, juvenile law,

Çocuk ve ergenlerde internet ve oyun bağımlılığı ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi

Bahar ÇOLAK1

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Trabzon1

Bahar ÇOLAK / b.colak9367@gmail.com / 05433695309

Amaç

Modernleşme ve küreselleşme ile birlikte, her geçen gün yeni teknolojik gelişmeler meydana gelmektedir. Bu gelişmeler, her ne kadar bireysel açıdan gelişimi ve değişimi sağlarlar da, süreç içerisinde insan hayatının ayrılmaz parçası haline gelmeye başlamıştır. Özellikle çocuk ve gençlerde internet bağımlılığı ve bilgisayar oyun bağımlılığı olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı çocuk ve ergenlerde internet ve oyun bağımlılığına dikkat çekmektir.

Yöntem

Çalışmada çocuk ve gençlerde internet bağımlılığı ve bilgisayar oyun bağımlılığı ile ilgili yapılmış lisansüstü eğitim tezlerinin tematik dağılımlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Tezlerin tematik dağılımları ortaya konulduğundan betimsel nitelikte, tarama modeli tipinde bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini, YÖK Yayın Dökümantasyonu veri sistemleri oluşturmaktadır. Örneklemeye ise 2006-2017 yılları arasında konu ile ilgili çalışmalar alınmıştır.

Bulgular

Sonuç olarak internet ve bilgisayar oyunu bağımlılığının çocuk ve ergenler üzerinde birçok olumsuz etkileri olduğu saptanmıştır ve internet ve bilgisayar oyunu bağımlılığı önlem alınması gereken büyük bir sorundur

Sonuç

Yapılan taramalar sonucunda konu ile ilgili olan 62 yüksek lisans tezi, 8 doktora ve 6 tıpta uzmanlık tezi incelenmiştir. Tezlerde, İnternet ve oyun bağımlılığının çocuk ve ergenler üzerindeki çeşitli etkilerinden söz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

İnternet bağımlılığı, çocuk,ergen,oyun bağımlılığı.

Examination of postgraduate theses about internet and game addiction in children and adolescents

Aim

Along with modernization and globalization, new technological developments are taking place every passing day. These developments, however, have begun to become an integral part of human life in the process, even if they provide development and change from an individual perspective. Especially in children and adolescents, internet addiction and computer game addiction are antagonistic. In this respect, the aim of this study is to draw attention to internet and game dependency in children and adolescents.

Method

It is aimed to examine the thematic distributions of post-graduate education theses about internet addiction and computer game addiction in children and young people. When the thematic distributions of the theses are put out, it is a study in descriptive quality, the type of screening model. The universities of the research, YÖK national thesis center data systems are constituted. Sampling was carried out between 2006-2017.

Findings

As a result of the surveys, 62 masters thesis, 8 doctorate and 6 thesis expertise thesis related to the subject were examined. In the theses, the effects of internet and game dependency on children and adolescents are mentioned.

Conclusion

As a result, it has been determined that internet and computer game addiction has many adverse effects on children and adolescents, and internet and computer game addiction is a big problem to be taken.

KeywordsInternet addiction, child, adolescent, game addiction.

Çocuk Yaşta Evliliğin Ruh Sağlığına Etkileri

Ezgi DEMİRTÜRK1, Canan SARI2, Leyla ADIGÜZEL3, Birsal Canan DEMİRBAĞ3

1 Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ahi Evren Göğüs ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Trabzon 2 KTÜ Tonya Meslek Yüksekokulu, Trabzon 3 KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon
Birsal Canan DEMİRBAĞ / cdemirbag@gmail.com / 05335163699

Amaç

Çocuk evliliği, 18 yaşın altında, çocuğun fiziksel, fizyolojik ve psikolojik olarak evlilik ve çocuk sahibi olmak gibi sorumlulukları taşımaya hazır olmadan yapılan evliliklerdir. Çocuk evlilikleri bireyin psikolojik ve bedensel gelişimini etkileyen, eğitimlerini aksatan, mesleki ve sosyal işlevselliği bozan travmatik bir durumdur. Çocukluk döneminin yarıda kesilmesi, ifade özgürlüğü, eğitim, eğlenme, oyun oynama gibi temel hakları engellenmektedir. Bu yazıda çocuk evliliğinin önlenmesi için farkındalığın artırılması ve ruh sağlığını etkileyen olumsuz sonuçları ortaya koymak amaçlanmıştır. Ailenin sosyoekonomik düzeyi, dini inançlar, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, aile içi şiddet, kültür çocuk evliliklerinin nedenleri arasındadır. Eğitim seviyeleri düşük zayıf sosyo kültürel yapıya sahip ailelerde erken evliliklere daha fazla rastlanıldığı gözlenmiştir. Erken evlilikler bir nevi ailenin ekonomik kurtuluşu olarak da görülmektedir. Erken evlilik yapan çocuklar, psikososyal büyüme ve gelişmesini tamamlamadan evlenmeleri küçük yaş annelerin ortaya çıkmasına ve pek çok olumsuzluklara neden olmaktadır. Özellikle erken yaşta gebeliklere bağlı düşükler ve ölü doğumlar gibi fiziksel sorunların yanında, evlilik gibi ağır sorumluluklar, ataeril ailede maruz kalınan baskılar ve talepler, ergenin sosyalleşememe, içe kapanma gibi ruhsal sıkıntılara neden olmaktadır. Evlendirilen çocuklar evde sömürüye, her türlü şiddete, istismara ve yoksulluğa açık hale gelmektedirler. Bu durum ergen üzerinde, depresyon, özkıyım gibi ruhsal sorunları da beraberinde getirebilmektedir. Çocuk evliliklerinin pek çok yönden sakıncalı olmasına rağmen günümüzde halen daha devam etmektedir. Bu evlilikler aile içi, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla toplumsal bir sorundur.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, Erken evlilik, Ruh sağlığı

Influences Age on Mental Health of Childhood Marriage

Aim

Child marriage is a marriage under the age of 18 in which the child is physically, physiologically and psychologically married and has no responsibilities such as having children. Child marriage is a traumatic situation that affects the psychological and physical development of the individual, disrupts their education, and disrupts their occupational and social functioning. Basic rights such as childhood abstinence, freedom of expression, education, entertainment, and play are hampered. In this article, it is aimed to raise the awareness for the prevention of child marriage and to reveal the negative consequences that affect mental health. The socio-economic level of the family, religious beliefs, gender inequality, domestic violence, culture are among the causes of child marriage. Early marriages were observed more frequently in families with poor educational socio-cultural backgrounds. Early marriages are also seen as economic liberation of a kind family. Premature marriages lead to the emergence of young mothers and many negatives before they complete their psychosocial growth and development. In addition to physical problems such as miscarriages and stillbirths due to pregnancies at an early age, heavy responsibilities such as marriage, pressure and demands exposed to patriarchal family, mental distress such as socialization of the adolescent and inward closure are the causes. Married children are exploited at home, becoming vulnerable to all kinds of violence, abuse and poverty. This can bring on mental problems such as depression and suicide on adolescents. Although child marriages are objectionable in many ways, they are still continuing today. These marriages are a social question within the family, economic and social aspects.

Keywords Child, Early marriage, Mental health

Çocuklarda Ağrı Ve Anksiyete Yönetiminde Sanal Gerçeklik Uygulamaları
Kadriye ŞAHİN1, Birsen MUTLU1

1- İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Kadriye ŞAHİN / sahinkadriye.02@gmail.com / 05343366911

Amaç

Sanal Gerçeklik (SG) üç boyutlu simüle edilmiş yapay ortam oluşturan bilgisayar teknolojisidir. Bu teknoloji bilgisayar ya da telefona bağlı kalın bir gözlük çifti ve başa takılan bir ekrandan oluşur. Görüntü ve seslerden oluşan bu sanal dünya deneyimleyen kişinin eylemlerinden etkilenir. SG ile hastalar sualtı gibi sanal bir dünyaya yerleştirilerek ses ve görsel olarak bu ortam ile etkileşime geçmesi sağlanmaktadır. Eğlence amaçlı tasarlanan SG teknolojisi son yıllarda tıbbi uygulamalarda kullanılmaya başlamış, bu alanda araştırmalar yaygınlaşmıştır. Araştırmalar için kontrollü bir çevre sunan SG uygulamalarının psikiyatrik bozukluklar ve ağrı azaltma, nörorehabilitasyon gibi terapötik uygulamalarda etkili olduğu belirtilmektedir.

Yöntem

Çocuklar her zaman "hayali ve tasarlanan" oyunlarından keyif almaktadırlar. Çocuklar oyuna dalmışken, tüm dikkatini bir noktaya verir ve diğer tüm dış uyaranları görmezden gelebilirler. Ağrılı prosedürlere maruz kalan çocuklar için SG uygulamaları ağrı ve anksiyetelerini azaltmaya yardımcı olabilecek merak uyandıran bir girişimdir.

Bulgular

Yapılan çalışmalar SG uygulamalarının çocuklarda ağrı ve anksiyetenin azalması ile yaşam kalitesinin artırılmasında benzersiz fırsatlar sunduğunu belirtmektedir. Bu uygulamalara ulaşmada maliyetlerdeki düşüş ve erişim kolaylığı sağlanması gibi teşvikler kullanımı yaygınlaştıracak girişimlerdir. Ayrıca sanal gerçeklik uygulamalarının pediatrik farklı yaş gruplarındaki etkisi, nasıl ve hangi durumlarda kullanılacağını ortaya koyacak daha çok çalışmaya ihtiyaç vardır.

Sonuç

Tıbbi bakım uygulamalarında, çocuklar kronik ağrıya maruz kaldığında SG hastaların vücutlarını algılama şeklini değiştirerek, başka şekilde mümkün olmayan müdahalelere izin verebilmektedir. SG dikkat dağıtma ve eğlencenin dışında, iyileştirici psikolojik ve fizyolojik bir ortam sağlayabilir, inme geçirmiş ve serebral palsili çocuklar için nörorehabilitasyonun yanı sıra kronik ağrılı çocuklar için rehabilitasyonu kolaylaştırabilir.

Anahtar Kelimeler

Anahtar kelimeler: Sanal gerçeklik, dikkati dağıtma, pediatrik ağrı

Virtual Reality Practices In Children's Pain And Anxiety Management

Aim

Virtual Reality(VR) is computer technology that creates simulated three-dimensional artificial environment. This technology comprises a pair of thick glasses attached to the computer or phone and a touch-up display. This virtual world of images and sounds is influenced by the actions of the person experiencing it. With VR, patients are placed in a virtual world such as underwater, and the interaction with this environment is ensured by sound and visually. VR technology, which is designed for entertainment purposes, has been used in medical applications in recent years, and research in this area has become widespread. Its stated that VR applications that provide controlled environment for research are effective in psychotherapeutic disorders and therapeutic applications such as pain relief and neurorehabilitation.

Method

Children always enjoy "imaginative and designed" games. When children are engrossed in play, they give full attention to one point and may come across ignoring all other external stimuli. For children exposed to painful procedures, VR applications are curious undertaking that can help reduce pain and anxiety.

Findings

In medical care practice, when children are exposed to chronic pain, VR can change the way the patients perceive their bodies, allowing otherwise unavailable interventions. Apart from distraction and fun, the VR can provide healing psychological and physiological environment, facilitate rehabilitation for children with chronic pain also neurorehabilitation for children with stroke and cerebral palsy.

Conclusion

Studies indicate that VR practices offer unique opportunities to increase the quality of life through reduced pain and anxiety in children. Initiatives such as the reduction in costs and the facilitation of access to these applications are likely to widen the use of incentives. There is also need for more work that will reveal how virtual reality applications are used in different pediatric age groups, how and in what situations.

KeywordsKey words: Virtual reality, distraction, pediatric pain

Çocuklarda HIV/AIDS

Akgül KURU OKTAY, Nevin AÇIK, Zübeyde DENİZCİ ZİREK, Sevgül GÖKALP, Seliha DÜNDAR, Feruze ALDEMİR
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Akgül KURU OKTAY / akgulkuru@gmail.com / 5057079142

Amaç

AIDS HIV-1 ve HIV-2 virüslerinin yol açtığı enfeksiyon sonucunda ortaya çıkan en ağır hastalık tablosudur. AIDS, bütün vücut sistemlerini etkileyebilen, etkin bir tedavisi olmayan ve ölümlü sonuçlanabilen viral bir enfeksiyondur. Dünyada yaklaşık 37 milyon HIV/AIDS vakası olup çocuklardaki vakalar bildirilen tüm vakaların %2'sini oluşturmaktadır. Ülkemizde 12.541 HIV/AIDS olgusu bildirilmiştir. Bu çalışmada amaç, Çocuklarda HIV/AIDS konusunu irdelemektir.

Yöntem

Bu çalışma literatür doğrultusunda hazırlanmıştır.

Bulgular

Hastalığın önlenmesinde tek araç, eğitim yoluyla tutum ve davranış değişikliği sağlanmasıdır. Ayrıca HIV enfeksiyonu olan çocuklar, toplumdan soyutlamamalı ve eğitim haklarından yararlanmalarına özen gösterilmelidir.

Sonuç

Çocuklarda HIV/AIDS bulaşının %90'ından fazlası vertikal geçiş (perinatal) şeklindedir. Perinatal geçiş intrauterin, intrapartum ve postpartum dönemde emzirme sırasında olabilmektedir. Doğumsal HIV enfeksiyonu olan çocuklarda hastalık belirtilerinin bir yaşına doğru ortaya çıktığı ve teşhisin genellikle bir yaşından sonra konulduğu bildirilmektedir. Bulgular arasında lenfadenopati, hepatosplenomegali, yetersiz kilo alımı, pnömoni, kronik ve yineleyen ishal ve pamukçuk sayılabilir. Hastalık dört kategoride sınıflandırılmaktadır: "Kategori N" hastalık belirtisi olmayan taşıyıcı hastalar, "Kategori A" hafif semptomlar, "Kategori B" orta şiddette semptomlar, "Kategori C" AIDS olarak tanımlanan ağır semptomlu olguları kapsamaktadır. Perinatal HIV bulaşını azaltmak için gebelik, doğum ve doğumdan sonrası bebeğe zidovudin profilaksisi uygulanmaktadır. Doğum sırasında vertikal bulaşı önlemek için vajinal doğum yerine sezaryen tercih edilmelidir. Sezaryenle HIV bulaştırıcılığının %50 azaldığı, annenin antiretroviral tedavi almasıyla sezaryenin HIV bulaştırıcılığını %80 engellediği gösterilmiştir. Erken tanı ve tedaviyle çocukluklarda HIV/AIDS'e bağlı ölümler belirgin olarak azalmıştır.

Anahtar Kelimeler

HIV/AIDS enfeksiyonu, çocuklar

HIV/AIDS in Children

Aim

AIDS is the most severe form of disease that occurs as a result of infection caused by HIV-1 and HIV-2 viruses. AIDS is a viral infection that can affect all body systems, has no effective treatment, and can result in death. There are approximately 37 million HIV/AIDS cases worldwide, accounting for 2% of all reported cases in children. 12,541 cases of HIV/AIDS have been reported in our country. The purpose of this study is examining HIV/AIDS in children.

Method

This study was prepared according to the literature.

Findings

More than 90% of the HIV/AIDS transmission in children is a type of vertical transition(perinatal). Perinatal transmission can occur during intrauterine, intrapartum and during breast-feeding postpartum periods. It's reported in children with congenital HIV infection, the signs of illness appeared towards the age of one and the diagnosis was usually made after one year of age. Findings include lymphadenopathy, hepatosplenomegaly, inadequate weight gain, pneumonia, chronic and recurrent diarrhea and thrush. The disease is classified into four categories: "Category N" carriers without disease symptoms, "Category A" mild symptoms, "Category B" moderate severe symptoms, and "Category C" severe symptoms defined as AIDS. To reduce perinatal HIV transmission, zidovudine prophylaxis is applied to pregnancy, childbirth and postnatal babies. Cesarean section should be preferred to vaginal delivery in order to prevent vertical transmission. It has been shown that HIV infection with cesarean has been reduced by 50%, and maternal use of antiretroviral therapy has prevented HIV transmission of Cesarean section by 80%. By early diagnosis and treatment, HIV/AIDS HIV-related deaths in childhood decreased significantly.

Conclusion

The only means of preventing the disease is to provide attitude and behavior change through education. Besides, children with HIV infection should be careful not to be isolated from society and should be cared for the right to education.

Keywords HIV/AIDS infection, children

Çocuklarda HIV/AIDS

Havva KARADENİZ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Havva KARADENİZ / hkmumcu@yahoo.com / 538 9460046

Amaç

İnsan Bağışıklık Yetmezlik Virüsü (Human Immunodeficiency Virus=HIV) ve Sonradan Edinilen Bağışıklık Sistemi Bozukluğu (Acquired Immune Deficiency Syndrome=AIDS) günümüz insanının ve çağdaş tıbbın önemli güncel sorunlarından birisi olup dünyanın geneline etkileyen ve epidemik özellik gösteren bir hastalıktır.

Yöntem

Günümüzde tüm dünyayı etkileyen bir pandemi haline gelen AIDS, özellikle genç erişkinlerde önemli bir morbidite ve mortalite nedenidir. Dünya Sağlık Örgütü 2016 yılı verilerine göre dünya çapında 36.7 milyon insan HIV/AIDS ile mücadele etmekteyken, bir milyona yakın insanın HIV ile ilişkili hastalıklardan öldüğü bildirilmektedir.

Bulgular

Türkiye'de gençlere yönelik toplumsal baskı olması, gençlerin sorunlarını aileleriyle açıkça paylaşamamaları, eğitim sisteminde cinsel eğitimin olmaması, başvurabilecekleri merkez sayısının azlığı, medyanın bu konudaki duyarsızlığı sonucu gençlerin yaşlılarından edindikleri yanlış ve eksik bilgilerle bilinçsizce cinsel davranış biçimi geliştirdikleri ortaya çıkmaktadır. AIDS'in tedavi edilebilir bir hastalık olmaması nedeniyle korunma çok önemlidir. Bu nedenle ilköğretim okulları ve liselerde cinsel eğitim, AIDS ve diğer cinsel yolla bulaşan hastalıklar konularında sağlık eğitimi çalışmalarını yapılmalıdır.

Sonuç

Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan çalışmalarda, AIDS vakalarının yaklaşık %20'sinin 20-30 yaş grubunda oldukları ve bu vakaların adölesan dönemde enfekte oldukları belirtilmektedir. Türkiye, düşük prevalanslı (

Çocukların Katılım Hakkı ve Türkiye’de Göçmen Çocuklar
Reyhan ATASÜ-TOPCUOĞLU
Hacettepe Üniversitesi
Reyhan ATASÜ-TOPCUOĞLU / reyhan.atasu@gmail.com / 5324429704

Amaç

Bu çalışmanın amacı, çocukların katılım hakkını kavramsal olarak tartışmak, bu hakkı göçmen çocuklar açısından ele almaktır.

Yöntem

Çalışma esasen literatür taramasına dayanmaktadır. literatürü inceleyerek çocuk katılımının farklı mecraları ortaya konmuş (aile, okul, topluluk, sivil toplum ve toplum gibi) ve ilaveten, aktif ve pasif katılım biçimleri analitik olarak sınıflandırılmıştır. literatür taraması ile elde edilen bu analitik çerçeve, Türkiye göçmen çocukların somut örneğine uygulanmıştır.

Bulgular

Sonuçta göçmen çocukların katılımları için birlikte neler yapabiliriz soruna cevaplar sunulacaktır. Çalışma bu soruya üç başlık altında yanıtlar sunmaktadır: (a)yasal statü, koruma ve sağlık, (b) bireysel ve toplumsal bir yatırım olarak eğitim, ve (c) sosyal politika ve sosyal hizmetler açısından kısa ve orta vadede yapılabilecekler konusunda öneriler sunulacaktır.

Sonuç

Çalışmanın bulgularında dünya genelinde ve Türkiye özelinde göçmen çocukların genel durumu, yaşadıkları hak ihlalleri kısaca özetlenecek farklı katılım mecraları ve biçimleri bakımından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler

göçmen çocuklar, katılım, çocuk hakları, sosyal politika, sosyal hizmet

Children’s right to participation and migrant children in Turkey

Aim

This study aims to discuss children’s right to participation and evaluate the concept of participation from the point of view of migrant children.

Method

The study provides a literature review to reveal different classification of child participation (such as family, school, community, civil society, society) and to provide an analytical classification of different types of active and passive participation. Then, the study applies these classification and analytical dimensions of participation to the concrete example of migrant children in Turkey.

Findings

Findings part provides information about the general status of migrant children in the world and in turkey and summarizes widespread child rights violations and disadvantages, and analyses this information with respect to analytical dimensions of child participation.

Conclusion

The study suggests some answer to the question what can we together to enhance migrant children’s participation. The study provides suggestion under three categories which are (a) legal status, protection and health, (b) education both as an individual and social investment, (c) long-term and short-term social policy and social services.

Keywords:migrant children, participation, child rights, social policy, social work

Çocukların, gelişimlerine zarar verebilecek yayınlardan korunması: radyo ve televizyon üst kurulu kararları ve bu kararların yargısal denetimi
Fatma Didem SEVGİLİ GENÇAY1

1Uludağ Üniversitesi Hukuk Fakültesi İdare Hukuku Anabilim Dalı
Fatma Didem SEVGİLİ GENÇAY / didemsevgili@yahoo.com / 0531 830 1354

Amaç

Çocukların, kendilerine zarar verebilecek yayınlardan korunması görevini üstlenen RTÜK'ün bu görevi yerine getirmek için başvurabileceği yollar ve uyması gereken kuralları belirlemek.

Yöntem

Farklı RTÜK kararları ve Danıştay kararlarının incelenmesi ve Fransız Conseil d'Etat'sının benzer olaylara yaklaşımının karşılaştırılması.

Bulgular

Günlük hayatımızda önemli bir yeri olan televizyonun ve televizyon programlarının çocuklar üzerinde etkileri psikologlar tarafından değerlendirilmektedir ancak bu programların olası olumsuz etkilerine karşı idarenin çocukları koruma yükümlülüğü ve bu yükümlülüğü yerine getirme usul ve esaslarının ayrıca hukuki açıdan incelenmesi gerekmektedir. Bu nedenle ülkemizdeki hukuki durumun değerlendirmesini sunacağımız bu çalışma ile konferansa katkıda bulunabileceğimizi düşünüyoruz.

Sonuç

RTÜK tarafından yerine getirilen faaliyet özel kolluk faaliyetidir. Çocukların korunması kamu düzeninin bir ögesi haline gelmektedir. Ancak bu faaliyet yerine getirilirken de anayasal sınırlara riayet edilmesi gerekmektedir. Çocukları korumaya yönelik olarak öncelikle akıllı işaret uygulaması kullanılmaktadır. kullanılmaktaysa da haber bültenleri, reklamlar, spor müsabakaları ve dini törenler gibi bazı programlarda sembol olması zorunlu değildir. Ancak bu durum örneğin haber bültenlerinde hertürlü görüntünün verilebileceği anlamına gelmez. 6112 sayılı kanunun sekizinci maddesinin ikinci fıkrası ile uyulması gerekli yayın ilkelerinden biri olarak çocuk ve gençlerin fiziksel, zihinsel veya ahlakî gelişimine zarar verebilecek türde içerik taşıyan programların koruyucu sembol kullanılsa dahi çocukların izleyebileceği zaman dilimlerinde yayınlanamayacağı düzenlenmiştir. Bu ilkeye aykırı davranan yayıncı kuruluşlara karşı RTÜK müeyyide uygulayabilmektedir. Bu çerçevede çocukların şiddet içerikli görüntülerden korunmasından, kullanılan bozuk türkçe ile kötü örnek oluşturulmasına değişik kararlar bulunmaktadır. RTÜK tarafından verilen kararların iptali talebi ile yayıncı kuruluşlarca dava açılabilirdiğinden Danıştay'ın konuya yaklaşımı ile ilgili de veri mevcuttur. Fransa'da da aynı görevi üstlenen bir düzenleyici denetleyici kurul vardır ve bu kurulun kararları ile bu kararlarla ilgili yargı kararları çalışma materyallerimiz arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

RTÜK, zararlı içerik, yayın, akıllı işaret, kolluk, denetim

Protecting children from publications that could harm their development: decisions of the Supreme Council of Radio and Television and judicial review of these decisions

Aim

to define how the SCRT, who has the responsibility to protect children from potentially harmful publications, can undertake this task and to point out the rules it must follow.

Method

Examination of different SCRT decisions and Council of State decisions in comparison with French Conseil d'Etat's approach to similar events.

Findings

With the special law enforcement activity that RTSC performs, protecting children becomes an aspect of public order. Certainly, while this activity is being carried out, constitutional boundaries must be respected. The law sets that programs, which may harm children's and young people's physical, mental or moral development, will not be able to be published in children's time zones, not even with a protective symbol. SCRT may impose a sanction to broad casting organizations in case of an unlawful behavior. In this context, there are various decisions of this Council and there is also data on the Council of State's approach to the issue, since the broadcasting organizations have the right to take an action demanding the cancellation of decisions of the SCRT. In France, there is also an administrative regulatory authority that undertakes the same duties and judicial decisions about its decisions are included in our study materials.

Conclusion

Psychologists evaluate the effects of television and television programs on children but the administration's duty to protect children from the possible harmful effects of these programs and the procedures and principles of this task must also be examined from a legal point of view. For this reason, we think we can contribute to the conference with this study in which we will present the assessment of the legal situation in our country.

Keywords SCRT, harmful content, broadcasting, protective symbol, law enforcement, audit

Dijital Teknoloji Kullanımının Çocuklar Üzerine Etkileri

Akgül KURU OKTAY, Zübeyde DENİZCİ ZİREK, Nevin AÇIK, Sevgül GÖKALP, Seliha DÜNDAR, Feruze ALDEMİR
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Akgül KURU OKTAY / akgulkuru@gmail.com / 5057079142

Amaç

Günlük hayatımızın birçok alanında hizmet sunan dijital teknoloji, birey, aile ve toplum olarak tüm ilişkilerimizi etkilemektedir. Özellikle dijital teknolojiyle iç içe büyüyen çocukların bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimleri üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri mevcuttur. Bu derlemede, dijital teknoloji kullanımının çocuklar üzerindeki etkileri ele alınmıştır.

Yöntem

Derleme, literatür taraması doğrultusunda hazırlanmıştır.

Bulgular

Dijital dünyanın çocuklar için bir tehdit ya da fırsata dönüşmesi, yetişkinlerin farkındalık düzeyi ve eylemlerine bağlıdır. Bu açıdan çocukların dünyayı keşfetmeleri, öğrenmeleri ve eğlenmeleri için kusursuz bir ortam sunan dijital teknoloji kullanımının kontrol edilmesi önemlidir. Teknolojiyi kullanım türü, yeri, zamanı, süresi ve sıklığına göre belirli kurallara bağlamak; çocukları belli bir yaş ve olgunluğa kadar denetlemek, güvenlik araçlarını kullanmak gibi önlemler alınarak kontrol elden bırakılmamalıdır.

Sonuç

Dijital teknoloji oynama, keşfetme ve öğrenme için birçok fırsat ve kolaylık sağlayarak çocukların eğitim ve gelişmelerini desteklemektedir. Bu açıdan, çocukların bugünkü ve gelecekteki yaşamlarının belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Çocuklara dijital teknolojiyi etkili ve verimli şekilde kullanma becerisi kazandırılması önem taşır. Teknoloji kullanım süresi ve sıklığının artması yeni davranışsal bağımlılık türlerinin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ayrıca yasal olmayan şiddet/cinsellik içeren sitelere kolay erişim, tehlikeli insanlarla iletişim, sosyal izolasyon diğer olumsuz etkileridir. Çocukların teknolojik cihazları uygun olmayan süre, sıklık ve farklı duruş pozisyonlarında kullanmaları kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları, fiziksel inaktivite, obezite, uyku bozuklukları, agresif davranışlar ve gelişimsel problemlere yol açmaktadır. Yapılan bir araştırmada ebeveynlerin gerçekleştirebilecek risklere karşı çocuklarını koruyabilecek yardımcı sağlayabilecek donanıma sahip olmadıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Dijital teknoloji, çocuk, risk

Effects Of Use Of Digital Technology On Children

Aim

Digital technology, which serves in many areas of our daily lives, affects all our relations as individuals, families and society. There are positive and negative effects on the cognitive, emotional and social development of children, especially those grow up with digital technology. In this study, the effects of using digital technology on children are discussed.

Method

The study was prepared according to literature review.

Findings

Digital technology supports children's education and development by providing many opportunities and facilities for playing, exploring and learning. In this respect, it plays an important role in determining the lives of children today and in the future. It's important for children to be able to use digital technology effectively and efficiently. The increase in the duration and frequency of use of technology has led to emergence of new types of behavioral addiction. In addition, easy access to sites with illegal violence/sexuality, communication with dangerous people, social isolation are other adverse effects. Use of technological devices in inappropriate time, frequency, and different posture positions leads to musculoskeletal disorders, physical inactivity, obesity, sleep disturbances, aggressive behavior, and developmental problems. A research was found parents didn't have equipment that could provide help to protect their children against the risks.

Conclusion

The transformation of the digital world into a threat or a challenge for children depends on the level of awareness and actions of adults. In this respect, it's important to control the use of digital technology, which provides a perfect environment for children to discover, learn and enjoy the world. Connecting technology to specific rules according to type, location, time, duration and frequency of use; it shouldn't be left out of control by taking precautions such as checking children until a certain age and maturity and using security tools.

Keywords Digital technology, child, risk

Disfonksiyonel Aile Ve Çocuk

Buket MERAL¹, Hacer KOBYA BULUT²

^{1,2}Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon

Buket MERAL / buketguvenir@hotmail.com / 05073393649

Amaç

Aile, yaşadığımız toplumun temel taşı oluşturulan ve evlilik ile kurulan bir birliktir. Her aile belirli temel fonksiyonları olan küçük bir sosyal sistemdir. Biyolojik, ekonomik, psikolojik ve toplumsal yönden birçok önemli işlevi olan aile çocuğun yaşamındaki en önemli etkidir. Ailenin organizasyonu, yapısı ve fonksiyonları büyüme ve gelişme dönemleri boyunca çocuğu etkiler. Aile uyum gösteren, denge arayan bir sistemdir bununla birlikte dış sistemle sürekli etkileşim halindedir. Hem dış hem de iç birçok stresöre maruz kalabilir. Yaşamda meydana gelebilecek değişimler, hastalık ve kriz gibi durumlar ailenin uyum kapasitesini zorlayıp işlevselliğini bozabilir. Bir ünite olarak normal işlevini sürdüremeyen, işlevlerini yerine getiremeyen, çevresel stresörleri yönetmekte ve aile içi etkileşimde güçlüğü olan aileler disfonksiyonel aile olarak tanımlanabilmektedir. Ailenin işlevselliğini etkileyen her türlü etki çocuk sağlığını da olumsuz etkilemektedir. Yapılan çalışmalarda da çocuklarda davranış problemlerinin gelişimi ile disfonksiyonel aile uygulamaları arasında ilişki gösterilmektedir. Hemşirelerin çocuklara sağlıklı olma fırsatını sunabilmeleri için disfonksiyonel büyüme ve gelişmeye yol açabilecek, potansiyel güçlükleri olan aileleri tanımlamalı ve bu aileleri işlevselliğini sürdürebilmeleri için desteklemeleri gerekmektedir.

Yöntem

*

Bulgular

*

Sonuç

*

Anahtar Kelimeler

disfonksiyonel aile, ebeveynlikte yetersizlik, hemşire, riskli çocuk

Dysfunctional Family And Child

Aim

The family is a marriage-based association that forms the foundation stone of the society we live in. Every family is a small social system with certain basic functions. The family, which has many important functions in the biological, economic, psychological and social aspects, is the most important influence in the life of the child. The organization, structure and functions of the family influence the child during its growth and development. The family is a system that is harmonious, seeking balance and is in constant interaction with the external system. Both external and internal stress can be exposed. Situations such as changes in life, illness and crisis can force the family to adapt to capacity and disrupt functionality. Families that can not sustain normal functioning as a unit, fail to perform their functions, manage environmental stressors, and have strong family interactions can be defined as dysfunctional families. Any effect that affects the functionality of the family has a negative impact on child health. Studies have also shown a relationship between the development of behavioral problems in children and dysfunctional family practices. In order to offer children the opportunity to be healthy, nurses need to identify families with potential difficulties that can lead to dysfunctional growth and development and support them to sustain their functioning.

Method

*

Findings

*

Conclusion

*

Keywordsdysfunctional family, inadequacy of parenting, nurse, risky child

Ebeveynlerin Çocuk İstismar-İhmaline İlişkin Farkındalık Durumu

Emine GÜRSOY1, Fadime ÜSTÜNER TOP2, Barış KAYA3

1Giresun Mustafa Kemal Ortaokulu, Uzman Psikolojik Danışman, Giresun 2Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Giresun 3Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı AD, Giresun

Emine GÜRSOY / emine_pdr_2003@hotmail.com / 0 505 6569080

Amaç

Çalışma, çocukların sağlıklı büyüme-gelişmesinde sorumlu ebeveynlerin çocuk istismar-ihmal farkındalık düzeylerini ve ilişkili faktörleri değerlendirmek amacıyla planlanmıştır.

Yöntem

Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Evren Doğu Karadeniz Bölgesindeki bir il merkezi olup, örneklem grubunu olasılıksız amaçlı yöntem ile iki aylık süreçte araştırmaya katılmayı kabul eden 4-6 yaş grubu çocuğu olan anneler oluşturmuştur (n=362). Veri toplama aracı olarak "Bireysel Bilgi Formu", "Ebeveynlere Yönelik İstismar Farkındalık Ölçeği" kullanılmıştır. Likert tipli ölçek puanının azalması istismar farkındalığının arttığını göstermektedir. Helsinki Deklarasyonu doğrultusunda, katılımcıların sözlü onamları alınmıştır. Veriler katılımcılar tarafından kendi kendine yanıtlanma yoluyla toplanmıştır. Veriler bilgisayar ortamına aktarılmış olup, analizler için istatistik paket programı kullanılmış, hata kontrolleri ve tablolar bu program aracılığıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı verilerde sayı ve yüzde dağılımları yapılmış; parametrik ve parametrik olmayan testler yapılmıştır. Ortalamalar standart sapmalarla birlikte verilmiş, $p < 0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular

Çalışmaya katılan annelerin istismar bilgi düzeylerinin yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Demografik verilerin ebeveyn istismarını etkileme sıklığı arasında net bir ilişki olduğunu söylemek güçtür. Ebeveynlerin çocuk istismarına ilişkin farkındalığını artırabilecek etkinlikler planlanmalı ve toplum bilinçlendirilmelidir.

Sonuç

Çalışmaya katılan annelerin yaş ortalaması 33.44 ± 5.43 olup; % 54.7' sinin ev hanımı olduğu belirlenmiştir. Çalışma grubunun % 51.7'sinin 2 çocuğu olup, % 98.1'i isteyerek çocuk sahibi olmuştur. Araştırmaya katılan annelerin %5.5'i yakın çevresinde ihmal-istismara uğrayan çocuklar olduğunu ifade etmiştir. "İhmal-istismar bilginizi nasıl değerlendiriyorsunuz?" ifadesine %41.2'si 10 üzerinde 5 olarak ifade etmiştir. Annelerin "Ebeveynlere Yönelik İstismar Farkındalık Ölçeği" puanı 53.98 ± 5.14 olup, "orta" düzeyde bilgileri olduğu tespit edilmiştir. Anne eğitim düzeyi ($p < 0.01$, $F=4.277$), anne mesleği ($p < 0.01$, $F=4.306$) ile ebeveynlere yönelik istismar farkındalık ölçeği arasında istatistiksel olarak fark bulunmuş olup, baba eğitim düzeyi ve mesleği, çocuk sayısı, evlilik yılı, çocuk cinsiyeti arasında bir fark saptanmamıştır ($p < 0.01$). İsteyerek çocuk sahibi olma, cinsiyete uygun çocuk sahibi olma ve çevresinde ihmal ve istismara uğrayan çocuk olma durumları ile ölçek puanı arasında istatistiksel bir fark görülmemiştir ($p < 0.05$).

Anahtar Kelimeler

Çocuk, istismar-ihmal, farkındalık

Parents' Awareness about Child Abuse and Neglect

Aim

The study was planned to assess the levels of child abuse-neglect awareness and related factors of parents responsible for healthy growth and development of children.

Method

The study is descriptive. The universe was a provincial center in the Eastern Black Sea Region, the sample group consisted mothers of 4 to 6 age group (n=362) who agreed to participate in the survey two-month period through a probabilistic method. "Individual Information Form", "Abuse Awareness Scale Parents Form" were used as data collection tools. In the direction the Helsinki Declaration, verbal approvals of the participants were taken. The data were statistical package program used for analysis, error checks, tables were made through program. Number, percentage distributions were made in descriptive data; parametric, nonparametric were performed. Averages were given with standard deviations, p

Findings

The average age of the participating mothers was 33.44 ± 5.43 ; 54.7% of them were housewives. 51.7% of the study group had 2 children, 98.1% voluntarily had children. 5.5% of the mothers who participated in the survey stated that they were neglected-abused children in the around, expressing 41.2% of them as 5 on the expression "how do you evaluate your neglect-abuse knowledge?". "Abuse Awareness Scale Parents Form" was 53.98 ± 5.14 , it was found to be "medium" level. There was statistically significant difference between parental education level ($p < 0.01$), maternal occupation ($p < 0.01$), parental education level, occupation, number of children, gender ($p < 0.01$). There was no statistically significant difference between being a child with intentionally, being a child with sex, being a child who was neglected-abused ($p < 0.05$).

Conclusion

It has been determined that abuse knowledge levels of the mothers participating the study are inadequate. It is difficult to say that there is a clear correlation between demographic data, frequency with which parental abuse is affected.

KeywordsChild, abuse-neglect, awareness

Ebeveynlerin İstismar Farkındalık Düzeylerinin Belirlenmesi

Mükerrem KABATAŞ YILDIZ1, Ayşegül SARIOĞLU KEMER2, Gülnaz ATA3

1Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, 2Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelikte Yönetim AD, 3Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği AD
Mükerrem KABATAŞ YILDIZ / mukerremkabatas@hotmail.com / 05065368334

Amaç

Bu araştırma, ebeveynlerin çocuk istismarına yönelik farkındalıklarını belirlemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Kesitsel-tanımlayıcı tipte planlanan araştırma Nisan ve Haziran 2018 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Adnan Menderes Aile Sağlığı Merkezi'ne başvuran, 18 yaş altı çocuğu olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan ebeveynler oluşturmaktadır. Araştırma kapsamına alınan 192 ebeveyn örneklem grubunu oluşturmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen sosyo-demografik veriler ve ebeveynlerin çocuk istismarına yönelik farkındalıkları ile ilgili bilgileri içeren anket formu, Pekdoğan tarafından 2017 yılında geliştirilen "Ebeveynlere Yönelik İstismar Farkındalık Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS 22.0 programında tanımlayıcı istatistikler ve hipotez testleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular

Çalışma sonucunda ebeveynlerin istismar farkındalıklarının orta düzeyde olduğu görülmüştür.

Sonuç

Araştırmaya katılan ebeveynlerin yaş ortalaması 33.56±8.02 olup, %72.3'ü kadın, %48.4'ü lisans mezunu, %78.6'sı çekirdek aile, %65.1'inin geliri giderine denk, %44.2'si tek çocuk sahibidir. Araştırmaya katılan ebeveynlerin %77.1'ine göre çocuğa istismar eğitimi anne ve babası tarafından, %73.8'ine göre çocuklara istismar eğitimi 2 yaşından itibaren verilmeye başlanmalıdır. Katılımcıların %70.2'si istismar kavramını günlük gazete ve haberlerden duyduğunu belirtmiştir. Ebeveynlerin %56.2'si çocuklara yönelik istismarın en fazla yabancı insanlar tarafından uygulandığını, %66.5'i ise istismara maruz kalmada çocukların cinsiyet farkının bir etkisinin olmadığını düşünmektedirler. Ebeveynlerin istismar farkındalık puan ortalamaları 55.27±6.52 olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, çocuk istismarı, ebeveyn, farkındalık, ihmal

Determination Of Parental Abuse Awareness Levels

Aim

This research aims to determine parents' awareness of child abuse.

Method

The planned research on cross-sectional- descriptive type was conducted between April and June 2018. The research sample is composed of parents who are admitted to the Adnan Menderes Family Health Center, who have children under 18 years of age and are willing to participate in the research. 192 parents were included in the study. Survey form, which includes information about socio-demographic data developed by researchers and awareness of parents for child abuse, it was collected by Pekdoğan in 2017 by using the "awareness scale for parents". The data was evaluated using descriptive statistics and hypothesis tests in the SPSS 22.0 program.

Findings

The average age of the parents participating in the study is 33.56±8.02, 72.3% are women, 48.4% are undergraduate, 78.6% are core families, 65.1% are equivalent to the income increase and 44.2% are single children. According to 77.1% of the parents who participated in the study, the child abuse education must be trained by parents, according to 73.8%, abuse education for children should start to be given from 2 years old. 70.2% of participants stated that they heard the concept of abuse in daily newspapers and news. 56.2% of parents think that exploitation of children is carried out by foreign people and 66.5% of them think that there is no effect of sex difference in children exposed to exploitation. The averages of awareness points of abuse of parents were found to be 55.27±6.52.

Conclusion

As a result of the study, it was observed that the parents' abuse awareness was at a medium level.

KeywordsChild, child abuse, parent, awareness, neglect

Ebeveynlerin Sosyal Medya Hesaplarında Çocuklarına Ait Paylaşımlarının İçerdiği Risk Faktörlerine İlişkin Algılara Yönelik Nitel Bir Çalışma
Gamze ŞEN1 , Özge ŞAHİN2

1:Necmettin Erbakan Üniversitesi, 2: Hacettepe Üniversitesi
Özge ŞAHİN, Gamze ŞEN / m.ozgesahin@hotmail.com / 05432127001

Amaç

Bu çalışmanın amacı ebeveynlerin sosyal medya hesaplarında çocuklarına ait paylaşımlarının içeriklerinin incelenmesi, bu paylaşımların içerdiği risk faktörlerine ilişkin algılarının betimlenmesidir. Bu çalışma kapsamında çocukların koruması ve bakımından birincil sorumlu olan ebeveynlerin, sosyal medya aracılığıyla çocuklarının fotoğraflar ve videolarını içeren paylaşımlarının çocuğun hakları, ihmal ve istismar riski açısından incelenmesi planlanmıştır.

Yöntem

Çalışmamızda 0-6 yaş arası çocuk sahibi olan ebeveynler yer almıştır. Örneklemeimize kartopu örnekleme yoluyla ulaşılmıştır. Katılımcılara demografik bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ve sosyal medyada aracılığıyla bir fotoğrafın paylaşılmasının ardından ortaya çıkabilecek durumlara ilişkin hayali senaryoları içeren bir form uygulanmıştır. Senaryolarda çocuk hakları, akran zorbalığı, çevrimiçi bilginin hızla yayılması gibi konular ele alınmıştır. "Çocuğunuzun küçükken yapmış olduğu, bazı sakarlıkları çok sevimli bulduğunuz için sosyal medya aracılığıyla paylaştınız. Yıllar sonra çocuğunuz bu paylaşımınız nedeniyle arkadaşları tarafından zorbalığa maruz kaldığını, paylaşımınızın onu küçük düşürdüğünü ve utandırdığını söylüyor. Bu durumda tepkiniz ne olur?" sorusu örnek senaryolardan biridir. Elde edilen veriler nitel analiz yöntemiyle incelenmiştir.

Bulgular

Sonuçlar eğitim seviyesine bağlı olarak bu alandaki tutumların değiştiğini, ancak risk faktörleri açısından ebeveynlerin farkındalık düzeylerinin düşük olduğunu işaret etmektedir.

Sonuç

Analizler sonucunda, katılımcıların sosyal medyada resim ya da video yoluyla çocuklarına ilişkin paylaşımlarının içerikleri değerlendirilmiştir. Sonuçlar ebeveynlerinin paylaşım yaptıktan sonra karşılaşılabileceği olaylara ilişkin hayali senaryolar temel ekseninde incelenmiştir. Son olarak ebeveynlerin bu paylaşımları sonucunda çocuklarının kişilik haklarına yönelik ihmal ve istismar riskine ilişkin algıları değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

sosyal medya, ebeveynlik, ihmal, istismar, risk faktörleri

An Analysis of Perceptions of Risk Factors of Parents' on their Social Media Accounts on Their Children's : A Qualitative Study

Aim

The purpose of this study is to examine the content of the parent's share about their child's pictures and videos on their social media accounts and to describe the perceptions of the risk factors involved in those shares. Within the context of this study, parents' social media sharing of their children's photographs and videos is examined in terms of children's rights, neglect and abuse risk

Method

Participants in our study consist of parents who have children between 0-6 years of age. Our sample is reached by snowball sampling. Participants are provided with a demographic information form, a semi-structured interview form, and a form containing imaginary scenarios. This form contains imaginary situations that can occur after a sharing in the social media. The situations covers topics such as children's rights, peer bullying, and the rapid spread of online information. Imagine that: you shared some of the clumsiness that your child has made at a young age through social media because you find them so cute. Years later your child is being bullied by his friends because of this sharing, and your sharing is humiliating and embarrassing him. What is your reaction in this case? "Is one of the sample scenarios. The obtained data were analyzed by qualitative analysis method.

Findings

As a result of the analyzes, the contents of the participants' social media sharing of their children's pictures or videos were evaluated. The results are based on fictitious scenarios on the events that parents may encounter. Finally, parents' perceptions of the risk of neglect and exploitation of their children's personality rights have been assessed as a result of this sharing.

Conclusion

The results indicate that attitudes in this area change depending on education level, but parents' awareness levels are lower in terms of risk factors.

Keywords: social media, parenting, neglect, abuse, risk factors

Eğitim Kurumlarında Duygusal İstismar Ve Yansımaları: Nitel Bir Çalışma
İrem ŞAHİN1, S.Sonay GÜÇRAY2
1Çukurova Üniversitesi, 2Çukurova Üniversitesi(Emekli Öğr. Üyesi)
İrem Şahin / sahin.irem@gmail.com / 05354787487

Amaç

Bu araştırma üniversite öğrencilerinin geçmiş eğitim kurumlarında öğretmen ve okul yöneticileri tarafından maruz kaldıkları duygusal istismarın ve bu yaşantının birey üzerindeki etkilerinin incelendiği nitel bir araştırmadır.

Yöntem

Araştırmaya Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı lisans sekizinci dönemde eğitim görmekte olan 18 birey (11 kadın, 7 erkek) katılmıştır. Araştırmada, veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan "yarı yapılandırılmış görüşme formu ve katılımcıların demografik bilgilerine ulaşmak amacıyla "kişisel bilgi formu" kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi yoluyla analiz edilmiş ve ulaşılan temalar sunulmuştur.

Bulgular

Araştırma sonuçları eğitim kurumlarında öğretmen ve okul yöneticileri tarafından duygusal istismara maruz kalan bireylerin bu yaşantının etkilerini uzun süre taşıdığına ve taşımaya devam ettiğine işaret etmektedir. Birey ailesi ve yaşadığı çevre tarafından desteklene de maruz kaldığı duygusal istismarın duygu, düşünce ve davranışları üzerinde çoklu etkiler yarattığı gözlemlenmiştir.

Sonuç

Araştırma sonucunda eğitim kurumunda öğretmen ve okul yöneticileri tarafından duygusal istismara maruz kalan bireylerin duygusal istismar ve maruz kaldıkları duygusal istismarın etkilerine ilişkin bulgular on tema altında toplanmıştır. Bu temalar şu şekildedir: (1) duygusal istismar ve duygusal istismar türleri, (2) eğitim kurumunda maruz kalınan duygusal istismar ve özellikleri, (3) eğitim kurumunda maruz kalınan duygusal istismarın öznel etkileri, (4) eğitim kurumunda maruz kalınan duygusal istismarın bireyin aile ve arkadaş ilişkilerine etkisi, (5) eğitim kurumunda maruz kalınan duygusal istismarın bireyin eğitim-öğretim yaşamına etkisi, (6) eğitim kurumunda maruz kalınan duygusal istismarın bireye katkıları ve bireyin yaşamında yarattığı engelleyici unsurlar, (7) eğitim kurumunda duygusal istismara maruz kalınmasaydı oluşabilecek benlik tasarımları, (8) bir psikolojik danışman olarak eğitim kurumunda öğretmen/yönetici kaynaklı duygusal istismar davranışına yönelik sergilenebilecek tutum, (9) eğitim kurumunda duygusal istismarı önlemeye yönelik öneriler ve (10) eğitim kurumunda maruz kalınan duygusal istismar ve yansımaları üzerine gerçekleştirilen çalışmanın psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) açısından önemi.

Anahtar Kelimeler

İstismar, duygusal istismar, eğitim kurumları.

Emotional Abuse And Reflections In Educational Institutions: A Qualitative Study

Aim

This research is a qualitative research of university students' emotional abuse of former education institutions and the individual effects of this experience on teachers and school administrators.

Method

18 individuals (11 female, 7 male) participated in the research. "semi-structured interview form" prepared by the researchers and "personal information form" was used in order to reach the demographic information of participants. The data obtained from the research were analyzed by means of content analysis from qualitative data analysis methods.

Findings

Findings were collected under ten themes: (1) types of emotional abuse and emotional abuse, (2) emotional abuse and characteristics of the educational institution, (3) subjective effects of emotional abuse in the educational institution, (4) the effect of emotional abuse in the educational institution on the family and friends relationships of the individual, (5) the effect of emotional abuse in the educational institution on the educational life of the individual, (6) contribution to the individual of the emotional abuse experienced in the educational institution and the obstacles that the individual creates in his life, (7) self-designs that could have occurred if the educational institution was not exposed to emotional abuse, (8) the attitude that can be exhibited in the educational institution as a psychological counselor for teacher / manager emotional abuse behavior, (9) proposals to prevent emotional abuse in the educational institution and (10) is important in terms of psychological counseling and guidance (PCG) of the study of emotional abuse and reflections on the educational institution.

Conclusion

Exposed to emotional abuse by teachers and school administrators in educational institutions carry and carry on the effects of this experience for a long time. Although supported by the individual's family and the living environment, it has been observed that emotional abuse has multiple effects on emotions, thoughts and behaviours.

Keywords Abuse, emotional abuse, educational institutions

Ergenlerde Sigara, Alkol ve Uyuşturucu Madde Kullanımının Azaltılması: İzlanda Modeli
Pınar AMANVERMEZ PEKER¹, Hacer YAŞAR TEKE²

1 Adalet Bakanlığı Ordu Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, 2 Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı
Pınar AMANVERMEZ PEKER / pamanvermez@gmail.com / 05062777833

Amaç

Son yıllarda ergenler arasında uyuşturucu madde kullanımı hem ülkemizde hem de Avrupa ülkelerinde her geçen gün artmakta ve daha büyük bir problem haline gelmektedir. İzlanda Avrupa ülkeleri arasında bu yükselişin aksine yönelimde olan bir ülkedir. Bu çalışmanın amacı ergenlerde alkol ve madde kullanımının önlenmesinde etkili olan İzlanda Modelini kapsamı ve içeriğini literatür bulguları ile tartışmak ve tanıtmaktır.

Yöntem

Çalışma, İzlanda Modeli ile ilgili çalışma ve uygulamaları içeren bir derleme niteliğindedir.

Bulgular

İzlanda'nın uyuşturucu madde ve alkol bağımlılığını önlemedeki bu başarısının altında multidisipliner yaklaşım, STK yelpazesi ve geniş toplumsal destek, kanıta dayalı bilimsel görüş ve devlet politikalarının ortak bir noktada buluşması ile kazanıldığı gerçeği yatmaktadır.

Sonuç

İzlanda Modeli Nedir? İlk olarak, ulusal düzeyde pek çok önleyici genel girişimler hayata geçirilmiştir. Diğer ülke uygulamalarından farklı olarak İzlanda otoriteleri ve politika yapıcılar, davranışbilimciler, alandaki uygulayıcılar ve toplumu oluşturan bireylerin ortak çalışması sonucu sorun ele alınmış; çocuklardaki risk faktörlerini azaltırken aile, okul ve toplum ayakları olan koruyucu ve önleyici uygulamaları içeren bir model olarak "İzlanda Modeli"ni hayata geçirilmiştir. İzlanda modeli, kuramsal altyapısı olan ve kanıt temelli, özgün bir yaklaşımdır. Akran ilişkileri ile yapılandırılmış Gençlik Çalışmaları: Madde kullanım oranlarını etkileyen önemli bir değişken ise "süpervize edilen gençlik çalışmaları" ve sportif faaliyetlere katılımdır. Burada gençlik çalışmalarının yapılandırılmış olması önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Madde bağımlılığı, Alkol, İzlanda Modeli, Çocuk Gelişimi, Önleme

Cigarettes, Alcohol and Substance Use Prevention For Adolescents : The Icelandic Model

Aim

In recent years, substance use is increasing and becoming a big problem in Turkey and in European countries as well. In contrary with European countries, Iceland is the only country with the decline in adolescent substance use. The aim of this study is to introduce the Icelandic Model that is effective in adolescent drug use and discuss the content of the model in the light of the research results.

Method

The study is a review on the literature and practices of the Icelandic Model.

Findings

The Icelandic Model: Firstly, many preventive measures are put in force in the national level. Apart from the other European countries, Icelandandic authorities, policy makers, behavioral scientists, practioners and representatives of the community addressed the adolescent substance use problem in collaboration in 1990s; and "Icelandic Model" was formed and implemented. The intervention focuses on reducing risk factors for substance use while strenghtening broad range of family, school and community protective factors. The Icelandic Model is theoratically grounded, evidence-based and unique approach. Peer Relationships and Supervised Youth Work: One of the important factors that effects substance use in adolescents is "supervised youth work and attendace in sports activities. The supervision is the important part of these kind of activities.

Conclusion

There is multidisciplinary approach, NGO and wide range of community support, evidence based scientific results and national policies behind the success of the Icelandic Model on reduction of substance and alcohol use in adolescents.

Keywords Adolescent substance use, The Icelandic Model, child development, prevention

Ergenlik Dönemi Madde Bağımlılığında Anne Baba Tutumlarının Etkisi
Kıymet DEVLET MEMİŞ1, Melahat DEMİRBİLEK2

1T.C. Sağlık Bakanlığı, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Hasköy Semt Polikliniği, 2Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü
Kıymet DEVLET MEMİŞ / kiymetdevlet@hotmail.com / 05337788752

Amaç

İnsan yaşam döngüsünün önemli bir basamağı olan ergenlik dönemi, çocukluktan yetişkinliğe geçişte önemli bir basamaktır. Ergenlik dönemi her çocuk için fırtınalı ve stresli bir dönem olmadığı düşünülse de, bu dönemin uyum sağlamayı gerektiren, çok yönlü değişikliklerin olduğu bir dönem olduğunu kabul etmek gerekir. Bu özelliği ile de kritik ve riskli bir dönem olduğunu da söyleyebiliriz. Günümüzde madde kullanımının çocuk ve ergenler arasında hızla yayıldığını ve bu alanda yapılan çalışmaları incelediğimizde madde kullanım yaşının çok küçük yaşlara düştüğünü görmekteyiz. Madde bağımlılığı ergenlik dönemi çocuklarda giderek büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Bu tehlike tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızla artış göstermeye devam eden çok önemli bir toplumsal sorun olma niteliği kazanmıştır. Bu çalışmanın amacı literatür bilgileri doğrultusunda ergenlik dönemi madde bağımlılığında anne-baba tutumlarının etkisini belirlemektir. Çocukların sağlıklı bir birey olarak yetiştirilmesinde ve toplumsallaşmasında en önemli rolü teşkil eden ebeveynleri, anne-baba tutumlarının madde bağımlılığıyla ilişkisi konusunda aydınlatmak, ebeveynleri bilinçlendirmek, toplumsal huzuru tehdit eden madde bağımlılığına karşı gerekli önlemlerin alınmasına katkıda bulunması amaçlanmıştır.

Yöntem

Anne-baba tutumları, ergenlik ve madde bağımlılığı anahtar kelimeleri kullanılarak bu alanda yapılmış çalışmalar incelenmiş olup, elde edilen bilgiler doğrultusunda anne-baba tutumlarının madde bağımlılığı ile ilişkisi sunulmuştur.

Bulgular

Ergenlik dönemi madde bağımlılığında olumlu anne-baba tutumlarının madde bağımlılığına karşı en etkili koruyucu faktörlerden olduğu görülmektedir.

Sonuç

Elde edilen çalışmalar doğrultusunda ergenin madde bağımlılığı sürecinde ve bu davranışın bağımlılığa dönüşmesinde anne-baba tutumlarının önemli bir etkisi olduğu görülmüştür. Demokratik tarza sahip ebeveynlerin çocuklarını madde bağımlılığından korumada daha başarılı oldukları, otoriter ve baskıcı aile çocuklarında madde kullanma riskinin daha yüksek olduğu, özellikle otoriteyi aşırı kullanan baskıcı ebeveynler ile hiç kullanmayan ilgisiz ebeveynlerin, ergenlerin madde bağımlılığı da dahil pek çok sapmış davranışa yönelmelerinde uygun aile atmosferini yarattıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Anne Baba Tutumları, Ergenlik, Madde Bağımlılığı.

The Effects of the Attitudes of Parents on Substance Addiction in Adolescence

Aim

When we consider the fact that substance use is becoming more widespread among children and adolescents and when we examine the studies conducted in this area, we can see that the age of substance use has decreased dramatically. The aim of the present study is to determine the effects of parent attitudes on substance addiction in adolescence in the light of literature information. The aim of the present study is to enlighten the parents who play a pivotal role in bringing up the children as healthy individuals and in their socialization about the relation between the attitudes of parents and substance addiction and to raise awareness on this issue, and thus to contribute in the process of taking measures against substance addiction which threatens social peace.

Method

To that end, by using the keywords of "parent attitudes", "adolescence" and "substance addiction", the studies conducted in this area were examined and in light of the acquired information, the relation between parent attitudes and substance addiction has been put forward.

Findings

The parent attitudes have a significant effect on the process of addiction to substances of adolescents and on the fact that this behavior becomes an addiction. It is determined that parents who have a democratic perspective are more successful in protecting their children from substance addiction and that the children of the families which are more authoritarian and oppressive have a higher risk of substance use, and especially that the oppressive parents who use authority excessively and the indifferent parents who never use authority create a family atmosphere which is conducive to lead the adolescents to tend to many deviated behaviors including substance addiction.

Conclusion

As a result, it can be seen that positive parent attitudes are among the most effective protective factors against substance addiction in adolescence.

Keywords Parent Attitudes, Adolescence, Substance Addiction

Ergenlik dönemi öğrencilerinin riskli sağlık davranışları ve anne baba ilişkilerinin incelenmesi

Ayla HENDEKÇİ¹, Hacer GÖK UĞUR²

¹Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Giresun. ²Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Ordu

Ayla HENDEKÇİ / ayla.hendekci@gmail.com / 05393570628

Amaç

Bu çalışma ergenlik dönemi öğrencilerinin riskli sağlık davranışları ve anne baba ilişkilerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Çalışma tanımlayıcı olarak 19 Mart -5 Haziran 2018 tarihleri arasında Giresun il merkezinde öğrenci sayısı en fazla olan üç büyük ortaokulda yapılmıştır. Araştırmada herhangi bir örnekleme yöntemine gidilmeyip, evrenin tümü (N=500) örneklem olarak alınmıştır. Araştırmaya katılmayı kabul eden ve velisi izin veren 350 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan "Bilgi Formu", "Riskli Sağlık Davranışları Ölçeği" ve "Anne-Baba Ergen İlişkileri Ölçeği" kullanılmıştır. Etik açıdan İl Millî Eğitim Müdürlüğünden ve öğrencilerin ailelerinden yazılı izin ve öğrencilerden sözel onam alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, t test, varyans analizi ve korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmada öğrencilerin anne baba ergen ilişkilerinin, riskli sağlık davranışlarından fiziksel aktivite, hijyen ve madde kullanımını etkilediği bulunmuştur. Bununla birlikte öğrencilerin yaşı, sınıfı, cinsiyeti, yaşadığı yer ve annelerinin eğitim durumunun, anne baba ergen ilişkilerini ve cinsiyeti ile gelir düzeylerinin riskli sağlık davranışlarını etkilediği tespit edilmiştir.

Sonuç

Araştırma kapsamındaki öğrencilerin yaş ortalaması 12.27±0.68 olup, %53.1'inin kız, %60.6'sının 6.sınıf, %65.1'inin orta gelir düzeyinde ve %46'sının ilçede yaşadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin riskli sağlık davranışları ölçeğinin psikososyal, fiziksel aktivite, hijyen ve madde kullanımı alt boyutları ile anne baba ergen ilişkileri ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur (p < 0.05). Öğrencilerin yaşı ve sınıfı ile anne baba ergen ilişkileri ölçeği ve öğrencilerin cinsiyeti ile anne baba ergen ilişkileri ölçeği ve riskli sağlık davranışları ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur (p < 0.05). Öğrencilerin yaşadığı yer ve annelerinin eğitim düzeyi ile anne baba ergen ilişkileri ölçeği puan ortalamaları arasında, öğrencilerin gelir düzeyi ile riskli sağlık davranışları ölçeğinin madde kullanımı alt boyutu puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir (p < 0.05).

Anahtar Kelimeler

anne-baba ilişkileri, ergen, riskli sağlık davranışları

Examination of risky health behaviors and parental relations of adolescent students

Aim

This study was conducted to examine risky health behaviours and parental relations of adolescent students.

Method

This descriptive study was conducted in three big secondary schools with the highest number of students in Giresun city centre between 19 March and 5 June 2018. No sampling method was used in the study and the whole universe (N=500) was taken as the sample. The study was completed with 350 students whose parents gave permission and who agreed to participate in the study. "Information form" prepared by the researchers, "Risky Health Behaviours Scale" and "Parent Adolescent Relations Scale" were used to collect data. In terms of ethics, written permission was taken from provincial directorate of national education and students' parents, while oral consent was taken from the students. Descriptive statistics, t test, variance analysis and correlation test were used to assess data.

Findings

Average age of the students in the study was 12.27±0.68, 53.1% were female, 60.6% were 6th graders, 65.1% had moderate level of income and 46% lived in town. Statistically significant association was found between psychosocial, physical activity, hygiene and substance use sub-scales of risky health behaviours scale and parent adolescent relations scale scores of students (p < 0.05). Statistically significant association was also found between students' ages, grades and averages of parent adolescent relations scale and their genders and averages of parent adolescent relations scale and risky health behaviours scale scores (p < 0.05). Statistically significant difference was found between where students lived, mothers' level of education and averages of parent adolescent relations scale and level of income and substance use sub-dimension score averages of risky healthy behaviours scale (p < 0.05).

Conclusion

In the study, it was found that students' parent adolescent relations were influenced by physical activity, hygiene and substance use risky health behaviours.

Keywords adolescent, parental relations, risky health behaviours

Erken Çocukluk Döneminde Toplumsal Sınırlardan Kişisel Sınırlara ve Yaratıcı Drama
Serap Antepli1 ,Ebru Yaraş Cankurtaran1

Ebru Yaraş Cankurtaran / ebruyaras@hotmail.com / 05339561340

Amaç

Ulu Önder Atatürk'ün belirttiği gibi, 'Bugünün Çocukları Yarının Yetişkinleri' olarak 4-6 yaş grubu çocukların, kendi yaşam becerilerini ve evrensel değerleri benimsemelerini, toplumsal ve kişisel sınırlarının farkında olmalarını ve mahremiyet konusunda bilgilenmelerini yaratıcı drama çalışmalarıyla deneyimlemek ve ilişkilendirerek sonuçlarını gözlemleyip paylaşmak istedik.

Yöntem

Bu proje, yaratıcı dramanın disiplin boyutunu ele alarak doğaçlama, rol oynama, liderin role girmesi gibi farklı tekniklerden yararlanılarak çocukların aktif katılımı sağlanmıştır. 18 oturum olarak planlanmış sürecin değerlendirilmesinde nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır.

Bulgular

Toplumsal Sınırlardan Kişisel Sınırlara" konusunda çocuklarda bir farkındalık ve merak yaratılmış olup, gerek çocukların oturumlarda ifade ettiklerine gerekse öğretmen ve lider adayının kayıtlarına baktığımızda projenin amacına ulaştığını görebiliriz. Bundan sonraki bilgi ve bilinçlendirme süreçlerinde ailelere ve öğretmenlere de büyük rol düşmektedir.

Sonuç

Öğretmenlerin belirttiği problemlerden, dönütlerden yararlanarak her oturumun ana başlıkları yaş özelliklerine yönelik kazanımlar belirlenmiş, alan yazında bu konular ile ilgili yazılı metinler ve eserler incelenerek oturumlar yapılandırılmıştır. Çalışmalardan sonraki süreç içinde, çocuklar tarafından çok iyi geri dönütlerin olduğu bilgisi öğretmenleri tarafından verilmiştir. Öğretmenlerin sınıf içinde yaşadıkları bazı olumlu değişimler, özellikle gruba göre yapılandırılan çalışmaların faydasını göstermektedir. Atölye çalışmalarının başında ve sonunda, lider aday ve danışmanın maddelerini beraber hazırladığı 10 maddelik 3 seçenekli gözlem kayıt formu kullanılmıştır. Sonuçlar grafiksel olarak projede yer almaktadır. Yapılan çalışmaların öncesinde ve sonrasında çıkan sonuçlar, sınırlar ile ilgili çocuklarda bir farkındalık yaratıldığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sınır, Sorun Çözme, Özdeğer, Özdenetim, Mahremiyet, Güven, Koruma

Transition from Social Boundaries to Personal Boundaries in Early Childhood Period and Creative Drama

Aim

We wanted to assist children between 4-6 ages, who are "Today's Children, Tomorrow's Adults" as indicated by Atatürk; in developing life skills, adopting universal values, becoming aware of social and personal boundaries and learning about privacy by means of creative drama activities; monitor the process and share the results.

Method

This project addresses the discipline aspect of creative drama and ensured the participation of children through different techniques, such as improvised role-playing. Qualitative research method was used in the evaluation of the process, which is planned as 18 sessions.

Findings

Main titles of each session were determined as per the feedback received by teachers, learning outcomes were set down according to age characteristics, and the sessions were structured upon examining relevant texts and works in the field. Teachers told that they received positive feedback from the children in the period after the activities. Some positive changes, which were observed in the class by teachers, particularly demonstrate the benefits of the activities structured according to the group. An observation form composed of 10 items with 3 choices each, which was prepared by the leader candidate and the mentor, was used at the beginning and the end of the workshops. The results are included in the project as a graphic. The results obtained before and after the activities show that an awareness on the boundaries were created for the children.

Conclusion

An awareness and interest on this project were created for the children and we can say that the project served its purpose, taking account of both the statements of children during the sessions, and the observation forms filled by the teacher and the leader. Families and teachers have a large part to play in the informing and awareness raising activities hereafter.

Keywords: Boundary, Problem Solving, Self-Esteem, Self-Control, Privacy, Trust, Protection

Erken Yaş Evlilikler: Hemşire Çözümün Neresinde?

Buket MERAL¹, Nurdan Tuğçe GÜNAL²

^{1,2} Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon

Buket MERAL / buketguvenir@hotmail.com / 05073393649

Amaç

Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre "Çocuklara uygulanan kanunlar çerçevesinde daha erken yaşta reşit olma durumu hariç; 18 yaşın altındaki herkes çocuk sayılır." Fiziksel, ruhsal ve sosyal olarak henüz gelişimini tamamlamadan yapılan erken yaş evliliklerin büyük çoğunluğu çocuğun kendi rızası dışında olmasından dolayı erken ve zorla yapılan evlilikler olarak tanımlanmaktadır. Bu durum hem çocuk hakkı ihlali ve istismarı olması hem de etkilerinin ciddi problemlere yol açması sebebiyle küresel çapta düşme eğiliminde olmasına rağmen yaygınlığını korumakta ve önemi artarak devam etmektedir. Fiziksel, psikolojik ve sosyal boyutu olan erken yaş evliliklerin etkileri önce bireysel olarak ortaya çıkmakta zamanla toplumsal bir niteliğe dönüşerek, çözülmesi çok zor ve karmaşık problemlerle sonuçlanmaktadır. Yoksulluk ve düşük eğitim seviyesi bu problemlere neden olan erken yaş evliliklerin en önemli sebeplerinin başında gelmesine rağmen bu durumu etkileyen dinamikler çok çeşitlidir. Erken yaş evlilikler ile mücadele edilmesi, geleceğin sağlıklı toplumlarını oluşturacak çocukların sağlıklarının korunması ve geliştirilmesinde kaçınılmazdır. Bu süreçte sağlık profesyonelleri, hukukçular, sivil toplum kuruluşları, sosyologlar, din görevlileri ve medya gibi sorumlu paydaşların multidisipliner ve sistematik çalışmaları gerekmektedir. Sağlık profesyonellerinin büyük çoğunluğunu oluşturan hemşireler holistik sağlık bakım felsefesi kapsamında erken yaş evlilik probleminin her aşamasında önemli sorumluluklar üstlenen meslek üyeleridir. Temeli topluma dayanan bu sorunun çözümünde hemşirelerin toplumdaki bireylere eğitimler düzenlemeleri ve konuya yönelik farkındalık oluşturmaları da önem taşımaktadır. Ayrıca hemşireler erken yaşta evliliklerin erken dönemde saptanması, bildirimlerinin yapılması, oluşabilecek komplikasyonların önlenmesi ve çocukların rehabilitasyonunda önemli sorumluluklar üstlenmektedir. Bu derlemede erken yaşta evliliklerin önlenmesinden, etkilenen çocukların ve ailelerin rehabilitasyonuna kadarki sürecin; hemşirenin rol ve sorumlulukları kapsamında ele alınması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

erken yaş evlilikler, çocuk gelin, hemşirelik

Early Age Marriages: Where Is The Nurse In The Process Of The Solution?

Aim

Convention on the Rights of the Child, defines a 'child' as a person below the age of 18, unless the laws of a particular country set the legal age for adulthood younger. The vast majority of early age marriages made before completion of child development, physically, psychologically and socially, are defined as premature and forced marriages because the child is outside his or her own consent. Even though it tends to decline globally, this situation is a violation of child rights and abuse, and its effects cause serious problems, it maintains its prevalence and the importance of which continues to increase. Despite the fact that poverty and low education level are among the most important causes of early marriages leading to these problems, the dynamics affecting this situation are very diverse. Struggling with early marriages is indispensable in protecting and developing the health of children who will build a healthy society of the future. In this process, responsible stakeholders such as health professionals, lawyers, sociologists, religious officials and the media need to work multidisciplinary and systematically. Nurses take on important responsibilities at every stage of the problem of early marriage within the scope of the holistic health care philosophy. In solving this problem, which is based on the society, it is also important for nurses to organize education for individuals in society and to create awareness of the issue. In addition, nurses undertake important responsibilities in the early detection of early marriages, prevention of complications and rehabilitation of children. The purpose of this review is to handle in the context of the roles and responsibilities of the nurses ranging from prevention of the early marriages to rehabilitation of the affected children and their families.

Keywords Early Age Marriages, child bride, nursing

Erken yaş evlilikleri ve adölesan gebeliklere yaklaşım

Ayşenur KAHRAMAN1 Tuba KARABEY2

1Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik A.D. 2 Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Esasları AD.

Ayşenur KAHRAMAN / kahramaneyse122@gmail.com / 05531114096

Amaç

Yaşam boyunca kadının primer sağlık hizmeti aldığı meslek gruplarından ebelere, hemşirelere ve diğer sağlık profesyonellerine yol göstermek amacıyla hazırlanmıştır.

Yöntem

Literatür uluslararası ve ulusal veritabanlarından taranmıştır. Konu ile ilgili son 10 yılda yapılan orjinal araştırmalar, derlemeler, bilim uzmanlığı ve doktora tezleri sistematik olarak derlenmiştir.

Bulgular

Dünyanın pek çok ülkesinde önemli ölçüde mortalite ve morbidite nedeni olarak kabul edilen adölesan gebeliklerin önlenmesine yönelik programlar yürütülmektedir. WHO adölesan gebeliklerin ve kötü üreme sağlığı sonuçlarının önlenmesi için yayınladığı rehberde;18 yaşından önce evliliğin azaltılması, 20 yaştan önce hamileliğin azaltılması, adölesanların kontrasepsiyon kullanımının artırılması, gençler arasında zorla seksin azaltılması, adölesanlar arasında güvenli olmayan kürtajın azaltılması ve gençler tarafından doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası bakımın kullanımını artırılması önerilerinde bulunmuştur. Kadın sağlığı ve hatta toplum sağlığının korunması, geliştirilmesi için erken yaşta evlilikler, cinsellik, gebelik ve ebeveyn olma yükümlülükleri konularında bilinçli bir eğitimin verilmesi önemli adımlardandır. Ayrıca sorunun zamanında tespit edilerek destek gösterilmesi ve çözüm yollarının sağlanması da büyük önem taşımaktadır.

Sonuç

Kadının bedensel, ruhsal ve sosyal açıdan gelişimini tamamlamadan gebe kalması durumunda hem anne hem de bebek olumsuz etkilenmektedir. Düşük ve orta gelirli ülkelerde, 15–19 yaşlarındaki genç kadınlarda gebelik ve doğum komplikasyonları önde gelen ölüm nedenidir. Perinatal ölümler, 20 yaşın altındaki annelerden doğan bebeklerde, 20–29 yaşlarındaki annelerden doğan bebeklere göre % 50 daha yüksektir.Yapılan araştırmalar adölesan gebeliklerin oluşmasında ilk adet yaşı, cinsel ilişki sıklığı, ırk, etnik durum, evlilik durumu, aile yapısı, çiftlerin birbiriyle olan iletişimi, çiftin eğitim ve iş durumu, sosyoekonomik düzey ve sosyal destek kaynaklarının etkisi olduğunu göstermiştir. Bu bağlamda adölesan gebelik tüm dünyada ciddi bir halk sağlığı sorunudur.

Anahtar Kelimeler

Adölesan Gebelik, Ebe, Bakım, Eğitim

Approach to early age marriages and adolescent pregnancy

Aim

This review article has been prepared to guide midwife, nurses and other health professionals from occupational groups in which women receive primary health care throughout their lifetime.

Method

The literature has been searched from international and national databases. Original researches, compilations, scientific expertise and doctoral dissertations in the last 10 years have been compiled systematically.

Findings

If the woman conceives without completing her physical, psychological and social development, both the mother and the baby are adversely affected. In low- and middle-income countries, pregnancy and childbirth complications are the leading cause of death in young women aged 15-19 years. Perinatal deaths are 50% higher in infants born to mothers younger than 20 years than infants born in mothers 20-29 years. Research has shown that in the formation of adolescent pregnancies, the first age, sex, race, ethnicity, marital status, family structure, communication, dual education and employment status, socioeconomic level and social support resources. In this context, adolescent pregnancy is a serious public health problem all over the world.

Conclusion

Programs are being implemented in many countries around the world to prevent adolescent pregnancies, which are considered to be a significant cause of mortality and morbidity. WHO guidelines for the prevention of adolescent pregnancies and poor sexual health outcomes include guidelines for reducing marriage before age 18, reducing pregnancy before age 20, increasing the use of contraceptives for adolescents, reducing forced sex among young people, reducing unsafe abortion among adolescents, post-treatment care. It is an important step to give conscious education on the issues of early marriage, sexuality, pregnancy and parental obligations for the protection and development of women's health and even public health. It is also important to identify the problem in a timely manner and to provide support and solutions.

KeywordsAdolescent Pregnancy, Midwife, Care, Education

EVLAT EDİNME

Nevin AÇIK, Akgül KURU OKTAY, Seliha DÜNDAR, Zübeyde DENİZCİ ZİREK, Sevgül GÖKALP

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Akgül KURU OKTAY / akgulkuru@gmail.com / 5057079142

Amaç

Bir çocukla, durumu evlat edinmeye uygun bir kişi arasında hukuki bağlar sağlanarak çocuk ebeveyn ilişkisinin kurulması olarak tanımlanmaktadır. Evlat edinme, Türk Hukukuna 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi ile girmiş, 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ile yeniden düzenlenmiştir.

Yöntem

Literatür taraması yapılarak hazırlanan bu yazı da evlat edinme konusu ele alınmıştır.

Bulgular

Bir çocuğun bakımı sevgi, hoşgörü, sabır, özveri istemektedir. Bilinçli, sorumluluğunu yerine getirebilecek kişilerin evlat edinmesi, sıcak yuva ortamının sağlanması, sağlıklı toplum açısından önem taşımaktadır.

Sonuç

Evlat edinme, eski çağlarda soyun devamı veya mirasçı sahibi olma, 19.yüzyılda çocuğu olmayan kimselere anne-baba olma, çocuk sevgisini tattırma amacına hizmet ederken günümüzde ise çocuğa destek olma ön plana çıkmıştır. Korunmaya muhtaç çocuklardan durumu evlat edinme hizmetinden yararlandırılmaya uygun olanların, İl Sosyal Hizmetler görevlisinin hazırladığı rapor sonucu evlat edinilebileceği, evlat edineceklerin çocuktan en az 18 yaş büyük olması, en fazla 40 yaş farkının bulunması gerekmektedir. Korunmaya muhtaç çocukların özelliklerine uygun ortamı sağlayabilecek aileleri seçmek Sosyal Hizmetler Kurumunun sorumluluğudur. Evlat edinenin fizik ve ruh sağlığı açısından çocuğa bakabilecek, mağdur etmeyecek, tutarlı, dengeli, yeterli sevgi verebilecek, toplumun norm ve değerlerine aykırı düşmeyecek, yaşam tarzıyla çağdaş düşünce yapısına sahip, çocuğun bakım ve eğitimini sağlayabilecek yeterli gelir düzeyinde, sosyal güvenliği olan, uygun çevre-yaşam koşullarına sahip, çocuğun sosyo-kültürel gelişimini sağlayabilecek en az ilkokul mezunu olması gibi özelliklere sahip olmalıdır.

Anahtar Kelimeler

Evlat edinme, evlatlık, kanun

ADOPTION

Aim

It is defined as establishing a child parental relationship by providing legal ties between a child and a person suitable for adoption. Adoption has been regulated by Turkish Civil Law No. 743 and Turkish Civil Code No. 4721 for Turkish Law.

Method

In this article prepared by literature review, the issue of adoption is discussed.

Findings

Adoption, the descendants of ancient times or the possession of inheritors, being a parent who is not a child in the 19th century, serving the purpose of tasting the child's love, and nowadays it is the forefront of supporting the child. Those who are eligible to benefit from the status of adoption service from children in need of protection need to be at least 40 years of age to be adopted as the report prepared by the Provincial Social Services Officer and their adopted children are at least 18 years older than the child. It is the responsibility of the Social Services Institution to choose the families that can provide the environment appropriate for the characteristics of the children in need of protection. Adoption of the adoption of the child in terms of physical and mental health, adequate level of income, social security, adequate environment to provide care and education for the child, to be able to look after the child, not to be a victim, consistent, balanced enough to give love, not contrary to the norms and values of the society, and having at least a primary school graduate who can have socio-cultural development of the child with living conditions.

Conclusion

A child's care requires love, tolerance, patience and self-sacrifice. The conscious, responsible adoption of people, the adoption of a warm home environment, the importance of a healthy society is important

KeywordsAdoption, adoption, law

Farklı Bir Cinsel İstismar Olgusu

Zehra Zerrin Erkol 1, Taşkın ÖZDEŞ 2, Erdem Hösükler 3, Veyis GÜNDOĞDU 1, Hakan SAMURCU 1

1 Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu, 2 Adli Tıp Uzmanı, İşyeri Hekimi, İstanbul, 3 Adli Tıp Kurumu, Bolu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Bolu

Zehra Zerrin Erkol / zerrinerkol@gmail.com / 05323312191

Amaç

Çalışmada; yengesi tarafından cinsel istismar uygulanan erkek çocuk olgusu sunulmaktadır.

Yöntem

Sunulan olgu 12 yaşında bir erkek çocuktur. Olgu görüşme sırasında; ağabeyi ve yengesi ile birlikte yaşadığını, ağabeyinin işte olduğu bir gün yengesinin soyunarak yanına geldiğini, kendisinin kıyafetlerini de zorla çıkardığını, bacağını üstüne atarak cinsel birleşme olmadan tatmin olduklarını, yengesinin kendisini bu olayı başkalarına anlatmaması için uyardığını, "kimseye söyleme, ikimizi de öldürürler" dediğini, daha sonraki dönemde yengesinin zaman zaman kendisinin boynundan ve yanağından öptüğünü, toplam altı kez yakınlaştıklarını, olay günü evde yengesinin kardeşinin de bulunduğunu, kardeşi balkona çıktığında yengesinin yanına gelip boyun sol yan kısmını emmeye başladığını, kardeşinin geldiğini duyunca bıraktığını, akşam ağabeyinin boynundaki morluğu gördüğünü, nasıl olduğunu sorduğunu, ağabeyine olanları anlattığını, ağabeyinin de kendisini polis merkezine getirdiğini anlatmıştır.

Bulgular

Çocuğa yönelik cinsel istismar olaylarında kadın fail görülme sıklığı daha nadir de olmakla birlikte sunulan olguda olduğu üzere zaman zaman görülebilmektedir.

Sonuç

Muayenesinde boyun sol yan orta kısımda, klavikular bölgenin 3 cm üzerinde, 2x1,5 cm.lik ekimoz bulunduğu saptanmıştır. Olgunun Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı uzmanı tarafından yapılan muayenesinde "majör depresif bozukluk ve posttravmatik stres bozukluğu" tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Çocuğun cinsel istismarı, istismarcının cinsiyeti, kadın istismarcı.

A Different Case of Sexual Abuse

Aim

In the study, a boy case who had been sexually abused by her aunt will be presented and discussed.

Method

Presented case was a 12-year-old boy. During the interview, the case had told that; he had living with his brother and aunt, one day they were alone at home and his aunt had come near him by undressing, she had forcibly removed cases's clothes also, they had satisfied by throwing her leg without sexual intercourse, his aunt had warned him not to tell this incident to others, she had said to case "Do not tell anyone, they will kill us both", in the later period, the aunt sometimes had kissed him from his neck and cheek, they had gotten closer six times in total, on the day of the incident, the brother of aunt was in home also, when his brother had come out on the balcony, his aunt had come to near him and began to suck the left side of his neck, she had left near him while she had heard that her brother was coming, at the evening, his brother had seen the ecchymosis on his neck, he asked him what was origin of this lesion, case had told him what happened, his brother brought him to the police station.

Findings

At the examination; in the middle part of the left side of the neck, 3 cm above the clavicular region, 2x1.5 cm ecchymosis was observed. Case had been examined in in child psychiatry clinic and "major depressive disorder and posttraumatic stress disorder" were diagnosed.

Conclusion

Although the incidence of female offenders in child sexual abuse cases is relatively rare, as seen in presented case, it can be seen from time to time.

Keywords Child sexual abuse, gender of abuser, female abuser

Fiziksel Çocuk İstismarı: Olgu Sunumu

Ahmet Sedat Dündar, Osman Kule, Abdullah Mert Ünsal, Osman Celbiş

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

Ahmet Sedat DÜNDAR / dr_asedat@hotmail.com / 05058265473

Amaç

Bir yetişkinin; çocuğun fiziksel ve psikososyal gelişimi ve/veya sağlığını, olumsuz yönde etkileyen davranışları çocuk istismarı olarak tanımlanmaktadır. Önemli bir halk sağlığı sorunu olan çocuk istismarı; fiziksel, duygusal, cinsel istismar vb. şeklinde olabilmektedir. Çocuk istismarı aynı zamanda aile içi şiddet içinde değerlendirilmektedir. Bu çalışmamızda; aile içi şiddet sonucu tarafımıza başvuran fiziksel bir çocuk istismarı olgusunu değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi İkinci Basamak Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi'ne düşme ve epilepsi ön tanılıyla yatırılan 13 yaşındaki kız çocuğu, ayrıntılı fizik muayenesi yapılarak değerlendirildi.

Bulgular

Sonuç olarak; göç, ekonomik, kültürel, sosyal ve çevresel faktörler sonucu çocukların aile içi istismara maruz kalabileceği; özellikle Suriyeli hastaların yoğunlukla başvurduğu sağlık merkezlerinde fiziksel çocuk istismarının unutulmaması gerektiğini düşünmekteyiz.

Sonuç

Suriyeli annesinden çevirmen aracılığı ile alınan öyküde kızının koltuktan düştüğünü ve hareketsiz kaldığını, hareketsiz kalınca heyecanlanarak kuvvetlice vurduğunu, vücudundaki bazı yaraların kardeşleri tarafından yapıldığını söyledi. Alınan ifadelerin, çelişkili olduğu ve muayene bulgularıyla uyumlu olmadığı görüldü. Harici muayenede; boyun ön yüzde birbirine paralel seyreden başlangıç bölgesinde çengel şeklinde 1 cm çaplı muhtemel tırnak izi ile uyumlu ekimotik sıyrık olduğu, sağ dirseğin 1 cm üzerinde dış yanda 5x3 cm'lik, sağ kol dış yan ortada 3x2 cm'lik ve 2x1.5 cm'lik, bu lezyonun hemen altında oblik seyirli 5x0.8 cm'lik ekimotik lezyon olduğu, sağ kol iç kısmı orta bölgede 3x3.5 cm ekimotik alan olduğu, sol gluteal bölgede daha belirgin olmak üzere sağa uzanan iyileşme gösteren yeşil-sarı renkli 16x1.8 cm'lik ekimotik lezyon olduğu, bu lezyonun 1,5 cm altında yere paralel seyreden sol gluteal bölgede iyileşme gösteren yeşil-sarı renkli 8x2 cm boyutlarında ekimotik alan olduğu görüldü.

Anahtar Kelimeler

fiziksel istismar, aile içi şiddet

Physical Child Abuse: A Case Report

Aim

In this study; we aimed to evaluate the occurrence of a physical child abuse that is the result of domestic violence.

Method

A 13 yearold girl, admitted to the İnönü University School of Medicine Secondary Pediatric Intensive Care Unit with an initial diagnosis of falls and epilepsy was evaluated by a detailed examination.

Findings

In a story taken by a Syrian mother through a translator she said that her daughter had fallen from her seat and remained motionless, she become hectic due to her daughter motionless then hit her strongly, also she said that some of the wounds in her body were made by her brothers and sisters. Acceptance statements were found to be contradictory and incompatible with the findings of the examination. External examination; the circumference of the neck is parallel to the circumference of the starting region of the hook is 1 cm in diameter with a matching probable nail marks of the ecchymic scratches, 1 mm above the right knee on the outside lateral 5x3 cm, right arm outer side in the middle 3x2 cm and 2x1.5 cm , an oblique subcutaneous 5x0.8 cm ecchymotic lesion just below this lesion, a 3x3.5 cm ecchymic area in the middle of the right inward segment, a green-yellow 16x1.8 cm area showing healing extending to the right, more pronounced in the left gluteal region ecchymic lesion and a green-yellow colored 8x2 cm area showing a healing of the left gluteal region parallel to the floor 1.5 cm below the lesion.

Conclusion

As a result; migratory, economic, cultural, social and environmental factors may result in exposure of children to domestic abuse; we think that physical child abuse should not be forgotten especially in health centers where Syrian patients are heavily resorted to.

KeywordsPhysical Abuse, Domestic Violence

Gazetelerde Bulunan Çocuk Yaştaki Evlilik Haberlerinin İncelenmesi
Hacer KOBYA BULUT, Buket MERAL, Bahar ÇOLAK
Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon
Buket MERAL / buketguvenir@hotmail.com / 05073393649

Amaç

Araştırmanın amacı gazetelerin internet sayfalarında yayınlanan çocuk yaştaki evlilik haberlerini incelemektir.

Yöntem

Araştırma, 1-20 Haziran 2018 tarihleri arasında retrospektif tanımlayıcı olarak yapıldı. Araştırmada 01.06.2013 – 01.06.2018 tarihleri arasında yayınlanan, haftalık tirajı 100.000'in üzerinde olan gazetelerden 3 tanesinin internet haber sayfaları incelendi. Bu gazetelerin internet haber sayfalarında yer alan çocuk yaştaki evlilik haberleri "erken yaş evlilikler", "çocuk gelinler" ve "çocuk damat" anahtar kelimeleri kullanılarak tarandı. Yapılan tarama sonucunda çocuk yaştaki evlilikler ile ilgili 439 haberden uygun olan 362 haber çalışmaya dahil edildi. Haberler araştırmacılar tarafından içeriklerine göre gruplandırıldı. Çocuk yaştaki evlilik vakalarına ilişkin veriler haberlerden bilgileri kayıt etmek için geliştirilen veri çekme aracı ile toplandı. Veriler sayı ve yüzde ile değerlendirildi.

Bulgular

Bu çalışmada, gazetelerin internet sayfalarında yayınlanan çocuk yaştaki evlilik haberlerinde çocuk yaştaki evlilik vakalarına daha az sıklıkta yer verildiği tespit edilmiştir. Bu konuyla ilgili farkındalığı arttırmaya ve engellemeye yönelik girişimlerin haberlere daha fazla yansıtıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ancak konunun ciddiyeti ve ülkemizdeki sıklığı göz önünde bulundurulduğunda çocuk yaştaki evlilik olaylarının ve sonuçlarının gazetelerde daha sık yer alması çocuk sağlığının korunması ve geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Sonuç

İncelenen çocuk yaştaki evlilik haberlerinin %27.1'inin çocuk yaştaki evlilikler ve sonuçları, %19.9'unun sivil toplum örgütü ve derneklerin konuyla ilgili etkinlikleri, %18.2'sinin sosyal sorumluluk projesi ve farkındalık etkinlikleri, %10.5'inin bakanlık ve siyasi partilerin konuyla ilgili açıklamaları, %8'inin çocuk yaştaki evliliklerin görülme sıklığı ile ilgili istatistiksel verileri, %7.7'sinin yaşanan çocuk yaştaki evliliklerin hukuksal süreci, %7.2'sinin konuyla ilgili yapılmış konferans, sempozyum etkinlikleri ile ilgili olduğu görüldü. Çocuk yaştaki evlilik vakalarına ilişkin haberlere konu olan çocukların en düşük yaşı 11 idi. Haberlerdeki çocuk yaştaki evlilik vakalarının 10 tanesinin intiharla sonuçlandığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler

erken yaş evlilik, çocuk gelin, haberler

Investigation of Child Marriage News in Newspapers

Aim

The aim of the study was to examine the child marriage news published on the internet pages of the newspapers.

Method

The study was conducted as a retrospective descriptive between 1-20 June 2018. In this study, three newspapers were reviewed that published between 01.06.2013 - 01.06.2018, their weekly circulation were over 100.000. Child marriage news on the internet news pages of these newspapers was scanned using the keywords "early marriages", "child brides" and "child groom". As a result of the survey, 439 news related to child marriages were reached and 362 of these news were included in this study. News were classified according to content by researchers. The child marriage cases datums was collected with a data extraction tool developed to record the information from news. Data were evaluated by the number and percent.

Findings

: Some of child marriage news groups that included in the scope of the study is as follow; %27 of them childhood marriages and outcomes, %8 of them statistical data on the incidence of marriage in childhood, %7.2 of them conferences and symposium activities related to the topic. The lowest age of children who were involved in news about child marriage cases was 11. Also it was determined that 10 of the child marriage cases ended with suicide.

Conclusion

In this study, it was determined that the news published on the internet pages of the newspapers are less concerned about the cases of child marriage. This has been achieved as a result of the initiatives to raise awareness and prevent further interference with the news. However, given the seriousness of the matter and the frequency in our country, children's marriage events and their frequent presence in the newspapers may contribute to the preservation and development of child health.

Keywordsearly marriage, child bride, news

Gençler için yeni bir tehlike: Mavi Balina Oyunu
Fethiye KILIÇASLAN1, Hamza AYAYDIN1
1Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları A.D.
Fethiye KILIÇASLAN / fethiyeklacaslan@gmail.com / 05071916536

Amaç

Dijital medya üzerinden oynanan çevrimiçi oyunlar ve sosyal medyada maruz kaldıkları zararlı içerikler çocukların mental ve fiziksel sağlıklarını üzerinde, bazen geri dönüşü olmayan zararlara yol açabilmektedir. Dijital çevrimiçi oyunlardan en tehlikesi Mavi Balina oyunudur.

Yöntem

Bu olgu sunumunda mavi balina oyunu oynayan ve intihar girişiminde bulunan bir ergenden bahsedeceğiz.

Bulgular

Mavi Balina oyununa bağlı genç ölümleri her geçen gün artmaktadır. Bu tür durumların azaltılması için gençlerin internet kullanımlarının aileleri ve okul tarafından ciddi bir şekilde takip edilmesi önem arz etmektedir.

Sonuç

13 yaşında erkek hasta kliniğimize anne ve babası tarafından getirildi. Kendisinden ve ailesinden alınan öyküden 1 ay önce aşırı dozda ilaç içerek kendini öldürmeye çalıştığı öğrenildi. 3 ay öncesine kadar ders başarısı, arkadaş ve ailesi ile olan ilişkileri çok iyi olan hastanın birdenbire başlayan ve gittikçe artan sinirlilik, ağlama, bazen evdekilerle konuşmama, bazen de tartışma, gece geç saate kadar uyanık kalma, kollarına kesik atma, ders başarısında düşme şikayetleri olmuş. Şikayetleri başladıktan yaklaşık 2 ay sonra da aşırı dozda ilaç içerek intihar girişimi olmuş. Hasta ile yapılan görüşme sonrası, hastanın 3 ay önce mavi balina oyununu oynamaya başladığı öğrenildi. Oyunda kendisinin kişisel bilgilerinin alındığını, kendisine komut veren kişilerin olduğunu, bu komutların kendine zarar ver, yükseğe çık, anne ve babana bağır, odada tek başına karanlıkta kal, gece yarısı tek başına dışarı çık ve kanıt için fotoğraf yolla şeklinde olduğu öğrenildi. Oyunun son aşamasında çok miktarda ilaç içerek intihar etmesi yönünde sıkıştırılmış ve hastanın ilaç içerek intihar girişimi olmuş.

Anahtar Kelimeler

Çevrimiçi oyun, gençler, intihar

A new danger for young people: Blue Whale Game

Aim

Online games played on digital media and harmful content that they are exposed to on social media can sometimes cause irreversible damage to children's mental and physical health. The most dangerous digital online game is the Blue Whale game.

Method

In this case we will report a teenager who played the game and attempted suicide.

Findings

A 13-year-old male patient was brought to our clinic by his parents. The information that was learned by him and his family is that he attempted suicide one month ago. Patient who previously had good family and peer relationship and high academic performance in school started to have sudden onset and gradually progressive irritability within last 3 months. He had been decreasing communication with people around her , frequently discussing with her family, cutting on his arm, sometimes crying without any reason, he had been awake until late hours and his school success was getting worse. Approximately 2 months after complaints began, he attempted suicide by drinking excessive amount of medicine. After the interview with the patient, it was learnt that the patient started playing the Blue Whale game 3 months ago. He told us that those people, who took his personal information without his permission, told him to hurt himself, shout at his family, stay in the darkness alone in his room, climb a high building , go out alone at night and send photographs for evidence. At the last stage of the game, he was forced to commit suicide by taking too much medication and the patient attempt suicide by taking medication.

Conclusion

Young deaths due to the Blue Whale are increasing day by day. In order to reduce such situations, it is important to teenager's internet usage should be monitored by their family and their school authorities.

Keywords Online game, teenagers, suicide

Göç ve çocuk sağlığı

Tuba KARABEY1, Ayşenur KAHRAMAN2

1Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Esasları AD. 2Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik A.D.

Ayşenur KAHRAMAN / kahramaneyse122@gmail.com / 05531114096

Amaç

Bu derleme makalesinde göç olayının çocuk sağlığı açısından önemi, ebe ve hemşirelik yaklaşımlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Literatür uluslararası ve ulusal veritabanlarından taranmıştır. Konu ile ilgili son 10 yılda yapılan orjinal araştırmalar, derlemeler, bilim uzmanlığı ve doktora tezleri sistematik olarak derlenmiştir.

Bulgular

Göçün çocuk sağlığı üzerinde olumsuz etkileri ele alındığında, dünya çocuklarının sağlıklarının geliştirilerek sürdürülmesinde temel sağlık hizmetlerine ve sağlık hizmetlerinin önemli üyeleri olan ebe ve hemşirelere önemli görevler düşmektedir. Toplumda bireylerin sağlığının korunması ve geliştirilmesi, sağlığı bozulduğu durumlarda ise iyileşmesinde görev alan ebe ve hemşireler, göç olayı yaşayan çocukların bakım ve sağlığının sürdürülmesinde de önemli rol ve sorumluluklar üstlenirler.

Sonuç

Dünyada çocuklar son dönem göç hareketleri içerisinde yeni ve önemli bir grup olarak karşımızda çıkmaktadır. Çocuklar için, düzensiz göç süreci içinde yer almak, barınma, eğitim ve sağlık hizmetleri gibi temel birçok olanaktan yararlanamamak anlamındadır. Çocukların özellikle büyüme ve gelişme süreçlerinin devam etmesi, ebeveynlerine bağımlı olmaları ve kendilerini korumadaki yetersizlikleri gibi nedenlerle göç sürecinde sağlık açısından etkilenmelerine neden olmaktadır. Bu süreçte yaşanan tüm olumsuzluklar çocukların fiziksel, ruhsal ve sosyal yapısını derinden ve bazen de kalıcı şekilde zarar görmesine neden olabilmektedir. Göç olayında çocuklar sayısal üstünlüklerinden ve korunmaya düşkün durumlarından dolayı özel bir konumdadır. Zaten zayıf ve savunmasız olan çocuklar bu süreçten farklı düzeylerde ve farklı yönlerde etkilenen en önemli grup olduğundan sağlık sorunlarına ve çözüm önerilerine daha fazla önem verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk, Göç, Sağlık, Ebelik, Hemşirelik

Migration and child health

Aim

In this review article, it was aimed to evaluate the prevalence, midwife and nursing approaches of the immigration case in terms of child health.

Method

The literature has been searched from international and national databases. Original researches, compilations, scientific expertise and doctoral dissertations in the last 10 years have been compiled systematically.

Findings

Children in the world are emerging as a new and important group in recent immigration movements and constitute an important part of the political agenda. For children, being in an irregular immigration process means not being able to benefit from a number of bases such as housing, education and health services. The continued growth and development of children, especially their dependence on their parents and their inability to protect themselves, cause them to be affected in terms of health during the migration process. All negativities in this process can cause the physical, mental and social structure of children to be deeply and sometimes permanently damaged.

Conclusion

Considering the adverse effects on immigrant child health, the development and maintenance of the health of the world's children is an important task for nurses, who are important members of primary health care and health services. Midwives and Nurses working in the community to protect and improve the health of the individual and to improve their health when they are impaired also play an important role and responsibility in the maintenance of the health and well being of the children living in the migration. In this respect, it is aimed to evaluate the prevalence and nursing approaches of the immigration phenomenon in terms of child health.

KeywordsChild, Migration, Health, Midwife, Nurse

Göçmen çocukların sorunları

Leyla ADIGÜZEL1, Canan SARI2, Ezgi DEMİRTÜRK3, Birsal Canan DEMİRBAĞ1

1Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Trabzon. 2Karadeniz Teknik Üniversitesi Tonya Meslek Yüksekokulu, Trabzon.

3Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ahi Evren Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Trabzon

Birsal Canan DEMİRBAĞ / bcdemirbag@gmail.com / 0533 516 36 99

Amaç

Göç insanları sağlık, ekonomi, sosyal yaşam ve kültür gibi birçok yönden etkileyen bir olgudur. İnsan yaşamına katabileceği olumlu etkilerden çok izlerinin silinmesi güç zararlara sebep olabilmektedir. Özellikle henüz gelişim döneminde olan ve her yönden korunmaya muhtaç olan çocukların bu süreçten en fazla etkilenen grup olduğu söylenilebilir. Ülkemizde ve dünyada iç ya da dış göçe maruz kalan çocukların yaşadıkları güçlükleri irdeleyen çalışmalar incelendiğinde; göçün, ruhsal ve fiziksel sağlık, eğitim hayatı, çalışma hayatı ve sosyal yaşam üzerindeki olumsuz etkileri sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde yapılan bir çalışmada çocuk ölümlerinde göçmen olan ve olmayan çocuklar arasında belirgin bir fark olduğu görülmektedir. Kırdan kente göç sonucu hayatta kalma şansı artarken kentte düşük sosyoekonomik koşullara maruz kalmak çocuklar için büyük güçlükler yol açmaktadır. Göç sürecini deneyimleyen çocuklar en sık dil sorunu ile karşılaşmaktadır. Çocuklar, yeni bir dilde eğitim almaktan dolayı, yoğun bir stres yaşamakta, ayrımcılık ve sosyal dışlanmaya maruz kalmakta ve daha fazla ruh sağlığı tehdidi ile karşılaşmaktadır. Göç aile ekonomisine büyük zarar verdiğinden okul çağındaki çocukların %50 si okula giderken diğer yandan çocuk işçilerin sayısı da artmaktadır. Çocuk işçilerin çalıştığı koşullar ve sosyal güvencelerinin olmayışı, sağlık yönünden yaşanan güçlükler arasında yer almaktadır. Göçün çok boyutlu bir olgu olması sebebiyle, kırılgan grupta yer alan çocuklar üzerinde ortaya çıkaracağı olumsuz etkiler de çok boyutludur. Tüm evrensel ve ulusal çocuk hakları düzenlemelerinden yola çıkarak çocuk sağlığının korunması için bu olumsuz etkilerle mücadele ederken multidisipliner ve bütüncül bir yaklaşımın önemi ortaya çıkmaktadır.

Immigrant children's problems

Aim

Migration is a phenomenon affecting people in many ways such as health, economy, social life and culture. It can cause harm which is difficult to erase the traces rather than adding positive effects to human life. It can be said that especially the children who are in the developmental period and who need to be protected in every direction are the most affected group by this process. When we examine the studies that investigate the difficulties of the children who are exposed to internal or external migration in our country and in the world; Migration is often confronted with negative influences on mental and physical health, educational life, working life and social life. In a study conducted in our country, it is seen that there is a clear difference between immigrant and non-migrant children in child deaths. Exposure to low socioeconomic conditions in the city leads to great difficulties for children, while the chance of survival to the immigration to the city is increasing. Children who experience immigration face the most frequent language problem. Children are exposed to intense stress, discrimination and social exclusion, and are facing more mental health threats because they are trained on a new level of education. Since immigration has caused great damage to the family economy, 50% of children in school age go to school while the number of child workers increases. The conditions that the child workers work and the lack of social security are among the difficulties in terms of health. Since migration is a multi-dimensional phenomenon, the negative effects on the children in the fragile group are also multidimensional. A multidisciplinary and holistic approach emerges as we struggle against these adverse effects in order to protect children's health through all universal and national child rights arrangements.

Göç'ün çocukları
Gökçe CEYLAN
Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği
Gökçe CEYLAN / gokceceylan07@gmail.com / 05345754597

Amaç
Türkiye'ye iltica etmiş olan Suriye ve Suriye dışından gelen mülteci çocukların sorunları aktarmaktır.

Yöntem
Araştırma

Bulgular
Bu alanda çalışan Profosyoneller mülteci ve sığınmacı çocukların temel ihtiyaçlarını karşılamada ivedilikle müdahale planları geliştirebilmeli; çocukların en temel insan haklarına erişmelerinde mekanizmaları harekete geçirebilmelidir. Bu kapsamda dil, din, ırk, renk, engellilik, siyasi düşünce, mezhep vb. hiçbir ayırım gözetmeden mülteci ve göçmen çocuklara destek olmalı, her türlü hak ihlalinin multi disiplinler bir çalışma ile önlenilebileceği bilinmeli; sorunlara mikro, mezo ve makro boyutlarda çözüm üretilmelidir.

Sonuç
Değişen birçok toplumsal dinamikle birlikte evrilen göç süreci ülkemizde de nitelik ve nicelik yönünden değişime uğramış olup; yaşamlarda karşılaşılan sosyal, dinsel, siyasi, ekonomik vb. faktörlerin etkisi ile yeni sosyal dinamikleri beraberinde getirmiştir. Göçün çocuklara yansımaları yalnız bireysel değil aynı zamanda kitlesel sorunlarla da görülmekte olup; çocuk işçilik ve çocuk yaşta evlilikler kitlesel sorunların başlıcalarıdır. Gerek Suriye'den gerekse Suriye dışından gelen çocukların erken yaşta evlilik mağduru olması ya da yaşlarına bakılmaksızın ekonomik hayata atılmaları hali hazırda politika üretilip önlenemeyen bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Çocukların iş piyasasına atılımı ve çocuklara zorla aile kurumu içerisinde yer edindirilmeye çalışılması çocuğun en temel haklarını örselenmekte, aynı zamanda psikososyal gelişimine müdahalede bulunmaktadır. Çocukların yalnızca 'çocuk' olmaktan kaynaklanan sorunları 'göç' ile birlikte boyut değiştirmekte; göçmen ve mülteci çocuk olarak sorunların en başında kimliksiz ve aidiyetsiz olmak gelmektedir. Aidiyetsiz olmak beraberinde herhangi bir sistemin içinde var olmayışı getirmekte olup; sorunlara kalıcı çözümsüzlükleri de beraberinde getirmektedir.

Anahtar Kelimeler
Çocuk İşçilik, Çocuk Yaşta Zorla Evlilik, Mülteci Çocuklar

Children of the migration

Aim
To convey the problem of children who come from Syria and the other countries.

Method
Research

Findings
Along with many changing social dynamics, the evolving immigration process has also changed in terms of quality and quantity in our country; social, religious, political, economic, etc. The effects of factors brought new social dynamics together. Reflection of immigrant children is seen not only in individual but also in mass problems; child labor and marriage in childhood are the main causes of mass problems. Whether the children from outside Syria or Syria are victims of marriage at early ages or whether economic life should be taken irrespective of their ages, policy is produced as a problem that can not be prevented. Breaking out the children into the labor market and trying to place children in the family institution forcefully inflicts the most basic rights of the child, while psycho-social development is interfered with. Problems arising from children being 'children' only change in size with 'migration'; as immigrant and refugee children, to be at the top of the problems is to be idle and unhelpful. To be indifferent brings with it the absence of any system; it brings permanent insolvencies to the problems

Conclusion
Professionals working on this area should be able to quickly develop intervention plans to meet the basic needs of refugee and asylum-seeking children; it should be able to mobilize mechanisms in children's access to the most basic human rights. In this context, language, religion, race, color, disability, political thought, sect and so on. it should be known that refugees and immigrant children should be supported without any discrimination and that any violation of rights can be prevented by a multidisciplinary study; micro, mezo and macro size solutions should be produced for the problems.

Keywords Child Labor, Early Forced Marriage at Childhood, Refugee Children

Güçlü ebeveynler güçlü çocuklar: KKTC örneği

Buse Erzeybek1, Nurcay Arslansoyu2, Veli Duyan3

1 Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Kıbrıs 2 Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara 3 Ankara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü, Ankara
Buse ERZEYBEK / berzeybek@ciu.edu.tr / 5338744848

Amaç

Bu çalışmanın amacı annelerin ebeveynlik kapasitesini arttırmak, çocuğa karşı şiddetsiz eğitimi öğretmek ve çocukların haklarının ve ihtiyaçlarının gözetildiği bir aile yapısı oluşturmaktır.

Yöntem

Bu amaç doğrultusunda KKTC-Lefke Belediyesi sınırları içinde yaşayan, ilk ve son çocukluk döneminde çocuğu olan 9 annenin katılımı ile 8 hafta süren eğitim grubu gerçekleştirilmiştir. Almanya Çocuk Koruma Birliği tarafından geliştirilen "Güçlü Ebeveyn-Güçlü Çocuk" eğitim kitapçığı temel eğitim materyali olarak kullanılmıştır. Eğitimde, değer algısı, ebeveyn-çocuk ilişkisi; çocuk hakları, ihtiyaçlar ve model olma; sınır ve kural koyma, cinsel eğitim; kendini ifade etme, öz-farkındalık; takdir ve geri bildirim; öfke ve duyguların ifade edilmesi ve sorun çözme becerileri konuları ele alınmıştır.

Bulgular

Eğitim sonunda çocukların haklarına duyarlı, ihtiyaçlarını anlayan ve psikolojik ve fiziksel şiddetin azaldığı daha sağlıklı aile yapılarının ortaya çıktığı dikkati çekmiştir.

Sonuç

Eğitim sonunda ebeveyn-çocuk ilişkisinde iletişimin arttığı ve sorunların daha kolay çözümlendiği gözlemlenmiştir. Katılımcıların, "artık çocuğuma vurmadan ve bağırmadan sorunlarımızı çözmeyi öğrendim" "...nasıl cezalar vermem gerektiğini öğrendim. Sonunda inadını kırmayı başardım" "onun da bir birey olduğunu anladım, artık ona saygı duyuyorum" "...önemli aile kararlarında onun da fikrini alıyoruz" "bilmeden ne kadar çok hata yaptığımı gördüm ama en önemlisi doğrusunun ne olduğunu anladım. Kocam da dikkat ediyor ve evde artık daha az kavga ve bağırış oluyor." şeklindeki ifadeleri grup çalışmasının başarıya ulaştığını göstermede dayanak oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Hakları, Ebeveynlik kapasitesi

Strong parents strong children: TRNC Sample

Aim

The aim of this study is improving the parental capacity of mothers, teaching them nonviolent education towards children and forming a family structure in which the rights and needs of children minded.

Method

In this context, within the borders of Municipality of Lefke district, the training group was conducted for 8 weeks with the participation of 9 mothers who have child/ren at both early and late childhood. A training manual named "Strong Parents-Strong Children" which was formed by Germany Child Protection Association was used as a main training tool. In this training, perception of values, parent-child relationship; child rights, needs and being a model; setting up the limits and rules, sexual education; self-expression, self-awareness; appreciation and feedback; expression of anger and emotions and problem-solving skills were considered in detail.

Findings

At the end of the training, it was observed that communication between parents and children had increased, so they could solve their problems easier than before. The participants stated important changes in their lives as: "I learnt solving problems with my kid without yelling and beating him." "...learnt effective punishments". "Finally I overcame his stubbornness." "I understand that she's an individual as well, I respect her anymore" "...we start to ask about her ideas on important family issues" "I realised that I did too many mistakes unknowingly, but the most important part is, I understood what the truth is. My husband is also careful and there is less problem at home, anymore." Such statements formed basis on success of this training group.

Conclusion

At the end of the training group, it was realised that the parents became much more careful and sensitive about the rights and needs of children. Also, healthy family structures were formed in which both psychological and physical abuse decreased.

Keywords Child Rights, Parental Capacity

Hasta Çocuk Güvenliği

Necla KASIMOĞLU1 Nazan GÜRARSLAN BAŞ2 Duygu ARIKAN3

1 Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzincan. 2 Munzur Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Tunceli. 3 Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum.

Necla KASIMOĞLU / necla_24celik@hotmail.com / 05072275742

Amaç

Sağlık alanında teknolojinin hızla gelişmesi, farklı nitelik ve nicelikte iş gören istihdamının artmasına rağmen günümüzde hastalar hala tıbbi hata ve istenmeyen olaylarla karşılaşarak zarar görmektedir.1,2 Hasta güvenliği, sağlık hizmetine bağlı hataların önlenip, aynı zamanda neden olduğu hasta hasarlarının ortadan kaldırılması veya azaltılması olarak tanımlanmaktadır.3 Hasta güvenliği, sağlıkta kalitenin artırılması için "sağlık bakımının temel kriteri" dir.4 Hasta güvenliğine ilişkin yapılan araştırmaların çoğunluğu yetişkinlere yöneliktir. Oysaki yetişkinlerle karşılaştırıldığında, gereksinimlerini karşılamada bakım vericiye bağımlı olmaları ve stabil olmayan fiziksel ve bilişsel gelişim sürecinde olmaları çocuklar için daha fazla güvenlik riski taşımaktadır.5,6 Hastanelerde çocuk güvenliğini olumsuz etkileyebilecek birçok faktör bulunmaktadır. Bunlar, eksik bilgilendirme, yanlış kayıt bilgisi, yanlış ilaç uygulaması, medikal cihazların kalibre edilmemesi, nakil sırasında yaşanan olumsuzluklar (düşmeler), yetersiz beslenme, hastane enfeksiyonları, yetersiz taburculuk eğitimi, pediatrik cerrahi kontrol listesinin uygulanmaması ve bakıma ailenin dahil edilmemesi şeklinde sıralanabilmektedir.4,7 Çocuklarda hasta güvenliği ile ilgili sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır.8-13 Yapılan çalışmalar ilaç uygulama hatalarının en fazla karşılaşılan güvenlik sorunlarından biri olduğunu göstermektedir.14-17 Birçok ilacın pediatrik formunun olmaması ve ilaçların elle hazırlanması, doz hesaplanmasındaki ve birkaç ilacın aynı anda verilmesine bağlı gelişen hatalar, çocukların tahmini kilosunu kullanarak yapılan ilaç hesaplamaları ve ilaç uygulamaları için çift kontrol sisteminin kullanılmayışının çocuk güvenliğini riske attığı bildirilmektedir.5-7,14,18 Hemşirelerin çocuk hasta güvenliğini arttırmada: güvenlik kültürünü geliştirmeleri; pediatrik hasta güvenliği ile ilgili farkındalık çalışmaları yapmaları ve bireysel sorumluluk almaları; geniş ölçekli pediatrik hata bildirim sistemlerini geliştirilmeleri; çocuğa özel bilgi ve teknolojik gelişmeleri bakıma dahil etmeleri; aile merkezli bakımı geliştirmeleri; bakımda kanıta dayalı en iyi uygulamaları kullanmaları önemli yere sahiptir.5-7,14,18,19

Anahtar Kelimeler

Anahtar Kelimeler: Hasta çocuk, hastane, güvenlik, hemşire.

Pediatric Patient Safety

Aim

Despite the rapid technological advances in the field of health and increased employment in different qualities and quantities, patients still face with and suffer from medical errors and unwanted events.1,2 Patient safety is defined as the prevention of medical errors related to health care and the elimination or reduction of damages done to patients.3 Patient safety is the "basic criterion for health care" to increase health care quality.4 The majority of studies on patient safety are conducted with adults.5 Compared to adults, however, children are more prone to safety risk due to their dependence on caregivers to meet their needs, and unstable physical and cognitive development process.5,6 There are many factors that can adversely affect children's safety in hospitals. These include incomplete information given, incorrect records, wrong drug administration, non-calibrated medical devices, negativities during transport (falling), malnutrition, nosocomial infections, inadequate discharge training, failure to confirm with pediatric surgical checklist, and failure to involve family in the health care.4-7 There is a limited number of studies on patient safety in children.8-13 Studies show that drug administration mistakes are one of the most common safety problems.14-17 It is reported that the lack of pediatric form of many medicines and manual preparation of medicines, mistakes due dosing calculations and the administration of several medicines at the same time, medication calculations using estimated weight of children and the lack of double control system for medicines increase the risk of health safety in children.5-7,14,18 In increasing the patient safety in children, nurses need to improve safety culture, raise awareness about pediatric patient safety and take individual responsibility in this regard, develop large-scale pediatric error reporting systems, incorporate child-specific knowledge and technological developments in health care, improve family-centered health care, and use evidence-based best practices in health care.5-7,14,18,19

Keywords: Child patients, hospital, safety, nurse.

İnternet Bağımlılığı Çıkmazı

Ezgi DEMİRTÜRK1, Leyla ADIGÜZEL2, Canan SARI3, Birsal Canan DEMİRBAĞ2

1 Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ahi Evren Göğüs ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Trabzon 2 KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon 3 KTÜ Tonya Meslek Yüksekokulu, Trabzon

Birsal Canan DEMİRBAĞ / cdemirbag@gmail.com / 05335163699

Amaç

Teknolojinin her geçen gün hızlanması ayrıca istenilen bilgiye anında erişilmesi, paylaşılması gibi kolaylıkların yanında birçok probleme de neden olmaktadır. Okul çağındaki gençlerin aşırı şekilde internet/bilgisayar kullanımı, psikolojik ve bedensel gelişimlerini, sosyal ilişkilerini olumsuz yönde etkileyerek akademik başarılarının da düşmesine neden olmaktadır. Bilgisayar ve internetin uygunsuz kullanılışı; şiddet içeren oyunlar, uzun süreli kullanım, uygun olmayan sitelerin gezilmesi, uygunsuz ve gereksiz sohbetler ve bunların getirdiği yorgunluk, uykusuzluk, dikkat bozuklukları, çevreye ilgisizlik, gerçek hayattan kopma gibi olumsuzluklara neden olmaktadır. Bu yazı çocukların aşırı internet kullanmalarının olumsuz etkilerini açıklamak amacıyla yazılmıştır. İnternet, kullanıcıları tarafından amacı doğrultusunda kullanıldığında bireyleri bilgiye ulaşma, problem çözme ve öğrenme gibi günümüzün önemli becerilerini kazandıran teknolojidir. Ancak internet, amacı dışında kontrolsüz ve bilinçsiz kullanıldığında bağımlılık yapabilmektedir. Çocuklar bilgisayarları ödevleri dışında, arkadaşlarıyla anlık ileti gönderip alarak, oyunlar oynayarak, yabancılarla sohbet ederek saatlerce vakit geçirmeye başlamışlardır. En önemli eğlence araçları haline gelmiştir. Bu olumsuz kullanım gençlerin psikolojik ve bedensel gelişimlerini, sosyal ilişkilerini olumsuz yönde etkileyerek hem akademik hem de kişisel gelişimlerinde negatif sonuçlara neden olduğu görülmektedir. Bilgisayar kullanımının yarattığı sağlık sorunları; el bileği sendromu, boyun kaslarında tutulma, uyku saatlerinin azalması, gözlerde yorulma, aile ilişkilerinde aksama, verim azlığı ve başarısızlıktır. İnternet bağımlılığın azaltılması için, ailelerin çocuklarına daha fazla zaman ayırması, sportif faaliyetlere yönlendirmesi gerekmektedir. Okul ve aile işbirliği içinde olmalıdır. Öğrencilere internet den yararlanma yolları öğretilmelidir.

Anahtar Kelimeler

Aşırı kullanım, Çocuklar, İnternet bağımlılığı, ,

İnternet Addiction Deadlock

Aim

Acceleration of technology every day, access to the desired information instantly, as well as convenience, is causing many problems. Over-use of the internet / computer, psychological and physical development of young people in school age, social relations are affected negatively and cause academic achievement to decrease. Improper use of computer and internet; violent games, long-term use, inappropriate site visits, inappropriate and unnecessary conversations, and fatigue caused by them, insomnia, disturbances of attention, indifference to the environment, and real life problems, cause negativly. This article is written to explain the adverse effects of excessive internet use by children. When the Internet is used by its users in the direction of its purpose, it is the technology that gives individuals the important skills of today such as information access, problem solving and learning. However, the internet can be addictive when used unconsciously and unconsciously except for the purpose. Children have spent hours wasting their time chatting with strangers, playing games, sending instant messages, chatting with strangers. It has become one of the most important entertainment tools. This negative usage seems to have negative consequences for both academic and personal development by affecting psychological and physical development of young people and social relations negatively. Health problems caused by computer use; wrist syndrome, retention in the neck muscles, decreased sleep hours, fatigue in the eyes, disruption in family relationships, inefficiency and failure. In order to reduce Internet addiction, families need to devote more time to their children and direct them to sporting activities. The school and the family should cooperate. Students should be taught how to use the internet effectively.

KeywordsOveruse, Children, İnternet addiction,

İnternet Haberciliğinde Suça İtilmiş Çocuk Haberlerinin Sunumu
Meltem KÖKDENER1, Aynur ARSLAN1, Hacer YAŞAR TEKE2

1Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü; 2Ordu Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı
Hacer YAŞAR TEKE / hacher.hgulderen2004@gmail.com / 05325253313

Amaç

Çocuklar işlenen suçun hukuki anlam ve sonuçlarını çocuk olmalarından dolayı kavrayamayacakları gerekçesiyle kanun kapsamında koruma altına alınmışlardır. Çünkü çocuklar her koşulda korunmaya muhtaç varlıklardır. Çocuğun korunmasında ve topluma kazandırılmasında sorumluluk bütün toplumsal kurumlara aittir. Medya da bu kurumlardan biridir. Çocuk ve suç kavramının birarada olması medya için haber değerini artırır. Haberin sunumunda kullanılan fotoğraflar, kimlik bilgileri, kavramlar ve ifadeler toplumun suça itilmiş çocuğa bakışında oldukça etkilidir. Bu nedenle haberlerin etik anlayışla ve toplumsal duyarlılıkla hazırlanması, çocuğun toplum tarafından kabulünde oldukça önemlidir. Çalışmanın amacı internet üzerinden yayınlanan suça itilmiş çocuk haberlerinin nasıl ele alındığını ortaya koymaktır.

Yöntem

Çalışma Google Haber sitesinde 01 Ocak -31 Aralık 2017 tarihleri arasında "çocuk ve suç" kavramlarının taranması ile ulaşılan 144 haber üzerinden yapılmıştır. Haberler içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. İçerik analizi sözel, yazılı ve diğer materyallere ait içeriğin önceden belirlenmiş kodlamalar çerçevesinde sistematik olarak incelenmesini sağlayan bir araştırma tekniğidir. Çalışmamızda haberler; olayın nedeni, olayın yeri, fotoğraf, kimlik bilgilerinin verilmesi, yetkili kişilerin açıklamaları ve yargı süreci gibi anahtar kelimelerle incelenmiştir. Toplanan veriler SPSS 20 paket programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular

İncelenen haberlerin medya etiğine ve çocuk haklarına uygun hazırlanmadığı saptanmıştır. Suça sürüklenmiş çocuğun topluma tekrar kazandırılmasında medyanın olayları haber yapma biçimi etkilidir. Bu noktada hedef göstermek, korku salmak, damgalamak, ötekileştirmek yerine haber içeriğinde olayın toplumsal alt yapısına vurgu yapılarak farkındalık oluşturulması doğru yaklaşımdır

Sonuç

İncelenen haberlerin 44'ünde (%30,6) suç nedeni kavgadır. 77(%53,5) haberde olay sokakta gerçekleşmiştir. 102(%70,8) haberde fotoğraf kullanılmış, 45 (%31,3) haberde çocuğun fotoğrafı açıkça verilmiştir. 42(%29,2) haberde isimler, 68(%47,2) haberde adresler açıkça verilmiştir. 72(%50) haberde çocuktan zanlı olarak bahsedilmiştir. 40(%27,8) haberde uzman görüşüne yer verilirken, 79(%54,9) haberde yargı sürecinden bahsedilmemiştir. 50(%34,7) haberde çocuğun suça sürüklenmesinde etkili kişi ve gruplardan söz edilmiştir ve 17(%11,8) haberde çeteler, 14(%9,7) haberde aileler olarak etkili kişi ve gruplar olarak verilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Suçta sürüklenmiş çocuk, medya, haber

Internet Journalism News Presentation of Juvenile Delinquency.

Aim

The aim of this study is to show how juvenile delinquency to crime is handled on the internet.

Method

The study was carried out on Google News at 144 news items that were scanned between 01 January - 31 December 2017 by scanning the concepts of "child and crime". The news was analyzed by content analysis method. News in our study; the reasons of the incident, the place of the incident, the use of photography, the issuance of identification information, the explanation of the authorized persons, the judicial process, etc. were examined with key word . The collected data were analyzed with the SPSS20 packet program.

Findings

News of the 44(30.6%) the reason of crime is due to fight. 77(53.5% of the news) reported incident occurred on the street. 102 (70.8%) used in news photos, 45(31.3%) of the news photo of the child has clearly been given the news. 42(29.2%) of the news names of of the child has clearly been given and 68(47.2%) of the news addresses of child were given explicitly. 72(50%) of the news reported that the child was referred to as the suspect. 40(27.8%) of the news reported expert opinions, 79(54.9%) of the news reported no judicial process. 50(34.7%) of the news were mentioned in the influential individuals and groups of children drift into crime news, and 17(11.8%) gangs in the news, 14(9.7%) have been in the news as a family.

Conclusion

It has been determined that the news items examined are not prepared according to media ethics and children's rights. Reintegrated of children into the society , media of reporting way of events At this point, it is necessary to create awareness by emphasizing the social infrastructure of the event, not aiming to reveal targets, fearing, stigmatizing, or alienating.

Keywords Juvenile Delinquency, media, news.

İSTANBUL MALTEPE İLÇESİNDEKİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE ÇOCUK İSTISMARI RİSK VE KORUYUCU FAKTÖRLERİNİN TARANMASI

Sinem YILDIZ İNANICI 1, Emine Nural Öztürk 1, Samet Can TOPKAYA 3, Mehmet Akif İNANICI 4

1 Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ABD, 2 Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi, 3 Yıldız Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği öğrencisi, 4 Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Ana Bilim Dalı

Sinem YILDIZ İNANICI / yildiz.sinem@gmail.com / 5358156152

Amaç

Çocukları istismara açık hale getiren ve bundan korunmalarına yardımcı olan faktörlerin bireysel, ailevi, çevresel (okul, mahalle) vs. gibi çok boyutlu olarak ele alınması, bu faktörlerin etkileşim tarzlarının anlaşılması koruma programlarının etkinliğini arttırmak açısından önemlidir. Bu araştırmada ortaokul öğrencilerinde çocuk istismarı açısından risk ve koruyucu faktörler araştırılmıştır.

Yöntem

İstanbul Maltepe'deki 11 devlet ortaokulundaki, %56.6'sı (n=283) kız ve yaş ortalaması 12,93 (Ss=0,92) olan 6-8. sınıf öğrencilerine (n=501) anket uygulanmıştır. Anket demografik bilgiler, okul-yakın çevre değişkenleri, risk alma davranışı, aile ilişkileri, aile yaşantısı ve kişilik özellikleri başlıklarını içermektedir. Sonuçlar SPSS 15.0 ile analiz edilmiştir.

Bulgular

Katılımcılar demografik veriler açısından çoğunlukla koruyucu faktörlerinde etkisinde görünmektedirler. Ancak okula geliş gidişler ve okuldaki öğrencilerden kaynaklanan zorbalık tipi davranışlar ve aile bireyleriyle kurulan iletişimin bireyde yarattığı etki açısından risk faktörlerine maruz kalmaktadırlar. Bulgular sınıf ve cinsiyet faktörlerine göre daha detaylı ele alınacaktır.

Sonuç

Katılımcıların kardeş sayısı ortalaması 2,58 (Ss=1,07) olup evde ortalama 4,51 (Ss=1,10) kişi yaşamaktadır. Çoğunluk (%99,2, n=497) ailesiyle yaşamaktadır, annesi (%99,6, n=498) ve babası (%98,2, n=491) hayattadır. %37.7'sinin (n=188) kendine ait bir odası yoktur. %53.7'si (n=269) okula toplu taşıma aracıyla veya yürüyerek gelmektedir ve %24,1 (n=120) okula gidip-gelirken tek başınadır. %53.1'i (n=265) en az bir kaç defa zorbalık tarzı davranış gördüklerini bildirmiştir. %11.8'i (n=59) bir ya da daha fazla kez okuldan kaçmıştır. %4.8 (n=24) ebeveynlerinin sık/çok sık olarak tartıştıklarını bildirmiştir. Kendisinin ebeveynlerden biriyle tartışma yaşama sıklığı sık/çok sık olan 49 (%10) kişi vardır. %26.8 (n=133) ailede takdir görme derecelerini orta ve altı olarak bildirmiştir. %22.8 (n=113) ailelerinin kendilerinden beklentilerini fazla/çok fazla bulmaktadır. %13.8 (n=36) ailelerinin hayattaki zorluklarla başa çıkma becerisini orta ve altı olarak değerlendirmiştir.

Anahtar Kelimeler

risk, koruyucu faktör, çocuk istismarı

CHILD ABUSE RISK AND PROTECTIVE FACTORS AMONG SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN MALTEPE DISTRICT, ISTANBUL

Aim

It is important to understand the factors that make a child more vulnerable to be abused and the protective factors in a multi dimensional perspective. Understanding the interaction of the different factors helps to improve prevention programs' effectiveness. Here, child abuse risk and protective factors were investigated multidimensionally.

Method

Secondary school students (n=501) with the mean age of 12,93 (Sd=0,92) participated in the study from eleven schools in Maltepe. %56.6 (n=283) were females. The questionnaire includes dimensions about demographics, school-neighborhood variables, risky behaviors, family relationships and life style and personal characteristics. SPSS 15.00 was used to run statistical analysis.

Findings

The mean number of children in the families was 2,58 (Ss=1,07) and on average 4,51 (Ss=1,10) people were living in the house of the participants. Participants were mostly living with their families, (99,2%, n=497), and their mothers (99,6%, n=498) and fathers (98,2%, n=491) were alive. One-hundred-eighty-eight (37.7%) people did not have a private room. Approximately half of the participants were going to school on foot or by public transportation and 24.1% (n=120) were not accompanied by anyone. Two-hundred-sixty-five (53.1%) were bullied at least one time and 11.8% (n=59) had skipped the school at least one time. Only 4.8 (n=24) reported frequent conflict between parents and 10% had quarrels frequently with their parents. Approximately ¼ said that they were appreciated within the family less than moderate (on a likert scale). 22.8% (n=113) found their families expectations from themselves much/too much. Thirty-six people (13.8%) rated their families' coping strategies' effectiveness moderate to very low for challenging life events.

Conclusion

Participants were under the effects of protective demographic factors. However, arrival to school and some dynamics in school and communication with the parents might create risks. Findings will be evaluated as a function of class and gender.

Keywords: risk, protective factor, child abuse

Kiko ve el materyalleri üzerine bir araştırma

Zeynep TURAN 1, Neşe ŞEKERCİ 2

1 Şırnak Üniversitesi - Çocuk Gelişimi Programı - ŞIRNAK. 2 Üsküdar Üniversitesi - Çocuk Gelişimi Bölümü - İSTANBUL.

Zeynep TURAN / zeynepp.turann11@gmail.com / 05050139292

Amaç

Bu çalışmada Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmedeki haklara, çocuğun saygınlığını, insanlık onurunu koruyacağımıza, şiddetten korunma ve uzak yaşama hakkına, ayrımcılık yapmama, çocuğun yüksek yararını gözeteceğimize, çocuğun yaşama, hayatta kalma hakkına, çocuğun görüşlerine saygılı faaliyet göstermeyi, faaliyetlere çocukların aktif ve anlamlı katılımı için kiko ve el materyallerinin etkisini incelemek amaçlanmaktadır.

Yöntem

Kiko ve el materyalleri, İstanbul ve Şırnak'ta yürütülen Haklarını Bilen Çocuklarla Güçlü Geleceğe El Ele projesinde kullanılmıştır. Çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseninde tasarlanmıştır. Katılımcılar Silopi İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve İstanbul Kartal İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenleri ve birinci sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır. Örnekleme bu evrenden ulaşılabilen öğretmenler olacaktır. Veri toplama araçları, sınıf senaryolarına dayanarak oluşturulmuş yarı-yapılandırılmış görüşmeler ve video kaydına alınan ders gözlemlerinden oluşmaktadır.

Bulgular

Kiko ve el materyalleri çocukları, aileleri, öğretmenleri, kurum ve kuruluşları çocuğa karşı cinsel şiddetin önlenmesi ve rapor edilmesi konularında bilgi ve yöntemler ile donatarak farkındalığı arttırmıştır.

Sonuç

Öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular, çocukların isteklerini, duygularını, fikirlerini ve görüşlerini dile getirmede sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Sınıf senaryoları ve ders gözlemlerinden elde edilen bulgulara göre çocukların bedenlerine dokunulduğunda tepkisiz kaldıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Çocuk hakları, Cinsel İstismar, Çocuk dostu eğitim modülü.

A research on Kiko and hand materials

Aim

In this study, the United Nations aims to ensure that the rights of the United Nations on the Convention on the Rights of the Child, respect for the child, the protection of human dignity, the right to life and protection, the right to live and to remain free of discrimination, the best interests of the child, the child's survival, the right to survival, The purpose of this study is to investigate the effect of kiko and hand materials for participation.

Method

Kiko and hand materials were used in the project "Hand in hand with a strong future with children who know their rights" in İstanbul and Şırnak. The study was designed in a state study pattern from qualitative research methods. Participants consist of pre-school teachers and first class teachers working in pre-primary education institutions affiliated to Silopi District National Education Directorate and İstanbul Kartal District National Education Directorate. The sampling will be teachers who can be reached from this stage. Data collection tools consist of semi-structured interviews based on class scenarios and course observations on video recordings.

Findings

Findings from teacher opinions indicated that children had problems expressing their wishes, feelings, opinions and opinions. According to findings from the classroom scenario and course observations, it was seen that children were unresponsive when their bodies were touched.

Conclusion

Kiko and hand materials have increased awareness by equipping children, their families, teachers, institutions and organizations with information and methods on prevention and reporting of sexual violence against children.

Keywords Child rights, Sexual abuse, Child-friendly education module.

Kocaeli'de suça sürüklenen çocukların sosyodemografik ve klinik özellikleri: bir ön çalışma

Emrah TATIR 1, Şahika Gülen ŞİŞMANLAR 1, Oğuz YAMAK 2, Nesliğül Nihal OLGUN 3, Ayşen COŞKUN 1, Başar ÇOLAK 2

1 Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları ABD 2 Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp ABD 3 Kocaeli Üniversitesi Çocuk Koruma Uygulama ve Araştırma Birimi

Emrah TATIR / emrahtatir@gmail.com / 5536467636

Amaç

Bu çalışmada Kocaeli Üniversitesi Tıp fakültesi Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniğinde adli psikiyatrik değerlendirmeleri yapılan suça sürüklenen çocukların sosyodemografik özellikleri, suç tipleri ve psikiyatrik tanılarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Ocak 2018-Mayıs 2018 tarihleri arasında Adli tıp anabilim dalı tarafından adli psikiyatrik değerlendirme için Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları polikliniğine yönlendirilen 24 çocuğun dosya bilgileri geriye dönük olarak incelenmiştir. Çocukların yaş, cinsiyet, eğitim durumu, anne ve baba yaşı, zeka düzeyi, suç sayısı ve tipi, adli rapor sonucu, DSM-5'e göre psikiyatrik tanıları değerlendirilmiştir.

Bulgular

Suçta sürüklenen çocuklar ülkemizde hem aileler hem de toplum için önemli bir sorundur. Çocukların suça sürüklenmesine yol açan risk etmenlerinin multidisipliner bir yaklaşımla etraflıca değerlendirilmesi ve risk etmenlerini azaltmaya dönük müdahalelerin etkinliği çocukların yeniden suça yönelmelerini önlemede kritik öneme sahiptir.

Sonuç

Çocukların %91,7'si (n=22) erkek ve ortalama yaşın $13,42 \pm 1,17$ olduğu tesbit edilmiştir. Çocukların %8,3'ünün (n=2) normal zeka düzeyinde olduğu, en sık suç tipinin hırsızlık (%54,2) olduğu ve çocukların %41,7'sinin tekrarlayan suçları olduğu belirlenmiştir. Çocukların %12,5'inin (n=3) ceza sorumluluğunun olduğu kanaatine varılmıştır. Çocukların sadece %8,3'ünde (n=2) zihinsel engellilik dahil herhangi bir psikiyatrik bir bozukluk saptanmazken, psikiyatrik bozukluğu olanların (n=22) da en sık hafif derecede zihinsel engellilik (%58,3), dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu ve davranım bozukluğu (%25) olduğu bulunmuştur. Değerlendirilen çocukların %91,7'sine (n=22) eğitim, danışmanlık ve sağlık tedbirlerinden en az biri önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Suçta sürüklenen çocuk, adli psikiyatri, çocuk, ergen.

Sociodemographic and clinical characteristics of delinquent children in Kocaeli: a preliminary study

Aim

In this study, it is aimed to investigate the sociodemographic characteristics, crime types and psychiatric diagnoses of delinquent children who has forensic psychiatric evaluations in Kocaeli University Medical Faculty Child and Adolescent Psychiatry Department.

Method

The data of 24 children who had been referred to Child and Adolescent Psychiatry Department for forensic psychiatric assessment by Forensic Medicine Department between January 2018 and May 2018 were collected retrospectively. Children's age, gender, educational status, age of the parents, intelligence level, crime number and type, forensic report results and psychiatric diagnosis according to DSM-5 were analyzed.

Findings

It was found that 91.7% (n = 22) of the children were male and the mean age was 13.42 ± 1.17 . It was determined that 8.3% of the children (n = 2) had normal intelligence level, the most common type of crime was theft (54.2%) and 41.7% of the children had recurrent crimes. 12.5% of the children (n = 3) were decided to have criminal responsibility. While no psychiatric disorder including intellectual disability was found in only 8.3% (n = 2) of children, mild intellectual disability (58.3%), attention deficit and hyperactivity disorder and conduct disorder (25%) were the most common psychiatric disorders. Of the assessed children, 91.7% (n = 22) were proposed at least one of the education, counseling and health precautionary measures.

Conclusion

Juvenile delinquency is an important problem for both families and society in our country. The multidisciplinary comprehensive approach for the assessment of the risk factors that lead to the children delinquency and the effectiveness of the interventions to mitigate risk factors are critical to prevent recurrence of delinquency.

Keywords: Delinquent children, forensic psychiatry, child, adolescent.

Konversiyon Bozukluğu Olan Ergenlerde Erken Yaşam Olaylarının Davranış Düzenleme ve Duygu Tanıma Becerileri Üzerine Etkileri
Serhat KALA, Dilşad FOTO ÖZDEMİR, Ferhunde ÖKTEM
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.
Dilşad FOTO ÖZDEMİR / dilsad_ozdemir@yahoo.com / 5335181838

Amaç

Bu çalışmada Konversiyon Bozukluğu(KB) tanısı konan ergenlerde, duygusal, davranışsal, akran ilişkileri ve baş etme mekanizmaları açısından kullandıkları savunma düzenekleri, bağlanma özellikleri, olumsuz ebeveyn ilişkilerinin ve ebeveyn bağlanma özelliklerinin duygu tanıma becerisiyle olan ilişkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmaya 12-18 yaş arasında KB tanısı konan 36 ergen, araştırma grubu 37 sağlıklı kontrol alınmıştır. Ergenlerdeki psikiyatrik hastalıkları taramak amacıyla yarı-yapılandırılmış klinik görüşmeler yapılmıştır. Ergenlere, Ebeveyn ve Arkadaşlara Bağlanma Envanteri(EABE), Savunma Biçimleri Testi(SBT), Yüz İfadelerini Tanıma Testi uygulanmıştır. Ebeveynlere İlişki Ölçekleri Anketi(İÖA), Aile Değerlendirme Ölçeği(ADÖ) uygulanmıştır.

Bulgular

Konversiyon belirtilerinin gelişmesinin çoklu ve birbirini etkileyen nedenlerle ilişkili olduğu; erken dönem ebeveynle ilişkisinin, ebeveynin bağlanma örüntüsünün, aile işlevselliği gibi çocukların bağlanma örüntülerini etkileyen etmenlerin KB kliniğine katkıda bulunduğu düşünülmüştür.

Sonuç

Yapılan değerlendirmelerde KB'nin kızlarda ve orta-alt sosyoekonomik-sosyokültürel düzeyli ailelerde daha sık görüldüğü; araştırma grubu ergenlerin ailesinde psikiyatrik hastalık öyküsünün ve ebeveynlerinde güvensiz bağlanmanın daha yüksek oranda bulunduğu; hastalık belirtilerinin başlangıcında sıklıkla bir stres etkeninin olduğu; KB'ye sıklıkla başta somatoform bozukluklar olmak üzere başka bir psikiyatrik hastalığın eşlik ettiği belirlenmiştir. Ergenlerin 26'sında(%72) aile ile ilgili sorunlar (anne-baba ayrılığı, ebeveyn kaybı, ailede psikiyatrik hastalık öyküsü, aile fertlerinin süregen hastalığı, aile içi şiddet ve geçimsizlik), 10(%27.7) ergende akademik sorunlar, 9(%25) ergende arkadaş ilişkilerinde zorluklar, 10(%27.7) ergende bireysel güçlükler (performans kaygısı, çekingen mizaç özellikleri) risk etmeni olarak belirlenmiştir. Sadece 1 ergende cinsel istismar belirlenmiştir. Kontrol grubuna göre, KB tanısı konan ergenlerin dikkat, duygusal ve davranışsal alanlarda zorluk yaşadıkları, aile işlevselliğinin bozuk olduğu, duygu ifadelerini doğru tanıma becerilerinin yetersiz olduğu saptanmıştır. KB olan ergenlerin aile işlevselliğindeki bozukluğun ergenlerin anne babaya bağlanma gücünü olumsuz etkilediği; daha fazla davranışsal sorunlar yaşadıkları; yaşam olayları ile baş etmekte zorlandıkları, ilkel savunma mekanizmalarını kullandıkları, bellek ve dikkat performanslarının olumsuz etkilendiği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Konversiyon bozukluğu,erken dönem yaşam olayları, bağlanma, duygu tanıma,

The Effects of Early Life Events on Behavioral and Emotion Identification Abilities of the Adolescents with Conversion Disorder

Aim

In this study, it was aimed to investigate the relationship between attachment characteristics, negative parental relationships, parental attachment characteristics, coping mechanisms and emotion recognition ability in adolescents with Conversion Disorder(CD).

Method

The sample was composed of Thirtysix adolescents with conversion disorder aged between 12-18 and 37 healthy adolescents that were evaluated. All adolescents were interviewed using semi-structured clinical interviews. All adolescents completed some self-report Questionnaire. Family Assessment, Relationship Questionnaire are applied to parents.

Findings

It is indicated that CD are seen more often in girls and mid-low socioeconomic-sociocultural families. Psychiatric disorder history and adolescents parents' insecure attachment are at high frequency in this group. Stress is typically a factor at the beginning of the symptoms, CD is often accompanied by other psychiatric diseases. Family problems (parental separation, parental loss, domestic violence, incompatibility) were determined at 26(72%) of the adolescents. 10(27.7%) were identified as having an academic problems, 9(25%) having difficulty with adolescent friendships, 10(27.7%) as individual risk factors (performance anxiety, withdrawing temperament traits). Only 1 teen sexual abuse was identified. The adolescents diagnosed with CD have difficulties in attention, emotional and behavioral aspects, their family functionality is defective, insufficient ability of facial expressions. It is found that, the family functionality defect of the adolescents with CD, affects their strength of attachment to their parents, correspondingly they have more behavioral problems, have difficulties coping with adverse life occasions and they mostly use primitive defense mechanisms.

Conclusion

The progression of the symptoms of conversion is related to multiple and interactive; the factors which effect the children's attachment pattern, as the parents' attachment pattern and the parents functionality, contribute to the clinical presentation of CD.

Keywords Conversion disorder, Early Life Events, attachment, facial expression,

Kriminal Abortus, Fetüs Hakları ve Adli Ebelik
Zeynep SUVER, Büşra ASLAN, İnci Yağmur TEZBASAN
Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü
Zeynep SUVER / zeynepsuvers@gmail.com / 05511011904

Amaç

Abortus ilişkili değer sorunlarında bazı sorulara yanıt aramak gerekir. Fetüs ne zaman insan olarak değerlendirilmelidir? Abortus bir aile planlaması ve bir doğum kontrol yöntemi olarak kabul edilebilir mi? Erken ya da geç abortuslar arasında bir farkın varlığından söz edilebilir mi? Münih Deklarasyonuna göre ise ebelerin görevleri içinde koruyucu önlemler alabilme, anne ve bebekte oluşabilecek riskleri tanıyabilme ve tıbbi yardım sağlayabilme ve kadına, aileye ve topluma antenatal eğitim, ebeveynliğe hazırlık, aile planlaması ve çocuk bakımı konularında sağlık eğitimi yapabilmelidir.

Yöntem

Türk Medeni Kanunu'na göre, kişiliğin çocuğun ana rahminde ayrılışından itibaren başladığını kabul etse de, hak sahibi olmanın ana rahmine düşmesinden itibaren başladığını kabul edilir. Hamile bir kadın ve fetüsü arasındaki ilişki, hukuk, tıp veya etikte farklıdır. Aynı beden içinde, hem benzer hem de ayrı çıkarları olan ve fetus için haklar geliştiren bir kişi ve bir güç olduğu düşünülür. Gebelik ve doğum, ayrı ayrı gerçekleştiği zaman kadının yaşamının önemli hem psikolojik hem fiziksel değişikliklere yol açar ve hayatında önemli bir yer edinir. Ebeler de bu sürecin en büyük parçalarından biridir.

Bulgular

Abortusla ilgili etik tartışmanın doğru bir zeminde yürütülebilmesi için öncelikle abortus eyleminin nasıl bir ahlaki eylem olduğuna karar verilmelidir. Abortusun, temelde bir canlının yaşamının sonlandırılması ya da yaşama şansının ortadan kaldırılması olduğu herkes tarafından kabul edilen bir görüştür.

Sonuç

Fakat her zaman miadında gebelerle, sağlıklı fetüs veya çocuklarla, sağlıklı ailelerle ve sağlıklı korunma yollarıyla karşılaşmayan ebelere, yine kriminal abortus ve çocuk sağlığının önemli bir alan yarattığı söylenebilir. Adli ebeliğin, ölüm soruşturmalarında ve mesleki etik hakkında değerlendirmelerinde bulunurken başvurulacak bir disiplin olduğu, yine adli ebelerin anne ve fetüs/yenidoğan hakkında bakımları ve hakları konusunda değerlendirmede bulunabileceği açıktır.

Anahtar Kelimeler

suç, fetüs, ebelik

Criminal Abortion, Fetus Rights and Forensic Midwifery

Aim

When should the fetus be considered as a human being? Can abortion be considered as a method of family planning and a birth control? Can there be a difference between early and late abortions? According to the Munich Declaration, midwives' tasks are to take preventive measures, recognize risks in the mother and baby and provide medical aid and antenatal training to the mother, family and community; and health training to the parent on preparation, family planning and child care.

Method

It can be argued that criminal abortion, child health provides an important field to midwives who don't always encounter pregnant women, healthy fetuses and children. It is clear that forensic midwifery is a discipline which can be utilized for death investigations and making assessments on professional ethics; and where forensic midwives can make evaluations on the care and rights of the mother and fetus/newborn.

Findings

Turkish Civil Code, being a right holder begins with the conception even though having a personality is considered to begin at the moment of leaving the mother's uterus. The relationship between a pregnant woman and her fetus is different in the areas of law, medicine or ethics. The mother is considered to be a person and force who develops rights for her fetus with whom she has similar and different benefits within the same body. Pregnancy and birth cause significant psychological and physical changes and big place in the woman's life. Midwives are important part of this process.

Conclusion

In order to conduct a proper ethical discussion on abortion, it shall be decided that what kind of a moral action the act of abortion is. It is a commonly accepted view that the act of abortion is fundamentally the termination of the life of a living being or the elimination of the chance of its survival.

Keywords: crime, fetus, midwifery

Küçük bedenlerin büyük tanıklığı: savaş ve göç
Mustafa Esad TEZCAN, Fatih Hilmi ÇETİN, Serhat TÜRKÖĞLU
Selçuk University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry
fatih hilmi çetin / fatihhilmicetin@gmail.com / 05079467799

Amaç

Kısaca Arap Baharı diye tanımlanan, 2010 sonrası Arap ülkelerinde ardı ardına ortaya çıkan ve birçok ülkede önemli siyasi sonuçlar doğuran zincirleme isyan dalgası, Ortadoğuda sarsıcı bir etki yaratmış, sınır komşumuz Suriye' de de kanlı bir iç savaşa dönüşmüştür (1,2).

Yöntem

Süreçte 2013 Haziran'ında bağımsız bir örgüt olduğunu ilan eden IŞİD iç savaşın önemli aktörlerinden olup mezhepçi argümana başvuran örgütlerin en başında gelmektedir. Sadece Sünni olmayanlara karşı değil, kendi dayattığı İslam anlayışına bir şekilde uymayan, başta Süfiler olmak üzere tüm grupları tekfir eden IŞİD hızla büyüyerek Suriye'de en fazla toprak kontrol eden örgüt haline gelmiştir. Çoğunluğu Suriye toplumu ile alakasız ve Suriye ya da Suriyeliler için savaşmayan yabancı savaşçılardan oluşan örgüte, örgütün iddia ettiği cihad yada İslam devleti kurma gibi amaçlarla ülkemizden de katılanlar olmuştur (3,4).

Bulgular

Olgularımızdan yola çıkarak savaş ve göç süreçlerinde psikopatoloji gelişimine yol açan ve psikopatolojiden koruyan faktörlerin irdelenmesi amaçlanmıştır. Süreçte çocukların ebeveynlerinden hiç ayrılmamış olmaları ve premorbid dönemde nisbeten stabil bir aile ortamı ile güvenli bağlanmanın gelişmiş olması önemli rezilyans faktörler olarak gözükmemektedir.

Sonuç

Bu sunumda Konya' dan bir anne ve 5 yaşında kız ve 8 yaşında erkek olmak üzere iki çocuğunun IŞİD'e katılmak amacı ile önce Cerablus sonra Telafer ile devam eden yolculuğu, göç yolunda ve yaklaşık 3 yıl orada yaşanan travmatik süreçleri, Türkiye'ye geri dönüşü ve halihazırdaki ruhsal durumları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler

göç, çocuk ruh sağlığı, psikopatoloji

Big stands in little bodies: war and immigration

Aim

The chaotic wave of rebellion that emerged after the Arabian countries in the aftermath of 2010, which is defined as the Arab Spring in short, which gave rise to important political consequences in many countries, has created a shocking effect in the Middle East and turned into a bloody civil war in Syria. (1,2).

Method

ISIS, who declared in the process that it is an independent organization in June 2013, is one of the important actors of the civil war and comes first among sectarian arguments. ISIS, which is not only against the non-Sunnis but also against all the groups, especially the Sufis, who do not quite conform to the Islamic concept that it imposes, has grown rapidly and became the most controlling organization in Syria. It has become a member of our country for the purposes of establishing Islamic state or jihad, which is composed of foreign warriors who are not related to Syrian society or Syria or Syria. (3,4)

Findings

In this presentation from Konya mother and 5-year-old daughter and 8-year-old boys, first with the aim to join the Isidor of two children after Jarabulus ongoing journey with Tal Afar, migration routes and about 3 years there living the traumatic process, the return to Turkey and the current mental states. It is aimed to investigate the factors that lead to the development of psychopathology in the process of war and migration and protect the psychopathology from our cases.

Conclusion

The fact that the process has never been separated from the children 's parents and that a relatively stable family environment has been developed in the premorbid period is a significant resilience factor.

Keywordsimmigration, child mental health, psychopathology

Küretaj Materyalinden Yapılan Moleküler Genetik İnceleme ile Kanıtlanmış Ensest Olgusu
Ferhan KANDEMİR 1 , Zehra Zerrin ERKOL 2, Erdem HÖSÜKLER 3, Ayşe Meryem USLU 4

1 Adli Tıp Kurumu, Kütahya Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Kütahya, 2 Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu, 3 Adli Tıp Kurumu, Bolu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Bolu, 4 Dumlupınar Üniversitesi, Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kütahya, Zehra Zerrin ERKOL / zerrinerkol@gmail.com / 05323312191

Amaç

Çalışmamızda küretaj materyalinden yapılan moleküler genetik incelemede gebeliğinin öz babasından olduğu tespit edilen kız çocuğu olgusu sunularak ensest olgularına dikkat çekilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Mide bulantıları, halsizlik, iştahsızlık, kusma şikayetleri nedeniyle hastaneye getirilen 17 yaşında kız çocuk olgusunun hamile olduğu anlaşılmıştır. Mağdure ifadesinde çobanlık yapmak için gittikleri köyde bir gece babasının kendisinin yanına yattığını, kendisinin yataktan kalkmaya çalıştığını, ancak babasının kolundan tutup tekrar yatağa çektiğini, kendisiyle vaginal yoldan ilişkiye girdiğini anlatmıştır. Babasının kendisiyle toplamda 5-6 kez vaginal yolla ilişkiye girdiğini, kendisine "hamile kalırsan nişanlının üzerine atarsın" dediğini belirtmiş, babası ifadesinde iddiaları reddetmiştir.

Bulgular

Ensest olguları sıklıkla gizli kalmakta ve kronikleşebilmektedir. Olgumuzda olduğu gibi bir sağlık kuruluşunda kız çocuğunun hamileliğinin tespiti ile ensest olguları ortaya çıkarılabilmektedir. Bu nedenle tüm sağlık çalışanlarının cinsel istismar konusunda eğitimi ve bilinçli olmaları önem taşımaktadır.

Sonuç

Acil obstetrik USG de 7 hafta 1 günlük fetal kardiyak aktivite izlenen bir adet embriyo tespit edilmiştir. Küretaj materyalinde yapılan moleküler genetik inceleme sonucunda, fetusun babasının %99,99 ihtimalle mağdurenin babası olduğu belirlenmiştir. Mağdurenin Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları uzmanı tarafından yapılan muayenesi ve uygulanan zeka testinde; hafif düzeyde mental retardasyon ve uyum bozukluğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ensest, cinsel istismar, mental retardasyon, gebelik, moleküler genetik inceleme.

An Incest Case Which Was Proven by Molecular Genetic Examination From Curettage Material

Aim

In the study, it is aimed to draw attention to the incest cases by presenting a girl child case. It was proven that case's pregnancy was from her biologic father, by molecular genetic examination from curettage material.

Method

A 17-year-old girl brought to the hospital due to complaints of nausea, weakness, loss of appetite, vomiting was understood to be pregnant. She told that, they had gone a village for making shepherd. In a night, her father had been lied in her bed, she tried to stay upright, but he took her arm and put her on the bed again, and he had intercourse with her through vagina. She said also that, his father realized vaginal intercourse with her 5-6 times in total, and said to her if she get pregnant she throw it on her fiancé. His father denied the claims in his expression.

Findings

Emergency obstetric USG revealed one embryo showing fetal cardiac activity for 7 weeks 1 day. Molecular genetic examination from curettage material revealed that, 99.99% of the father of the fetus is likely to be the biologic father of the victim. Victim examined by child psychiatrist and applied intelligence test, and mild degree of mental retardation and maladjustment were determined.

Conclusion

Incest cases are often confidential and become chronic. As in our case, incest events can be detected with the detection of the pregnancy of the girl child in a health institution. For this reason, it is important for all health professionals to be educated and conscious about sexual abuse.

Keywords: Incest, sexual abuse, mental retardation, pregnancy, molecular genetic examination.

Lise Öğrencilerinde Siber Zorbalık-Siber Mağduriyetle Okul Sosyal İklimi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi
Meltem Aslan GÖRDESLİ 1, Işıl PAKIŞ 2, Figen DEMİR 2
1 Medipol Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü, 2 Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi
Işıl Pakış / ISILPAKIS@YAHOO.COM / 05333696058

Amaç

Bu çalışmanın amacı lise öğrencilerinde siber zorbalık ve siber mağduriyetle okul sosyal iklimi arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem

Bu araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırmaya İstanbul'da bir lisesinin 9, 10, 11 ve 12. Sınıflarında okuyan 310 öğrenci katılmıştır. Veri toplama formu; Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri, Okul Sosyal İklimi Ölçeği ve araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formundan oluşmaktadır. Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri, 14 maddeden oluşan 4'lü likert tipi bir ölçektir. Siber zorbalık ve siber mağduriyet için en az 14, en fazla 56 puan alınabilmektedir. Okul Sosyal İklimi Ölçeği 33 maddeden oluşan 5'li Likert tipi bir ölçektir. Veri analizi için SPSS 22.0 kullanılmıştır.

Bulgular

Zamanlarının büyük kısmını öğrenciler internette geçirmektedirler. Bu ortamda zorbalık yapımları ile okul sosyal iklimi arasında negatif bir ilişki saptanmıştır. Ayrıca internette geçirilen zamanın yüksek olması mağduriyeti ve zorbalığı artırmaktadır. Öğrencilerin internet dışında zaman harcayacakları aktivitelerin artırılması okul ortamında da olumlu atmosferin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Sonuç

Araştırmaya katılan öğrencilerin 162'si (%52.3) erkektir ve yaş ortalaması 16.29'dur. Öğrencilerin %85.2 (264)'sinin akıllı telefon, %14.8 (46)'sının ise tablet/bilgisayar kullanarak internete eriştiği saptanmıştır. Öğrencilerin puan ortalamaları Yenilenmiş Siber Zorbalık Envanteri Siber zorbalık alt boyutu için 17.87, siber mağduriyet alt boyutu için 17.88; Okul Sosyal İklimi Ölçeği okul alt ölçeği için 27.11, öğretmen alt ölçeği için 34, öğrenci alt ölçeği için 32.92 ve ölçek toplamı için 94.05'tir. Siber zorbalık ölçek puanı ile "Okul Sosyal İklimi Ölçeği" toplam puanı ve alt ölçek puanları ile negatif yönde bir ilişki saptanmış ($p < 0.01$ $r = -0.2, -0.3$), siber mağduriyet puanları ile "Okul Sosyal İklimi Ölçeği" toplam puanı ve alt ölçek puanları arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Annesi çalışan öğrencilerin siber zorbalık puanları, annesi çalışmayan öğrencilerin siber zorbalık puanlarından yüksektir ($p < 0.05$). İnternette geçirilen günlük ortalama süre arttıkça siber zorbalık ve mağduriyet puanları da artmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Siber zorbalık, siber mağduriyet, okul sosyal iklimi

Evaluation Of The Relationship Between Cyberbullying And Cyber Victimization And School Social Climate In High School Students

Aim

The aim of this study is to examine the relationship between cyber bullying and cyber victimization and school social climate in high school students.

Method

This study was conducted with 310 high school students. Data collection form was composed of Revised Cyber Bullying Inventory, School Social Climate Scale and a personal information form prepared by researchers. Revised Cyber Bullying Inventory is a 4 point Likert type scale consisting of 14 madde items. School's social climate scale is a 5 point likert scale that is made of 33 items. To analyze the data, SPSS 22.0 was used.

Findings

The average age of the participants was 16.26 and 162 of them (%52.3) are boys. Of participants, 85.2% (264) used smartphones, 14.8% used tablet/computer used to access the internet. The average points of students for cyber bullying part of Revised Cyber Bullying Inventory was 17.87, for cyber victimization parallel form was 17.88, for School Social Climate scale parallel form was 27.11, teacher parallel form was 34, student parallel form was 32.92 and for total scale was Cyber bullying scale score and "School Social Climate Scale" and parallel forms' scores observed to have a negative relationship ($p < 0.01$ $r = -0.2, -0.3$), when there was no any statistically significant relationship observed between cyber victimization scale score and "School Social Climate Scale" and parallel forms score. As the average time spend on computer increased, cyber bullying and victimization points are increased as well.

Conclusion

Students spend most of the time on internet. The study found a negative relationship between bullying and schools social climate in this environment. High internet usage increases victimization and bullying. Increasing the activities that students will spend time outside of the internet will contribute to the development of a positive atmosphere in the school environment.

Keywords Cyber bullying, cyber victimization, school social climate

Lise öğrencilerinin beden algısı ve yeme tutumu arasındaki ilişki

Esra TURAL BÜYÜK¹, Esra ÖZDEMİR²

Esra TURAL BÜYÜK¹ OMÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun ²Esra Özdemir OMÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Samsun

Esra TURAL BÜYÜK / esratural55@gmail.com / 05052795196

Amaç

Bu araştırmanın amacı; lise öğrencilerinin beden algıları ile yeme tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem

Araştırmanın örneklemini cinsiyet ve üç farklı lise türü dikkate alınarak 240 onuncu sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Veriler soru formu, Beden Algı Ölçeği ve Yeme Tutumu Testi kullanılarak toplanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizi; tanımlayıcı istatistikler, Independent Sample t test ve Chi-square ile yapılmıştır.

Bulgular

Bu araştırmanın sonucunda lise öğrencilerinin beden algısı ile yeme tutumu arasında ilişki olduğu, erkek öğrencilerin daha fazla beden algısına sahip iken kız öğrencilerin daha fazla yanlış yeme tutumu sergiledikleri görülmüştür. BKİ değerleri normal aralıktaki olan öğrencilerin daha sağlıklı beden algısına ve yeme tutumuna sahip oldukları bulunmuştur.

Sonuç

Çalışmaya katılan öğrencilerin %61,25'i kız, %77,9'u çekirdek aile yapısında, %61,41'i gelir giderden fazla, %57'sinin annesinin eğitim durumunu lise mezunu ve %77,9'unun annesi çalışmamaktadır. Öğrencilerin %60'ı Beden Kitle İndeksi (BKİ) değer aralığına göre normal kilo aralığında olmasına rağmen öğrencilerin %36,6'sı kendilerini normal kiloda gördüklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin beden algısı puan ortalamaları ve yeme tutumu puanlarının cinsiyet, BKİ ve öğrencilerin kendi kilo algıları arasında ilişki olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p < 0.05$). Öğrencilerin yeme tutumu puanlarının cinsiyet ve BKİ değerleri arasında ilişki olduğu ve bu durumun istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p < 0.05$). Öğrencilerin beden algısı puan ortalamaları ile yemek yeme tutum testi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$). Yeme tutum puanı

Anahtar Kelimeler

adölesan, beden algısı, yeme tutumu

Association between high school students' body images and eating attitudes

Aim

The purpose of this study is to examine the association between body image and eating attitudes.

Method

The sample of the study consists of 240 10th graders, with gender and three different types of high schools taken into consideration. The data were collected through question form, Body Image Scale and Eating Attitude Test. The data obtained from the study were analyzed with descriptive statistics, Independent Sample t test and Chi-square

Findings

61,25% of the participants were female, 77,9% had nuclear family, 61,41% had more income than expenditure, mothers of 57% were high school graduates and mothers of 77.9% were unemployed. Although 60% of the students were found to have normal weight according to Body Mass Index (BMI) range, 36.6% of the students stated that they thought they had normal weight. Association was found between students' body image score averages and eating attitude scores with their gender, BMI and students' images of their own weight and this association was found to be statistically significant ($p < 0.05$). Students' eating attitude scores and gender and BMI values were found to be associated and this association was found to be statistically significant ($p < 0.05$). Statistically significant association was found between students' body image score averages and their eating attitude test scores ($p < 0.05$). Students who were found to have

Conclusion

As a result of this study, association was found between high school students' body image and eating attitudes and it was found that while male students had higher body image, female students showed more incorrect eating attitudes. Students whose BMI values were within the normal range were found to have healthier body image and eating attitude.

Keywords: adolescence, body images, eating attitudes

Mağdur Çocukta Cinsel İstismardan İki Yıl Sonra Tespit Edilen Anogenital Siğiller
Ferhan KANDEMİR 1, Zehra Zerrin ERKOL 2, Erdem HÖSÜKLER 3

1 Adli Tıp Kurumu, Kütahya Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Kütahya, 2 Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu, 3 Adli Tıp Kurumu, Bolu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Bolu,
Zehra Zerrin Erkol / zerrinerkol@gmail.com / 05323312191

Amaç

Çalışmada; cinsel istismara maruz kaldıktan yaklaşık iki yıl sonra yapılan muayenesinde anogenital siğil tespit edilen çocuk olgu sunularak, istismar sonrası dönemde cinsel yolla bulaşan hastalıklar yönünden profilaksi uygulamasının ve tıbbi takibin önemine dikkat çekilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

9 yaşındaki erkek çocuk olgusu köyden iki kişinin zorla pantolonunu çıkartıp pipilerini poposuna sürdüğünü, bu eylemin birden fazla kez gerçekleştiğini, en son 6 gün önce bu eyleme maruz kaldığını belirtmiştir. Anal muayenesinde özellik tespit edilmemiştir. Ancak son olay sırasında üzerinde bulunan atleti üzerinde yapılan incelemede; ön etek ucunda ve arka kısmında PSA, yine atletin ön ve arka etek ucunda, külodunun anal bölgesinde sperm hücresi tespit edilmiştir. Arka etek ucundan, külodun anal bölgesinden alınan örneklerdeki sperm hücreleri birinci şüpheli ile uyumlu bulunmuş, külodun anal bölgesindeki epitelyum hücrelerinden ilk şüpheliye ait DNA profili tespit edilmiştir.

Bulgular

Cinsel istismar öyküsü bulunan çocuklara cinsel yolla bulaşan hastalıklara yönelik profilaksi uygulanmalı, mağdur düzenli aralıklarla takip edilmelidir.

Sonuç

Olgunun olay tarihinden 2 yıl sonra anüste kaşıntı şikayeti ile gittiği sağlık kuruluşunda anüs ve çevresinde anogenital siğil ile uyumlu 12-13 adet lezyon tespit edilmiştir. Mağdur; lezyonların istismar olayından bir ay kadar sonra çıkmaya başladığını, ancak doktora yeni gittiğini belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler

Çocuğa yönelik cinsel istismar, anogenital siğiller, Human Papilloma-Virüs, profilaktik tedavi.

Anogenital Warts Detected in Child Victim Two Years After from Sexual Abuse

Aim

In the study, it is aimed to emphasize the importance of applying prophylaxis for sexually transmitted diseases and medical follow-up after the abuse by presenting a child victim case which anogenital warts was detected in his examination about two years after sexual abuse.

Method

A nine-year-old boy told that, two person from his village, had forcibly took off his trousers and chafed their penis to his breech, this action has been performed more than once, lastly 6 days before. No characteristics were determined on the anal examination. However, in the examination conducted on the athlete which was dressed by the victim during the last event; the PSA at the front skirt tip and back, and the spermatoocyte at the athlete's front and back skirt tip and in the anal region of his panties were detected. The sperm cells in the samples taken from the back skirt side and from the anal area of the panties were found to be compatible with the first suspect, the DNA profile of the first suspect was identified from the epithelial cells in the anal zone of the panties.

Findings

Two years after the event, the victim went to the hospital with a complaint of pruritus. 12-13 lesions were detected in and around the anus which were compatible with the anogenital warts. Victim told that the lesions started to go out about a month after the abuse, but he has yet go to the doctor.

Conclusion

Prophylaxis for sexually transmitted diseases should be applied to children who have a history of sexual abuse and the victim should be followed up at regular intervals.

Keywords Child sexual abuse, anogenital warts, Human Papilloma-Virus, prophylactic treatment.

Malatya İlinde 2010-2014 Yılları Arasında Çocuklardaki Trafik Kazası Sonucu Gelişen Ölümün Değerlendirilmesi

Bedirhan Sezer ÖNER¹, Osman CELBİŞ², Semih PETEKKAYA³, Ahmet Hakan DİNÇ⁴, Zeynep YENER⁵, Ömer TURAN⁶

¹Amasya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, Amasya, ²İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, Malatya, ³Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, Çanakkale, ⁴Türkiye Büyük Millet Meclisi Hastanesi, Ankara, ⁵Adli Tıp Kurumu Yalova Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Yalova, ⁶Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Adli Tıp Ana Bilim Dalı, İstanbul
Zeynep YENER / drzeynepyener@hotmail.com / 05535978606

Amaç

Dünyadaki teknolojik gelişim ve değişime bağlı olarak trafik kazaları ve bu kazalara bağlı ölümler gün geçtikçe artmaktadır. Çalışmamızda; Malatya'da gerçekleşen trafik kazasına bağlı ölümlerin sosyodemografik ve adli tıbbi özellikleri belirlenmektedir.

Yöntem

Çalışmada, Malatya Adli Tıp Grup Başkanlığında 2010–2014 yılları arasında gerçekleşmiş olan 34 adet trafik kazasına bağlı gelişen 0-18 yaş ölüm olgusu incelendi.

Bulgular

Trafik kazasına bağlı ölümler, önlenabilir ölümlerden olduklarından özellikle de çocuk yaş grubunda önem arz etmektedir. Okullarda başlayacak olan trafik eğitimi konusunda yapılacak çalışmaların ölümlerin azaltılmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Sonuç

Toplam 34 vaka saptanmış olup 11'i (% 32,4) kadın, 23'ü (% 67,6) erkekti. Yaş aralığı 1-17 olup ortalama yaş 10,52 olarak saptandı. Ölümün mevsimlere göre dağılımı; 6 (% 17,6) İlkbahar, 10 (% 29,5) Yaz, 14 (% 41,2) Sonbahar, 4 (%11,7) Kıştı. Vakaların 22'si (%64,7) Malatya'dan gönderilmişken, 12'si (%35,3) çevre illerden gönderilmişti. Vakaların 13 (%38,2) tanesi Araç İçi Trafik Kazası iken 21'i (%61,8) Araç Dışı Trafik Kazasıydı. Olguların 13'ünde (%38,2) ölü muayenesi ile ölüm sebebi belirlenebilmiş iken, 21'inde otopsi yapılması gerekli görülmüştür. Olguların 7'si (%20,6) baş ve boyun, 1'i (%2,9) göğüs, 26'sı (%76,5) birden fazla bölgeden yaralanmıştı.

Anahtar Kelimeler

Trafik kazası, medikolegal otopsi, çocuk

Evaluation of Death by Traffic Injuries in Children Between Years 2010-2014 in Malatya

Aim

Traffic accidents and deaths due to these accidents are increasing day by day due to technological development and change in the world. In our study; Socio-demographic and forensic medical characteristics of deaths due to traffic accidents in Malatya are determined.

Method

In the study, the deaths of 0 to 18 years of age were investigated in the Malatya Forensic Medicine Group Presidency, which took place during the 2010-2014 period, resulting from 34 traffic accidents.

Findings

A total of 34 cases were identified and 11 (32.4%) were female and 23 (67.6%) were male. The age range is 1-17 years and the mean age is 10.52 years. Distribution of deaths according to seasons; 6 (17,6%) spring, 10 (29,5%) summer, 14 (41,2%) autumn, 4 (11,7%) winter. Twenty-two (64.7%) of the cases were sent from Malatya and 12 (35.3%) were sent from the neighbourhood. Thirteen (38.2%) of the cases were pedestrian injured in collision with carwhile 21 (61.8%) were car occupant injured in collision with car. In 13 of the cases (38.2%), the cause of death could be determined by death examination, while 21 autopsies were deemed necessary. 7 (20.6%) of the cases were injured in head and neck, 1 (2.9%) in the chest, and 26 (76.5%) in more than one region.

Conclusion

Deaths due to traffic accidents are particularly important in the child age group because they are preventable deaths. It is believed that studies on traffic education that will start at schools will help reduce deaths.

KeywordsTraffic accident, medicolegal autopsy, child, children

MARMARA DEPREMİNİN KUŞAK AŞKIN AKTARIMI: TRAVMA AKTARIMINI NEREDE ARAYACAĞIZ?

Ayşenur GÜNGÖR, Tuğba UZER YILDIZ, İlgin GÖKLER DANIŞMAN

TED Üniversitesi

İlgin GÖKLER DANIŞMAN / ilgin.danisman@tedu.edu.tr / 05327940034

Amaç

Bu çalışma, travmanın kuşak aşkın aktarımını 1999 Marmara depreminde hayatta kalanların çocukları üzerinden, metabilizasyon, duygu ve davranış düzeyinde incelemektedir. Travma aktarımı literatürde çoğunlukla insan eliyle oluşturulmuş travmalar üzerinden çalışılmaktadır; doğal afetlerin yarattığı travmaların aktarımı literatürde oldukça sınırlıdır. Bu noktadan hareketle travmanın kuşak aşkın aktarımını, yaşandığı yıl pek çok yıkımı beraberinde getiren Marmara Depremi üzerinden ele alınmıştır.

Yöntem

Travma aktarımı iki konu üzerinden çalışılmıştır. Birincisi, ailenin depremle ilgili anılarının gelecek kuşaklara aktarılıp aktarılmadığı araştırılmıştır. Bunun için çocukların ebeveynleri hakkındaki biyografik bilgilere 'depremle ilgili olayları' dahil edişinin ebeveynin depreme maruz kalmasıyla ne ölçüde ilişkili olduğu araştırılmıştır. Çocuklardan, "anne babaları için önemli olduğunu düşündükleri 10 olay" anlatmaları ve bu olayları yıl olarak tarihlendirmeleri istenmiştir. İkincisi, ailenin yaşadığı travmanın sonraki kuşağa duygusal, davranışsal ve metabilizasyon açısından aktarılıp aktarılmadığı incelenmiş ve bu bileşenler açısından çeşitli ölçekleri yanıtlamaları istenmiştir: Üst Bilişler Ölçeği Çocuk ve Ergen Formu, Genel Adil Dünya İnancı Ölçeği, Duygu Düzenleme Anketi, 11-18 Yaş Çocuk ve Gençler için Davranış Değerlendirme Ölçeği, Travmatik Yaşam Olayları Listesi. Bunun yanı sıra anne ve babalar, Travmatik Yaşam Olayları Listesi ve Depremle İlişkili Yaşantılar Ölçeği'ni doldurmuştur. Katılımcılar, travma ve karşılaştırma grubuna ebeveynlerinin Kocaeli'deki (Gölcük, İzmit, Karamürsel, Derince) 1999 Marmara depremini doğrudan deneyimlemesi ya da bu depremi hiç yaşamamış olmasına göre atanmıştır.

Bulgular

Araştırma sonucuna göre anne babanın yaşadığı travmatik olay, çocuğun belleğinde yer etmekte ve bir sonraki kuşağa (kendi çocuklarına) aktarılmaktadır. Ancak travmanın olası negatif etkileri bir sonraki kuşak üzerinde olumsuz bir etki bırakmamıştır. Bu da travma aktarımı için umut vadeden bir gelişme olarak düşünülebileceği gibi hangi durumlarda aktarım olmuyor sorusunu da akla getirmektedir.

Sonuç

Adolesanlara ailelerinin hayatından 10 önemli olay anlatmaları istendiğinde travma grubunun %65,6'sı, karşılaştırma grubunun ise %5,5'i 1999 Marmara depremiyle ilgili olay anlatmıştır. Buna karşın, her iki grup arasında üstbilişler, duygu düzenleme, içsel ve dışsal davranış bozuklukları açısından anlamlı farklılıklar bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler

Travma, Travmanın Kuşak Aşkın Aktarımı

TRANSGENERATIONAL TRANSMISSION OF TRAUMA: WHERE DO WE FIND OUT THE TRANSMISSION OF TRAUMA?

Aim

The study examined transgenerational transmission of trauma over 1999 Marmara Earthquake on children of survivors in terms of cognitive, metacognitive, emotional, behavioral aspects. Transmission of trauma is mostly examined human-caused traumas; but transmission of trauma caused by natural disasters are limited in literature. So, the Marmara Earthquake which resulted in a huge amount of destruction was chosen to study transmission of trauma.

Method

Transmission was inferred by looking at two things. First, whether parental earthquake-related memories were transmitted to the next generation was investigated. What extent severity of parental exposure to earthquake was related to the child's inclusion of earthquake memory into his/her biographical knowledge about the parent was measured. Second, whether parental trauma was transmitted to the next generation via some emotional, behavioral and metacognitive outcomes was examined. Children were asked to respond to Metacognition Questionnaire, General Belief in Just World, Regulation of Emotions, Achenbach's Youth Self Report and Trauma-Checklist. Parents also completed Trauma Checklist, Earthquake-Related Traumatic Life-Events Questionnaire. Participants were assigned to trauma and comparison group based-on whether their parents directly experienced the Earthquake in Kocaeli or not.

Findings

When adolescences were asked to recall 10 most important events from their parent's life, 65,6 percent of trauma group and 5,5 percent of comparison group included Marmara Earthquake events. However, children did not significantly differ from each other on other measured variables.

Conclusion

According to results, parental exposure to earthquake is related to the child's inclusion of earthquake memory into his/her biographical knowledge, and those events are transmitted to the next generation. However, possible negative effects of the trauma does not influence the offspring. These results can be considered as a promising finding for the transmission of trauma, also pose the question, under which conditions is trauma not transmitted to the next generation?

Keywords: Trauma, Transgenerational Transmission of Trauma

Mevsimlik Tarım Göçüne Katılan Çocukların Gözünden Ev ve Aile Kavramı
Tuğba KONTAŞ AZAKLI 1 Mükerrerem KABATAŞ YILDIZ 2

1 Ordu Üniversitesi, İkizce Meslek Yüksekokulu, Terapi ve Rahabilasyon Bölümü 2 Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü
Tuğba KONTAŞ AZAKLI / tugbakontas@hotmail.com / 05465525233

Amaç

Mevsimlik tarım göçüne katılan çocuklar tarım işçisi olarak çalışmasalar bile bir şekilde; eğitim, sağlık, ekonomik sömürden korunma, uygun standartta yaşama ve oyun oynama hakkından mahrum olabilmektedir. Türkiye’de gezici mevsimlik tarım işçileri çocukları Nisan ayından itibaren okullardan ayrılarak göç yoluna katılmakta ve farklı illerde çadırlarda ikamet ederek Kasım sonuna kadar okullardan uzak kalmaktadır. Yılın yarısını evinden uzak geçiren bu çocukların ev ve aile algılarının incelenmesi önemli bir konudur. Bu çalışmanın amacı mevsimlik tarım göçüne katılan çocukların gözünden ev ve aile kavramlarının resim yoluyla incelenmesidir.

Yöntem

Çalışmada nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu; mevsimlik tarım göçü ile Ordu iline gelen 7-8 yaş (her yaş aralığından 10’ar çocuk) çocuktan oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak; katılımcıların sosyo demografik özelliklerini belirleyebilmek için, “Kişisel Bilgiler Formu” kullanıldı, çocukların ev ve aile algılarını belirleyebilmek için; ev ve aile temalı resimler çizmeleri istenmiştir. Temalı çizimler dört farklı zaman diliminde tekrar edilerek içeriğin güvenilirliği sağlanmıştır.

Bulgular

Veri toplama süreci devam ettiği için sonuçlar literatür ışığında tartışılarak sunulacaktır.

Sonuç

Araştırmanın verileri iki farklı biçimde değerlendirilmiştir. İlkinde tematik resimlerdeki çizimler ve çocukların kendi resimleri hakkındaki anlatıları içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Çocukların resimlerinde kullandıkları kavramlar belirlenmiş, içerik kodlanarak temalara ayrılmıştır. İkincisinde ise çocukların her birinin resimleri kodlanmış ve resimleri tarayıcı yoluyla bilgisayara aktarılmıştır. Ardından her bir çocuğun resminin renk analizi GIMP 2.8 programı ile gerçekleştirilmiş ve en sık kullandıkları renkler bireysel ve grup olarak belirlenmiştir. Buna ek olarak çocukların resimlerde en sık kullandıkları kavramlar belirlenmiş ve temalara ayrılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Aile, çocuk, ev, mevsimlik tarım göçü, resim analizi

The Concept Of Home And Family From The Perspective Of Children Who Participate In Seasonal Agricultural Migration

Aim

Children participating in seasonal agricultural migration in Turkey are separated from schools since April and participate in the migration path and stay away from schools by the end of November by residing in tents in different provinces. It is an important issue to examine the household and family perceptions of these children who spend half of the year away from home. The aim of this study is to examine the concepts of home and family through painting in the eyes of children participating in seasonal agriculture migration.

Method

In the study, the method of case study was used from qualitative research approaches. The working group consists of children aged 7-8 years (10 children from all ages) coming to Ordu with seasonal agricultural migration. As a data collection tool in the study the "Personal information form" was used; in order to determine the home and family perceptions of children pictures of home and family themed drawings were requested. Themed illustrations were repeated in four different time zones, ensuring the reliability of the content.

Findings

The data of the study was evaluated in two different ways. At first, the illustrations in thematic pictures and their narratives about the children's own images were evaluated by content analysis. The concepts that children use in their pictures were determined and the content was encoded and divided into themes. In the latter, the pictures of each of the children were encoded and the pictures were transferred to the computer via the scanner. The concepts that children use most often in pictures were determined and divided into themes.

Conclusion

Since the data collection process continues, the results will be discussed in the light of the literature.

Keywords Children, family, home, image analysis, seasonal farming migration

Okul kazasına bağlı bir yanık olgusunda adli-tıbbi değerlendirme
Ahsen KAYA, Uğur ATA, Hülya GÜLER, Ender ŞENOL, Ekin Özgür AKTAŞ
Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Bornova, İzmir.
Uğur ATA / dr.ata52@hotmail.com / 05362675651

Amaç

Okul ortamı, çocukların ebeveynlerinin gözetiminden çoğunlukla ilk kez ve uzun süreli uzak kaldıkları yerlerden biridir. Çocuklar okul binasında ya da bahçesinde düşme, spor yaralanmaları, laboratuvar kazaları, yanıklar gibi yaralanmalara; psikolojik, cinsel ve fiziksel şiddete; güvenlik önlemlerinin alınmadığı durumlarda madde kötüye kullanımı gibi durumlara açık hale gelebilmektedirler. Bu olgu sunumunda, okulda meydana gelebilecek yaralanmalarda adli-tıbbi yaklaşıma ve önlemlere dikkat çekmek amaçlandı.

Yöntem

Okul kazası sonucu yaralanan 2007 doğumlu erkek olgunun özellikleri medikolegal bakış açısıyla değerlendirildi.

Bulgular

Sunulan olguda, meydana gelen yaralanma çocuğun yaşamını tehlikeye soktuğu gibi uzun ve zorlu tedavi süreci çocukta ve ailede olumsuz etkilenmeye sebep olmuştur. Yaşam boyu sürebilen olumsuz etkileri azaltmada okul kazaları konusunda okul çalışanları, aileler ve çocuklara verilecek eğitimler ile alınacak basit önlemlerin etkili olacağı düşünülmektedir.

Sonuç

Okul kantininde üzerine sıcak su dökülmesi nedeniyle yaralanan, olay tarihinde 7 yaşında olan erkek olgunun ilk başvurduğu merkezde yapılan değerlendirmesinde; vücut yüzeyinin yaklaşık %30'unu kaplayan 2. derece yanık olduğu, sepsis ve böbrek yetmezliği gelişmesi nedeniyle yoğun bakımda tedavi görüldüğü, sonrasında çok sayıda eskarotomi, otoplasti ve suni greftleme, hiperbarik oksijen tedavisi, fizik tedavi uygulandığı anlaşıldı. Anabilim Dalımızda yapılan muayenesinde; toplam vücut yüzey alanının yaklaşık %30'unu kapsayan, yer yer cilt altı yağ dokusu ve kas dokusu kayıpları, yer yer ciltten kabarık skar dokuları yanında psikiyatrik bulgular saptandı.

Anahtar Kelimeler

Okul kazası, yanık, adli olgu, kesin rapor.

Medicolegal examination in a case of burn depends on school accident

Aim

The school is one of the places where children often have been away from their parents' supervision for the first time and for a long time. In school or in its garden, they are injured by falling, sports injuries, laboratory accidents, burns; psychological, sexual and physical violence; or they should be vulnerable against to substance abuse where safety precautions are not taken. In this case report, it was aimed to draw attention to the medicolegal approach to the school accidents and to the precautions.

Method

The characteristics of male case born in 2007 and was injured by school accident were evaluated with medicolegal aspect.

Findings

At the time of the incident, 7-year-old male was injured by spilling hot water in the school canteen. A second degree burn that covered about 30% of the body surface was found in his first examination. He was treated because of sepsis and renal failure in intensive care unit. Then, he had multiple escharotomies, autografts and artificial grafting, hyperbaric oxygen therapy, and physical therapy. In the examination made in our department, there were some loss of subcutaneous fat tissue and muscle tissue, covering about 30% of the total body surface area and raised scar tissue from the skin. Beside he has also psychiatric symptoms.

Conclusion

In the present case, the injury has put the child's life at risk also the long and difficult treatment process has been negatively affected both the life of child and his family. It is thought that the simple measures to be taken by training school employees, families and children about the school accidents will be effective in reducing the negative effects of the event which could lead for life-long.

Keywords School accident, burn, forensic case, forensic report.

Okulda Yaşanan Cinsel İstismar Olaylarında Mağdurlar, Failler ve Olayın Özellikleri: Basından Bakış
Nilüfer KOÇTÜRK1
SB Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Nilüfer KOÇTÜRK / nilkeser@hacettepe.edu.tr / 05322241276

Amaç

Okul ortamı öğrenciler için en güvenli yerlerden biri olarak düşünülürken yaşanan çocukluk dönemi cinsel istismarı(Cİ)ile güvensiz bir ortam olabilmektedir.

Yöntem

Bu çalışmada okul ortamında veya okul ortamından bir kişi tarafından Cİ'ye maruz kalmış olan öğrencilerin 01.01.2014 tarihi ile 31.03.2018 tarihi arasında çevrimiçi basında yer alan haberleri içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir.

Bulgular

Elde edilen bulgular alanyazın ışığında tartışılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

Sonuç

Çalışmanın bulgularına göre mağdur sayısının her bir olayda 1-100 arasında değiştiği, olayların %39.3'ünde (n=64) yalnızca bir mağdurun, %60.7'sinde (n=99) ise birden fazla mağdurun olduğu belirlenmiştir. İstismar türünün belirtildiği 156 haberde ise Cİ olaylarının %95.5'inde fiziksel temas, %27.6'sında sözel taciz,%6.4'ünde pornografik içeriğe maruziyet, %5.8'inde teşhircilik olduğu belirlenmiştir. İstismarcıların %60.7'si öğretmen, %14.7'si müdür veya müdür yardımcısı, %12.3'ü akran veya üst sınıftan bir öğrenci, %9.2'sinde öğretmen ve idareci dışındaki okul personeli ve %3.1'inde servis şoförü gibi okul dışından bir kişidir.İstismarda bulunan öğretmenlerin branşları incelendiğinde öğretmenlerin farklı branşlardan olabildiği ve en çok görülen branşın sınıf öğretmenliği ve beden eğitimi öğretmenliği olduğu belirlenmiştir. İstismarcının öğretmen/idareci veya akran/üst sınıftan bir öğrenci olmasına göre farklı taktiklerde buldukları; akran veya üst sınıftan bir öğrenci olması durumunda istismarcıların daha çok video, fotoğraf gibi görüntü çekimi ile mağdurlara tehdit ve şantaj veya kandırma davranışı sergiledikleri ve flört ilişkisinden yararlanarak Cİ'de buldukları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Okul, Cinsel istismar, Mağdur, Fail, Öğretmen, Akran istismarı

Victims, Perpetrators and Characteristics of Sexual Abuse at Schools: A Press Review

Aim

School environment is considered to be one of the safest places for students, but it can be an unsafe environment due to child sexual abuse (SA).

Method

This study examines online news published from 01.01.2014 to 31.03.2018 about students who were exposed to SA in school environment or by a person from the school environment.

Findings

Research findings indicate that the number of victims vary between 1 and 100 in each incident, 39.3% (n=64) of the incidents include only one victim while 60.7% (n=99) include multiple victims; the perpetrators committed abuse once in 13.5% of the SA incidents while they did it more than once. In 156 news reports where the types of abuse were stated, it was determined that 95.5% of the SA incidents included physical contact, 27.6% included verbal abuse, 6.4% included exposure to pornographic content and 5.8% included exhibitionism. 60.7% of perpetrators were teachers, 14.7% were principals or vice-principals, 12.3% were peers or higher grade students, 9.2% were school staff other than teachers and administrators and 3.1% were outsiders such as school bus drivers.As for the branches of abusive teachers, it was determined that abusive teachers could be from various branches and the branches with the highest number of incidents were form classroom teachers and physical education branches. The tactics of the perpetrators were examined according to whether they were teachers and peer/higher grade student, it was found out that perpetrators were exhibited different tactics and peers or higher grade students threatened and blackmailed the victims mostly through video recording and photographs, deceived the victims and sexually abused them by flirting.

Conclusion

With reference to the findings of the research, recommendations have been given.

KeywordsSchool, Sexual abuse, Victm, Perpetrator, Teacher, Peer abuse

Okullarda Siber Zorbalık ve Önlenmesine Yönelik Öneriler
Havva KARADENİZ
Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Havva KARADENİZ / hkmumcu@yahoo.com / 538 9460046

Amaç

Siber zorbalık, 18 yaş altı bir çocuk ya da bir grup çocuğun internet üzerinden web sitesi veya sohbet odaları aracılığı ile bilgi teknolojileri üzerinden veya cep telefonu, taşınabilir başka bir araç kullanarak kasıtlı olarak bir çocuğu ya da bir grup çocuğu korkutma, taciz etme, hakaret etme, tehdit etme ve utandırmaya yönelik davranış ve hareketlerdir.

Yöntem

Farklı ülkelerde siber zorbalıkla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde siber zorbalığın okullarda yaygın bir sorun olduğu görülmektedir.

Bulgular

Okullarda siber zorbalığın önlenmesine yönelik olarak dört temel alan gösterilmektedir. Siber zorbalığın ne olduğu ve oluşturduğu tehditlere karşı toplumun tüm kesimlerinin özellikle ailelerin, öğretmenlerin, gençlerin bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Hizmet-içi eğitim seminerleri, yüz yüze eğitim çalışmaları, öğrenciler ve ailelerle siber zorbalığın etkisinin tartışıldığı oturumların düzenlenmesi gibi yollarla bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi önerilmektedir. Okulların kendilerine ait önleme politikalarının olması ve tüm okulda toplu olarak bu politikaların uygulanması, öğrencilerin oyun ve iletişim alanlarının yetişkinlerin gözetimi altında olması, öğretmenlerin ve ailelerin zorbalık teknolojilerini mümkün olduğu kadar bilerek bu tür durumlarda olumsuzlukları fark edebilecek ve önleyebilecek donanımlara sahip olmaları gerekmektedir.

Sonuç

Patchin ve Hinduja'nın (2006) çalışmasında 18 yaşından küçük bireylerin %11'i çevrimiçi iken diğer bireylere zorbalık yaptıklarını, %29'u çevrimiçi iken zorbalığa maruz kaldıklarını ve %47'si çevrimiçi zorbalığa şahit olduklarını ifade etmişlerdir. Erdur-Baker ve Kavsut (2007) araştırmalarında Türkiye'deki siber zorba oranının %28, siber kurban oranının ise %30 olduğunu ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler

Okul, Öğrenci, Siber zorbalık, Önleme

Cyber-Bullying at Schools and Recommendations for the Prevention

Aim

Cyber- bullying is an intentional frightening, harassing, insulting threatening and embarrassing behavior and actions of a child or a group of children under 18 towards a child or a group of children via information technologies using an online web site or chat room or using a mobile phone or another portable device. Cyber-bullying behavior causes children to experience depression, anxiety, low self-esteem, psychological disorders, low achievement and skipping school.

Method

The studies conducted on cyber bullying in different countries have revealed that cyber bullying is a common problem at schools.

Findings

Patchin and Hinduja (2006) reported that 11% of the under-18-year-olds bullied other individuals online, 29% were exposed to online bullying and 47% were witnessing it. Erdur-Baker and Kavsut (2007) stated that the cyber bullying rate was 28% in Turkey and the proportion of cyber-victims was 30%.

Conclusion

There are four basic areas for the prevention of bullying at schools. It is necessary to raise the awareness of all segments of society, especially families, teachers and young people about what the cyber-bullying is and the threats it creates. It is suggested that awareness raising activities such as in-service training seminars, face-to-face training activities and sessions where students and family members discuss the effect of cyber-bullying should be organized. Schools must have their own prevention policies and the implementation of these policies should be carried out collectively at schools, the children's play and communication areas must be under adult supervision, teachers and parents should know about the bullying technologies as much as possible and have the necessary equipment that can detect and prevent adverse events in such situations.

KeywordsSchool, Student, Cyber bullying, Prevention

Olumlu Sosyal Davranış Gelişimi Sürecinde Duygu Sosyalleştirme, Günlük Zorluklar ve Ebeveyn Amaçları
Güleycan AKGÖZ AKTAŞ 1, Gamze ER VARGÜN 2, Serap AKGÜN 1, Arzu AYDIN 1
1 MERSİN ÜNİVERSİTESİ 2 ESKİŞEHİR ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
Güleycan AKGÖZ AKTAŞ / glycnakgoz@gmail.com / 05549759100

Amaç

Ebeveynlik uygulamalarının erken dönemlerde çocukların psikososyal gelişiminde kritik bir rol oynadığı bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı ebeveyn duygu sosyalleştirme, ebeveyn amaçları, ebeveynlerin karşılaştığı günlük zorluklar ve çocukların olumlu sosyal davranışları arasındaki ilişkileri incelemektir.

Yöntem

Bu amaçla çalışma, 4 ile 7 yaş arası toplamda 111 çocuğun annesi ile yapılmıştır. Katılımcılardan; Demografik Bilgi Formu, Ebeveyn Amaçları Ölçeği, Çocuk Yetiştirmede Günlük Zorluklar Ölçeği, Çocukların Olumsuz Duygularıyla Baş Etme Ölçeği (CCNES) ve Güçler ve Güçlükler Ölçeği'ni (PHDS) doldurmaları istenmiştir.

Bulgular

Bu sonuçlar, anne amaçlarının ve anne duygu sosyalleştirme sürecinin çocukların psikososyal uyumları için önemini vurgulamaktadır.

Sonuç

Yürütülen ön regresyon analizlerinde; ebeveynlerin karşılaştığı günlük zorluklar ile ebeveyn amaçlarından (öz-yönelim ve uyumluluk) çocukların olumlu sosyal davranış eğilimlerinin önemli yordayıcıları olarak bulunmuştur. Spesifik olarak, annelerin çocuklarının olumlu sosyal davranışlarına ilişkin algıları, annelerin rapor ettiği günlük güçlükler ile negatif, öz-yönelim ve uyumluluk beklentileri ile pozitif ilişkili bulunmuştur. Ayrıca annelerin duygu sosyalleştirme tepkileri de, anneler tarafından bildirilen çocukların olumlu sosyal davranış eğilimlerini yordamıştır. Çocukların olumlu sosyal davranış eğilimleri, duygu ifadelerini kolaylaştırıcı duygu sosyalleştirme tepkileri ile pozitif yönlü ilişkili iken; sıkıntı içeren duygu sosyalleştirme tepkileri ile negatif yönlü ilişkili bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler

duygu sosyalleştirme, ebeveyn amaçları, günlük zorluklar, olumlu sosyal davranış

Emotional Socialization, Daily Hassles and Parental Goals in the Developmental Process of Prosocial Behavior

Aim

It is known that parenting practices in the early-stages play a critical role in children's psychosocial development. The purpose of this study was to examine the relationships between parental emotion socialization, parental goals, parental daily hassles and children's prosocial behavior.

Method

For this purpose, the study was conducted with mothers of 111 children between the ages of 4 and 7 years. The participants were asked to complete a number of questionnaires including Demographic Information Form, Parental Goals Scale, the Coping with Children's Negative Emotions Scale (CCNES), Parenting Daily Hassles Scale (PDHS) and Strength - Difficulties Questionnaire.

Findings

In the preliminary regression analyses, the daily hassles faced by the parents and parental goals including self-direction and compliance, were found as the significant predictors of children's prosocial behavior tendencies. Specifically, mothers' perceptions of their children's prosocial behavior was negatively associated with mothers' reported daily hassles and positively associated with maternal expectations related to child compliance and self-direction. Maternal emotion socialization reactions were also predicted children's prosocial tendencies, reported by mothers. Children's prosocial tendency was positively related to maternal encouragement of emotion expression, while negatively related to maternal distress reactions.

Conclusion

These results underline the importance of parenting practices regarding maternal goals and maternal emotion socialization for children's psychosocial adjustment.

Keywordsemotional socialization, parental goals, daily hassles, prosocial behavior

Ordu Adli Tıp Şube Müdürlüğünde 2013-2017 Yılları Arasında Muayenesi Yapılan Suça İtilen Çocukların Sosyodemografik Özelliklerinin Suç Türleri ile İlişkisi

Yusuf ŞAHİN*, Hacer YAŞAR TEKE**, Eser BAYRAKTAR*, Ercan BUYUKAKINCAK

*Ordu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, ** Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, ***Urfa Adli Tıp Şube Müdürlüğü

Yusuf ŞAHİN / ysfshn@hotmail.com / 05302223212

Amaç

Suç işleme toplumsal bir sorun olup suça itilen çocuklar bu sorunun bir parçasıdır. Çalışmamızın amacı suça itilen çocukların sosyodemografik özellikleri ile suç türleri arasında ilişkiyi araştırmanın yanı sıra sorunun çözümü açısından bu çocukların özelliklerine göre çözüm yolları üretmek ve muayene yaklaşımlarını geliştirmektir.

Yöntem

Ordu Adli Tıp Şube Müdürlüğü'nde 2013-2017 yılları arasında beş yıllık yapılan farik-mümeyyizlik muayenesine ait dosyalar retrospektif olarak incelendi. Yaş, cinsiyet, yaşadığı bölge, eğitim durumu, aile durumu, kardeş sayısı, daha önceden mevcut ve/veya geçirilmiş hastalık, bağımlılık, yaşadığı yer, karıştığı suç türü, muayeneye kaç kez geldiği, konsültasyon istenme durumları incelendi. İstatistik olarak tanımlayıcı istatistik ve ki-kare testi uygulandı. $p < 0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı olarak kabul edildi.

Bulgular

Literatürde suça itilen çocukların pek çok faktörden etkilendiği belirtilmektedir. Çocuğun suça karışmasının önlenmesi için aile, toplum, sağlık çalışanları, adalet sistem ve okul iş birliği önemlidir

Sonuç

Çalışmamızda 163 olgunun %81.6 sı ($n=133$) erkek ve % 18.4 ü ($n=30$) kızdı. Olgular 13-15 yaş aralığında olup en fazla olgu % 42.9 la 14 yaş grubundaydı. Olguların % 81 inde anne ve baba sağ olup aile birliği içinde yaşamlarına devam ediyorlardı. Olguların % 19'u birden fazla kez muayeneye gelmişti. En fazla işlendiği iddia edilen suçlar % 44.8 ile kişiye karşı işlenen suçlar kategorisinde idi. Kız çocuklarının tüm suç gruplarında suça karışma oranı istatistiksel olarak anlamlı düşük bulundu ($p < 0,05$).

Anahtar Kelimeler

Suç, Çocuk, Sosyodemografik özellikler, Adli Tıp

Relationship Socio-Demographic Characteristics of Juveniles Pushed to Crime Examined in Forensic Medicine Branchial Office in Ordu Between the Tears 2016 and 2017 with Crime Types

Aim

Crime is a social problem, and juveniles pushed to crime are part of this problem. The aim of our study was to investigate the relationship between the sociodemographic characteristics of juveniles pushed to crime and types of their crimes as well as producing solutions based on such characteristics of these juveniles and to develop approaches for examination.

Method

Files in Ordu Forensic Medicine Branchial Office including the details of examinations related to soundness of mind and legal responsibility level carried out between the years 2013 and 2017 were examined retrospectively. Characteristics including age, gender, residential area, educational status, family status, number of siblings, current and/or previous diseases, dependencies, type of the crime that the juvenile has been involved in, number of similar examinations carried out, and requests of consultation were examined. Descriptive statistics and chi-square test were used in statistical studies. Statistical significance level was accepted as $p < 0,05$.

Findings

In our study, 81.6% of 163 cases ($n=133$) were males and 18.4% ($n=30$) were females. Cases were in the 13-15 age range, and most crowded age group was 14 with 42.9%. Both parents of 81% of cases were alive, and they lived in families with integrity. Nineteen percent of families had been examined multiple times. The most common crimes were included in the category of crimes against individuals. Involvement of girls in crime was found significantly lower in all the age groups ($p < 0,05$).

Conclusion

It is stated in the literature that juveniles pushed to crime are affected from multiple factors. Cooperation of the family, society, healthcare providers, judicial system and school is important as regards the prevention of juveniles being involved in crime.

Keywords Crime, Child, Socio-Demographic Characteristics, Forensic Medicine

Ordu İlinde Sağlık Tedbiri Kapsamında Değerlendirilen Çocuk ve Ergenlerin Sosyodemografik ve Klinik Değişkenler Açısından İncelenmesi
Ümit Emre ÇARKÇI1 , Zehra TOPAL2, Hacer Yaşar TEKE3, Öznur ADIGÜZEL2 , Kevser NALBANT2 Erman ESNAFOĞLU2
1 Ordu University Training and Research Hospital Casework Department, 2Ordu Ordu University Training and Research Hospital Child and Adolescent Psychiatry Department , 3Ordu University Training and Research Hospital Forensic Medicine Department
Ümit Emre Çarkçı / zehratopal86@gmail.com / 5320660964

Amaç

Türkiye’de yetersiz sosyal desteğe sahip çocuk ve ergenlerin tedaviye ulaşabilmeleri ve tedaviyi idame ettirebilmelerini için tedaviyi yasal olarak zorunlu kılan “sağlık tedbiri” sistemi uygulanmaktadır. Sağlık tedbiri sisteminin tedaviye ulaşma ve tedaviyi idame ettirme açısından avantajları bu güne kadar araştırılmamıştır. Bu çalışmada Ordu ilinde sağlık tedbiri kapsamında değerlendirilen çocuk ve ergenlerin sosyodemografik ve klinik açıdan değerlendirilmesi ve yasal olarak zorunlu kılınan tedaviye devam oranlarının araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

2010-2018 yılları arasında sağlık tedbiri kapsamında değerlendirilen 111 çocuk ve ergen çalışmaya dahil edilmiştir. Dosyalar geriye dönük olarak taranmış, sosyodemografik ve klinik değişkenler ile vakaların tedavi seanslarına düzenli olarak katılıp katılmadıkları veritabanına kaydedilmiştir. İstatistiksel analizler için SPSS 22.0 programı kullanılmıştır.

Bulgular

Bulgularımıza göre sağlık tedbiri kapsamında değerlendirilen vakaların çoğu tedaviye düzenli katılım göstermemektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda ülkemizde uygulanan sağlık tedbiri sisteminin ihtiyaç duyan çocuklarda sağlık hizmetlerine ulaşım konusunda sürekliliği sağlamadığı görülmektedir. Konuyla ilgili ileri araştırmaların yapılması önerilir.

Sonuç

Ortanca yaşları 11,2 olan 111 çocuk ve ergenin verileri analiz edilmiştir. Örneklemin %54,5’i kız (n=61), %44,6’sı (n=50) ise erkekti. 91 (%81,3) çocuk, bir çocuk ve ergen psikiyatri kliniğinde, 14 çocuk ise (%12,5) pediatric kliniklerinde, 6 çocuk ise (%5,4) farklı kliniklerde değerlendirilmiştir. En sık sağlık tedbiri nedeni bakımsızlık/ihtimal (%29,5) ve cinsel istismardır (23,2). 41 çocuk (%36,6) tedavi seanslarına düzenli katılım gösterirken 70 çocuk (%62,5) tedavi seanslarına katılım göstermemiştir.

Anahtar Kelimeler

Sağlık tedbiri, zorunlu tedavi, cinsel istismar, ihmal

Clinical and Sociodemographic Variables of Children Treated within the Health Precaution System in Ordu Province

Aim

In Turkey, legally enforced treatment (“health precaution”) can be applied to some children and adolescents with inadequate social supports and county medical officers are charged with helping adolescents to access and remain in treatment. The advantages of this approach in terms of whether they participate in follow-up sessions has not investigated up to now . Here we aim to analyze clinical and sociodemographic variables and whether they participate treatment sessions as part of legally enforced treatment in Ordu

Method

This is a cross- sectional, retrospective study conducted at the child and adolescent psychiatry department of Ordu University Training and Research Hospital . All children legally referred for court mandated treatment within “health precaution” system between 2010-2018 were screened. 111 adolescent cases were found to be legally referred. Sociodemographic and clinical variables and attending in treatment sessions were entered into a database. SPSS 22.0 program was used for analyses

Findings

111 children and adolescents with a mean age of 11,2 years were included in the analyses. %54,5 (n=61) of sample were female and %44,6 (n=50) were male. 91 (%81,3) children were evaluated in a child and adolescent psychiatry clinic, 14 (%12,5) children were evaluated in a pediatric clinic and 6 children (%5,4) were evaluated in another clinic. The most common health precaution reason was neglect (%29,5) and sexual abuse (%23,2). 41 children (%36,6) attended treatment sessions regularly but 70 children (%62,5) did not attend the sessions.

Conclusion

According to our results most of children did not attend treatment sessions regularly. It seems that our health precaution system do not provide health care with continuity. Our results should be replicated with further studies.

Keywordshealth precaution, forced treatment, sexual abuse, neglect

Ordu Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi Adli Tıp Polikliniğinde Cinsel İstismar Yönünden Muayenesi Yapılan Çocuk Olgularının Değerlendirilmesi

Hacer YAŞAR TEKE*, Zehra TOPAL**, Işıl PAKIŞ***

*Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı ** Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları *** Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı

Hacer Yasar Teke / hacер.hgulderen2004@gmail.com / 05325253313

Amaç

Çocuk cinsel istismarı, sadece istismara maruz kalan çocukları değil, kısa ve uzun süreli sonuçları ile bütün toplumu etkileyen önemli bir sorundur. Çalışmada Adli Tıp Polikliniğinde değerlendirilen çocuğa yönelik cinsel istismar olguları analiz edilerek durum saptaması yapmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmada Ordu Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Polikliniğinde 1 Haziran 2017- 1 Haziran 2018 tarihleri arasında cinsel istismar nedeni ile başvurusu 20 olguya ait dosya değerlendirilmiştir

Bulgular

Çalışmada cinsel istismar olgularında fiziksel muayenede %90 olguda patoloji saptanmadığı, saldırganların tamamının çocuğun tanıdığı kişiler olduğu ve tamamının erkek olduğu saptanmıştır. Bu olgularda multidisipliner yaklaşımın çok önemli olduğu, olguların tamamında ruhsal muayenenin yapılması gerektiği, ruhsal muayenenin tanı açısından da önemli bir yaklaşım olduğu sonucuna varılmıştır.

Sonuç

Olguların %60'ı kız (12 olgu)'dır. Olguların yaşları 8-17 arasında olup, ortalama yaş 13.6'dır. 9 olguda (%45) olay sanığın evinde, 3 (%15) olguda ise mağdurun evinde gerçekleşmiştir. Suç şekli 5 olguda (%25) zorla vaginal ilişki, 2 olguda(%10) zorla anal ilişki şeklinde idi. 18 olguda (%90) fizik muayene normal sınırlarda idi. Ruhsal muayenede 10 olguda patoloji saptanmadı. 5 olguda depresif duygu durumu, 2 olguda psikolojik şok tablosu, 1 olguda akut stress bozukluğu bulundu. 1 olguda gebelik mevcuttu. 5 olguda(%25) zor kullanma öyküsü vardı. Olguların tamamında saldırgan erkekti. Saldırganların yaşları 12-65 arasında olup, ortalama yaş 29 'du. Olguların %40'ında (8 olgu) saldırganın mesleği öğrenci idi.

Anahtar Kelimeler

Çocuk istismarı, cinsel istismar, ruhsal travma

Evaluation of Child Cases Examined for Sexual Abuse in The Forensic Medicine Clinic of Ordu Educational and Research Hospital

Aim

Child sexual abuse is an important issue that affects not only the children who are subjected to sexual abuse, but the whole society with its short and long term consequences

Method

This study aims to analyze the cases of the child sexual abuse examined in Forensic Medicine Clinic and to evaluate the situation. In the study 20 cases for child sexual abuse submitted between June 1, 2017 – June 1,2018 to the Forensic Medicine Clinic of Ordu Educational and Research Hospital were examined.

Findings

60% of the cases (12 cases) were girls. The ages of the cases were 8-17 and the mean age was 13.6. In 45% of the cases (9 cases) the abuse took place in assailant's house. %15 of the cases (3 cases) took place in victim's house. In 5 cases (25%) the form of crime is forced vaginal intercourse, in 2 cases (10%) forced anal intercourse. 18 cases (90%) the physical examination was in normal limits. No pathology has been detected during psychological evaluation in 10 cases. In 5 cases a depressed emotional state, in 2 cases a psychological shock, and in 1 case acute stress disorder was detected. In 1 case pregnancy was present. In all of the cases the assailant was male. The ages of the assailants were 12-65 and the mean age was 29.

Conclusion

Discussion and Conclusion: In this study of the cases of sexual abuse, it was observed that no pathology was detected in 90% of the cases, that all of the assailants were acquaintances of the victims and were males. It is concluded that a multi-disciplinary approach is critical, that a psychological evaluation is necessary in all cases and that psychological evaluation is an important approach for diagnosis

Keywordschild abuse, sexual abuse, psychological trauma

Ortaöğretim Öğrencilerinde Algılanan Duygusal İstismar İle Riskli Davranışlar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Oya Sevcan ORAK1, Zila Özlem KIRBAŞ2, Emel AKTÜRK2, Kübra GÜLİRMAK1

1Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı 2Ordu Üniversitesi İkizce Meslek Yüksek Okulu Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü Yaşlı Bakımı Programı

Oya Sevcan ORAK / oysev@hotmail.com / 05436261272

Amaç

Bu araştırmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinde algılanan duygusal istismar ile riskli davranışlar arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem

Tanımlayıcı tipte olan araştırmanın verileri 27.09.2017-10.10.2017 tarihleri arasında toplanmıştır. Ordu iline bağlı bir ilçe merkezindeki iki ortaöğretim kurumunda öğrenim gören 230 öğrenci araştırmanın evrenini; araştırmaya katılmaya gönüllü olan toplam 209 öğrenci örneklemini oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Algılanan Duygusal İstismar Ölçeği Anne-Baba Kısa Formu" ve "Riskli Davranışlar Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler ve pearson korelasyon analizi kullanılmış; anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Ergenlerin anne babalarından algıladıkları duygusal istismar ile riskli davranışlara yönelme davranışları arasında önemli bir ilişki vardır. Bu sonuç doğrultusunda, ergen bireyleri riskli davranışlardan korumak için ebeveynlerin duygusal istismar konusundaki farkındalık düzeylerini arttırmayı amaçlayan eğitimlerin yaygınlaştırılması önerilir.

Sonuç

Araştırmaya katılan ortaöğretim öğrencilerinin % 53.1'inin kadın ve yaş ortalamalarının 15.72 ± 1.07 olduğu, %86.1'inin anne ve babasıyla birlikte yaşadığı bulunmuştur. Yapılan istatistiksel testler sonucunda ergenlerin anne-babadan algıladıkları duygusal istismar artışı ile riskli davranışlara yönelimi arasında doğru orantılı bir ilişki olduğu bulgusuna ulaşılmıştır ($p < 0.05$).

Anahtar Kelimeler

Çocuk, Ergen, Duygusal İstismar, Riskli Davranış

The Study On The Relationship Between Emotional Abuse And Risky Behaviors Perceived In Secondary Education Students

Aim

The aim of this study is to examine the relationship between perceived emotional abuse and risky behaviors in secondary school students.

Method

The data of the descriptive type study were collected between 27.09.2017-10.10.2017. 230 students studying in two secondary schools in a suburb of Ordu province have formed the universe of the research, and 209 students volunteered to participate in the research have formed sample group. "Introductory Information Form", "Perceived Emotional Abuse Scale Parent Short Form" and "Risky Behaviors Scale" were used as data collection tools. Descriptive statistics and Pearson correlation analysis were used in the evaluation of the data. The level of significance was accepted as p

Findings

It was found that 53.1% of the secondary school students participated in the survey is female and have the average age of 15.72 ± 1.07 , and 86.1% of them live with their parents. As a result of the statistical tests performed, it was found that there was a direct correlation between the increase of emotional abuse of the adolescents perceived by the parents and the tendency towards risky behaviors ($p < 0.05$).

Conclusion

There is a significant relationship between the perceived emotional abuse of adolescents from their parents and their inclination attitudes towards risky behaviors. In line with this conclusion, it is recommended that training activities aiming to increase the level of awareness of parents about emotional abuse should be extended in order to protect adolescents from risky behaviors.

Keywords Child, Adolescent, Emotional Abuse, Risky Behavior

Ölümlle Sonuçlanan Sarsılmış Bebek Sendromu Olgu Serisi

Mücahit ORUÇ1, Hasan OKUMUŞ1, Ahmet Sedat DÜNDAR2, Emine ŞAMDANCI3, Mümine GÖRMEZ4, Osman CELBİŞ2

1-Adli Tıp Kurumu Malatya Grup Başkanlığı, 2- İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, 3- İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Patoloji Anabilim Dalı, 4- Tokat Gaziosmanpaşa Tıp Fakültesi Tıbbi Patoloji Anabilim Dalı

Ahmet Sedat DÜNDAR / dr_asedat@hotmail.com / 05058265473

Amaç

Bu çalışmada sarsılmış bebek sendromuna (SBS) bağlı bebek ölümlerinde makroskopik ve mikroskopik otopsi bulgularını değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem

Adli Tıp Kurumu Malatya Grup Başkanlığı'nda 1 Ocak 2013-31 Aralık 2017 tarihlerinde otopsi yapılan ve SBS olduğu belirlenen 4 olgu değerlendirildi.

Bulgular

Sonuç olarak; bebek otopsilerinde SBS tanısının unutulmaması gerektiği, şüphelenilen olgularda tanının konulabilmesi için; doğru makroskopik-mikroskopik değerlendirmeler ve örneklemelerle desteklenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Sonuç

Olgularımızın en küçüğü 28 günlük, en büyüğünün 20 aylık olduğu, olguların 3'ünün sağlık merkezine arrest olarak başvurduğu tespit edildi. Kafa travmaları çocukluk döneminde erişkinden farklı olarak; beyin dokusunun vücuda göre büyük olması ve yüksek oranda su içermesi, ince ve elastik bir kafatasının içinde bulunması, kafatasının kemikleşmemiş olması ve sütülerin kapanmamış olması nedeniyle farklılık gösterir. Histopatolojik incelemede; literatürle uyumlu olarak olguların tamamında yaygın subaraknoidal kanama ve 3 olguda subdural kanama tespit edildi. Histopatolojik olarak optik disk ve distal optik sinirin germe ve yırtılma kuvvetlerinden en çok etkilenen bölgeler olması nedeniyle, şüphelenilen olgularda bu bölgelerden örneklemeler yapılması gerekir. Retinal kanamanın SBS olgularında %50-100 oranında görüldüğü, çoğunlukla retinanın tüm katlarını tuttuğu ve bilateral olduğu bildirilmektedir. Olgularımızda benzer olarak 1 olguda unilateral, 2 olguda bilateral optik sinir çevresinde taze kanama ve göz küresinde retinal kanama belirlendi.

Anahtar Kelimeler

Sarsılmış Bebek Sendromu, Otopsi, Histopatolojik inceleme

Fatalities Shaken Baby Syndrome Case Series

Aim

In this study we aimed to evaluate the Shaken Baby Syndrome (SBS) infant mortality due to the macroscopic and microscopic autopsy findings.

Method

Forensic Medicine Institute in Malatya Group autopsy Presidency date January 1 2013-31 December 2017 and determined that our SBS cases.

Findings

The youngest of 28 days, which is the oldest of 20 months, it was found that the patients admitted to the health center as the arrest of three. Head trauma in childhood are different from adults; Is large relative to the body and the brain tissue contain high levels of water, the presence of a thin, elastic skull, the skull is ossified and varies due to the closure of the sutures. Histopathological examination; diffuse subarachnoid hemorrhage in all cases be compatible with the literature and subdural hematoma in 3 cases were detected. Histopathological examination of the optic disc and optic nerve distal to stretch and tear strength due to the most affected regions, In suspected cases from these areas it must be carried out by sampling. Retinal bleeding seen in 50-100% of SBS cases are mostly reported that it holds all the layers of the retina and may be bilateral. Similarly our cases in 1 case unilateral retinal hemorrhage was determined in fresh bleeding around the eyeball and bilateral optic nerve in 2 cases.

Conclusion

As a result; baby's autopsy should be noted that the diagnosis of SBS for the diagnosis of the disease in suspected cases; Macroscopic and microscopic evaluations true-we think that should be supported by sampling.

Keywords Shaken Baby Syndrome, autopsy, histopathological examination

Öz Babaları Tarafından İntihar Girişimine Azmettirilen Dört Kız Kardeş Olgusu

Zehra Zerrin Erkol(1), Taşkın ÖZDEŞ(2), Erdem Hösükler (3), Hakan SAMURCU(1), Veyis GÜNDOĞDU(1)

(1) Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu, (2) Adli Tıp Uzmanı, İşyeri Hekimi, İstanbul, (3) Adli Tıp Kurumu, Bolu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Bolu

Zehra Zerrin Erkol / zerrinerkol@gmail.com / 05323312191

Amaç

Çalışmada; öz babaları tarafından intihar girişimine azmettirilen dört kız kardeş olgusu sunularak, konu ile ilgili literatürün gözden geçirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Yaşları 9,8,6,4 olan dört kız çocuğu olgusu ilaç içme öyküsüyle babaları tarafından hastane acil servisine getirilmiştir. Olgular ilk ifadelerinde ilaçları kendilerinin içtiğini beyan etmiştir. Ancak daha sonra yapılan görüşmede olgular; babalarının olay günü "ölelim, gidelim bu dünyadan" diyerek büyük iki kızına 18'er adet, küçük iki kızına ise 14'er adet ilaç içirdiğini, olguların ilaçları içtikten bir süre sonra kusmaya başladıkları, bunun üzerine babalarının çocukları alarak hastaneye götürdüğü, yolda çocuklarına ilaçları kendilerinin aldığını söylemelerini, babasının verdiği söylememelerini tembih ettiğini anlatmıştır. Baba iddiaları reddetmiş, çocukların kendi isteğiyle ilaç içtiklerini belirtmiştir.

Bulgular

Olayda fail babanın aslında çocuklarını öldürmek amacıyla hareket ettiği, ancak daha sonra pişmanlık duyarak çocuklarını hastaneye götürdüğü görülmektedir.

Sonuç

Hastane evrakının incelenmesinde; dört kardeşin birlikte 42 adet paxera (SSRI) 20 mg, 30 adet ritalin 10 mg, 20 adet apireks cold 30 mg, 15 adet a-ferin forte içtikleri, ilk müracaat ettikleri hastanede mide lavajı ve kömür uygulandığı, genel durumlarının orta bulunduğu, vitalleri stabil seyreden olguların iki gün hastanede yapılan tedavi sonrasında taburcu edildiğinin kayıtlı olduğu görüldü. Olgular, kliniğimizde yapılan muayenelerinde de ilaçları babalarının zorla içirdiğini belirtti.

Anahtar Kelimeler

İntihar girişimi, intihara azmettirme, paternal filisid.

Four Sister Cases Who were Enthused to Self-suicide by their True Father

Aim

In the study, it is aimed to review the literature on the subject by presentig four sister cases who were enthused self-suicide by their true father.

Method

Four girl cases whose ages were 9,8,6,4 were brought to the hospital emergency department by their father in the form of a drug drinking story. The cases declared that they had drunk the medicines by themselves in their first statements. But during the later interview they told that; on the day of the event, their father said to cases "Let's die, let's go from this world", he had drunk 18 drugs to his big two daughters and 14 drugs to her small two daughters, the fact that they started puking after a period of drinking the drugs, upon this the father took the children to the hospital, on the way he told their children that they must said in the hospital they took the medicines themselves. He told them also they musn't said that the medicines had been given to them by their father. Father rejected the assertions. He told that his children had taken drugs themselves.

Findings

In reviewing the hospital document; four sisters had received 42 paxera (SSRI) 20 mg, 30 ritalin 10 mg, 20 apireks cold 30 mg, 15 A-ferin forte, stomach lavage and coal had been applied in the first applied hospital, general conditions of the cases were in the middle, vitals of cases were stable and they discharged two days after hospital treatment. Cases stated that his father had forcibly consumed medicines to them during their examinations in our clinic.

Conclusion

In the incident, father actually had acted to kill his children, but then he had regreted and had taken his children to the hospital.

KeywordsSuicide attempt, enthusing to self-suicide, paternal filicide.

PEDOFİLİK BOZUKLUĞUN ÖNLENMESİ KONUSUNDA AİLESEL FAKTÖRLERİN VE AİLE EĞİTİMİNİN ÖNEMİ

Ayşen YALIN

İstanbul Medipol Üniversitesi

Ayşen YALIN / yalinaysen1@gmail.com / 05399128990

Amaç

Çocuklara yönelik cinsel istismara karşı birincil önleme tedbirlerinin geliştirilmesinde pedofilik eğilimlere yol açan faktörleri belirlemek önem taşımaktadır. Pedofilik bozukluğun oluşumunda etkili olan olası faktörlerinden biri de ailesel faktörlerdir. Bu çalışmada, sorunun asıl temeline inilerek, çocukların ileride suçlu olma potansiyellerinin önüne geçmek amacıyla ebeveynlere doğum öncesi dönemden itibaren ebeveyn eğitimlerinin verilmesi gerektiği düşünülmüş olup bu konudaki farkındalığı arttırmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma literatür taraması yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Çocuk istismarı fiziksel, duygusal ve cinsel istismar olarak üç ana grupta incelenmektedir. Çocuğun cinsel istismarı, rıza yaşının altında bulunan bir çocuğun, cinsel açıdan olgun bir yetişkinin cinsel doyumuna yol açacak bir eylem içinde yer alması ya da bu duruma göz yumulması olarak tanımlanmaktadır. Çocuğa cinsel istismarda bulunan her kişi pedofilik değildir. Pedofili klinik bir tanıdır ve DSM-5 tanı ölçütlerine göre pedofilik bozukluk, en az 6 aylık bir süre boyunca, ergenlik öncesi çocuk ya da çocuklarla cinsel etkinlikte bulunmakla ilgili, yineleyen, cinsel yönden uyarıcı yoğun düşümler (fantezi), cinsel dürtüler ya da davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Pedofilik bozukluğun gelişiminde bir çok faktörün etkili olduğunu savunan araştırma ve teoriler bulunmaktadır. Bu faktörlerden biri olan ailesel ve sosyal faktörlerdir. Konuyla ilgili yapılan araştırmalar göz önüne alındığında, aile eğitimi sayesinde toplumda görülen pedofili sıklığının azaltılabileceği düşünülmektedir.

Sonuç

Pedofilik eğilimlere yol açtığı düşünülen olası faktörler biyolojik yatkınlık, nöropsikiyatrik ve nöroanatomi farklılıklar, ailesel faktörler başlıklarında özetlenebilmektedir. Birçok araştırma ve teori, ailesel faktörlerin pedofilik bozukluğun gelişimine etkili olabileceğini göstermektedir. Pedofilik özelliklerin ortaya çıkmasında, çocukluk döneminde özdeşim kuracağı bireylerin olmaması, sosyal bileşenler açısından patolojik bir aile yapısına sahip olması, baskıcı ve otoriter bir anne-baba tutumu, bağlanma sorunları gibi faktörlerin etkili olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

çocuk,pedofili,aile eğitimi

THE IMPORTANCE OF FAMILIAL FACTORS AND FAMILY EDUCATION ON PEDIOPHILIC DISORDER PREVENTION**Aim**

It is important to identify the factors leading to pedophilia tendencies in the development of primary prevention measures against child sexual abuse. Familial factors are one of the possible factors that affect the development of pedophyll disorder. In this research, it was thought that parent education should be given to the parents from the prenatal period in order to prevent the potentials of the children to be guilty in the future by lowering to the basic point of the problem and aiming to increase the awareness in this subject.

Method

The research was conducted by literature review.

Findings

Many research and theories show that familial factors may be effective in the development of pedophyll disorder. The emergence of pedophilia reveals that factors such as the absence of identifiable individuals in childhood, having a pathological family structure in terms of social components, an oppressive and authoritarian parental attitude, attachment problems.

Conclusion

Sexual abuse of a child is defined as a situation in which a child under the age of consent takes part in or takes the place of an act that would lead to a sexual satisfaction of a sexually mature adult. Everyone who has sexual abuse of the child is not pedophilia. Pedophilic according to the DSM-5 diagnostic criteria, a pedophyll disorder is a disorder characterized by repeated, sexually stimulating intense dreams, sexual puzzles or behaviors related to sexual activity with pre-adolescent children or children for a period of at least 6 months it is described. There are researches and theories that argue that many factors influence the development of pedophyll disorder. One of these factors is familial factors. Taking into consideration the researches made about the subject, it is considered that the frequency of pedophilia in the society can be reduced by family education.

Keywordschild, pedophilia, family education

Popüler Kültürün Etkisi ile Çocuklar Tarafından Arkadaşlarına Şaka Amaçlı Şiddet Uygulanması: Olgu Sunumu

Ferhan KANDEMİR (1) , Zehra Zerrin ERKOL (2), Erdem HÖSÜKLER (3),

(1) Adli Tıp Kurumu, Kütahya Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Kütahya, (2) Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Bolu, (3) Adli Tıp Kurumu, Bolu Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Bolu,

Zehra Zerrin Erkol / zerrinerkol@gmail.com / 05323312191

Amaç

Çalışmamızda “YouTube” internet sitesinde arkadaşlarına şaka yapıp sayfalarına koyan bir grubu rol model alan, benzer bir sayfa yapmak amacıyla arkadaşlarına şiddet niteliğinde ağır şaka uygulayan çocuk olgular sunularak literatür eşliğinde tartışılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Olaya karışan beş çocuktan birinin 16 yaşında olduğu, ikişer çocuğun ise 15 ve 14 yaşlarında buldukları belirlenmiştir. Görüşme sırasında çocuklar; “YouTube”da arkadaşlarına şakalar yapan bir grubu çok beğendiklerini, kendilerinin de “Kafalar” isimli “YouTube” grubunu kurduklarını, birbirlerine şaka yapıp bunu videoya çekip YouTube’a yüklemeyi amaçladıklarını belirtmişlerdir. Bu amaçla, daha önce içlerinden bir arkadaşlarına yumurta attıklarını, ikinci arkadaşlarını bahçe sulama akarının içine attıklarını söylemişlerdir. Şikayetçi olan dördüncü olgu beyanında olay günü üçüncü olgunun kollarını bağladıklarını, kendisinin onun kollarına reçel sürdüğünü, bunun üzerine üçüncü olgunun kendisine tekme attığını, elektrikli motosikletini kullanarak bisikletinin tekerleğini ezdiğini, diğer iki olgunun kendisinin el ve ayaklarını bağladığını, 5 kilogramlık su şişesi ile ağzına, kafasına, vücuduna su döktüklerini, traktörün arkasına ip ile bağlayıp 10 metre kadar sürüklediklerini, el ve ayaklarındaki ipleri çözerek onların yanından kaçtığını belirtmiştir.

Bulgular

Çocuklara okullarda sosyal medya ve internetteki riskler hakkında bilgilendirme ve bilinçlendirme sağlanmasının önem taşıdığını düşünmekteyiz.

Sonuç

Şikayetçi olan çocuğun olay günü düzenlenen raporunda sol parietal bölgede 3x3 cm lik ekimoz ve hematoma, sol femoral bölge ön yüzünde 5x5 cm lik hematoma, kızarıklık tanımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Popüler kültür, internet, sosyal medya, şaka kavramı, şiddet içeren davranışlar.

Application of Violence by Children to their Friends as a Joke Due to Popular Culture Effect: Case Report

Aim

Child cases will be presented who had applied violence to their friends as joke for making an internet page by taking role model a group who had being jokes to their friends and putting these video records in their “YouTube” internet site and, will be discussed.

Method

One of the five children involved the event was 16 year-old and two children were 15 and 14 year-old. During the interview children told that, they very enjoy a group which makes funny jokes on “YouTube”, so they have established “YouTube group” named “Heads”, they aimed to make jokes each other, take video record, and upload this video to “YouTube. For this goal, in earlier time, they hacked eggs into a friend, they put their second friends into the garden irrigation channel. The fourth case who was complainant told that, in the event day, they had tied the third cases’s arms, he had rided jam to his arms. Upon this the third case had kicked the complainant case, he had crush the wheel of complainant’s bicycle by using an electric motorcycle, then the other two cases had tied complainant’s hands and feets, they extracted water into his mouth, head and body by using a 5-kilogram water bottle, they tied the rope behind the tractor and dragged him about 10 meters, he had solved the ropes of the hands and feet and running away from them.

Findings

In the forensic report of complainant case arrengeed in the event day, 3x3 cm ecchymosis and hematoma in the left parietal region and 5x5 cm hematoma, redness on the anterior surface of the left femoral region were defined.

Conclusion

We think that it is important to provide information and awareness about social media and internet risks in children’s schools.

Keywords Popular culture, internet, social media, joke concept, violent behavior.

P090

Positive parenting through crises environment inside IDPs camp and non-camp

Bestoon Abdulrahman

World Vision International

Bestoon Abdulrahman / ayanbestoon@gmail.com / 009647701900040

Amaç

The situation in Iraq now is not safe for many people because of crisis, war, and terrorism. Parent, who normally have a huge role, are particularly affected. Parents have faced many problems which has left psychological, physical and financial effects. Vulnerable persons and precisely children among them are particularly affected by these conditions. There are thousands of people who left their homes, farms, and jobs to find shelter for their families. They fear being killed, kidnapped and decapitated by terrorists and militants.

Gereç ve Yöntem

We are implementing our project in four areas; two camps and two non-camp areas, here are around 8225 families, so far around 1233 parents have participated in our activities. We are conducting several activities to support parents to be positive with their children. The activities include raising parents' awareness on child protection, child protection basic training, relaxation sessions, caregiver role inside camp, FGD and CPC. We have been conducting these activities for about 9 months in both locations.

Sonuçlar

After Nine months of implementing activities we have identified several positive points from parents like dealing with child problems, reducing abuse and reducing discrimination between genders. These changes are very important because we can say it is not easy to change but it needs hard work

Tartışma

All participants are interested, they are talking, discussing and asking questions on topics. This is a good sign for our project.

Purpose

parents, children, conflict, Iraq, abuse

Materials and Methods

Results

Discussion

Ruh sağlığının savunma sistemi olarak “rezilyans” kavramı: bir olgu sunumu
Kübra Kılınc, Fatih Hilmi ÇETİN, Serhat TÜRKOĞLU
Selçuk University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry
fatih hilmi çetin / fatihhilmicetin@gmail.com / 05079467799

Amaç

Traumaya kavramı bireyin ruhsal ve bedensel varlığını sarsan, inciten, yaralayan, kişinin mevcut baş etme yöntemleri ile üstesinden gelemediği her türlü olayı adlandırmak için kullanılmaktadır.

Yöntem

Rezilyans kavramı ise olumsuzluklara karşı hazırlıklı olma, stres ve travmayla başa çıkabilme, yıkıcı deneyimlerden bir şeyler öğrenerek başa çıkma ve gelişme kapasitesidir. Bu yazıda rezilyansın önemini hatırladığımız bir olgu paylaşacağız.

Bulgular

Travmaya uğrayan kişilerin tümünde psikopatoloji meydana gelmemektedir. Travmalardan etkilenen çocuklara karşı etkilenmeyen çocukların özelliklerini araştıran çalışmalar bu çocukların çevreden yardım isteme becerileri olan, duygusal ve bilişsel esnekliği, olumlu bir benlik algısı olan, çevrelerini olumlu algılayan, sıcak ve yakın ilişkilerin sürdüğü olumlu bir aile ortamı olan çocuklar olduğunu göstermektedir.

Sonuç

16 yaşında erkek hasta 5 gün kadar önce, daha önce tanımadığı 17 yaşlarında biri tarafından tehdit edilerek arkadaşlarından uzaklaştırılmış, bir evin bodrumunda 14 yerinden bıçakla yaralanmıştı. Grade 4 böbrek laserasyonu, sağ akciğerde pnömotoraksı, bukkal perforasyonu, her iki alt ekstremitede, sternumda ve sırtında kesileri mevcuttu. Travmanın boyutu düşünülerek sertralin 25 mg/gün başlandı, haftalık görüşmelerde sinirlilik, alınganlık, travmanın konuşulduğu ortamlardan uzaklaşma, flashbackler, aşırı uyarılma hali, anksiyöz duygulanım eklendi. Yazdığı rapor üzerinden travma detaylandırıldı, verbalizasyon sağlandı. Anne yoğun kaygısı ve müdahaleci tutumu nedeniyle psikiyatriye yönlendirildi. Sertralin tedavisi kademeli olarak 100 mg/gün e çıkıldı. Travmadan yaklaşık 1 ay sonra okuluna döndüğünde, tüm akranları ve öğretmenleri oldukça destekleyici bir ortam sağladılar. Ancak, bir süre sonra arkadaşlarının onu suçlamaya başlamaları ve kendisini koruyabileceği imaları travma ile baş etmesini olumsuz etkiledi. Görüşmeler sırasında anne ve babanın tutumları, hastanın travma sonra değişen şemaları, travma sonrası kazanımları konuşuldu. 4 aylık terapi süreci sonunda aşırı uyarılmışlık belirtileri, tahammülsüzlük, kabuslar, kaçınmalar kayboldu, travmayla ilgili sohbetlerde mizah kullanmaya başladı.

Anahtar Kelimeler

rezilyans, çocuk ruh sağlığı, psikopatoloji

The concept of

Aim

The concept of trauma is used to name all kinds of events that can shake, injure, maul the person's physical and psychological wellbeing and which can not be overcome by his current coping methods.

Method

The concept of resilience is the ability to be prepared for adversities, to cope with stress and trauma, to cope with learning something in the face of destructive experiences, and development capacity. In this article we will share a case that reminds us of the importance of

Findings

A 16-year-old male patient was threatened by a 17-year-old who had not known his before, about 5 days ago, and was taken away from his friends as he watched a soccer match on the street. In a house basement, his body was injured by knives in 14 different regions. The patient had grade 4 renal laceration, right lung pneumothorax, buccal perforation, cuts in both lower extremities, in chest and in back. Considering the size of the trauma, sertraline was initiated at 25 mg / day. During the weekly interviews, nervousness, sensitivity, distancing from the environment in which the trauma was spoken, flashbacks, excessive arousal, anxious affection appeared. During the interviews, the attitudes of the parents, patient's changing schemes after the trauma, gains were discussed. At the end of the 4-month therapy period, excessive arousal statements, intolerance, nightmares, avoidance declined and he began to use humor in conversations about trauma.

Conclusion

Psychopathology does not occur in all of those who are traumatized. Studies that investigate the characteristics of unaffected children against affected children by trauma show that these children are children who have capable of seeking help, have emotional and cognitive flexibility, have a positive self-perception, positive perception of the environment, and have a positive family environment with warm and close relationships.

Keywords: resilience, child mental health, psychopathology

Sağlık Tedbiri Nedeniyle Tedavi Gören Çocukların Klinik Özelliklerinin Kontrol Grubuyla Karşılaştırılması

Uğur Sarı1, Ayşen Coşkun1, Şahika Gülen Şişmanlar1, Yunus Dursun2

1- Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, 2- Yalova Üniversitesi Sosyal Hizmet Doktora Öğrencisi/Kocaeli Üniversitesi Çocuk Koruma ve Uygulama Araştırma Merkezi

Şahika GÜLEN ŞİŞMANLAR / sismanlar71@yahoo.com / 05365415461

Amaç

İhmal ve istismarın çocuklarda pek çok ruhsal soruna yol açtığı bilinmektedir. Ancak, ülkemizde haklarında sağlık tedbiri alınan, korunma ihtiyacı bulunan çocuklar ile ilgili çalışmalar oldukça kısıtlıdır. Bu çalışmada Kocaeli ilinde ailesi yanında kalmakla birlikte, korunma ihtiyacı bulunması nedeniyle hakkında sağlık tedbiri alınan çocukların klinik özelliklerinin araştırılması; taşıdıkları ruhsal bozuklukların, zeka düzeylerinin ve ilaç kullanım özelliklerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmaya Ocak-Şubat 2018 aralığında Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları A.D.'de sağlık tedbiri kararı nedeniyle takip edilen ve aile yanında barınan 55 hasta ve aynı klinikte daha önce en az bir kere değerlendirilmesi mevcut olan, benzer yaş ve cinsiyette, hakkında tedbir kararı bulunmayan 55 hasta dâhil edilmiştir. Sosyo-demografik ve klinik özellikler hastaların dosya bilgilerinden elde edilmiştir. DSM 5 kriterlerine göre, en az iki değerlendirme sonucunda klinisyen tarafından netleştirilen tanıları karşılaştırmaya alınmıştır. Sözel, performans ve toplam zeka düzeylerinin karşılaştırılması, WISC-R test sonucu bulunan, örneklem grubunda 36 hasta, kontrol grubunda 41 hasta arasında yapılmıştır.

Bulgular

Bulgularımız gerek ihmal, istismara uğrayan gerekse suça sürüklenen çocuklarda ruhsal sorunların çok yüksek oranda görüldüğüne dair yazın bilgisiyle örtüşmekte ve korunma ihtiyacı olan çocukların özellikleri göz önünde bulundurulduğunda ruhsal açıdan değerlendirilmelerinin önemine işaret etmektedir.

Sonuç

Sağlık tedbirli çocuklarda, sağlık tedbirli olmayan çocuklara göre; davranım bozukluğu, zekâ geriliği ve travma sonrası stres bozukluğu tanılarının daha yüksek oranda olduğu, DEHB tanısının daha düşük oranda görüldüğü, daha az oranda psikotrop ilaç kullandıkları, sözel ve toplam zeka puan ortalamalarının daha düşük olduğu, daha yüksek oranda olumsuz yaşam olayına maruz kaldıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

sağlık tedbiri, klinik özellikler, ruhsal tanıları, zeka düzeyi

The Comparison Of Clinical Characteristics Of Children Under Treatment By Health Care Protection With Control Group

Aim

Neglect and abuse are known to cause many mental problems in children. However, in our country, studies on children in need of protection and health care is taken in their rights are very limited. In this study, it is aimed to investigate the clinical characteristics and to compare mental disorders, intelligence levels, and drug use characteristics of children with health care protection in Kocaeli province, staying with the family

Method

The study was conducted between January-February 2018 at Kocaeli University Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry. 55 patients who were living with family and followed up due to health care protection and 55 patients with no protection, at the same age and sex and at least assessed once at the same clinic were included. Socio-demographic and clinical characteristics were obtained from patient file information. According to DSM 5 criteria, at least two evaluations clarified by the clinician were used to compare the diagnoses. Comparisons of verbal, performance, and total intelligence levels were made among 36 patients in the sample group and 41 patients in the control group with a WISC-R test result.

Findings

When clinical characteristics were compared, it was found that children with health care protection; had higher diagnostic rates of conduct disorder, mental retardation and posttraumatic stress disorder, less had ADHD, less psychotropic drug use, lower verbal and total intelligence mean scores, more had a negative life experiences.

Conclusion

Our findings overlap with the knowledge that mental problems are seen at a very high rate in neglected and delinquent children, and point out the importance of psychological assessments when the characteristics of children who need protection are taken into consideration.

Keywordshealth care protection, clinical characteristics, psychopathologies, intelligence levels

Sağlık Tedbirli Çocukların Sosyo-Demografik Özelliklerinin Tedbir Kararı Bulunmayan Çocuklarla Karşılaştırılması
Uğur SARI 1, Yunus DURSUN 2

1- Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, 2- Yalova Üniversitesi Sosyal Hizmet Doktora Öğrencisi/Kocaeli Üniversitesi Çocuk Koruma ve Uygulama Araştırma Merkezi
Yunus DURSUN / yunusuzman@hotmail.com / 05324400737

Amaç

Sağlık tedbirli çocukların özelliklerinin anlaşılması çocuğun korunması adına bir zorunluluk haline gelmiştir. Araştırmamızda sağlık tedbirli çocukların sosyo-demografik özelliklerinin tedbir kararı olmayan çocuklar ile karşılaştırılarak olası risk faktörlerinin saptanması hedeflenmiştir.

Yöntem

Araştırmaya Ocak-Şubat 2018 aralığında, Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları A.D.'de sağlık tedbiri kararı nedeniyle takip edilen ve aile yanında barınan 55 hasta ve aynı klinikte daha önce en az bir kere değerlendirmesi mevcut olan, benzer yaş ve cinsiyette, hakkında tedbir kararı bulunmayan 55 hasta dâhil edilmiştir. Hasta dosya bilgilerinden elde edilen sosyo-demografik özellikler, gruplar arasında karşılaştırılmıştır.

Bulgular

Çalışmamızda sağlık tedbirli olma ile ilişkili olarak, literatürde çocukların suça sürüklenmesi ve kötü muamele görmesine yönelik risk faktörleri ile uyumlu bulgular elde edilmiştir. Kısıtlılıkların giderildiği yeni çalışmalarla daha gerçekçi sonuçlar ortaya çıkabilir.

Sonuç

Sağlık tedbirli çocukların, sağlık tedbirli olmayan çocuklara göre; ailelerinin aylık gelir düzeylerinin daha düşük olduğu, daha yüksek oranda parçalanmış aileye sahip oldukları, daha yüksek oranda üvey ebeveyn ile yaşadıkları, annelerinin daha genç yaşta olduğu, ebeveynlerinin daha düşük eğitim düzeyine sahip oldukları, ebeveyn ve kardeşlerinde daha çok ruhsal hastalık öykülerinin bulunduğu, babalarının işsizlik oranının daha yüksek olduğu, ailelerinde daha fazla sözel-fiziksel şiddet görüldüğü, ailelerinde daha fazla suç öyküsünün bulunduğu, öz ve üvey kardeş sayılarının daha fazla olduğu ve daha yüksek oranda üvey kardeşleri ile yaşadıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Sağlık tedbiri, sosyo-demografik özellikler, risk faktörleri

The Comparison Of Socio-Demographic Characteristics Of Children Under Health Care Protection With Those Who Not

Aim

Understanding the characteristics of children with health care protection has become a necessity for the protection of the child. In our study, we aimed to identify possible risk factors by comparing socio-demographic characteristics of protected children and with those who not.

Method

The study was conducted between January-February 2018 at Kocaeli University Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry. 55 patients who were living with family and followed up due to health care protection and 55 patients with no protection, at the same age and sex and at least assessed once at the same clinic were included. The socio-demographic characteristics obtained from the patient groups were compared between the groups.

Findings

When socio-demographic characteristics were compared, it was found that children with health care protection; had lower monthly income levels, had more broken families, more living with step-parents, had younger mothers, had lower parent educational levels, had more mental illness story at their parents and siblings, their father's were more unemployed, more verbal-physical violence in the family, more crime history in their families, had more biological and step siblings, have lived with their stepsiblings at a higher rate.

Conclusion

In our study, we found evidence consistent with risk factors with the literature for juvenile delinquency and maltreatment. New studies that eliminates limitations can lead to more realistic results.

Keywordshealth care protection, socio-demographic characteristics, risk factors

Serebral palsi'li çocukta fiziksel istismara bağlı ölüm: olgu sunumu
Ayşe KURTULUŞ DERELİ¹, Özgür TEKİN¹, Kemalettin ACAR¹
1Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı
Özgür Tekin / otekin@pau.edu.tr / 05309322316

Amaç

Çocuk istismarının önlenmesinde, tanınmasında ve çocukların korunmasında hekimlerin önemli bir sorumluluğu vardır. Bu çalışmada, fiziksel istismara bağlı ölen serebral palsili bir olgu nedeniyle, çocuk ölümlerinde istismar ve ihmalden şüpheli olduğunda hekimin adli mercilere bildirim yapmasının önemi vurgulandı.

Yöntem

Bu çalışmada, fiziksel çocuk istismarı nedeniyle ölen 8 yaşında bir kız olgusu sunulmuştur.

Bulgular

Çocuk ölümlerinde defin ruhsatı düzenleyecek hekimler, muayenede öykü ile uyumsuz travma bulguları ve istismar risk faktörleri saptadıklarında çocuk istismarını mutlaka düşünmeli ve adli mercilere bildirmelidir. Bu olgularda ayrıntılı otopsi ve postmortem incelemeler yapılmalıdır.

Sonuç

Sekiz yaşında bir kız çocuğu üvey babası tarafından sabah yer yatağında ölü bulunarak aile hekimine haber verilmiştir. Dedesinden alınan öyküde, annesinin ikinci doğum için hastaneye yattığı, çocuğun üvey babası ile evde kaldığı, özgeçmişinde ağır düzeyde mental retardasyon ve spastik - distonik serebral palsi hastalığı mevcut olduğu, baş kontrolü ve destekli oturma olmadığı, herhangi bir travma öyküsünün olmadığı ifade edilmiştir. Aile hekimi, olgunun tıbbi özgeçmişini, annesinin gebeliği sırasında eşi tarafından aile içi şiddet nedeniyle başvurusunu, dış muayenede yüz, boyun ve göğüs bölgelerinde saptadığı ekimozları dikkate alarak ölümünü şüpheli bulmuş ve adli mercilere bildirmiştir. Otopside, saçlı deri altında yaygın kanama, sol klavikula üzerinde cilt altı dokuda ve kasta kanama, sol skapula altında cilt altı kanama, sağ göğüs boşluğunda kanama, sağ akciğerde kontüzyon, batin içi kanama, karaciğerde laserasyon ve subkapsüler hematoma saptanmıştır. Tüm incelemeler sonucunda ölümün göğüs ve batına bası sonucu meydana geldiği ve bu bulguların çocuğun fiziksel istismarı ile uyumlu olduğu kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk istismarı, fiziksel istismar, yasal bildirim zorunluluğu, otopsi

Death Due to Physical Abuse in a Child with Cerebral Palsy: Case Report

Aim

Physicians have an important responsibility in the prevention, recognition and protection of child abuse. In this study, emphasis was placed on the physician's legal mandatory reporting when suspected abuse and neglect in childhood due to a patient with cerebral palsy died due to physical abuse.

Method

In this study, a 8-year-old girl case is presented who died of physical child abuse.

Findings

An eight-year-old girl was found dead by a stepfather in the morning in the bed and informed her family physician. It was stated in her story that there was no history of trauma, in which her mother was hospitalized for the second birth, her child was staying with stepfather, mental retardation and spastic - dystonic cerebral palsy was present. The family physician found the death of the case suspicious by taking into account the ecchymoses on the face, neck and chest on the external examination of the case, her medical history, domestic violence during her mother's pregnancy, and that she performed the legal mandatory reporting. In autopsy, extensive bleeding under the scalp, subcutaneous hemorrhage on the left clavicle, subcutaneous hemorrhage on the left scapula, hemorrhage in the right chest cavity, contusion in right lung, intraabdominal hemorrhage, laceration and subcapsular hematoma in the liver were detected. As a result of all the examinations, it was concluded that death result from the pressure to the chest and abdomen, and that these findings were compatible with the physical abuse of the child.

Conclusion

Physicians who will organize a death certificate in child deaths should definitely think about child abuse when they find trauma findings incompatible with history and risk factors of abuse in external examinations. The legal mandatory reporting and detailed autopsy should be performed in these cases.

Keywords Child abuse, physical abuse, legal mandatory reporting, autopsy

Sosyodemografik Açıdan Farklı Özellikteki Adölesanların Duygu Düzenleme Durumlarının Belirlenmesi

Ayla HENDEKCI1

Giresun Üniversitesi1

Ayla HENDEKCI / ayla.hendekci@gmail.com / 05393570628

Amaç

Bu çalışma, sosyodemografik olarak farklı özellikteki adölesanların duygu düzenleme durumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Tanımlayıcı türde yapılan bu çalışmada, Giresun il merkezinde üç farklı sosyodemografik yapıdaki lisede ve 9. Sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Evreni bilinen durumlarda basit tesadüfi örnekleme yoluna gidilmiş olup, araştırma 300 öğrenci ile tamamlanmıştır. Araştırma verileri literatür doğrultusunda hazırlanan, sosyodemografik sorular içeren 15 sorudan oluşan bir form ve 18 sorudan oluşan 'Ergen duygu düzenleme ölçeği' ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS yazılımı kullanılmış ve tanımlayıcı istatistikler, anova ve korelasyon uygulanmıştır. Giresun Üniversitesi'nden gerekli etik kurul izinleri alınmış ve araştırmanın yürütülmesi için ilgili kurumlardan kurumsal izin alınmıştır. Araştırma etik ilkelere uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Gelişim dönemlerinden biri olarak adölesan dönem, fiziksel değişiminin yanı sıra ruhsal değişimin de yaşandığı yıllar olarak kabul edilmekte ve bu dönemde duygu düzenleme durumlarının belirlenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Halk sağlığı açısından da bakıldığında adölesanları eğitici ve koruyucu çalışmaların yapılması gerektiği bir kez daha görülmektedir.

Sonuç

Çalışmaya katılan öğrencilerin %57,0'si kadın, %43,0'ü erkek olup yaş ortalaması 14,2±0,42'dir. Öğrencilerin %79,7'si kendini sağlıklı olarak değerlendirmekte, %62,3'ü sürekli olarak bir sosyal aktivite yapmamakta, %44,3'ü kişisel sorunlarını bir yakını ile paylaşmakta, %42,7'si çevresi ve arkadaşları ile olan ilişkisini çok iyi olarak tanımlamakta ve % 53,3'ü ise çoğu insanın kendini sevmediğini düşünmektedir. Ortalama toplam puan ile alt ölçekler arasında anlamlı bir ilişki vardır(p

Anahtar Kelimeler

adölesan dönem, çocukluk çağı, duygu düzenleme

Determination of Emotional Self-Regulation Statuses of Adolescents of Different Sociodemographic Characteristics

Aim

This study was conducted with the aim of determining emotional self-regulation statuses of adolescents of different sociodemographic characteristics.

Method

This descriptive study was conducted with 9th graders in three high schools of different sociodemographic structures in the Province of Giresun, Turkey. Simple random sampling was used for this known study population, and 300 students were included in the research. The research data were collected with a questionnaire consisting of 15 sociodemographic questions, developed in line with the literature, and the "Emotional Self-Regulation Scale for Adolescents" consisting of 18 items. In the evaluation of the data, the SPSS software was used and the descriptive statistics, anova and correlation were applied. The required ethics committee permissions were obtained from Giresun University and the institutional permissions were obtained from the relevant institutions for conducting the research.

Findings

Of the students participated in the study, 57.0% was female, the average age was 14.2±0.42. Of the students, 79.7% self-evaluated as healthy, 62.3% was constantly performing social activities, 44.3% shares his/her personal problems with friends and relatives, 42.7% has a very good relationship with his/her circle and friends, and 53.3% believes that most people do not like him/her. There was a significant correlation between the mean total score and the subscales (p < 0.05). There was a positive correlation between the internal subscale averages and the external subscale averages, whereas a negative correlation was found between the non-external scoring averages and the negative exams.

Conclusion

As one of the developmental periods, the adolescence period is characterized by physical and mental changes, and it is believed that it is important to identify emotional self-regulation status in this period. It is once again known that educational and protective studies should be carried out for adolescents in terms of public health perspective.

Keywordsadolescent, childhood, emotional self-regulation

Suçta sürüklenen çocuklarda okuryazarlığın önemi

Ezgi DEMİRTÜRK 1, Canan SARI 2, Leyla ADIGÜZEL 3, Birsal Canan DEMİRBAĞ 3

1 Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ahi Evren Göğüs ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Trabzon 2 KTÜ Tonya Meslek Yüksekokulu, Trabzon 3 KTÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, Trabzon
Birsal Canan DEMİRBAĞ / cdemirbag@gmail.com / 05335163699

Amaç

Suç, topluma verdiği zararlı etkisinden dolayı hukuken yasaklanan ve ceza ile tehdit edilen kusurlu ruhsal ve bedensel insan davranışlarıdır. Çocuk suçluluğu, çocuğun yasal müdahale veya çocuğun sosyal uyumsuzluğu gerektiren bir duruma getirdiği davranışların sonucudur. Ekonomik, toplumsal ve ailevi nedenlerden dolayı yaşam standartlarının altında çocukluk dönemi geçirenler sorunlu bireyler olarak topluma karışırlar. Topluma uymada zorluk yaşayacaklarından, bu çocuklar "suç" olarak kabul gören davranışlar sergileyebilirler. Davranışlar eğitimden etkilenmekte ve çocukluk döneminde başlamalıdır. Bu yazının amacı; suçta sürüklenen çocuklarda okuryazarlığın önemli olduğunu belirtmektir. Çocuk, zihinsel, fiziksel ve ruhsal yönden tam bir olgunluğa erişmemiş, toplumdaki rol ve görevlerini henüz öğrenmekte olan, bakıma ve eğitime gereksinimi olan varlıktır. Herkes gibi değişen, çevresi ile etkileşen ve gelişen bir bireydir. Çocuğun iyi ya da kötü olmasını belirleyen eğitim ve yaşantıdır. Çocuğun yakın aile ilişkileri olmaması, şiddete maruz kalması, ailede kırılma, yoksulluk, göç, ihmal ve istismara uğrama, eğitim yetersizliği gibi nedenlerden dolayı suçta itildiği görülmektedir. Okuryazarlık bireylerin hayatları boyunca yaşam kalitelerini iyileştirmeleri, suçta meyilli olmayan davranışlar göstermeyi ve sağlıklarını geliştirmeleri konusunda gereken kararları alabilmeleri ve yargıda bulunabilmeleri için gereken bilgilere erişmeleri, bu bilgileri yaşamlarının her alanında kullanabilmesini sağlamaktadır. Okuryazarlık, çocukların suçta eğilimli olmasını azaltmaktadır. İlköğretim çağına olup, eğitimine devam etmeyen, suçta yönelme riski olan ve davranış problemleri yaşayan çocukların okula ilgisini sağlamak, çocuk suçluluğunu önlemede yararlı olacaktır.

Anahtar Kelimeler

Suçta sürüklenen çocuk, Eğitim, Okuryazarlık

The Importance of Literacy Juvenile Pushed to Crime

Aim

Crime is the offending mental and physical human behavior that is legally prohibited and threatened with punishment because of the harmful effect it causes to collect. Juvenile delinquency is the result of behaviors that the child brings to a state that requires legal intervention or a child's social disharmony. Because of economic, social and familial reasons, those who have undergone childhood living standards are confused as problematic individuals. They may exhibit behaviors that are considered "criminal" because they will have difficulty keeping up with the society. Behaviors are influenced by education and should start in childhood. The purpose of this article is; to explain that literacy is important in children who are juvenile pushed to crime. The child is an entity that does not have a full mental, physical, and spiritual orientation and is still learning the roles and tasks in society, and needing care and education. It is an individual who changes like everyone, interacts with the environment and develops. It is the education and experience that determines whether the child is good or bad. It seems that the child is being pushed for lack of close family relationships, exposure to violence, family breakdown, poverty, migration, neglect and abuse, and inadequacy of education. Literacy ensures that individuals can use their knowledge in all aspects of their lives to improve their quality of life throughout their lives, to make unflinching behaviors and to make decisions about improving their health and to gain the knowledge needed to be in the judiciary. Literacy reduces children's susceptibility to deinqent. Ensuring that children who are in the age of primary education, who are not educated, who are at risk of suicide, and who have behavioral problems are interested in the school will be useful in preventing juvenile

KeywordsChild, Education, Literacy

Tecavüz çocuğu ve çoklu travma: bir olgu sunumu
Özlem ÇİÇEK, Fatih Hilmi ÇETİN, Serhat TÜRKOĞLU
Selçuk University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry
fatih hilmi çetin / fatihhilmicetin@gmail.com / 05079467799

Amaç

Dünya Sağlık Örgütü'ne (DSÖ) göre çocuk ihmali ve istismarı; 18 yaşın altındaki çocukların sağlığını, sağ kalımını, gelişimini veya ilişkilerdeki güven duygusunu olumsuz yönde etkileyen fiziksel/duygusal/cinsel istismar, ihmal ve diğer sömürü türleriyle sonuçlanan kötü davranışlardır (1). Dünya Sağlık Örgütü'nün yaptığı bildirimlere göre erişkinlerin çocukluk dönemlerinde yaklaşık %25'inin fiziksel istismara uğradığı, kadınların %20'sinin, erkeklerin %8'inin çocukluklarında cinsel istismara maruz kaldıkları belirtilmektedir. Ülkemizde UNICEF tarafından yapılan (2010) çocuk istismarı ve aile içi şiddet konulu araştırmasına göre 7-18 yaş grubu çocuklarda, duygusal istismarın %51, fiziksel istismarın %43, cinsel istismarın %3 oranında görüldüğü saptanmıştır (2). Aile içinde şiddete maruz kalan çocukların şiddet eğilimleri artmakta ya da şiddete tanık olan çocuklar kendi hayatlarında daha çok şiddet içeren hal ve tutumlarda bulunmaktadır (3)

Yöntem

Tarafımıza konversif bayılmalar, uykusuzluk, kendine zarar verici davranışlar, alkol madde kullanımı gibi ruhsal patolojilerle başvuran 15 yaşındaki M.A'nın aile öyküsünde annesinin 11 yaşında cinsel istismara uğradığı ve tecavüzcüsüyle evlendirildiği öğrenilmiştir. Baba tarafından anne ve çocuk yıllarca aile içi hem fiziksel hem de tehdit içeren duygusal şiddete maruz kalmıştır. Olgumuzun cinsel istismar sonucu doğan bir çocuk olduğunu bilmesinin yanı sıra yaşadığı çoklu travmalar başta güvenli bağlanma sorununa ek olarak birçok psikopatoloji ve davranış problemlerine yol açmıştır.

Bulgular

Burada, olgumuzdan yola çıkarak aile içi şiddetin nesilden nesile aktarımı ve cinsel istismar sonucu doğan çocuklarda gelişebilecek olası psikopatolojilerin tartışılması amaçlanmıştır.

Sonuç

Cinsel istismar sonucu doğan çocukların bir kısmı evlatlık verilirken, bir kısmı çocuk yuvasında kurum bakımında kalmaktadır. Daha düşük oranlarda ise anneye beraber yaşamını sürdürmektedir. Bilgimize göre ülkemizde cinsel istismar sonucu doğan çocukların akıbetiyle ilgili yapılan araştırmalar yeterli değildir.

Anahtar Kelimeler

tecavüz çocuğu, çocuk ruh sağlığı, psikopatoloji

Rape-born child and multiple trauma: a case report

Aim

According to the World Health Organization (WHO), child neglect and abuse; They are bad behavior that results in physical / emotional / sexual abuse, neglect, and other forms of exploitation that affect the health of children under the age of 18, their survival, or their confidence in the relationship in a negative way. World Health Organization reports that about 25% of adults are physically exploited during childhood, 20% of women and 8% of men are exposed to sexual abuse in their childhood.

Method

It was learned in the family history of M.A., 15 years old who applied with psychological pathologies such as dissociative disorder, insomnia, self-injurious behaviors and alcohol substance use, her mother was 11 years old sexually exploited and married with rapist. the mother and the child have been subjected to both of physically and emotional violence including threat by the Father for many years. As well as knowing that case is a child born after sexual abuse, multiple traumas that case have been experienced have led to many psychopathology and behavior problems, in addition to the problem of secure attachment.

Findings

Some of the children born as a result of sexual abuse are admitted while some are in institutional care. At a lower rate, she is still living with her mother. According to our knowledge, studies on the fate of children born as a result of sexual abuse in our country are not enough.

Conclusion

Here, from the way of our experience, it is aimed to discuss the possible psychopathologies that can be developed in children born as a result of sexual abuse and the transmission of domestic violence from generation to generation.

Keywordsrape-born child, child mental health, psychopathology

Tek ebeveynli çocuk olmak

Hacer KOBYA BULUT1, Zila Özlem KIRBAŞ2

1Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Trabzon / Türkiye, 2Ordu Üniversitesi, Gökkyöy Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Bölümü, Ordu / Türkiye
Zila Özlem KIRBAŞ / kirbas1972@hotmail.com / 05058074926

Amaç

Tek ebeveynlik boşanma, ayrı yaşama, ebeveynlerden birinin ölümü, evlat edinme veya planlanmamış hamilelik gibi nedenlerle olabilmektedir. Tek ebeveynli aileler anne ya da babanın, ebeveyn olarak tek başına ve çocuk bakımından sorumlu olduğu ailelerdir. Tek ebeveynli çocuklar da riskli çocuk olarak değerlendirilmektedir. Bu derleme, tek ebeveynli çocuklarda ortaya çıkabilecek problemleri vurgulamak amacıyla yazılmıştır.

Yöntem

"Tek ebeveynli çocuk", "tek ebeveyn", "riskli çocuk" anahtar kelimeleri kullanılarak literatür taraması yapılmış, tam metnine ulaşılabilen ilgili makaleler incelenmiştir.

Bulgular

Çocukların yaşamında ebeveynler son derece önemlidir. Tek ebeveynli olmanın çocuklar üzerine pek çok olumsuz etkisi bulunmaktadır.

Sonuç

Türkiye'de yapılan Aile Yapısı Araştırmasına göre, 2016 yılında toplam hane halklarının %8,2'sini yalnız ebeveyn ve çocuklardan oluşan hane halklarının oluşturduğu; toplam hane halklarının %1,7'sini baba ve çocuklardan, %6,5'ini ise anne ve çocuklardan oluşturduğu belirtilmektedir. Tek ebeveynli ailelerde yaşayan çocuklar iki ebeveynli ailelerde yaşayan çocuklara göre daha düşük yaşam standartlarına sahip olmaktadır. Aile geliri, çocukların akademik başarılarını etkilemektedir. Çocuk sağlığını tehdit eden riskler arasında yoksulluk ilk sırada yer almakta ve özellikle tek ebeveynin kadın olduğu aileler üzerinde yoksulluk baskısı daha ağır hissedilmektedir. Ebeveyn zihinsel sağlığı aynı zamanda çocuk sağlığı üzerinde önemli bir etkidir ve aile tipleri arasında farklılık göstermektedir. Tek anneler daha fazla depresyon ve psikolojik sorun yaşamaktadır. Bu durum ebeveynlik becerileri gösterme yeteneklerini de etkilemektedir. Tek annelerle yaşayan çocuklarda duygusal, davranışsal ve zihinsel sorunlar görülebilmektedir. Bunlar arasında; öfke kontrolü problemi, şiddete eğilim, riskli sosyal ortamlarda bulunma, okula devam etmeme, okuldan kaçma, eğitimi yarıda bırakma eğilimi, herhangi bir işte devamlılık gösterememe, sigara ve/veya teknoloji bağımlılığı, intihara teşebbüs gibi istenmeyen davranışlar bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Tek ebeveynli çocuk, tek ebeveyn, riskli çocuk.

To be a single parental child

Aim

Single parenting can be caused by divorce, separate living, death of one parent, adoption, or unplanned pregnancy. Single-parent families are families in which the mother or father is solely and parentally responsible for the parent. Single-parent children are also considered as risky children. This review was written to highlight the problems that may arise in single-parent children.

Method

The literature was searched using the key words as "single parented child", "single parent", "risky child" and related articles that are reachable as full texts are examined.

Findings

According to research conducted by Family Structure in Turkey, 8,2% of total households are single parented households, it is stated that 1.7% of the total households are composed of father and children, and 6.5% are composed of mother and children. Children living in single-parented families have lower standards of living than the children living in two-parented families. Family income affects children's academic success. Poverty is at the top of the list of threats to child health, and poverty pressure is felt more strongly on the families in which the single parent is a woman. Parental mental health also has a significant impact on child health and differs among family types. Single mothers are experiencing more depression and psychological problems. This also affects the ability to show parenting skills. Emotional, behavioral, and mental problems can be seen in single-mother children such as anger control problem, tendency towards violence, presence in risky social environments, not continuing school, escaping from school, quitting the educational medium, not showing any continuity in work, smoking and / or technology dependency, suicide attempt.

Conclusion

Parents are extremely important on the lives of children. Having a single parent has many negative effects on children.

Keywords Single parented child, single parent, risky child.

TOPLUM TARAFINDAN GÖRMEZDEN GELİNEREN ÇOCUK İSTİSMAR ŞEKLİ: DUYGUSAL İSTİSMAR

Canan SARI1, Ezgi DEMİRTÜRK2, Leyla ADIGÜZEL3, , Birsal Canan DEMİRBAĞ3

Karadeniz Teknik Üniversitesi/Tonya MYO/Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü/Yaşlı Bakım Programı/Trabzon/Türkiye 2- Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ahi Evran Göğüs ve Kalp Damar Cerrahisi Eğitim ve araştırma Hastanesi/ Trabzon/Türkiye. 3- KTÜ/ Sağlık Bilimleri Fakültesi/Halk Sağlığı Hemşireliği ABD/Trabzon/Türkiye

Birsal Canan DEMİRBAĞ / cdemirbag@gmail.com / 05335163699

Amaç

Ebeveyn veya bakım veren birey tarafından çocuğa yöneltilen, toplumun kültürel özelliklerine aykırı uzmanlar tarafından uygunsuz ve zarar verici olarak tanımlanan, etkene maruz kalan çocuğun gelişimini engelleyen veya kısıtlayan hareket veya hareketsizliklerin tamamına çocuk istismar veya ihtimali denir. Çocuk istismarı yazılı kaynakların başlangıcından itibaren görülmekte olup, ülkemizde istismarla ilgili çalışmalar 1980 yılından itibaren yapılmakta ve sınırlı sayıda bulunmaktadır. Çocuk istismarını artıran faktörler arasında yaş, cinsiyeti, sakatlık durumu, tek ebeveyne sahip olmak, istenmeyen ve adölesan gebelikler, anne veya babanın madde bağımlısı olması, çok çocuklu bir aileye sahip olma, işsizlik ve maddi sorunlar, üvey baba sosyo ekonomik düzey, annenin eğitim düzeyi sıralanabilir. Çocuk istismarı fiziksel, cinsel, duygusal ve çocuk ihmali olmak dört ayrı gruba ayrılır. Fiziksel istismar çocuğun fiziksel olarak kazaya uğraması veya oluşabilecek kazalara engel olamamadır. Cinsel istismar çocuğun cinsel doyum amacıyla zorla veya kandırılarak kullanılmasıdır. Çocuk ihmali sağlık, eğitim, sosyal yardım, beslenme, barınma ihtiyaçlarının bakmakla yükümlü olduğu kişi veya devlet tarafından karşılanmamasıdır. İstismara uğratılan kişiyi olumsuz etkileyen davranışlara neden olan, ilgi sevgi ve bakımdan mahrum bırakarak toplumsal ve bilimsel standartlara göre psikolojik hasara uğratılmasına ise duygusal istismar denir. Duygusal istismara uğrayan bir çocuk yaşadığı aileden uzaklaşarak, gergin, uyumsuz, huzursuz, değersiz, saldırgan davranışlar sergileyerek kendini gösterir. Çocuklara yönelik gerçekleşen duygusal istismarı önlemek için devlet ve çeşitli kurumların el ele vermesi gereken hassas bir konudur. Çocuğun gelişimini destekleyecek iyi bir ortam sağlayarak, ebeveynlere çocuk gelişimi ve psikolojisi ile ilgili düzenli eğitim vererek, riskli grupları önceden belirleyip destekleyerek duygusal istismarı önleyebiliriz.

Yöntem

*

Bulgular

*

Sonuç

*

Anahtar Kelimeler

Çocuk, İstismar, Toplum

CHILDREN'S FORM OF ABUSE DO NOT COMING BY SOCIETY: EMOTIONAL ABUSE**Aim**

Child abuse or prospect is called any child who has been referred to by the parent or the caregiver as a child is defined as inappropriate or harmful by the experts who are contrary to the cultural characteristics of the community and the movement or inactivity that obstructs or restricts the development of the affected. Child abuse has been seen since the beginning of the written sources and studies on abuse in our country are limited numbers and have been made since 1980. Factors that increase child abuse include age, gender, disability status, having a single parent, unwanted and adolescent pregnancies, mother or father being drug addicted, having a multi-child family, unemployment and financial problems, step father socioeconomic level, sortable. Child abuse is divided into four groups: physical, sexual, emotional and child neglect. Physical abuse is that can not prevent the child from experiencing physical accidents or accidents. Sexual abuse is a forced or deceived use of the child for sexual satisfaction. Child neglect is the inability of the person or the state to meet health, education, social welfare, nutrition, and marital needs. It is called emotional abuse in order to deprive the suffering person of negatively affecting behaviors, depriving them of love and care, and psychologically damaging them according to social and scientific standards. A child who is suffering from emotional abuse shows himself by exhibiting tense, incompatible, restless, worthless, aggressive behaviors, child lived moving away from the family. It is a sensitive issue that must be handled by the state and various institutions to prevent emotional abuse of children. We can prevent emotional abuse by providing parents with a good environment to support their child's development, regular education about child development and psychology, and identifying and supporting risk groups.

Method

*

Findings

*

KeywordsChild, Abuse, Society.

Trabzon'da Otopsi Yapılan 1-18 Yaş Arası Ölümün Değerlendirilmesi

Hüseyin Çetin KETENCİ 1,Hülya KARADENİZ 2, Halil BOZ 1, Mustafa ŞEN 1, Nazım Ercüment BEYHUN 3.

1-Adli Tıp Kurumu Trabzon Grup Başkanlığı, 2-Karadeniz Teknik Üniversitesi Adli Bilimler Enstitüsü, 3-Karadeniz Teknik Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı

Hüseyin Çetin KETENCİ / hcketenci@gmail.com / 506 628 52 01

Amaç

Çocukluk insan gelişimi açısından görece olarak uzun bir süreç olduğu kadar döneme ait davranış biçimleri ile bilişsel sürecin tam olarak gelişmemiş olması nedeniyle insan hayatının önemli bir dönemidir. Bu dönemde kazalar, cinayetler ve intiharlar nedeniyle ölümler meydana gelebilmektedir. Çalışmada bölge için bir otopsi merkezi olan Trabzon Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda otopsi yapılan 1-18 yaş grubu olgulara ait 01.01.2015-31.12.2017 tarih aralığındaki dosyaların retrospektif olarak incelenmesi neticesinde elde edilecek bölgesel bulguların literatür eşliğinde tartışılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmada; Trabzon Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda 2015-2018 tarihleri arasında otopsi yapılan 1-18 yaş grubu olgulara ait yaş, cinsiyet, ölüm nedeni, orijin, olay yeri, yıl, ay bilgileri, olguların otopsi dosyaları tek taranarak elde edilmiş, veriler istatistiksel olarak analiz edilmiştir.

Bulgular

Çalışma; 1-18 yaş grubu ölümlerin büyük kısmının evde ve deniz gibi aktivite ortamlarında, çoğunlukla ergenlerde gerçekleştiğini ve ölümlerin büyük oranda kaza orijinli olduğunu göstermiştir. Ebeveynlere çocuk hastalıkları ve olası ev kazaları hakkında eğitim verilmesinin ve bazı gelişmiş ülkelerde uygulandığı gibi çocuk yaş gruplarına temel yüzme eğitimi verilmesinin, çoğu önlenabilir nitelikteki çocuk ölümlerinin azaltılması yönünde önemli katkılar sağlayacağı düşüncesindeyiz

Sonuç

Trabzon Adli Tıp Grup Başkanlığı'nda,2015-2018 tarihleri arasında 1912 otopsi yapılmıştır. Olguların 79'unu (%4,1) 1-18 yaş grubu oluşturmaktadır. Olguların 46'sı (%58,2) erkek, 32'si (%40,5) 15-18 yaş aralığında olup ortalama yaş 10,4 hesaplanmıştır. Ölümlerin 29'u yaz mevsiminde ve 51'i (%64,6) kentte gerçekleşmiş olup orijin 44 olgu (%55,7) ile en sık kazadır. Olay 22 (%27,8) olgu ile en sık suda ölü bulunma olup bunu 19 olgu (%24,1) ile ani beklenmedik ölümler izlemektedir. Ölümler en çok 39 olgu ile (% 49,4) ev ve eklentilerinde, 15 olgu ile (%19) denizde gerçekleşmiştir. En sık ölüm nedeni 19 (%24,1) olgu ile suda boğulmadır, ölüm nedeni tespit edilemeyen 18 olgu (%22,8) hakkında 1. İhtisas Kurulu'ndan görüş istenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Otopsi, Çocuk Ölümü, Adli Tıp

Evaluation of Deaths Between Ages of 1-18 Whose Autopsies were Done in Trabzon

Aim

Childhood is an important period in life because it is relatively long in terms of human development, the behavioral characteristics of the period and the physical and cognitive process is not fully developed. It was aimed to discuss the regional findings obtained during the period of 2015-2017 retrospective of cases of 1-18 age group which were autopsied in Trabzon Forensic Medicine Group Presidency in the context of the literature.

Method

In the study, autopsy files of death cases which were done in Trabzon Forensic Medicine Group Presidency between 2015-2018 and information of 1-18 year old death cases including age, gender, cause of death, origin, place of death, year, month were collected and analysed. Newborn and infantile deaths between 0-1 years of age were not included.

Findings

Forty-six (58.2%) of cases were male and 32 (40.5%) were between 15-18 years, with an average age of 10.4. The 29 of them occurred in summer and 51 (64.6%) occurred in city and the most frequent origin was accidents with 44 cases (55.7%). The most frequent event was deaths in water with 22 (27.8%) cases followed by 19 cases (24.1%) with sudden unexpected deaths. Deaths occurred most frequently in houses (n=39, 49.4%) and plugs followed by 15 cases (19%) in sea. The most frequent causes of death were drowning with 19 (24.1%) cases, and opinions from the 1st Specialization Board were asked about 18 cases (22.8%) in whom death cause could not be determined.

Conclusion

It was shown that the majority of deaths among 1-18 age group occur at home and in the sea, mostly in adolescents, and are largely accidental. Educating parents about pediatric diseases and possible home accidents and providing basic swimming training for pediatric age groups will provide significant contributions to reducing child mortalities that can be prevented.

KeywordsAutopsy, Infant Deaths, Forensic Medicine

Trafik kazası ile sonuçlanan bir fanatizm öyküsünün çocuk hak ve ihlalleri açısından irdelenmesi
Hacer Yaşar TEKE1, Fatmagül ASLAN2,3, Serdar TİMUR2,3

1. Ordu Üniversitesi, Ordu Tıp Fakültesi Hastanesi, Adli Tıp Anabilim Dalı /Ordu 2. SBÜ Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Adli Tıp Birimi 3.
Antalya Çocuk İzlem Merkezi
Hacer Yaşar TEKE / haker.hgulderen2004@gmail.com / 05325253313

Amaç

Fanatizm, temel olarak bir düşünceye, bir hobiye, bir dine, bir spora, bir siyasi görüşe veya bu tip bir olguya saplantılı bir şekilde inanmak ve ateşli bir şekilde o görüşün/davranışın doğruluğunu, üstünlüğünü, geçerliliğini savunmak demektir. Bu durum bazen de hiç beklemediğimiz bir alanda çocuk ve gençlerimize yönelik olabilmektedir. Gençlerimiz futbol takımlarının fanatikleri olarak zaman zaman ailelerinden habersiz bir şekilde servislerle ya da liderleri ile maçlara götürülmekte, karın tokluğuna tezahürat yapması için motive edilmektedirler. Hatta bazen maçlar sırasında fanatizm şiddeti açığa çıkmakta ve ağır şekilde yaralanmalar olabilmektedir. Oysa hem ülkemizde hem de gelişmiş ülkelerde çocuk ve gençlerin korunmasında birçok alanda çıkarılmış güncel hukuksal düzenlemeler vardır. Bu sunumda bir grup futbol taraftarının takımlarının maçına giderken trafik kazası sonucu yaralanmaları öyküsü bir olgu üzerinden anlatılarak bu alanda uygulama sorunlarına dikkat çekilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bir grup futbol taraftarı gencin takımlarının maçına şehir dışına götürülürken yaşadıkları trafik kazasında yaralanan olgu anlatılarak bu durum literatür ve güncel hukuk kuralları doğrultusunda tartışılacaktır.

Bulgular

Ülkemizde çocuk hakları konusunda ulusal pek çok mevzuat birikimi oluşmuş ve hatta uluslararası pek çok sözleşme de iç hukukumuzda eklemiştir. Ancak çocuk hak ve ihlalleri konusunda ülke olarak uygulamada sorunlar yaşadığımız söylenebilir. Oysa hem Çocuk Hakları Sözleşmesine hem de yasalarımıza göre çocuğun yarar ve esenliğinin gözetilmesi gerekmektedir.

Sonuç

12 taraftar takımlarını desteklemek amacı ile şehir dışına bir minibüsle götürülürken trafik kazası geçirmişlerdir. Kazada 5 tanesi çocuk olmak üzere herkes hafif yaralanmıştır. Olgumuz 16 yaşında erkek çocuğu olup, diğer çocukların 17 yaşında olduğu saptanmıştır. Sırtı solda 4x6 cm abrazyon dışında fiziksel başka bulgu saptanmamıştır. Olgumuz ailesine haber vermeden gittiğini ifade etmiştir. Olayda herkes gibi kendisi de büyük panik ve korku yaşamıştır. Olay sadece trafik kazası boyutu ile ele alınmış ve taraftarları transfer edenler hakkında herhangi bir soruşturma ya da ceza verilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Çocuğun korunması, çocuk hakları, şiddet

Investigation of a story of fanaticism which results in traffic accidents in terms of child rights and violations

Aim

Fanaticism is basically believing in a thought, hobby, dainty, spore, political opinion... etc. in an obsessive way and defending the accuracy, superiority and validity of that view/ act in a fervent manner. This can sometimes be directed to our children and youth as we have never expected. Young people are sometimes taken to football games with shuttles unaware of their families and motivated to cheer unrequitedly. Sometimes severe injuries can occur because of fanaticism violence in games. There are current legal arrangements about children and youth protection in our country like other developed countries. It was aimed to draw attention to the application problems by representing a case about a traffic accident of a group of soccer supporters.

Method

This event will be discussed in the light of the literature and current legal rules by describing the case who is injured in traffic accident.

Findings

Twelve supporters were involved in a traffic accident while being transported to outside the city to support their teams. Our case was a 16-year-old boy and the other children were 17-years-old. No other physical findings were found except 4x6 cm abrasion on the back left. The case stated that he left without notifying his family. Just like everyone else, he also had great panic and fear. The incident was dealt as only a traffic accident and no inquiry or penalty was given to the transferors.

Conclusion

Many national legislative accumulations of child rights have been established in our country and many international contracts have been added to our domestic law. However we still have problems in terms of child rights and violations in practice. According to both Convention on the Rights of Child and our laws, the benefit and well-being of the child must be protected.

Keywords Child protection, child rights, violence

Türkiye de korunmaya muhtaç çocuklar
Esra ERDOĞAN1, Nermin GÜRHAN2

Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Samsun, Türkiye1, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim dalı,
Ankara, Türkiye2

Esra ERDOĞAN / es.erdogan@hotmail.com.tr / 05434146994

Amaç

Türkiye'de korunmaya muhtaç çocuklara sunulan bakım ve koruma yöntemleri gözden geçirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Kurum bakımı, çocuğa bakım verecek bir ailenin olmadığı veya devlet organları tarafından ailenin bu şartları sağlayamadığına dair kararın netleştiği durumlarda çocuk için en iyisinin sağlanması amacıyla resmi kurumlar tarafından geçici ya da sürekli olarak sunulan bakım hizmeti demektir(2828 nolu SHK,3/b,1983). ASPB verilerine göre, Türkiye de 14.189 çocuğun bakımı kurum bakımı altında karşılanmıştır. Türkiye'de yaygın bir şekilde uygulanan kurum bakımının hem maliyetli oluşu hem de birçok olumsuz yönünün ortaya çıkmasıyla bu bakım yöntemine alternatif model oluşturulmaya başlanmıştır. Bu modele göre çok sayıda çocuğun bir kurumda bir arada kalması yerine çocukların ev ortamında kalması planlanmıştır. Bu planlamalar arasında önemli bir yere sahip olan proje öncelikle Sevgi Evleri projesidir. Bu bağlamda sevgi evleri uygulaması çocuk evlerinin temelini oluşturmuştur. 2017 yılı içinde 1.195 çocuk evinde toplam 6.341 çocuk bakılmıştır(<https://cocukhizmetleri.aile.gov.tr/istatistikler>).

Bulgular

Türkiye'de yeni yapılandırılacak hizmetlerde çocuğun yüksek yararı göz önünde bulundurularak öncelikle çocuğun öz ailesinin yanında barındırılması, mümkün olmadığı durumlarda koruyucu aile ve evlat edinme hizmetinin, daha sonra çocuğun ihtiyacına uygun olarak küçük bakım modellerinin geliştirilerek çocukların sağlıklı gelişimlerinin devamının sağlanması gerekmektedir.

Sonuç

: Önceleri Türkiye de çocukların korunmaları ve bakımları ağırlıklı olarak birinci ve ikinci kuşak aileler tarafından sağlanmaktayken, son zamanlar da ise bu durum tam tersine dönmüş ve ailelerin yerini bakım kurumları almıştır. Olumsuz ve olumlu yönleri bulunan kurum bakımları önceleri koğuş sistemi şeklideyken zamanla değişimler göstererek koğuş sistemleri oda sistemine oradan da ev sistemlerine doğru değişmiş ve değişmeye devam etmektedir. Her ne kadar istendik olan aile sisteminde bakım olsa da Türkiye'de koruyucu aile ve evlat edinme istenilen düzeye ulaşmamıştır. Avrupa ülkelerinde bu durum toplum tarafından benimsenmiştir. Türkiye'de günümüze kadar evlat edinilen çocuk sayısı neredeyse Avrupa ülkelerinin bazılarında bir yılda evlat edinilen çocuk sayısına denktir(Yazıcı, 2012).

Anahtar Kelimeler

Korunmaya muhtaç çocuk, kurum bakımı, koruyucu bakım

Children in need of protection in Turkey

Aim

The study aimed to review care and protection methods offered to children in need of protection in Turkey.

Method

Institutional care refers to temporary or permanent care services provided by government agencies to ensure the best for children when there isn't family to care for them or when state organs decide that families is unable to look after their children. According to the data of the Ministry of Family and Social Policies, Turkey has provided care to 14,189 children through institutional care services. Institutional care is widely applied in Turkey but costly and has several negativities. Thus, an alternative model has been established: children are raised in a home environment instead of many children staying together in an institution. The project Love Houses has an important place and constituted the basis of children houses. 6,341 children were looked after in 1,195 children houses in 2017

Findings

The protection and care of children in Turkey were mainly maintained by the first and second generations of the family; however, recently, care institutions have replaced families. Institutional care once used a ward system. The ward system was turned into the room system and later into the house system. Although family care is desired, the rate of foster parents and adoptions in Turkey isn't as high as desired. The number of children adopted in Turkey so far is almost equivalent to the number of children adopted every year in some European countries

Conclusion

New care services in Turkey should consider the best interest of children and ensure that children be hosted in their birth family's house. Where not possible, it's necessary to develop foster family and adoption services and protection models considering the needs of children to ensure their healthy development.

Keywordschildren in need of protection, institutional care, foster care.

Türkiye İstatistik Kurumu Verilerine Göre Suça Sürüklenen Çocuklarda Madde Bağımlılığının Değerlendirilmesi
Hülya KARADENİZ1, G.Seçkin KIRCI2, Erdal ÖZER1,3*

1-Karadeniz Teknik Üniversitesi, Adli Bilimler Enstitüsü, Trabzon 2-Trabzon Kamu Hastaneleri Birliği, Kanuni Eğitim ve Araştırma Hastanesi 3-Karadeniz Teknik Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Trabzon
Erdal ÖZER / er4077@yahoo.com / 05052343006

Amaç

Ergenlik madde kullanmaya başlama açısından en riskli dönemi oluşturmaktadır. Ülkemizde tütün, alkol ve psikoaktif maddelerin kullanımında son yıllarda artış olduğu gözlenmektedir. Yapılan çalışmalar, suça sürüklenme ile madde kullanma davranışının bir arada görüldüğünü ve sıklığının giderek artış göstermekte olduğunu açıkça göstermektedir. Bu çalışmada Türkiye İstatistikleri Kurumunun 2013-2016 yılları arasında suça sürüklenen çocuklarda madde bağımlılığının değerlendirilmesi amaçlandı.

Yöntem

Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2013- 2016 yılları verilerine göre suça sürüklenen çocuklarda madde kullanımı retrospektif olarak değerlendirildi.

Bulgular

Bu verilere göre suça sürüklenen çocuklarda madde kullanımında bir artış olduğu, büyük çoğunluğunun adölesanlar olduğu söylenebilir. Madde kullanımında başta sigara olmak üzere alkol ve esrarında yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir. Madde kullanımı sorununun çözümünde yardımcı olabilecek en uygun programların önleme ve erken müdahale programları olduğu bildirilmektedir. Önleme programlarının başarılı olabilmesi için öncelikle risk altındaki çocuk ve ergenlerin saptanması, hangi bireysel ve çevresel faktörlerin adölesan çağında madde kullanımı açısından risk oluşturduğunun ya da koruyucu olduğunun bilinmesi gerekir.

Sonuç

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre suça sürüklenen çocuklarda madde kullanımı 2013 yılında %24.4; 2014 yılında %39.1; 2015 yılında %36; 2016 yılında %33.2 olduğu tespit edildi. Verilere göre kullanılan maddeler arasında sigara, alkol ve esrar kullanımının yer aldığı, madde kullanan çocukların 15-17 yaş grubunda olduğu, bunu 12-14 yaş grubunun takip ettiği görüldü. Madde kullanımının erkekler arasında yaygın olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler

Madde bağımlılığı, Türk İstatistik Kurumu, adölesan

Evaluation of Substance Addiction of Delinquent according to the Data of the Turkish Statistical Institution

Aim

Adolescence is the most vulnerable period in terms of starting to use substances. Increase is observed in recent years in the use of tobacco, alcohol and psychoactive substances in our country. Studies show that delinquent and substance abuse behaviors are seen together and that the frequency is increasing steadily. In this study, the aim is to evaluation of substance addiction of delinquents according to the data of the Turkish Statistical Institution between 2013 and 2016 years.

Method

A retrospective evaluation was made of drug addiction of delinquents according to the data of the Turkish Statistical Institution between 2013 and 2016 years.

Findings

According to the data of the Turkish Statistical Institution, substance addiction of delinquents were 24.4% in 2013, 39.1% in 2014, 36% in 2015 and 33.2% in 2016. It was seen that according to the datas, cigarette, alcohol and marijuana were used by delinquents. The children using drugs were between 15 and 17 ages, this has been followed by the ages of 12 and 14. It was determined that drug addiction is widespread among boys.

Conclusion

According to this data, there is an increase in drug use in children who are being dragged to crime. It is said that most of them are adolescents. It has seen that cigarette usage is the first in the drug addiction and then alcohol and marijuana are widespread. It is indicated that the most appropriate program for solving the substance addiction is prevention and early intervention programs. In order to have success in prevention programs, it is important to identify kids and adolescents who are under the risk for addiction, determine their risks based on the personal and environmental factors of adolescents substance abuse or what are the preventing factors of addiction.

Keywords Substance abuse, Turkish Statistical Institution, adolescent

Zihinsel Engelli Bireylere Evde Bakım Veren Hane Halkı Bireyi Bakıcılarının Bakım Yükü Sorunlarının Değerlendirilmesi: Rize İli Örneği
Görkem KARAGÖZ*, Birsal Canan DEMİRBAĞ**, Yavuz ÖZORAN*
*Avrasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Bölümü, Trabzon **Karadeniz Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Trabzon
Birsal Canan DEMİRBAĞ / cdemirbag@gmail.com / 05335163699

Amaç

Araştırma, zihinsel engelli bireyleri bulunan hane halkı bireyi bakım vericilerin bakım yükleri ve yaşadıkları problemlerin analizini belirlemek üzere tanımlayıcı olarak planlanmıştır.

Yöntem

Araştırma, 1Nisan-1 Haziran 2017 tarihleri arasında Rize il merkezinde Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünde Sosyal Hizmetler birimine kayıtlı engelli kişilerin aile birey bakım vericileri ile yapılmıştır. Araştırmamın evrenini, evde bakım yardımından yararlanan 486 zihinsel engelli bireyin aile bireyi bakıcıları oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini evrenden gönüllülük esasına bağlı olarak çalışmayı kabul eden 99 bakım verici bireyler oluşturmuştur. Veri toplama araçları olarak Evde Bakım Hizmeti Bilgi Formu (Ek-I) ve Bakım Yükü Ölçeği (Ek-II) ev ziyareti doğrultusunda yüz yüze anket tekniği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde yüzdeler, ortalama, sayı, standart sapma, Ki-kare testi, Mann Whitney U ve Kuskall Wallis kullanılmıştır.

Bulgular

Bakım vericilerin çoğunluğunun tükenmişlik yaşadığı ve bakım yükü ile ekonomik durum, bakım yılının uzunluğu, öz bakım ihtiyacının varlığı, hareket etme durumu, kendini ifade etme, sosyal yaşamda yaşanan sorunlar arasında istatistiksel olarak anlamlılık olduğu çalışma ile tespit edilmiştir.

Sonuç

Araştırmaya katılan bakım vericilerin bakım yükü ortalaması 35.26±11.00 olarak bulunmuştur. Din bakım vericiler için en önemli psikolojik başa çıkma yöntemi olarak tespit edilmiştir (%51.52).

Anahtar Kelimeler

Bakım, Bakıcı, Bakım yükü, Ev, Zihinsel engel

An Evaluation Of Care Burden Problems Of Household People Who Provide Care To Mentally Disabled Individuals: A Sample In Rize

Aim

The purpose of this descriptive study is to make an analysis of care burden and problems of household people who provide care to mentally disabled individuals.

Method

It was conducted with family caregivers who provided care to individuals with disability and were registered in Social Services Unit in the Provincial Directorate of Family and Social Policies in Rize between 1st of April and 1st of June, 2017. The target population of the study was 486 caregivers who provided care to mentally disabled individuals and who benefitted from homecare help from the Provincial Directorate of Family and Social Policies of Rize. Sample of the study was 99 caregivers who volunteered to participate in the study. Data were collected through face to face interviews conducted during home visits, using The Home Care Service Information Form (Appendix-I) and the Care Burden Scale (Appendix-II). Percentages, means, numbers, standard deviations, Chi-square, Mann Whitney U and Kruskal Wallis tests were used for the analysis of the data.

Findings

Results showed that care burden mean score of the caregivers was 35.26±11.00. The religion was the most important methods of care burden for caregivers (51.52%).

Conclusion

Majority of the caregivers experienced burnout, and a statistically significant relationship was found between care burden and financial situation, duration of care, self-care, mobility, self-expression, and problems in social life.

KeywordsCare, Caregiver, Care Burden, Home, Mental disability

Yasal temsilcinin çocuğa tıbbi girişimi reddetmesinde yasal sınırlar:olgu sunumu

Mehmet Akif İNANICI 1, Gürkan SERT 2, Nicel YILDIZ SİLAHLI 3

1 Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp ABD, 2 Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deontoloji ABD, 3 Marmara Eğitim Araştırma Hastanesi ÇİM

Mehmet Akif İNANICI / akif@marmara.edu.tr / 0 532 716 3100

Amaç

Çocuğa tıbbi müdahalenin gerekli olduğu ve yasal temsilcinin rıza vermediği durumlarda, velayet ve vesayet altındaki hastaya tıbbi müdahalede bulunulabilmesinin Medeni Kanun'un 346'cı ve 487'inci maddeleri uyarınca mahkeme kararına bağlı olduğu HHY'de belirtilmiştir (HHY m 24/4). Çocuk Koruma Kanunu'na göre de önlemlerin alınması talepedilebilecektir. Bu bağlamda olgu üzerinden yasal düzenlemeler ve yasal sorumluluklar tartışılacaktır

Yöntem

olgu sunumu

Bulgular

Hastaneden alınması halinde yeniden hastalığının ağırlaşması veya öleme ihtimali çok yakın görünen bir çocuğun veya tedavisine devam edilmemesi halinde yaşamı sona erecek ya da organlarından birini kaybedecek bir çocuğun tedavisinin reddedilmesi halinde çocuğun korunması için öngörülen yasal düzenlemeler kapsamında hareket edilmesi gerekir.

Sonuç

12 yaşındaki erkek hasta çok su içme çok idrara çıkma şikayetiyle çocuk acil servisine başvuruyor. Yapılan tetkiklerde kan şekeri 590 mg/dl düzeyinde saptanan hasta "diyabet" ön tanısı ile acil müşahede altına alınarak sıvı tedavisine başlanıyor. Hastanın tedavisinin devamında subcutan insülin tedavisine geçilmek isteniyor. Ancak anne ve baba çocuğun tedaviyi istemediğini öne sürerek "insülin" tedavisini kabul etmiyor. Aile genel ret formunu imzalamaktan imtina ediyor ve ısrarla sadece "insülin" tedavisini reddettiklerini beyan ediyor. Yatışının 4. saatinde çocuğun endokrin servisine diyabet tanısı ile yatışı yapılıyor. Hasta, çocuk koruma birimine bildiriliyor. Nöbetçi savcı ile sağlık tedbiri aldırılmak üzere görüşüldüğünde nöbetçi aile mahkemesinin bulunmadığını gerekçe göstererek konuya dahil olmuyor. 183 aranarak hasta ihbar ediliyor; savcılık kararı ile koruma tedbiri çıkarılacak iken aile tedaviyi kabul ediyor.

Anahtar Kelimeler

çocuk, yasal düzenleme, tedavi reddi

Legal Limitations of the Legal Representative in Refusing the Medical Entrepreneur of the Child: Case Report

Aim

It has been stated in the HHY that the medical intervention of the child under custody is subject to the court order in accordance with the Articles 346 and 487 of the Civil Law when the child's medical intervention is medically necessary and the legal representative does not consent. According to the Child Protection Law, it may be requested to take precautions. In this context, legal arrangements and legal responsibilities will be discussed through the case.

Method

case report

Findings

A 12-year-old boy was admitted to the children's emergency service with the complaints of frequent urination and excessive water consumption. When in examinations his blood sugar levels detected at 590, the patient have been taken under urgent observation with the diagnosis of "diabetes" and liquid treatment has started. Although subcutaneous insülin treatment was required the mother and the father did not accept the treatment, claiming the child did not want it. The family refuse to sign on the general rejection form and insists that they just refuse the "insulin" treatment. On the 4th day of the admission, the child was admitted to the endocrine service with the diagnosis of diabetes. When consulted with the prosecutor on duty for health precautions, the prosecutor wan not involved in the matter, reasoning the lack of a family court. Calling 183, the patient has been reported; when the prosecutor's office decides to take protective measures the family accepts the treatment.

Conclusion

When taken from the hospital, although the child who appears to be very likely to become very ill or is likely to die or when without the treatment, his life is in danger or he can lose his limb, if the treatment refused, it is necessary to act within the scope of legal regulations for the child's protection.

Keywordschild, legal regulations,refuse treatment

P0106

Swedish Studies on the Validity of IN My Shoes

